UV
URADNI VESTNIK
Mestne občine Velenje

1. julij 2026 Številka: 15/2026

Mestna občina Velenje - ŽUPAN
na podlagi 33. člena Statuta Mestne občine Velenje
(Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22 in 9/25)

OBJAVLJAM
naslednje akte:

MESTNA OBČINA VELENJE

1. Sklep o sprejemu Vizije in strategije razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040
2. Sklep o uvrstitvi direktorice javnega zavoda Muzej Velenje v plačni razred
3. Sklep o podelitvi priznanj za leto 2026
4. Sklep o načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem Mestne občine Velenje za leto 2027
5. Sklep o določitvi kvot za sklepanje pravnih poslov ravnanja z nepremičnin premoženjem izven veljavnega načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem za leto 2027
6. Sklep o izvzemu nepremičnine v k. o. 964 Velenje iz javnega dobra (ID znak parcela 964 2157/13)
7. Sklep o izvzemu nepremičnine v k. o. 964 Velenje iz javnega dobra (ID znak parcela 964 3581/7)
8. Sklep o izvzemu nepremičnine v k. o. 976 Črnova iz javnega dobra (ID znak parcela 976 678/7)
9. Sklep o lokacijski preveritvi za določitev obsega in velikosti stavbnega zemljišča ter preoblikovanje izvornega območja pri posamični poselitvi v EUP LS9 na zemljišču s parc. št. 96/2, k.o. 965 – Laze v Mestni občini Velenje (identifikacijska številka: 6333)
10. Sklep o lokacijski preveritvi za določitev obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi in individualno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev na parcelah št. 21, 32, 33 in 34/3, k.o. 2669 Paški Kozjak v Mestni občini Velenje (identifikacijska številka: 6529)
11. Sklep o izdaji soglasja Zavodu KSSENA k prodaji nepremičnine
12. Sklep o soglasju k zadolžitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Velenje
13. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ureditvi prometa v Mestni občini Velenje
14. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Mestne občine Velenje za leto 2026
15. Odlok o proračunu Mestne občine Velenje za leto 2027
16. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Velenje
17. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Festival Velenje
18. Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Muzej Velenje
19. Uradno prečiščeno besedilo Statuta Mestne občine Velenje
20. Uradno prečiščeno besedilo Poslovnika Sveta Mestne občine Velenje
21. Sklep o določitvi skupnega obsega sredstev za redno delovno uspešnost direktorice javnega zavoda Festival Velenje
22. Sklep o izplačilu dela plače za delovno uspešnost iz sredstev projekta v letu 2026 za direktorico Festivala Velenje
23. Sklep o soglasju k izplačilu dela plače za redno delovno uspešnost direktorju javnega zavoda Mladinski center Velenje
24. Sklep o določitvi skupnega obsega sredstev za redno delovno uspešnost direktorice javnega zavoda Muzej Velenje

OBČINA ŠMARTNO OB PAKI

1. Sklep o potrditvi Poslovnega načrta o izvajanju lokalne gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov in koncesije gradnje področnega centra za ravnanje z odpadki v Mestni občini Velenje, Občini Šoštanj in Občini Šmartno ob Paki za leto 2026
2. Sklep o izvzemu iz javnega dobra
3. Sklep o izvzemu iz javnega dobra
4. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za naselje Tomažek v Slatini
5. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Šmartno ob Paki za leto 2026 (REBALANS 1)

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 24. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MOV, št. 14/22 in 9/25) na svoji 30. seji dne 30. 6. 2026 sprejel naslednji

SKLEP

o sprejemu Vizije in strategije razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040

1. člen

Svet Mestne občine Velenje sprejme Vizijo in strategijo razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040.

2. člen

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka:
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 54. člena Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/24, 32/25 - ZZDej-N, 154/26, 12/26 - ZPPJUFT), Uredbe o plačah javnih uslužbencev plačne skupine B (Uradni list RS, št. 99/24, 109/24, 26/25, 29/25, 135/26) in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22 in 9/25) na 30. seji, dne 30. 6. 2026 sprejel naslednji

SKLEP

o uvrstitvi direktorice javnega zavoda Muzej Velenje v plačni razred

1. člen

Direktorica javnega zavoda Muzej Velenje Tanja Verboten se od 1. 7. 2026 dalje uvrsti v 43. plačni razred.

2. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 0121-0002/2022
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 9. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, 14/22 in 9/25) in 12. člena Odloka o priznanjih v Mestni občini Velenje (Uradni vestnik MOV, št. 14/21) na svoji 30. seji dne 30. 6. 2026 sprejel

SKLEP
o podelitvi priznanj Mestne občine Velenje v letu 2026

1. člen

Mestna občina Velenje v letu 2026, ob prazniku občine, podeljuje naslednja priznanja:

1. Grb Mestne občine Velenje prejmejo Namiznoteniški klub Tempo Velenje, Prostovoljno gasilsko društvo Pesje in Dom za varstvo odraslih Velenje.

Namiznoteniški klub Tempo Velenje

Namiznoteniški klub Tempo Velenje neprekinjeno deluje že več kot pet desetletij in predstavlja enega najpomembnejših nosilcev razvoja namiznega tenisa v regiji. Klub dosega vidne tekmovalne uspehe, vzgaja mlade športnike, uspešno deluje na veteranskem področju ter organizira odmevna državna prvenstva in športne dogodke. S svojim delovanjem pomembno prispeva k razvoju športa, zdravemu življenjskemu slogu in prepoznavnosti Velenja.

Prostovoljno gasilsko društvo Pesje

Prostovoljno gasilsko društvo Pesje že 80 let predstavlja pomemben steber sistema zaščite in reševanja v Šaleški dolini. Z dolgoletno tradicijo prostovoljstva, uspešnim operativnim delom, vzgojo mladih gasilcev in aktivnim sodelovanjem v lokalni skupnosti pomembno prispeva k varnosti občanov ter ohranjanju gasilske dediščine. Društvo je prepoznano kot zgled odgovornosti, solidarnosti in predanosti skupnemu dobremu.

Dom za varstvo odraslih Velenje

Dom za varstvo odraslih Velenje že pet desetletij skrbi za kakovostno oskrbo starejših in invalidov ter pomembno prispeva k razvoju socialnega varstva v lokalnem okolju. Z izgradnjo sodobnega doma, uvajanjem modela Kulture usklajenih odnosov, izvajanjem dolgotrajne oskrbe in številnimi programi za stanovalce predstavlja zgled strokovne, vključujoče in človeku prijazne oskrbe. S svojo odprtostjo, sodelovanjem z lokalno skupnostjo ter skrbjo za kakovost življenja uporabnikov pomembno prispeva k ugledu in razvoju Mestne občine Velenje.

2. Plaketo Mestne občine Velenje prejmejo Društvo Invalid Konovo, Koloman Lainšček in Lovski pevski zbor Lovske družine Škale.

Društvo INVALID Kanovo

Društvo INVALID Konovo že vrsto let uspešno izvaja programe za invalide, starejše in druge ranljive skupine ter spodbuja njihovo aktivno vključevanje v družbeno življenje. S humanitarnimi dejavnostmi, prostovoljskim delom, izvajanjem psihosocialnih programov in sodelovanjem v projektu Donirana hrana pomembno prispeva k izboljšanju kakovosti življenja številnih občanov. Društvo je pomemben povezovalni člen lokalne skupnosti in zgled socialne odgovornosti.

Koloman Lainšček

Koloman Lainšček je s svojim dolgoletnim delovanjem pomembno prispeval k ohranjanju brigadirske dediščine, vrednot solidarnosti in skupnostnega dela ter zgodovinskega spomina na razvoj Velenja. Kot eden od pobudnikov ustanovitve Društva brigadirjev Velenje in soustanovitelj Zveze brigadirjev Slovenije že vrsto let skrbi za prenos teh vrednot na mlajše generacije. S svojim predanim delom pomembno bogati kulturno in družbeno življenje lokalnega okolja.

Lovski pevski zbor Lovske družine Škale

Lovski pevski zbor Lovske družine Škale že štiri desetletja pomembno prispeva k ohranjanju lovske in ljudske pesmi ter bogatitvi kulturnega življenja v Mestni občini Velenje. S številnimi nastopi doma in v tujini, sodelovanjem na pomembnih kulturnih prireditvah ter povezovanjem različnih generacij uspešno promovira Velenje in ohranja pomemben del slovenske kulturne dediščine.

3. Ambasador Mestne občine Velenje postane Robert Hrgota.

Robert Hrgota

Robert Hrgota je eden najuspešnejših slovenskih športnih strokovnjakov in dolgoletni glavni trener slovenske moške reprezentance v smučarskih skokih. Pod njegovim vodstvom reprezentanca dosega vrhunske rezultate na največjih mednarodnih tekmovanjih, sam pa ostaja tesno povezan z Velenjem, kjer je začel svojo športno pot. S svojimi športnimi in strokovnimi dosežki ter zgledom uspešno promovira Mestno občino Velenje doma in v tujini ter navdihuje mlade generacije športnikov.

2. člen

Prejemnikom priznanj pripadajo odličja in plakete v skladu z Odlokom o priznanjih v Mestni občini Velenje. Prejemniki priznanja prejmejo na slovesnosti ob občinskem prazniku.

3. člen

Sklep začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 0940-0002/2026

Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje

Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 24. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18, 78/23 – ZORR in 131/23 - ZORZFS), 2. in 3. člena Uredbe o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 31/18) in 24. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, 14/22) na svoji 30. seji dne 30. 6. 2026 sprejel

SKLEP

o načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem Mestne občine Velenje za leto 2027

1. člen

S tem sklepom se določi načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem Mestne občine Velenje za leto 2027.

2. člen

Posamezne vrste nepremičnega premoženja, namenjenega za razpolaganje v letu 2027 in njihove orientacijske vrednosti, so določene v PRILOGI 1: “Načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine v letu 2027”, ki je sestavni del tega načrta.

Razpolaganje z nepremičnim premoženjem v lasti občine se za leto 2027 načrtuje v orientacijski vrednosti 7.659.768,00

EUR.

3. člen

Posamezne vrste nepremičnega premoženja, namenjenega za pridobivanje v letu 2027 in njihove orientacijske vrednosti, se določijo v PRILOGI 2: »Načrt pridobivanja nepremičnega premoženja občine za leto 2027«, ki je sestavni del tega načrta.

Sredstva namenjena za nakup nepremičnega premoženja se za leto 2027 načrtujejo v orientacijski vrednosti 17.331.291,80 EUR.

4. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje, uporablja pa se od 1. 1. 2027.

Številka: 4110-0002/2026

Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje

Peter Dermol, l.r.

PRILOGA 1: Načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine v letu 2027

2027 - Zemljišča								
Zap.št.	**Šifra in katastrska občina**	**Parcelna št.**	**Velikost (m^2)**	**Vrsta dejanske rabe**	**Predvidena metoda razpolaganja**	**Obrazložitev ekonomske utemeljenosti razpolaganja**	**Orientacijska vrednosti v €/m^2**	**Orientacijska vrednost v €**
1.	953 Paka	338/28	569	stavbno zemljišče	neposredna pogodba	Za nakup nepremičnine je zainteresiran uporabnik predmetnega zemljišča.	27,00	15.363,00
2.	951 Hrastovec	450/55	893	travnik	javno zbiranje ponudb	Pripravil se bo javni razpis za prodajo nepremičnine.	30,00	26.790,00
3.	964 Velenje	3193/4- del	164	parkirišče	menjalna pogodba	Zamenjava zemljišč zaradi zaokrožitve občinskih zemljišč predvidenih za gradnjo Centra za zaščito in reševanje.	35,00	5.740,00
4.	974 Prelska	245/16 245/13 245/20 245/23 245/15 245/22 245/14 245/17 245/21 245/19	87 740 923 565 739 519 689 231 706 573 skupaj: 5.772	travnik	javno zbiranje ponudb	Pripravil se bo javni razpis za prodajo nepremičnin primernih za gradnjo stanovanjskih stavb.	30,00	173.160,00
5.	964 Velenje	790/3 750/1 762/9 763/2 748/1	3332 5627 2479 346 374 skupaj:12.158	travnik	javno zbiranje ponudb	Pripravil se bo javni razpis za prodajo nepremičnin.	59,00	717.322,00
6.	964 Velenje	3341/84-del	22.000	vrtički, travnik	javno zbiranje ponudb	Pripravil se bo javni razpis za prodajo nepremičnine primerne za gradnjo stanovanjskih stavb.	35,00	770.000,00
7.	964 Velenje	3341/77 3355/1-del	3.483 97 skupaj: 3.580	zelenica	javno zbiranje ponudb	Pripravil se bo javni razpis za prodajo nepremičnin, primernih za gradnjo stanovanjskih stavb.	39,00	139.620,00
8.	953 Paka	597/66	872	zelenica	menjalna pogodba	Na podlagi menjalne pogodbe bo MOV pridobila zemljišče, ki v naravi predstavlja cesto.	20,00	17.440,00
9.	964 Velenje	791/2-del 785/10-del 792/7 785/22 788/11 785/9-del 785/21-del	608 580 85 41 181 80 25 skupaj: 1.600	travnik	javno zbiranje ponudb	Pripravil se bo javni razpis za prodajo nepremičnin, primernih za gradnjo poslovnega objekta.	55,00	88.000,00

10.	964 Velenje	768/23 772/5 772/2	7 159 1.338 skupaj 1.504	travnik	javno zbiranje ponudb	Pripravil se bo javni razpis za prodajo nepremičnin.	61,00	91.744,00
11.	975 Vinska Gora	534/43	156	travnik	neposredna pogodba	Za nakup nepremičnine je zainteresiran lastnik sosednjega zemljišča.	30,00	4.680,00
12.	975 Vinska Gora	534/53	13	travnik	menjalna pogodba	Menjava nepremičnine, kjer bo MOV odtujila travnik, pridobila pa bo zemljišče, ki v naravi predstavlja cesto.	30,00	390,00
13.	965 Laze	1395/4 1394/3 1395/3	327	travnik	menjalna pogodba	Menjava nepremičnin, kjer bo MOV odtujila travnik, pridobila pa bo zemljišče, ki v naravi predstavlja cesto.	35,00	11.445,00
14.	964 Velenje	1977/11(del) 1973/1(del)	250	dovoz	javno zbiranje ponudb	Za nakup nepremičnin je zainteresiran lastnik sosednjega zemljišča. Nepremičnine v naravi predstavljajo dovoz do hiše.	50,00	12.500,00
15.	976 Črnova	715/2 715/4 715/5 715/6 712/3 713	159 13 26 36 965 557 skupaj:1756	travnik	menjalna pogodba	Menjava nepremičnin, kjer bo MOV odtujila travnik, pridobila pa bo zemljišče, ki v naravi predstavlja cesto.	10,00	17.560,00
16.	965 Laze	1424/1 1425/20 1423	429 43 525 skupaj: 997	travnik	neposredna pogodba	Menjava nepremičnin, kjer bo MOV odtujila travnik, pridobila pa bo zemljišče, ki v naravi predstavlja cesto.	10,00	9.970,00
17.	954 Lipje	1306/17 1306/19 1306/21 1306/22 1306/25 1306/26 1306/28 1306/30 1306/32 1306/33 1306/5 1306/43 1306/41 1306/38	200 44 27 12 12 888 291 81 18 222 694 70 85 11 skupaj: 2.824	travnik	menjalna pogodba	Menjava zemljišč, kjer bo MOV odtujila travnik, pridobila pa bo zemljišče, ki v naravi predstavlja cesto	10	28.240,00

18.	955 Bevče	545/1 544/1 531/15 176/5 176/6 543 542 176/4	858 1458 77 2312 3147 755 1211 1158 skupaj:	začasno makadamsko parkirišče	javno zbiranje ponudb	Pripravil se bo javni razpis za prodajo nepremičnin.	53,00	581.728,00
19.	964 Velenje	3580 (del)	1000	travnik	javno zbiranje ponudb	Po parcelaciji bo MOV prodala parcelo, ki v naravi predstavlja travnik. Za nakup je zainteresiran lastnik sosednjih parcel.	7	7.000,00
20.	964 Velenje	3575/2 2498/3 2495/1 2498/2 2499 2490/16 2494 2497	705 4221 12031 319 25214 6792 10387 553 skupaj: 60.222	travnik	javno zbiranje ponudb	Pripravil se bo javni razpis za prodajo nepremičnin, primernih za gradnjo stanovanjskih stavb.	66,00	3.974.652,00
21.	975 Vinska Gora	524/1 524/12 524/4 525 524/7 524/15 557/13 530/3 524/9 532/8 524/3 526/5 526/3 524/11 531/7 524/14 524/13 526/8	532 192 759 229 491 11 52 2.701 699 895 634 360 23 353 607 39 82 2.409 skupaj 11.068	travnik	javno zbiranje ponudb	Pripravil se bo javni razpis za prodajo nepremičnin, primernih za gradnjo stanovanjskih stavb.	35,00	387.380,00
22.	964 Velenje	762/20	2.707	travnik	javno zbiranje ponudb	Pripravil se bo javni razpis za prodajo nepremičnine.	92,00	249.044,00
SKUPAJ								**7.329.768,00**

2027 – Stavbe in deli stavb					
Zap. št.	**Šifra in katastrska občina**	**Opis predmeta prodaje (parcelna številka, naslov, vrsta rabe, velikost, številka stavbe, številka dela stavbe)**	**Predvidena metoda razpolaganja**	**Obrazložitev ekonomske utemeljenosti razpolaganja**	**Orientacijska vrednost €**
1.	972 Šmartno ob Pak	parcela 81/53; del stavbe 143-13, Šmartno ob Paki 84, Šmartno pb Paki 1/1 javnega najemnega stanovanja Uporabna površina dela stavbe: 38,3m2 Neto tlorisna površina dela stavbe: 42,4 m2	javna dražba	Gre za javno najemno stanovanje, ki je zasedeno z najemnico v odhajanju v Dom za varstvo odraslih. Ker je stanovanje v izredno slabem stanju in se nahaja v drugi občini, ga je smiselno odprodati.	80.000,00
SKUPAJ					**80.000,00**

2027 – Zemljišča s stavbami							
Zap. št.	**Šifra in katastrska občina**	**Opis predmeta prodaje (parcelna številka, naslov, vrsta rabe, velikost, številka stavbe, številka dela stavbe)**			**Predvidena metoda razpolaganja**	**Obrazložitev ekonomske utemeljenosti razpolaganja**	**Orientacijska vrednost €**
1.	964 Velenje	parcela št. 2881/4	stavba 1875	Partizanska cesta 17, stanovanjska hiša	javna dražba	Pripravili bomo javno dražbo za prodajo nepremičnine.	250.000,00
SKUPAJ							**250.000,00**

PRILOGA 2: Načrt pridobivanja nepremičnega premoženja občine za leto 2027

2027 - Zemljišča							
Zap.št.	**Šifra in katastrska občina**	**Parcelna št.**	**Velikost (m^2)**	**Vrsta dejanske rabe**	**Ekonomska utemeljenost načrtovanega pridobivanja**	**Orientacijska vrednosti v €/m^2**	**Orientacijska vrednost v €**
1.	964 Velenje	2272/10 2276/46	485 395 skupaj: 880	cesta	Z nakupom nepremičnin bo MOV pridobila nepremičnini, ki v naravi predstavljata cestno telo kategorizirane ceste.	6	5.280,00
2.	964 Velenje	829/12 829/13 829/16 829/2 829/21 829/5 829/6 830/19	3.354 2.695 3.737 2.544 7.819 4.150 208 309 skupaj: 24.816	zelenice, pohodne površine	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	14	347.424,00
3.	964 Velenje	829/22	8.946	travnik	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	25	223.650,00
4.	964 Velenje	232/5 238/1 238/2 239/2 240/5 240/6 242 244 246/3 246/4 252/4 252/5 252/6 252/8 252/9 259/5 263/10 726/2 727/10 728/12	255 107 129 539 2.046 38 273 743 1.607 54 470 205 234 4.000 1.387 107 1.967 9 55 1.734 skupaj: 15.959	dvorišče, zelenice	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	14	217.042,40
5.	964 Velenje	2640/5 2642	4.465 383 skupaj: 4.848	parkirišče, zelenica	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	55	264.458,40

							497.536,00
6.	964 Velenje	951/3	504	dvorišče, cesta	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	13	
		952	2.324				
		953/2	574				
		962/2	19				
		1131/1	1.905				
		1131/2	485				
		1131/3	1.452				
		1135/1	9.578				
		1135/4	416				
		1137/2	206				
		1141/5	843				
		1158	1.390				
		1160	1.146				
		1161	173				
		1162	2.234				
		1163/1	979				
		1163/2	815				
		1163/3	1.283				
		1163/4	16				
		1167/1	543				
		1167/3	878				
		1168	348				
		1174/1	1.931				
		1176/1	4.488				
		1176/2	1.936				
		1176/3	1.606				
		3746/3	200				
			skupaj: 38.272				
							1.101.716,00
7.	964 Velenje	230/2	38	vrtičarsko naselje	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	22	
		230/3	25				
		736/3	4.707				
		744/11	377				
		744/15	5.778				
		744/4	1.566				
		829/20	1.184				
		829/24	101				
		836/2	32				
		841/1	18.243				
		841/2	41				
		847/1	12.403				
		847/2	41				
		196/2	67				
		3496/3	4.379				
		3496/6	45				
		3496/8	476				
		3497	440				
		3499	84				
		203/7	51				
			skupaj: 50.078				

8.	964 Velenje	795/5 828/1 829/11 829/23 922/2	2.328 900 595 1.434 856 skupaj: 6.113	parkirišče, dvorišče, igrišče, zelenica	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	9	55.017,00
9.	964 Velenje	3640/15 3640/16 922/15 922/4 957/1	824 37 1.980 208 1.065 skupaj: 4.114	zelenica, cesta	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	9	37.026,00
10.	964 Velenje	1025/3 1025/4 1033 1042 1045 1046 1058 (del) 3557/4 1047 (del) 922/7 922/13 922/14 922/8	5.486 1.485 91 116 10 23 1.185 176 814 3.398 6.178 1.737 1.140 skupaj: 21.839	travnik, pešpot, kolesarska steza	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	5	109.195,00
11.	964 Velenje	1019/1 1022/1 1022/2 1024 3557/1 3609/15 3609/20 3609/21 3609/22 3609/42 3609/43 3609/55 957/2 960/1 960/2 965/8 965/9 966/1 967/1 969/2 973/2	1.751 858 4 6.556 441 214 415 236 205 6 153 51 74 1.538 70 982 68 950 3.415 666 564 skupaj: 19.217	travnik	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	9	172.953,00

12.	964 Velenje	829/7 829/15	4.480 580 skupaj: 5.060	otroško igrišče	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	9	45.540,00
13.	964 Velenje	795/10 795/11 795/15 795/18 795/20 795/6 829/26 830/13 830/18 830/22 830/24 830/28 830/32 830/35 830/37 922/5 922/8	5 4 717 3.718 2 85 41 131 16 172 2.088 171 63 2.897 145 239 1.144 skupaj: 10.958	tenis igrišče, zelenica, cesta	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	9	98.622,00

14.	964 Velenje	965/5	120	travnik	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	8	466.024,00	
		965/6	45					
		965/7	13					
		966/2	200					
		967/2	8					
		967/3	7					
		969/1	780					
		972	25					
		973/1	269					
		974/1	1.457					
		974/2	549					
		975	307					
		976	1.688					
		977	323					
		978	250					
		979	1374					
		980	973					
		981/1	330					
		981/2	543					
		982	652					
		983	703					
		984	559					
		985	934					
		986	1.247					
		987	504					
		988	4.042					
		989	309					
		990	3.054					
		992	2.184					
		1000	3.323					
		1001	643					
		1025/1	10.682					
		1143/1	833					
		1143/3	1.523					
		1146	2.370					
		1147	524					
		1148/1	114					
		1148/2	31					
		1149/1	539					
		1149/2	34					
		1150	1.842					
		1151	671					
		1152/1	736					
		1152/2	49					
		1154	534					
		1170/3	80					
		1170/4	29					
		1172/5	553					
		1172/6	64					
		1174/5	615					
		1174/6	23					
		3554/8	53					
		3554/9	378					
		3609/9	3.735					
		3609/10	678					
		3609/26	169					
		3609/27	652					
		3609/57	18					
		3609/58	386					
		3609/59	24					
		3609/60	1.560					
		3609/61	31					
		3609/63	14					
		3609/56	1.238					
		3609/62	56					
			skupaj:58.253					

15.	964 Velenje	260/1 263/24 200	792 2.538 468 skupaj: 3.798	zelenica, parkirišče, cesta	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	15	56.970,00
16.	964 Velenje	287 289/1 270/2 271 273 315/4 274-del 272 -del 516/2	15 792 1.088 4.487 657 337 2.116 2.947 860 skupaj: 13.299	zelenica, gozd	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	5	66.495,00
17.	957 Škale	974/12 868/4	34 576 skupaj: 620	zelenica	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	3	1.860,00
18.	964 Velenje	823/1 823/2 824 942/2 942/3 943/1 944 950/3 950/4 956/3 956/4 962/1 965/2 1123/1 1123/2 1123/3 1126/1 1126/2 1141/8 1141/9 1153 1156 1169 1170/1 1171/2 1173/3 3746/2 3746/4	583 17 453 288 290 716 38 32 469 103 968 149 429 1.234 5 63 2.400 24 137 2.649 170 390 36 320 808 763 6 3 skupaj: 13.543	zelenice, vrtički	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	9	121.887,00

19.	964 Velenje	1357 1365	396 1.892 skupaj: 2.288	travnik	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	40	91.520,00
20.	964 Velenje	2428/4 2467/2 2466	640 1.058 598 skupaj: 2.296	zelenica	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	66	151.536,00
21.	964 Velenje	593/2 1723/3 1723/4 1833/4 1833/6 1836/11	3 286 550 237 27 181 skupaj: 1.284	dvorišče, pločnik, parkirišče	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	67	86.028,00
22.	964 Velenje	2477/1 2473 2477/2 2472	5.267 1.690 1.895 1.114 skupaj: 9.966		Pridobitev nepremičnin za celostno zaokrožitev območja vile Herberstein.	27	269.082,00
SKUPAJ:							**4.486.861,80**

2027 - Stavbe ali stavbe z deli stavb				
Zap.št.	**Šifra in katastrska občina**	**Okvirni opis predmeta nakupa (parcelna številka, naslov, vrsta rabe, velikost, številka stavbe, številka dela stavbe)**	**Ekonomska utemeljenost načrtovanega pridobivanja**	**Orientacijska vrednost v €**
1.	964 Velenje	parc. št. 417/47, stavba 4904 35 stanovanj (celoten vhod) različnih velikosti s pripadajočimi parkirišči v garažni hiši in kleti	V večstanovanjskem stolpiču na Kosovelovi ulici 4 b v Velenju je 35 stanovanj različnih velikosti, ki jih Mestna občina Velenje najema po tržni najemnini od zasebnika za potrebe javnih najemnih stanovanj in jih oddaja v podnajem po neprofitni najemnini upravičencem do javnih najemnih stanovanj. Občina želi ta stanovanja odkupiti. Stanovanja so bila zgrajena leta 2018. Ob izgradnji je bila izdelana energetska izkaznica, B1. V kolikor bi bilo potrebno urediti stanovanja glede na nova pravila energetske učinkovitosti, je potrebno poleg nakupa upoštevati še obnovo oz. dodelavo nekaterih ukrepov za trajnostna stanovanja. Nakup bo izveden v primeru, da bomo pridobili sofinanciranje nakupa.	6.000.000,00

2.	964 Velenje	Kardeljev trg 6, parc. št. 2429/2, stavba 3478; nestanovanjski posamezni del stavbe 964-3478-56 v 1. etaži, 34 m2		Predmetno stanovanje se nahaja v kletni etaži stanovanjske stavbe na naslovu Kardeljev trg 6 in sicer je edini vhod v stanovanje preko garaž v kletnih prostorih. V prihodnjih letih MOV načrtuje prenovo vseh garaž na način, da se bodo obstoječe odprtine, ki zdaj garaži zagotavljajo naravno svetlobo zaprle saj se bo na zgornjem platoju vzpostavile nujno potrebne intervencijske poti. Vsled tega se spremeni klasifikacija garaž iz pokritih parkirišč v garažno hišo, kar pa ima za posledico tudi čisto drugačno požarno ureditev garaž. V primeru požara v garaži, je edina bežna pot iz tega stanovanja skozi garažo, zato se morebitni stanovalci iz tega stanovanja ne morejo evakuirati. Po odkupu bo MOV stanovanje spremenila v skladiščni prostor oz. drugo rabo.	82.000,00
3.	964 Velenje	Kidričeva cesta 57, parc. št. 1831, stavba 1238; prehrambeno gostinski obrat, posamezni del stavbe 1238-3 neto površine 165 m2		Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	183.000,00
SKUPAJ:					**6.265.000,00**

2027- Zemljišča s stavbami				
Zap.št.	**Šifra in katastrska občina**	**Okvirni opis predmeta nakupa (parcelna številka, naslov, vrsta rabe, velikost, številka stavbe, številka dela stavbe)**	**Ekonomska utemeljenost načrtovanega pridobivanja**	**Orientacijska vrednost v €**
1.	964 Velenje	parcela 1138 površine 215 m2, stavba 39 neto površine 314 m2	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	69.500,00
2.	964 Velenje	parcela 1175 površine 601 m2, stavba 57 neto površine 1. 707 m2	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	210.400,00
3.	964 Velenje	parcela 247 površine 127 m2, stavba 218 neto površine 294 m2	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	187.500,00
4.	964 Velenje	parcela 250 površine 469 m2, stavba 198 neto površine 242 m2	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	19.300,00
5.	964 Velenje	parcela 251 površine 443 m2, stavba 186 neto površine 1.092 m2	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	581.000,00
6.	964 Velenje	parcela 258/4 površine 571 m2, parcela 258/1 površine 2.064 m2, stavba 185 neto površine 5.344 m2	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	2.995.100,00
7.	964 Velenje	parcela 828/2 površine 1. 731 m2, stavba 448 neto površine 1.952 m2	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	1.536.000,00
8.	964 Velenje	parcela 830/26 površine 269 m2, stavba 451 neto površine 107 m2	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	125.630,00
9.	964 Velenje	parcela 3173 površine 974 m2, stavba 1446 neto površine 1.933 m2	Pridobitev strateško razvojnih nepremičnin v okviru Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA premogovne regije.	855.000,00
SKUPAJ				**6.579.430,00**

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 27. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18, 78/23 – ZORR in 131/23 - ZORZFS), in 24. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, 14/22 in 9/25) na svoji 30. seji dne 30. 6. 2026 sprejel

SKLEP

o določitvi kvot za sklepanje pravnih poslov ravnanja z nepremičnin premoženjem izven veljavnega načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem za leto 2027

1. člen

V primeru spremenjenih prostorskih potreb upravljavcev nepremičnega premoženja Mestne občine Velenje, ki jih ni bilo mogoče predvideti ob pripravi načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem Mestne občine Velenje za leto 2027 ali ob nepredvidenih okoliščinah na trgu, ki narekujejo hiter odziv, lahko Mestna občina Velenje sklepa pravne posle, ki niso predvideni v veljavnem načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem Mestne občine Velenje za leto 2027, pri čemer skupna vrednost takih poslov glede na vrsto ravnanja z nepremičnim premoženjem ne sme presegati:

- 20% skupne vrednosti načrta pridobivanja nepremičnega premoženja za leto 2027 oziroma 3.466.258,36 EUR,

- 20% skupne vrednosti načrta razpolaganja z nepremičnim premoženjem za leto 2027 oziroma 1.531.953,60 EUR.

2. člen

Za spremljanje in evidentiranje zneskov porabljenih kvot iz 1. člena tega sklepa skrbi Urad za urejanje prostora.

O morebitni porabi kvote Urad za urejanje prostora nemudoma obvesti župana, ki s sklepom ugotovi, od kdaj sklepanje pravnih poslov posamezne vrste ravnanja z nepremičnim premoženjem, ni več mogoče.

3. člen

O realizaciji pravnih poslov iz 1. člena tega sklepa se poroča Svetu Mestne občine Velenje skupaj z zaključnim računom proračuna za leto 2027.

4. člen

Ta sklep začne veljati z dnem uveljavitve Odloka o proračunu Mestne občine Velenje za leto 2027.

Številka: 4110-0001/2025
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 51. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE in 62/24 – odl. US) in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mo Velenje, št. 14/22 in 9/25) na 30. seji dne 30. 6. 2026 sprejel

SKLEP

o izvzemu nepremičnine v k. o. 964 Velenje iz javnega dobra (ID znak parcela 964 2157/13)

1. člen

Svet Mestne občine Velenje dovoljuje izvzem nepremičnine ID znak parcela 964 2157/13, velikosti 17 m2, iz javnega dobra.

Nepremičnina postane po izvzemu iz javnega dobra last Mestne občine Velenje.

2. člen

Sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 3511-0259/2021
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 51. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE in 62/24 – odl. US) in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mo Velenje, št. 14/22 in 9/25) na 30. seji dne 30. 6. 2026 sprejel

SKLEP

o izvzemu nepremičnine v k. o. 964 Velenje iz javnega dobra (ID znak parcela 964 3581/7)

1. člen

Svet Mestne občine Velenje dovoljuje izvzem nepremičnine ID znak parcela 964 3581/7, velikosti 38 m2, iz javnega dobra.

Nepremičnina postane po izvzemu iz javnega dobra last Mestne občine Velenje.

2. člen

Sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 4782-0007/2026
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 51. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE in 62/24 – odl. US) in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mo Velenje, št. 14/22 in 9/25) na 30. seji dne 30. 6. 2026 sprejel

SKLEP

o izvzemu nepremičnine v k. o. 976 Črnova iz javnega dobra (ID znak parcela 976 678/7)

1. člen

Svet Mestne občine Velenje dovoljuje izvzem nepremičnine ID znak parcela 976 678/7, velikosti 31 m2, iz javnega dobra.

Nepremičnina postane po izvzemu iz javnega dobra last Mestne občine Velenje.

2. člen

Sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 4780-0035/2026
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Na podlagi 24. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje št. 14/22 in 9/25) ter 138. člena Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3, Uradni list RS št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24, 25/25 – odl. US, 75/25 in 14/26) je Mestni svet Mestne občine Velenje na svoji 30. seji dne 30. 6. 2026 sprejel

SKLEP

o lokacijski preveritvi za določitev obsega in velikosti stavbnega zemljišča ter preoblikovanje izvornega območja pri posamični poselitvi v EUP LS9 na zemljišču s parc. št. 96/2, k.o. 965 – LAZE v Mestni občini Velenje (identifikacijska številka: 6333)

1. člen

S tem sklepom se potrdi lokacijska preveritev: Elaborata lokacijske preveritve v EUP LS9 za določitev obsega in velikosti stavbnega zemljišča ter preoblikovanje izvornega območja pri posamični poselitvi na zemljišču s parc. št. 96/2, k.o. 965 – LAZE v Mestni občini Velenje (identifikacijska številka: 6333) Elaborat lokacijske preveritve je izdelalo podjetje KOTA ARHITEKTI, d.o.o., Koroška cesta 37/A,3320 Velenje, št. elaborata: 067/2025, izdelan julij 2025. Identifikacijska številka lokacijske preveritve v zbirki prostorskih podatkov je 6333.

2. člen

(1) Predmet lokacijske preveritve je določitev obsega in velikosti stavbnega zemljišča ter preoblikovanje izvornega območja pri posamični poselitvi v EUP LS9, ki je kot izvorno določeno v občinskem prostorskem načrtu z Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Velenje (Odlok je objavljen v Uradnem vestniku MOV, št. 2/20 in 7/20).

(2) Obstoječe stavbno zemljišče znaša 14.674,00 m2.

(3) Na območju posamične poselitve se izvorno stavbno zemljišče (A) preoblikuje tako, da se skupna površina po preoblikovanju ne spremeni. Površina preoblikovanega območja, ki se izvzema znaša 955,21 m2 oz. 6,5% izvornega območja, površina preoblikovanega območja, ki se povečuje pa znaša prav tako 955,21 m2 oz. 6,5%. Tako se velikost obravnavanega stavbnega oz. izvornega območja za EUP LS9 po preoblikovanju ne spremeni in tudi po preoblikovanju znaša 14.674,00 m2. Investitor tako želi preoblikovati izvorno območje stavbnega zemljišča za potrebe gradnje novega stanovanjskega objekta za potrebe mlajše generacije in povečave oz. širitve obstoječe dejavnosti.

3. člen

Grafični prikaz stavbnega zemljišča z lokacijsko preveritvijo je prikazan v Elaboratu lokacijske preveritve na grafičnih prilogah št. S.01, S.02, in S.03 in digitalnem podatku shp.

4. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 3500-0003/2025-310
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Na podlagi 24. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje št. 14/22 in 9/25) ter 138. člena Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3, Uradni list RS št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24, 25/25 – odl. US, 75/25 in 14/26) je Mestni svet Mestne občine Velenje na svoji 30. seji dne 30. 6. 2026 sprejel

SKLEP

o lokacijski preveritvi za določitev obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi in individualno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev na parcelah št. 21, 32, 33 in 34/3, k.o. 2669 Paški Kozjak v Mestni občini Velenje (identifikacijska številka: 6529)

1. člen

S tem sklepom se potrdi lokacijska preveritev: Elaborat lokacijske za določitev obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi in individualno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev na parcelah št. 21, 32, 33 in 34/3, k.o. 2669 Paški Kozjak v Mestni občini Velenje (identifikacijska številka: 6529). Elaborat lokacijske preveritve je izdelal Razvojni center PLANIRANJE d.o.o. Celje, Ulica XIV. divizije, 3000 Celje, št. elaborata: 48/25, izdelan oktober 2025, dopolnitev november 2025 – v2, dopolnitev, januar 2026 – v3, dopolnitev maj 2026 - v4. Identifikacijska številka lokacijske preveritve v zbirki prostorskih podatkov je 6529.

2. člen

(1) Predmet lokacijske preveritve je določitev (preoblikovanje in širitev) stavbnega zemljišča na posamični poselitvi, ki je kot izvorno določeno v občinskem prostorskem načrtu z Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Velenje (Odlok je objavljen v Uradnem vestniku MOV, št. 2/20 in 7/20). Opredelijo se tudi odstopanja od prostorskih izvedbenih pogojev, kot so določeni v občinskem prostorskem načrtu.

(2) Obstoječe stavbno zemljišče znaša 4589,45 m2.

(3) Na območju posamične poselitve se izvorno stavbno zemljišče (A) preoblikuje tako, da se na severni strani na delu parcele št. 34/3, k.o. 2669 Paški Kozjak, predlaga zmanjšanje stavbnega zemljišča v velikosti 578,90 m2 (sprememba iz A v K2) in na južni strani na delu parcele št. 33, k.o. 2669 Paški Kozjak, zmanjšanje stavbnega zemljišča v velikosti 171,85 m2 (sprememba iz A v K1). Površina zmanjšanega stavbnega zemljišča se nadomesti na severozahodni strani na delu parcel št. 20 in 21, k.o. 2669 Paški Kozjak, v velikosti 662,75 m2 in na delu parcele št. 32, k.o. 2669 Paški Kozjak, v velikosti 88,00 m2. Predlaga se tudi širitev stavbnega zemljišča na delu parcel št. 20, 21 in 34/3, k.o. 2669 Paški Kozjak, v velikosti 600,00 m2. Skupna velikost obravnavanega stavbnega zemljišča v PL6 po razširitvi znaša 5189,45 m2. Na razširjenem delu stavbnega zemljišča je predvidena gradnja objektov za dopolnilno kmetijsko dejavnost – gostinska nastanitvena dejavnost (glamping).

(4) Kot odstopanje od PIP za dopustne objekte za namensko rabo A v EUP PL6, ki so opredeljeni v 183. členu odloka o OPN Mestne občine Velenje, se dopusti gradnja objektov s klasifikacijo 1212 po klasifikaciji vrst objektov - druge gostinske stavbe za kratkotrajno nastanitev za potrebe izvajanja dopolnilne kmetijske dejavnosti – gostinska nastanitvena dejavnost.

(5) Gradnja na stavbnem zemljišču, ki s tem sklepom spreminja velikost in obliko, se omogoči po določilih za namensko rabo površine razpršene poselitve (z oznako A) v Odloku o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Velenje, skladno z odstopanji od PIP iz prejšnjega odstavka in skladno z zahtevami iz geološko geomehanskega mnenja, ki ga je izdelal Geosvet Samo Marinc s.p., 14. 7. 2025. Komunalne odpadne vode (v primeru priključitve na vodovodno omrežje) se odvaja v vodotesno nepretočno greznico na občasno izpraznjevanje, z vodotesnimi priključki. Padavinske vode je možno speljati preko zbiralnikov razpršeno v plitve irigacije skladno z geološko geomehanskim poročilom, pri tem ne sme povzročati zamakanje terena, erozijskih žarišč in posledično plazenja terena.

3. člen

Grafični prikaz stavbnega zemljišča z lokacijsko preveritvijo je prikazan v Elaboratu lokacijske preveritve na grafičnih prilogah št. 1., 2. in 3. in digitalnem podatku shp.

4. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 3500-0004/2025-310
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 24. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 14/22, 9/25) in 27.člena Odloka o ustanovitvi zavoda Energetska agencija za Savinjsko, Šaleško in Koroško (Uradni list RS, št. 7/26, 308/26 in Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 21/25) na svoji 30. seji, dne 30. 6. 2026 sprejel

SKLEP

o izdaji soglasja Zavodu KSSENA k prodaji nepremičnin na območju Selo v Velenju

1. člen

Svet Mestne občine Velenje daje soglasje Zavodu KSSENA k prodaji zemljišč Stanovanjskemu skladu Republike Slovenije po vrednosti 2.100.000,00 EUR v skladu s cenitvijo katere skupna velikost znaša 15.767 m2, za nepremičnine: 398/11, 398/12, 398/15, 398/10, 398/14, 401/3, 401/5 in 399/6, vse z ID znakom parcela 964 - Velenje.

2. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 4103-0006/2021

Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje

Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 88. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 - uradno prečiščeno besedilo, 14/13, 110/11 - ZDIU12, 46/13 - ZIPRS1314-A, 101/13, 101/13 - ZIPRS1415, 38/14 - ZIPRS1415-A, 14/15 - ZIPRS1415-D, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617, 80/16 - ZIPRS1718, 71/17 - ZIPRS1819, 13/18, 75/19 - ZIPRS2021, 36/20 - ZIUJP, 61/20 - ZDLGPE, 89/20, 195/20 - odl. US, 203/20 - ZIUPOPDVE, 174/20 - ZIPRS2122, 15/21 - ZDUOP, 187/21 - ZIPRS2223, 29/22 - ZUOPDCE, 163/22 - ZPGOPEK, 150/22 - ZIPRS2324, 18/23 - ZDU-1O, 76/23, 88/23 - ZOPNN-F, 95/23 - ZIUOPZP, 117/23 - ZIUOPZP-A, 123/23 - ZIPRS2425, 104/24 - ZIPRS2526, 24/25 - ZFisP-1, 39/25, 85/25 - ZPJS, 95/25 - ZIPRS2627, 112/25, 979/26 - ZDU-1P), 10g. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 101/07 - odl. US, 57/08, 94/10 - ZIU, 36/11, 40/12 - ZUJF, 104/12 - ZIPRS1314, 101/13 - ZIPRS1415, 14/15 - ZIPRS1415-D, 14/15 - ZUUJFO, 96/15 - ZIPRS1617, 80/16 - ZIPRS1718, 71/17, 21/18 - popr., 61/20 - ZDLGPE, 80/20 - ZIUOOPE, 174/20 - ZIPRS2122, 189/20 - ZFRO, 187/21 - ZIPRS2223, 207/21, 44/22 - ZVO-2, 150/22 - ZIPRS2324, 95/23 - ZIUOPZP, 123/23 - ZIPRS2425, 104/24 - ZIPRS2526, 17/25, 93/25 - ZNUZJV, 95/25 - ZIPRS2627, 14/26), 19. člena Odloka o proračunu Mestne občine Velenje za leto 2025 (Uradni vestnik MOV, št. 28/24) in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22, 9/25) je Svet Mestne občine Velenje na 30. seji dne 30. 6. 2026 sprejel

SKLEP

o soglasju k zadolžitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Velenje

1. člen

Svet Mestne občine Velenje izdaja soglasje k zadolžitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Velenje, s sedežem v Velenju, Vodnikova 1, v višini 430.000,00 EUR v letu 2026 za nabavo medicinske opreme in službenih vozil za izvajanje zdravstvene dejavnosti, pri čemer višina anuitet v posameznem letu odplačila ne sme preseči 110.000,00 EUR.

2. člen

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 0140-0001/2026

Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje

Peter Dermol, l.r.

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 27/08 - odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 76/16 - odl. US, 11/18 - ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 - ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE, 62/24 - odl. US, 102/24 - ZLV-K, 10/26)) in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MOV, št. 14/22 in 9/25) je Svet Mestne občine Velenje na svoji 30. seji dne 30. 6. 2026 sprejel

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah Odloka o ureditvi prometa v Mestni občini Velenje

1. člen

V Odloku o ureditvi prometa v Mestni občini Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 21/25; v nadaljevanju: odlok) se v 7. členu v prvem odstavku v deveti točki pika nadomesti s podpičjem in se dodata novi alineji, ki se glasita:

- »Parkirišča ob stanovanjskih objektih Šalek 82, 84, 86;
- Parkirišča pri gostišču Verdelj, del parc. št. 3583 k. o. 964 – Velenje.«

2. člen

V 7. členu se v tretjem odstavku grafična priloga 2 nadomesti z novo grafično prilogo 2, ki je sestavni del tega odloka.

3. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 0070-0005/2025
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 27/08 - odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 76/16 - odl. US, 11/18 - ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 - ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE, 62/24 - odl. US, 102/24 - ZLV-K, 10/26, 83/25 - ZOUL), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 - uradno prečiščeno besedilo, 14/13, 110/11 - ZDIU12, 46/13 - ZIPRS1314-A, 101/13, 101/13 - ZIPRS1415, 38/14 - ZIPRS1415-A, 14/15 - ZIPRS1415-D, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617, 80/16 - ZIPRS1718, 71/17 - ZIPRS1819, 13/18, 75/19 - ZIPRS2021, 36/20 - ZIUJP, 61/20 - ZDLGPE, 89/20, 195/20 - odl. US, 203/20 - ZIUPOPDVE, 174/20 - ZIPRS2122, 15/21 - ZDUOP, 187/21 - ZIPRS2223, 29/22 - ZUOPDCE, 163/22 - ZPGOPEK, 150/22 - ZIPRS2324, 18/23 - ZDU-1O, 76/23, 88/23 - ZOPNN-F, 95/23 - ZIUOPZP, 117/23 - ZIUOPZP-A, 123/23 - ZIPRS2425, 104/24 - ZIPRS2526, 24/25 - ZFisP-1, 39/25, 85/25 - ZPJS, 95/25 - ZIPRS2627, 112/25) in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22, 9/25) je Svet Mestne občine Velenje na 30. seji dne 30. 6. 2026 sprejel

ODLOK
o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Mestne občine Velenje za leto 2026

1. člen

V Odloku o proračunu Mestne občine Velenje za leto 2026 (Uradni vestnik MOV, št. 21/25) se 2. člen spremeni tako, da se glasi:

»(1) Proračun za leto 2026 se določa v naslednjih zneskih:

A BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	98.724.839 EUR
TEKOČI PRIHODKI (70+7(1)	49.755.931 EUR
70 DAVČNI PRIHODKI	38.190.314 EUR
700 Davki na dohodek in dobiček	26.402.163 EUR
703 Davki na premoženje	11.449.286 EUR
704 Domači davki na blago in storitve	338.865 EUR
71 NEDAVČNI PRIHODKI	11.565.617 EUR
710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	9.176.854 EUR
711 Takse in pristojbine	23.100 EUR
712 Globe in druge denarne kazni	504.890 EUR
713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	84.192 EUR
714 Drugi nedavčni prihodki	1.776.581 EUR
72 KAPITALSKI PRIHODKI	699.527 EUR
720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	287.240 EUR
722 Prihodki od prodaje zemljišč in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	412.287 EUR
73 PREJETE DONACIJE	210.144 EUR
730 Prejete donacije iz domačih virov	210.144 EUR
74 TRANSFERNI PRIHODKI	45.645.355 EUR
740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	14.410.700 EUR
741 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	31.234.655 EUR
78 PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE IN IZ DRUGIH DRŽAV	2.413.882 EUR
787 Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	2.413.882 EUR
II. ODHODKI (40+41+42+43)	116.011.402 EUR
40 TEKOČI ODHODKI	21.450.563 EUR
400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	6.132.942 EUR
401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	895.926 EUR
402 Izdatki za blago in storitve	12.908.220 EUR

403 Plačila domačih obresti	758.723 EUR
409 Rezerve	754.752 EUR
41 TEKOČI TRANSFERI	26.855.005 EUR
410 Subvencije	814.326 EUR
411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	11.747.444 EUR
412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	2.853.646 EUR
413 Drugi tekoči domači transferi	11.439.589 EUR
42 INVESTICIJSKI ODHODKI	65.372.758 EUR
420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	65.372.758 EUR
43 INVESTICIJSKI TRANSFERI	2.333.076 EUR
431 Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki	694.210 EUR
432 Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	1.638.866 EUR
III. PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI/ ODHODKOV NAD PRIHODKI (I.–II.)	-17.286.563 EUR
B RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	
IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0 EUR
V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	528.840 EUR
VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBA KAPITALSKIH DELEŽEV (V.– IV.)	-528.840 EUR
C RAČUN FINANCIRANJA	
VII. ZADOLŽEVANJE	13.500.000 EUR
500 Domače zadolževanje	13.500.000 EUR
VIII. ODPLAČILA DOLGA	3.224.042 EUR
550 Odplačila domačega dolga	3.224.042 EUR
IX. NETO ZADOLŽEVANJE/NETO ODPLAČILA DOLGA (VII.–VIII.)	10.275.958 EUR
X. POVEČANJE / ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.)–(II.+V.+VIII.)	-7.539.445 EUR
XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+IX.-X.)	17.286.563 EUR
STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31.12. 2025	7.581.683 EUR
STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31.12. 2026	42.238 EUR

(2) Splošni del proračuna (bilanca prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb, račun financiranja), posebni del proračuna (finančni načrti neposrednih uporabnikov proračuna občine) ter načrt razvojnih programov so priloge tega odloka in se objavijo na spletni strani občine.«

2. člen

V 14. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) V letu 2026 se občina lahko zadolži do višine 13.500.000 EUR za investicije, načrtovane v proračunu. Zadolžitev šteje v obseg zadolževanja občine.«

3. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje, uporablja pa se od 1. 1. 2026 dalje.

Številka: 4100-0003/2026-4

Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 27/08 - odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 76/16 - odl. US, 11/18 - ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 - ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE, 62/24 - odl. US, 102/24 - ZLV-K, 10/26, 83/25 - ZOUL), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 - uradno prečiščeno besedilo, 14/13, 110/11 - ZDIU12, 46/13 - ZIPRS1314-A, 101/13, 101/13 - ZIPRS1415, 38/14 - ZIPRS1415-A, 14/15 - ZIPRS1415-D, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617, 80/16 - ZIPRS1718, 71/17 - ZIPRS1819, 13/18, 75/19 - ZIPRS2021, 36/20 - ZIUJP, 61/20 - ZDLGPE, 89/20, 195/20 - odl. US, 203/20 - ZIUPOPDVE, 174/20 - ZIPRS2122, 15/21 - ZDUOP, 187/21 - ZIPRS2223, 29/22 - ZUOPDCE, 163/22 - ZPGOPEK, 150/22 - ZIPRS2324, 18/23 - ZDU-1O, 76/23, 88/23 - ZOPNN-F, 95/23 - ZIUOPZP, 117/23 - ZIUOPZP-A, 123/23 - ZIPRS2425, 104/24 - ZIPRS2526, 24/25 - ZFisP-1, 39/25, 85/25 - ZPJS, 95/25 - ZIPRS2627, 112/25) in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22, 9/25) je Svet Mestne občine Velenje na 30. seji, dne 30. 6. 2026 sprejel

ODLOK
o proračunu Mestne občine Velenje za leto 2027

1. člen

S tem odlokom se določa proračun Mestne občine Velenje za leto 2027 (v nadaljnjem besedilu: proračun), postopki izvrševanja proračuna, obseg zadolževanja in poroštev občine ter obseg zadolževanja in poroštev javnega sektorja na ravni občine.

2. člen

(1) Proračun za leto 2027 se določa v naslednjih zneskih:

A BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	99.261.951 EUR
TEKOČI PRIHODKI (70+7(1)	52.670.569 EUR
70 DAVČNI PRIHODKI	39.557.721 EUR
700 Davki na dohodek in dobiček	27.491.553 EUR
703 Davki na premoženje	11.725.268 EUR
704 Domači davki na blago in storitve	340.900 EUR
71 NEDAVČNI PRIHODKI	13.112.848 EUR
710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	9.647.594 EUR
711 Takse in pristojbine	23.800 EUR
712 Globe in druge denarne kazni	620.000 EUR
713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	81.211 EUR
714 Drugi nedavčni prihodki	2.740.243 EUR
72 KAPITALSKI PRIHODKI	2.775.964 EUR
720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	344.464 EUR
722 Prihodki od prodaje zemljišč in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	2.431.500 EUR
73 PREJETE DONACIJE	21.230 EUR
730 Prejete donacije iz domačih virov	21.230 EUR
74 TRANSFERNI PRIHODKI	43.071.667 EUR
740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	14.978.267 EUR
741 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	28.093.400 EUR
78 PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE IN IZ DRUGIH DRŽAV	722.521 EUR
787 Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	722.521 EUR
II. ODHODKI (40+41+42+43)	103.421.789 EUR
40 TEKOČI ODHODKI	22.404.226 EUR
400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	6.329.676 EUR
401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	1.038.814 EUR
402 Izdatki za blago in storitve	12.866.212 EUR
403 Plačila domačih obresti	879.217 EUR
409 Rezerve	1.290.307 EUR

41 TEKOČI TRANSFERI	27.414.591 EUR
410 Subvencije	678.942 EUR
411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	11.786.644 EUR
412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	2.751.123 EUR
413 Drugi tekoči domači transferi	12.197.882 EUR
42 INVESTICIJSKI ODHODKI	51.115.843 EUR
420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	51.115.843 EUR
43 INVESTICIJSKI TRANSFERI	2.487.129 EUR
431 Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki	474.000 EUR
432 Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	2.013.129 EUR
III. PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI/ ODHODKOV NAD PRIHODKI (I.–II.)	-4.159.838 EUR
B RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	
IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0 EUR
V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0 EUR
VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBA KAPITALSKIH DELEŽEV (V.– IV.)	0 EUR
C RAČUN FINANCIRANJA	
VII. ZADOLŽEVANJE	7.500.000 EUR
500 Domače zadolževanje	7.500.000 EUR
VIII. ODPLAČILA DOLGA	3.340.916 EUR
550 Odplačila domačega dolga	3.340.916 EUR
IX. NETO ZADOLŽEVANJE/NETO ODPLAČILA DOLGA (VII.–VIII.)	4.159.084 EUR
X. POVEČANJE / ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.)–(II.+V.+VIII.)	-754 EUR
XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+IX.-X.)	4.159.838 EUR
STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31.12. 2026	42.238 EUR
STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31.12. 2027	41.484 EUR

---

(2) Splošni del proračuna (bilanca prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb, račun financiranja), posebni del proračuna (finančni načrti neposrednih uporabnikov proračuna občine) ter načrt razvojnih programov so priloge tega odloka in se objavijo na spletni strani občine.

3. člen

(1) V proračunu se zagotavljajo sredstva proračunske rezerve največ do višine 1,5 % prejemkov proračuna.

(2) O uporabi sredstev proračunske rezerve odloča župan in o tem obvešča občinski svet.

4. člen

(1) V proračunu se zagotavljajo sredstva splošne proračunske rezervacije, ki ne smejo presegati 2 % prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov.

(2) Sredstva proračunske rezervacije se uporabljajo za namene, določene v zakonu, ki ureja javne finance.

(3) O uporabi sredstev splošne proračunske rezervacije odloča župan in o tem poroča občinskemu svetu s polletnim poročilom o izvrševanju proračuna in z zaključnim računom proračuna.

5. člen

(1) Namenski prejemki proračuna so poleg prejemkov, določenih v zakonu, ki ureja javne finance, tudi naslednji prejemki:
- prejemki požarne takse po zakonu, ki ureja varstvo pred požarom, ki se uporabijo za namen, določen v navedenem zakonu;
- prejemki najemnine za uporabo infrastrukture javnih služb po zakonu, ki ureja oskrbo s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode;
- prejemki ožjih delov občine.

(2) Če so namenski prihodki vplačani v proračun v manjšem obsegu, kot so načrtovani v sprejetem proračunu občine, občina prevzema in plačuje obveznosti samo v višini dejansko vplačanih oziroma razpoložljivih prejemkov.

(3) Če so namenski prihodki vplačani v proračun v večjem obsegu, kot so načrtovani v sprejetem proračunu občine, občina prevzema in plačuje obveznosti samo v višini načrtovanih pravic porabe v sprejetem proračunu občine.

6. člen

(1) Župan odloča o prerazporeditvah proračunskih sredstev med posameznimi proračunskimi postavkami in konti, če s tem ni bistveno ogroženo izvajanje nalog, za katera so bila zagotovljena sredstva.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek o prerazporeditvah proračunskih sredstev med posameznimi proračunskimi postavkami in konti, če s tem ni bistveno ogroženo izvajanje nalog, za katera so bila zagotovljena, v finančnih načrtih ožjih delov občine odloča predsednik sveta ožjega dela občine.

(3) Župan o veljavnem proračunu poroča občinskemu svetu s polletnim poročilom o izvrševanju proračuna in z zaključnim računom proračuna.

7. člen

(1) Neposredni in posredni uporabniki uporabljajo sredstva proračuna v skladu z letnim finančnim načrtom, ki je izkazan v posebnem delu proračuna.

(2) Neposredni in posredni uporabniki sredstev prevzemajo obveznosti s pisno pogodbo, razen če ni z zakonom drugače določeno. Pogodba za nabavo blaga, naročilo storitev in oddajo gradenj v breme proračunskih sredstev se lahko sklene samo skladno s predpisi o javnem naročanju.

8. člen

(1) Ožji deli občine lahko sklepajo pravne posle brez predhodnega soglasja župana, razen:
- pravnih poslov za javna naročila za blago in storitve, katerih ocenjena vrednost presega 4.000 EUR brez DDV,
- pravnih poslov za javna naročila za gradnje, katerih ocenjena vrednost presega 8.000 EUR brez DDV ter
- pravnih poslov, ki se nanašajo na nakup in prodajo premoženja ožjega dela občine,

ki so brez predhodnega soglasja župana nični.

(2) Ožji deli občine brez predhodnega soglasja občinskega sveta ne smejo sklepati pravnih poslov, ki se nanašajo:
- na nakup in prodajo nepremičnega premoženja ožjega dela občine ter
- nakup in prodajo delnic, deležev na kapitalu pravnih oseb in drugih naložb v pravne osebe.

9. člen

(1) Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu za investicijske odhodke in investicijske transfere prevzame obveznosti za celotno vrednost projekta, ki je vključen v načrt razvojnih programov, če so zanj načrtovane pravice porabe na proračunskih postavkah v sprejetem proračunu.

(2) Neposredni uporabnik lahko v letu 2027 prevzame obveznosti za namene, za katere so načrtovana sredstva v letu 2027 in:
- ki zahtevajo plačilo v letu 2028, v višini 60 % obsega pravic porabe na kontih za investicijske odhodke in investicijske transfere, načrtovanih v proračunu za leto 2027;
- ki zahtevajo plačilo v ostalih prihodnjih letih, v višini 60 % obsega pravic porabe na kontih za investicijske odhodke in investicijske transfere, načrtovanih v proračunu za leto 2027.

(3) Neposredni uporabnik lahko v letu 2027 prevzame obveznosti za namene, za katere so načrtovana sredstva v letu 2027 in:
- ki zahtevajo plačilo v letu 2028, v višini 25 % obsega pravic porabe na kontih za tekoče odhodke in tekoče transfere, načrtovanih v proračunu za leto 2027;
- ki zahtevajo plačilo v ostalih prihodnjih letih, v višini 25 % obsega pravic porabe na kontih za tekoče odhodke in tekoče transfere, načrtovanih v proračunu za leto 2027.

(4) Ne glede na določbe drugega in tretjega odstavka tega člena lahko neposredni uporabnik prevzema obveznosti za:
- pogodbe za dobavo elektrike, telefona, vode, komunalnih storitev in drugih storitev, potrebnih za operativno delovanje neposrednih uporabnikov;
- najemne oziroma zakupne pogodbe, ki so lahko sklenjene za določen ali za nedoločen čas z odpovednim rokom, ki ne sme biti daljši od šestih mesecev;
- koncesijske pogodbe;
- za projekte, ki se financirajo iz namenskih sredstev EU in sredstev drugih donatorjev ter pripadajočih postavk slovenske udeležbe.

10. člen

(1) Župan lahko spreminja vrednost projektov v načrtu razvojnih programov. Projekte, katerih vrednost se poveča za več kot 20 % izhodiščne vrednosti projekta, načrtovane s proračunom za tekoče leto, mora potrditi občinski svet, razen povečanja vrednosti projektov nad 20 % v primerih, ko se iz občinskega proračuna financira 50 % ali manj izhodiščne vrednosti projekta, načrtovane s proračunom za tekoče leto.

(2) Vrednost projekta, spremenjena s potrditvijo občinskega sveta na podlagi prejšnjega odstavka tega člena, predstavlja novo izhodiščno vrednost projekta, načrtovano s proračunom za tekoče leto.

(3) Projekti, za katere se zaradi prenosa plačil v tekoče leto zaključek financiranja prestavi iz predhodnega v tekoče leto, se uvrstijo v načrt razvojnih programov po uveljavitvi proračuna.

(4) Novi projekti se uvrstijo v načrt razvojnih programov na podlagi odločitve občinskega sveta.

(5) Ne glede na določbo iz prejšnjega odstavka tega člena, o uvrstitvi projektov do vključno vrednosti 150.000 EUR in o uvrstitvi projektov, ki bodo predvidoma sofinancirani iz nepovratnih sredstev, odloča župan.

(6) O spremembah projektov (npr. o zmanjšanju vrednosti projektov, spremembah zaradi zahtev sofinancerjev, pogojev razpisa in drugih), razen o spremembah iz prvega odstavka tega člena, odloča župan.

(7) Ne glede na določbe iz prvega in četrtega odstavka tega člena o spremembah vrednosti projektov in uvrstitvi novih projektov do višine 8.000 EUR brez DDV v načrte razvojnih programov ožjih delov občine odloča svet ožjega dela občine.

11. člen

(1) Župan lahko odpira nove proračunske postavke v skladu z zakonom, ki ureja javne finance, in pravilnikom, ki ureja postopke za izvrševanje proračuna Republike Slovenije.

(2) Pravice porabe na novih proračunskih postavkah iz prejšnjega odstavka tega člena se zagotovijo z razporeditvami in prerazporeditvami proračunskih sredstev.

12. člen

Neposredni uporabniki sredstev proračuna poročajo županu o realizaciji nalog ob polletju in zaključku leta oziroma na njegovo zahtevo, posredni uporabniki sredstev proračuna poročajo županu o realizaciji nalog ob zaključku leta oziroma na njegovo zahtevo.

13. člen

Za izvrševanje proračuna je odgovoren župan.

14. člen

(1) Občina se lahko za izvrševanje proračuna občine za investicije, predvidene v občinskem proračunu, v tekočem proračunskem letu zadolži samo s črpanjem sredstev posojil pri državnem proračunu, javnih skladih, bankah ali hranilnicah, s sedežem v Republiki Sloveniji, ki so pridobile dovoljenje za opravljanje bančnih storitev v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo. Občina se lahko zadolži tudi pri upravljavcu sredstev sistema enotnega zakladniškega računa države oziroma občine, in mednarodnih institucijah, katerih članica je Republike Slovenija, ter z izdajo amortizacijskih občinskih obveznic z linearnim odplačilom glavnice na nacionalnem trgu.

(2) Občina se lahko zadolži, če odplačilo obveznosti iz naslova posojil (glavnice in obresti), finančnih najemov in blagovnih kreditov (obrokov) ter potencialnih obveznosti iz naslova izdanih poroštev za izpolnitev obveznosti posrednih uporabnikov proračuna občine in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina, v posameznem letu odplačila ne preseže največjega obsega možnega zadolževanja občine, določenega z zakonom, ki ureja financiranje občin.

(3) V letu 2027 se občina lahko zadolži do višine 7.500.000 EUR za investicije, načrtovane v proračunu. Zadolžitev šteje v obseg zadolževanja občine.

15. člen

(1) Če se zaradi neenakomernega pritekanja prejemkov izvrševanje proračuna ne more uravnotežiti, se lahko občina likvidnostno zadolži, vendar največ do višine 5 % zadnjega sprejetega proračuna.

(2) Zadolžitev iz prejšnjega odstavka tega člena ne šteje v obseg zadolževanja občine, razen če leto črpanja in leto odplačila posojila nista v istem proračunskem letu.

16. člen

(1) Za sredstva sofinanciranja investicije iz proračuna Evropske unije se občina lahko zadolži največ do višine odobrenih sredstev in največ za obdobje do prejema teh sredstev.

(2) Zadolžitev iz prejšnjega odstavka tega člena ne šteje v obseg zadolževanja občine.

17. člen

(1) Občina lahko izdaja poroštva za obveznosti iz naslova zadolževanja posrednih uporabnikov proračuna občine in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je, če se zadolžujejo za investicije ali za projekte, ki se sofinancirajo s sredstvi državnega proračuna in/ali s sredstvi proračuna Evropske unije in drugih držav ter drugih evropskih institucij, in imajo zagotovljena sredstva za servisiranje dolga iz neproračunskih virov.

(2) V letu 2027 lahko občina izda poroštva iz prejšnjega odstavka tega člena do skupne višine 1.200.000 EUR, pri čemer skupna višina anuitet v posameznem letu odplačila ne sme preseči 250.000 EUR.

(3) Zadolžitev iz prejšnjega odstavka tega člena šteje v obseg zadolževanja občine.

(4) Poroštvena pogodba in pogodba o zavarovanju poroštva se morata skleniti istočasno.

18. člen

(1) Posle v zvezi z zadolževanjem proračuna po 14., 15., 16. in 17. členu tega odloka sklepa župan ali oseba, ki jo župan pisno pooblasti.

(2) Za posle v zvezi z zadolževanjem po 14. in 16. členu tega odloka mora občina pridobiti soglasje ministra, pristojnega za finance. Soglasje ministra, pristojnega za finance, mora pridobiti tudi za zadolžitev po 15. členu tega odloka, če leto črpanja in leto odplačila posojila nista v istem proračunskem letu.

(3) O poslih zadolževanja, za katera po zakonu, ki ureja financiranje občin, ni potrebno soglasje ministra, pristojnega za finance, in o poslih likvidnostnega zadolževanja odloča in jih sklepa župan.

19. člen

(1) Posredni uporabniki proračuna občine, javni gospodarski zavodi in javna podjetja, katerih ustanoviteljica je občina, ter druge pravne osebe, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, se lahko zadolžujejo in izdajajo poroštva s soglasjem občine, če se zadolžujejo za

investicije ali za projekte, ki se sofinancirajo s sredstvi državnega proračuna in/ali s sredstvi proračuna Evropske unije in drugih držav ter drugih evropskih institucij in imajo zagotovljena sredstva za servisiranje dolga iz neproračunskih virov.

(2) V letu 2027 se pravne osebe iz prejšnjega odstavka tega člena lahko zadolžijo oz. izdajo poroštva v skupni višini 1.200.000 EUR, pri čemer skupna višina anuitet v posameznem letu odplačila ne sme preseči 250.000 EUR.

(3) Soglasje izda občinski svet.

(4) Izdana soglasja ne štejejo v obseg zadolževanja občine.

(5) Pogodbena določila v posojilni pogodbi ali pogodbi o zavarovanju poroštva, ki jo sklenejo posredni uporabniki proračuna občine, javni gospodarski zavodi in javna podjetja, katerih ustanoviteljica je občina, ter druge pravne osebe, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, so nična, če določajo zavarovanje s stvarnim premoženjem, ki je namenjeno izvajanju javne oz. gospodarske javne službe.

20. člen

(1) Če se zaradi neenakomernega pritekanja prejemkov izvrševanje finančnega načrta ne more uravnotežiti, se lahko posredni uporabniki proračuna občine, javni gospodarski zavodi in javna podjetja, katerih ustanoviteljica je občina, ter druge pravne osebe, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, likvidnostno zadolžujejo.

(2) Za zadolžitev iz prejšnjega odstavka tega člena soglasje občine ni potrebno, razen če leto črpanja in leto odplačila posojila nista v istem proračunskem letu, in če to ni določeno z odlokom o ustanovitvi posrednega uporabnika proračuna občine, javnega gospodarskega zavoda in javnega podjetja.

(3) Za zadolževanje, za katero leto črpanja in leto odplačila posojila nista v istem proračunskem letu, se uporabljajo določbe 19. člena tega odloka.

21. člen

Posredni uporabniki proračuna občine, javni gospodarski zavodi in javna podjetja, katerih ustanoviteljica je občina, ter druge pravne osebe, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, o stanju in spremembah svoje zadolženosti poročajo občini v skladu s pravilnikom, ki ureja pošiljanje podatkov o stanju in spremembah zadolžitve pravnih oseb javnega sektorja in občin.

22. člen

Občina ne sme prevzemati dolga.

23. člen

Občinski svet sprejme letni načrt pridobivanja nepremičnega premoženja občine za nepremičnine v posamični vrednosti nad 100.000,00 EUR, župan pa letni načrt pridobivanja nepremičnega premoženja občine za nepremičnine v posamični vrednosti do 100.000,00 EUR.

24. člen

Župan sprejme načrt pridobivanja in razpolaganja s premičnim premoženjem za premičnine v posamični vrednosti nad vrednostjo, določeno z zakonom.

25. člen

(1) Župan lahko do višine 600 EUR odpiše oziroma delno odpiše odplačilo dolga, če bi bili stroški postopka izterjave v nesorazmerju z višino terjatve, ali če se zaradi neunovčljivosti premoženja dolžnika ugotovi, da terjatve ni mogoče izterjati.

(2) Kot dolgovi iz prejšnjega odstavka tega člena ne štejejo dolgovi do občine iz naslova obveznih dajatev.

26. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje, uporablja pa se od 1. 1. 2027 dalje.

Številka: 4100-0004/2025-11

Datum: 30. 6 .2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 29. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS - stari, št. 12/91, Uradni list RS/I, št. 17/91 - ZUDE, Uradni list RS, št. 55/92 - ZVDK, 13/93, 66/93, 45/94 - odl. US, 8/96, 31/00 - ZP-L, 36/00 - ZPDZC, 127/06 - ZJZP), 41. in 42. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 65/07 - odl. US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 - odl. US, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 - ZNOrg, 49/20 - ZIUZEOP, 3/22 - ZDeb, 105/22 - ZZNŠPP, 8/25, 77/25), 119a. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 114/07 - ZIPRS0809, 61/08, 99/09 - ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 164/20, 11/22, 96/22, 105/22 - ZZNŠPP, 149/22, 106/23, 83/24, 88/24, 74/25, 79/25, 95/25), in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MOV, št. 14/22 in 9/25) na svoji 30. seji, dne 30. 6. 2026 sprejel

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Velenje

1. člen

V Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 2/04, 17/05, 13/06, 03/08 in 22/08; v nadaljevanju: odlok) se 7. člen spremeni tako, da se glasi:

»7. člen

Naloge iz prejšnjega člena, ki jih opravlja Knjižnica, so v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 27/24, 45/25) razvrščene:

47.610 – Trgovina na drobno s knjigami

58.110 – Izdajanje knjig

58.130 – Izdajanje revij in druge periodike

58.190 – Drugo založništvo, razen izdajanja programske opreme

59.110 – Produkcija filmov, videofilmov, televizijskih oddaj

63.100 – Dejavnosti v zvezi z računalniško infrastrukturo, obdelavo podatkov in gostovanjem ter povezane dejavnosti

68.200 – Oddajanje in obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin

68.320 – Drugo poslovanje z nepremičninami za plačilo ali po pogodbi

69.200 – Računovodstvo, knjigovodske in revizijske dejavnosti; davčno svetovanje

72.200 – Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike

73.110 – Dejavnost oglaševalskih agencij

74.200 – Fotografska dejavnost

74.300 – Prevajanje in tolmačenje

82.300 – Organiziranje razstav, sejmov, srečanj

85.520 – Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje na področju kulture in umetnosti

90.111 – Literarno ustvarjanje

91.110 – Dejavnost knjižnic

91.210 – Dejavnost muzejev in dejavnost v zvezi z zbirkami

Knjižnica lahko opravlja tudi druge dejavnosti, povezane z javno službo.«.

2. člen

V 9. členu se v petem odstavku tretji stavek spremeni tako, da se glasi:

»Direktor je pooblaščen za sklepanje pogodb v okviru potrjenega finančnega načrta s strani ustanovitelja (letnega izvedbenega načrta), razen pogodb, ki se nanašajo na nepremičnine, ki jih ima Knjižnica v upravljanju, za katere je potrebno soglasje lastnika, in pravnih poslov izven okvira finančnega načrta v vrednosti nad 15.000,00 €.«.

3. člen

V 13. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Svet Knjižnice sestavlja 7 članov. 5 članov imenuje ustanovitelj na seji Sveta Mestne občine Velenje na podlagi javnega vabila izmed strokovnjakov s področja dela knjižnice, financ in pravnih zadev. 2 člana imenujejo delavci knjižnice izmed vseh zaposlenih.«.

Za drugim odstavkom se dodajo novi tretji, četrti, peti in šesti odstavek, ki se glasijo:

»Ustanovitelj javno vabilo javno objavi na svojem spletnem mestu, pri čemer mora biti rok za prijavo vsaj 31 dni od dne javne objave. V javnem vabilu se določijo pogoji, ki jih mora izpolnjevati kandidat, čas, za katerega bo imenovan, in rok, do katerega se prejemajo prijave kandidatov.

Če se na javno vabilo ne prijavijo ustrezni strokovnjaki s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev, lahko ustanovitelj v svet imenuje strokovnjake z najmanj enega od teh področij. V tem primeru lahko imenuje tudi posameznike, ki se niso odzvali na javno vabilo.

Član sveta se mora v šestih mesecih od nastopa mandata udeležiti programa usposabljanja, katerega vsebino, obseg in način izvedbe določi minister. Če je oseba kasneje ponovno imenovana za člana sveta istega ali drugega javnega zavoda, se šteje, da ima usposabljanje opravljeno. Člana sveta, ki se programa usposabljanja v skladu s tem členom ne udeleži, se razreši oziroma odpokliče. O tem svet zavoda obvesti ustanovitelja, ki začne postopek razrešitve ali odpoklica.

Člani sveta javnega zavoda morajo pri svojem delu ravnati nepristransko, s skrbnostjo dobrega gospodarja in v skladu z namenom ustanovitve javnega zavoda. Varovati morajo poslovno skrivnost javnega zavoda in se izogibati vsakršnemu ravnanju, ki bi lahko povzročilo škodo zavodu ali ogrozilo zakonitost njegovega delovanja. Ustanovitelj lahko člana sveta, ki je predstavnik ustanovitelja, razreši pred iztekom mandata, če ugotovi, da je ta z opustitvijo dolžnega ravnanja povzročil škodo zavodu.«.

Dosedanji tretji, četrti, peti in šesti odstavek postanejo sedmi, osmi, deveti in deseti odstavek.

4. člen

17. člen se spremeni tako, da se glasi:

»17. člen

Strokovni svet sestavlja šest članov, in sicer:

- dva člana izvolijo zaposleni, in sicer enega izmed strokovnih

delavcev, ki opravljajo dejavnost, zaradi katere je Knjižnica ustanovljena, in enega izmed vseh zaposlenih;

- dva člana predlaga Upravni odbor Združenja splošnih knjižnic;
- dva člana predlaga Izvršni odbor Zveze kulturnih društev Šaleške doline.

Volitve predstavnikov delavcev se uredijo v aktu, ki ga v skladu s predpisi, ki urejajo sodelovanje delavcev pri upravljanju, sprejme pristojni organ zaposlenih ali zaposleni na zboru delavcev. Volitve se razpišejo največ 90 in najmanj 60 dni pred potekom mandata.

Upravni odbor Združenja splošnih knjižnic in Izvršni odbor Zveze kulturnih društev Šaleške doline imenujeta predstavnike s področja delovanja Knjižnice izmed strokovnjakov ali uporabnikov na podlagi javnega vabila, ki ga predhodno objavi javni zavod.

Direktor mora pozvati predlagatelje na dostavo predlogov najmanj 90 dni pred potekom mandata.

Na prvi konstitutivni seji člani strokovnega sveta izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika.

Mandat članov strokovnega sveta traja 4 leta. Po preteku mandata so lahko ponovno imenovani oziroma izvoljeni.

Strokovni svet sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov strokovnega sveta.

Strokovni svet sprejema odločitve z večino glasov vseh članov.

Podrobnejše delovanje uredi strokovni svet s svojim poslovnikom.«.

5. člen

V 22. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Knjižnica lahko izvaja prodajo blaga in storitev na trgu le, če z izvajanjem zagotovi najmanj pokritje vseh s to dejavnostjo povezanih odhodkov. Javno službo je treba razmejiti od drugih dejavnosti javnega zavoda.«.

6. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 0070-0007/2026
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 29. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS - stari, št. 12/91, Uradni list RS/I, št. 17/91 - ZUDE, Uradni list RS, št. 55/92 - ZVDK, 13/93, 66/93, 45/94 - odl. US, 8/96, 31/00 - ZP-L, 36/00 - ZPDZC, 127/06 - ZJZP), 41. in 42. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 65/07 - odl. US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 - odl. US, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 - ZNOrg, 49/20 - ZIUZEOP, 3/22 - ZDeb, 105/22 - ZZNŠPP, 8/25, 77/25), 119a. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 114/07 - ZIPRS0809, 61/08, 99/09 - ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 164/20, 11/22, 96/22, 105/22 - ZZNŠPP, 149/22, 106/23, 83/24, 88/24, 74/25, 79/25, 95/25), in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MOV, št. 14/22 in 9/25) na svoji 30. seji, dne 30. 6. 2026 sprejel

ODLOK
o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Festival Velenje

1. člen

V Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Festival Velenje (Uradni vestnik MOV, št. 10/16 in 13/21; v nadaljevanju: odlok) se 7. člen spremeni tako, da se glasi:

»7. člen

Naloge iz prejšnjega člena, ki jih opravlja Festival Velenje, so v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 27/24, 45/25) razvrščene:

18.120 Drugo tiskanje
18.130 Priprava za tisk in objavo
18.200 Razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa
47.510 Trgovina na drobno s tekstilom
47.610 Trgovina na drobno s knjigami
47.622 Trgovina na drobno s papirjem in pisarniškimi potrebščinami
47.640 Trgovina na drobno z igrami in igračami
47.690 Trgovina na drobno z izdelki za kulturo, šport in zabavo, d. n.
47.780 Trgovina na drobno z drugim novim blagom
47.790 Trgovina na drobno z rabljenim blagom
56.112 Okrepčevalnice in podobni obrati
56.210 Priložnostna priprava in dostava hrane
56.300 Strežba pijač
58.110 Izdajanje knjig
58.120 Izdajanje časopisov
58.130 Izdajanje revij in druge periodike
58.190 Drugo založništvo, razen izdajanja programske opreme
58.290 Drugo izdajanje programske opreme
59.110 Produkcija filmov, videofilmov, televizijskih oddaj
59.120 Postprodukcijske dejavnosti pri izdelavi filmov, videofilmov, televizijskih oddaj
59.130 Distribucija filmov in videofilmov
59.140 Kinematografska dejavnost
59.200 Snemanje in izdajanje zvočnih zapisov in muzikalij
60.100 Radijska dejavnost in distribucija zvoka

60.200 Televizijska dejavnost in distribucija videoposnetkov
60.310 Dejavnost tiskovnih agencij
60.390 Druge dejavnosti distribucije vsebin
61.100 Telekomunikacijske dejavnosti po vodih, brezžične in satelitske telekomunikacijske dejavnosti
63.100 Dejavnosti v zvezi z računalniško infrastrukturo, obdelavo podatkov in gostovanjem ter povezane dejavnosti
63.920 Druge informacijske dejavnosti
68.200 Oddajanje in obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin
69.200 Računovodske, knjigovodske in revizijske dejavnosti; davčno svetovanje
72.200 Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike
73.110 Dejavnost oglaševalskih agencij
73.120 Posredovanje oglaševalskega prostora
73.200 Raziskovanje trga in javnega mnenja
73.300 Dejavnost stikov z javnostjo
74.110 Oblikovanje industrijskih izdelkov in modno oblikovanje
74.120 Grafično oblikovanje in vizualno komuniciranje
74.140 Drugo specializirano oblikovanje
74.200 Fotografska dejavnost
74.300 Prevajanje in tolmačenje
74.990 Vse druge strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, d. n.
77.220 Dajanje drugih izdelkov za široko rabo v najem in zakup
77.400 Dajanje pravic uporabe intelektualne lastnine v zakup, razen avtorsko zaščitenih del
79.110 Dejavnost potovalnih agencij
79.120 Dejavnost organizatorjev potovanj
79.900 Druge storitve rezervacij in druge s potovanji povezane dejavnosti
81.100 Vzdrževanje objektov in hišniška dejavnost
81.210 Splošno čiščenje stavb
82.100 Pisarniške dejavnosti
82.300 Organiziranje razstav, sejmov, srečanj
82.990 Druge spremljajoče poslovne storitvene dejavnosti, d. n.
84.120 Urejanje zdravstva, izobraževanja, kulturnih in drugih socialnih storitev
85.520 Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje na področju kulture in umetnosti
85.590 Drugo izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje, d. n.
90.111 Literarno ustvarjanje
90.112 Komponiranje glasbe
90.120 Vizualna umetnost
90.130 Drugo umetniško ustvarjanje
90.200 Uprizoritvene umetnosti
90.310 Obratovanje objektov za kulturne prireditve
90.390 Druge pomožne dejavnosti za umetniško ustvarjanje in uprizoritvene umetnosti
91.120 Dejavnost arhivov
91.210 Dejavnost muzejev in dejavnosti v zvezi z zbirkami
91.220 Dejavnost v zvezi z zgodovinskimi znamenitostmi in spomeniki
91.300 Konservatorstvo, restavriranje in druge pomožne dejavnosti za ohranjanje kulturne dediščine
92.002 Prirejanje iger na srečo, razen v igralnicah
93.210 Dejavnost zabaviščnih parkov
93.299 Drugje nerazvrščene dejavnosti za prosti čas
94.120 Dejavnost strokovnih združenj
94.999 Dejavnost drugje nerazvrščenih članskih organizacij

Dejavnosti iz tega člena Festival opravlja v obsegu, ki je potreben za izvajanje javne službe, oziroma kot podporne dejavnosti, povezane z izvajanjem javne službe.«.

2. člen

V 14. členu se v prvem odstavku drugi stavek spremeni tako, da se glasi: »4 člane imenuje ustanovitelj na seji Sveta Mestne občine Velenje na podlagi javnega vabila izmed strokovnjakov s področja dela Festivala, financ in pravnih zadev.«.

Za prvim odstavkom se dodajo novi drugi, tretji, četrti in peti odstavek, ki se glasijo:

»Ustanovitelj javno vabilo javno objavi na svojem spletnem mestu, pri čemer mora biti rok za prijavo vsaj 31 dni od dne javne objave. V javnem vabilu se določijo pogoji, ki jih mora izpolnjevati kandidat, čas, za katerega bo imenovan, in rok, do katerega se prejemajo prijave kandidatov.

Če se na javno vabilo ne prijavijo ustrezni strokovnjaki s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev, lahko ustanovitelj v svet imenuje strokovnjake z najmanj enega od teh področij. V tem primeru lahko imenuje tudi posameznike, ki se niso odzvali na javno vabilo.

Član sveta se mora v šestih mesecih od nastopa mandata udeležiti programa usposabljanja, katerega vsebino, obseg in način izvedbe določi minister. Če je oseba kasneje ponovno imenovana za člana sveta istega ali drugega javnega zavoda, se šteje, da ima usposabljanje opravljeno. Člana sveta, ki se programa usposabljanja v skladu s tem členom ne udeleži, se razreši oziroma odpokliče. O tem svet zavoda obvesti ustanovitelja, ki začne postopek razrešitve ali odpoklica.

Člani sveta javnega zavoda morajo pri svojem delu ravnati nepristransko, s skrbnostjo dobrega gospodarja in v skladu z namenom ustanovitve javnega zavoda. Varovati morajo poslovno skrivnost javnega zavoda in se izogibati vsakršnemu ravnanju, ki bi lahko povzročilo škodo zavodu ali ogrozilo zakonitost njegovega delovanja. Ustanovitelj lahko člana sveta, ki je predstavnik ustanovitelja, razreši pred iztekom mandata, če ugotovi, da je ta z opustitvijo dolžnega ravnanja povzročil škodo zavodu.«.

Dosedanji drugi, tretji, četrti in peti odstavek postanejo šesti, sedmi, osmi in deveti odstavek.

3. člen

18. člen se spremeni tako, da se glasi:

»18. člen

Strokovni svet sestavlja 6 članov, in sicer:

- 2 člana izvolijo zaposleni, in sicer enega izmed strokovnih delavcev, ki opravljajo dejavnost, zaradi katere je Festival ustanovljen, in enega izmed vseh zaposlenih;
- 2 člana imenuje Izvršni odbor Zveze kulturnih društev Šaleške doline,
- 2 člana imenuje Upravni odbor KUDUS, Združenje kulturnih domov in ustanov Slovenije.

Volitve in odpoklic predstavnika delavcev se uredijo v aktu, ki ga sprejme direktor v soglasju s Svetom Festivala. Volitve se razpišejo največ 90 in najmanj 60 dni pred potekom mandata.

Izvršni odbor Zveze kulturnih društev Šaleške doline in Upravni odbor KUDUS, Združenje kulturnih domov in ustanov Slovenije imenujeta predstavnike s področja delovanja Festivala izmed strokovnjakov ali uporabnikov na podlagi javnega vabila, ki ga predhodno objavi javni zavod.

Direktor mora pozvati predlagatelje na dostavo predlogov najmanj 90 dni pred potekom mandata.

Na prvi konstitutivni seji člani strokovnega sveta izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika.

Mandat članov strokovnega sveta traja 4 leta. Po preteku mandata so lahko ponovno imenovani oziroma izvoljeni.

Strokovni svet sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov strokovnega sveta.

Strokovni svet sprejema odločitve z večino glasov vseh članov.

Podrobnejše delovanje uredi strokovni svet s svojim poslovnikom.«.

4. člen

V 23. členu se za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Festival lahko izvaja prodajo blaga in storitev na trgu le, če z izvajanjem zagotovi najmanj pokritje vseh s to dejavnostjo povezanih odhodkov. Javno službo je treba razmejiti od drugih dejavnosti javnega zavoda.«.

5. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 0070-0006/2026

Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje

Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 29. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS - stari, št. 12/91, Uradni list RS/I, št. 17/91 - ZUDE, Uradni list RS, št. 55/92 - ZVDK, 13/93, 66/93, 45/94 - odl. US, 8/96, 31/00 - ZP-L, 36/00 - ZPDZC, 127/06 - ZJZP), 41. in 42. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 65/07 - odl. US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 - odl. US, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 - ZNOrg, 49/20 - ZIUZEOP, 3/22 - ZDeb, 105/22 - ZZNŠPP, 8/25, 77/25), 119a. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 114/07 - ZIPRS0809, 61/08, 99/09 - ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 164/20, 11/22, 96/22, 105/22 - ZZNŠPP, 149/22, 106/23, 83/24, 88/24, 74/25, 79/25, 95/25), in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MOV, št. 14/22 in 9/25) na svoji 30. seji, dne 30. 6. 2026 sprejel

ODLOK

o ustanovitvi javnega zavoda Muzej Velenje

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

(1) S tem odlokom Mestna občina Velenje uskladi delovanje javnega zavoda Muzej Velenje (v nadaljevanju: Muzej) z določbami zakona, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo in zakona, ki ureja varstvo kulturne dediščine, ureja njegov status, dejavnosti, temeljna vprašanja glede organizacije, sredstva za delo in odgovornost za obveznosti Muzeja ter medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti med ustanoviteljem in Muzejem.

(2) Ustanovitelj Muzeja je Mestna občina Velenje, Titov trg 1, Velenje (v nadaljevanju: ustanovitelj).

(3) Naloge ustanovitelja, ki jih izvršuje Svet Mestne občine Velenje, so:

- spremembe in dopolnitve tega odloka,
- imenovanje direktorja in predstavnikov ustanovitelja v Svet Muzeja in
- soglasje k razširitvi dejavnosti Muzeja.

Druge naloge ustanovitelja izvršuje župan.

(4) V odloku uporabljeni izrazi v slovnični obliki za moški spol se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

2. člen

(1) Poslanstvo Muzeja je trajno in nemoteno izvajanje muzejske dejavnosti kot javne službe v skladu s pristojnim aktom ministrstva na območju Mestne občine Velenje, občine Šoštanj in občine Šmartno ob Paki. Trajno in nemoteno opravljanje te dejavnosti je v javnem interesu, ki ga v okviru svojih funkcij zagotavlja Mestna občina Velenje.

(2) Muzej Velenje je javni zavod, ki s svojim strokovnim osebjem popisuje in zbira premično kulturno dediščino mesta Velenje in Šaleške doline, jo hrani in dokumentira za prihodnje generacije ter jo prikazuje in popularizira za sodobnike. Pri tem posebno pozornost namenja tistemu delu premične dediščine, ki je kraju in območju dajala njen poseben značaj (gradovi in cerkve, industrijski razvoj od 19. stoletja dalje – usnjarstvo, premogovništvo, razvoj kmetijstva in obrti in trgovine), pri čemer v skladu s cilji, postavljenimi ob ustanovitvi Muzeja, evidentira,

zbira, hrani, dokumentira in prikazuje premično kulturno dediščino premogovništva za celotno slovensko ozemlje.

(3) V soglasju z ustanoviteljem lahko opravlja javno službo tudi za druge lokalne skupnosti ali pa del svojih nalog prenese na drug javni zavod. Za navedeno se sklene posebna pogodba.

3. člen

(1) Ime javnega zavoda je: Muzej Velenje.

(2) Sedež Muzeja je: Ljubljanska cesta 54, Velenje.

(3) Muzej lahko spremeni ime in sedež po predhodnem soglasju ustanovitelja.

(4) Muzej je samostojna pravna oseba.

(5) Muzej je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Celju pod vložno številko 10812100 (matična številka: 1899546000).

4. člen

(1) Muzej ima pečat pravokotne oblike z logotipom in napisom Muzej VELENJE.

(2) Število posameznih pečatov, njihovo uporabo, način varovanja in uničenja določi direktor s posebnim aktom.

II. ORGANIZACIJA IN DEJAVNOST MUZEJA

5. člen

Muzej lahko ima več notranjih organizacijskih enot, ki so podrobneje urejene v aktu o organizaciji dela po predhodnem soglasju ustanovitelja.

6. člen

(1) Muzej v okviru javne službe opravlja naslednje dejavnosti:

- evidentira, zbira, dokumentira, konservira in restavrira, hrani, varuje ter znanstveno-raziskovalno proučuje premično in nesnovno kulturno dediščino na podlagi zbiralne politike in poslanstva Muzeja na področju občin Šmartno ob Paki, Šoštanj in Velenje, in za področje premogovništva Slovenije ter usnjarstva na Slovenskem in jo predstavlja javnosti;
- varuje in hrani zbirke, ki so v upravljanju Muzeja, ter jih dopolnjuje v skladu z zbiralno politiko in poslanstvom muzeja;
- pripravlja in posreduje tematske razstave (stalne in občasne) ter druge oblike predstavljanja dediščine doma in v tujini ter organizira gostovanja razstav;
- aktivno sodeluje pri kulturnem in znanstvenem sodelovanju z drugimi muzeji, raziskovalnimi in pedagoškimi ustanovami doma in v tujini;
- pripravlja domače in mednarodne strokovne in znanstvene sestanke, seminarje in druge oblike strokovnega sodelovanja ter izobraževanja;
- ugotavlja in predlaga razglasitev premične, nepremične in nesnovne dediščine za spomenik ali znamenitost ter pripravlja strokovne osnove, potrebne za razglasitev;
- izvaja znanstveno-raziskovalne naloge s svojega delovnega področja;
- daje fizičnim in pravnim osebam pojasnila, nasvete in drugo strokovno pomoč pri spoznavanju, varovanju in zaščiti dediščine;
- sodeluje z imetniki oziroma organi, ki jo hranijo;
- posoja muzejsko gradivo za razstavno dejavnost in posebne potrebe v skladu s strokovnimi standardi;
- omogoča strokovno izobraževanje pripravnikov za kustose in druge poklice v muzejski stroki;
- razvija in opravlja restavratorske, konservatorske in druge tehnične dejavnosti za potrebe Muzeja in izven;
- evidentira in hrani arhivsko gradivo s področja dejavnosti muzeja;
- vodi register premične kulturne dediščine s svojega področja in posreduje podatke v državni register ter skrbi za dostopnost podatkov javnosti;
- razvija zavest o pomenu dediščine ter s popularizacijskimi programi širi védenje o dediščini, lokalni identiteti in kulturi v najširšem smislu;
- redno in načrtno sodeluje z vzgojno-izobraževalnimi organizacijami, pripravlja in izvaja pedagoške ter andragoške programe ter programe za ranljive in težje prilagodljive družbene skupine (vključujoči muzej);
- obvešča javnost o programih in aktivnostih, ki jih pripravlja, z uporabo sodobnih komunikacijskih kanalov;
- vodi in vzdržuje strokovno knjižnico muzeja ter dokumentacijske fonde (fototeko, hemeroteko, avdiovizualne zapise) s področja svoje dejavnosti;
- izdaja, zamenjuje in prodaja strokovne publikacije, gradiva iz svojih zbirk, kataloge, nosilce zvoka in slike ter druge digitalne in tiskane vsebine, povezane z dejavnostjo Muzeja;
- oblikuje, izdaja in prodaja replike ter spominke, vezane na dejavnost Muzeja;
- oddaja prostore in opremo za razstavne, kulturne, vzgojno-izobraževalne, protokolarne in promocijske prireditve;
- izdaja prepise dokumentov, potrdila na podlagi dokumentov ter daje strokovna mnenja;
- opravlja storitve s področja svoje dejavnosti za potrebe fizičnih in pravnih oseb;
- opravlja druge storitve, ki dopolnjujejo osnovno muzejsko dejavnost;
- upravlja z nepremičninami, ki so mu dane v upravljanje s strani lokalnih skupnosti ali države;
- opravlja druge naloge v skladu z veljavno zakonodajo.

(2) Muzej opravlja dejavnosti v obsegu in na način, določen z letnim programom dela in finančnim načrtom Muzeja.

(3) Muzej vodi inventarno knjigo in register premične kulturne dediščine za vse muzejsko gradivo, ki ga hrani, ter posebno evidenco za premične kulturne spomenike in znamenitosti v svoji posesti.

7. člen

(1) Naloge iz prejšnjega člena, ki jih opravlja Muzej, so v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št.

27/24, 45/25) razvrščene:

01.210 – Vinogradništvo
01.250 – Gojenje drugih sadnih dreves in grmovnic
01.280 – Gojenje začimbnih, aromatskih in zdravilnih rastlin
11.020 – Proizvodnja vina iz grozdja
32.130 – Proizvodnja bižuterije
47.120 – Druga nespecializirana trgovina na drobno
47.610 – Trgovina na drobno s knjigami
47.621 – Trgovina na drobno s časopisi in revijami
47.622 – Trgovina na drobno s papirjem in pisalnimi potrebščinami
47.640 – Trgovina na drobno z igrami in igračami
47.690 - Trgovina na drobno z izdelki za kulturo, šport in zabavo, d. n.
47.780 – Trgovina na drobno z drugim novim blagom
47.790 – Trgovina na drobno z rabljenim blagom
56.112 – Okrepčevalnice in podobni obrati
56.113 – Slaščičarne in kavarne
56.300 – Strežba pijač
58.110 – Izdajanje knjig
58.130 – Izdajanje revij in druge periodike
58.190 – Drugo založništvo, razen izdajanja programske opreme
59.110 – Produkcija filmov, videofilmov, televizijskih oddaj
59.200 – Snemanje in izdajanje zvočnih zapisov in muzikalij
63.910 – Dejavnosti spletnih iskalnikov
68.200 – Oddajanje in obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin
69.200 – Računovodske, knjigovodske in revizijske dejavnosti; davčno svetovanje
72.200 – Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike
74.120 – Grafično oblikovanje in vizualno komuniciranje
74.130 – Notranje oblikovanje
74.200 – Fotografska dejavnost
74.990 – Vse druge strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, d. n.
77.220 – Dajanje drugih izdelkov za široko rabo v najem in zakup
79.900 – Druge storitve rezervacij in druge s potovanji povezane dejavnosti
81.300 – Urejanje in vzdrževanje zelenih površin in okolice
82.100 – Pisarniške dejavnosti
82.300 – Organiziranje razstav, sejmov, srečanj
85.520 – Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje na področju kulture in umetnosti
85.590 – Drugo izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje, d. n.
88.991 – Dejavnost humanitarnih in dobrodelnih organizacij
90.130 – Drugo umetniško ustvarjanje
90.200 – Uprizoritvene umetnosti
90.310 – Obratovanje objektov za kulturne prireditve
90.390 – Druge pomožne dejavnosti za umetniško ustvarjanje in uprizoritvene umetnosti
91.110 – Dejavnost knjižnic
91.120 – Dejavnost arhivov
91.210 – Dejavnost muzejev in dejavnosti v zvezi z zbirkami
91.220 – Dejavnosti v zvezi z zgodovinskimi znamenitostmi in spomeniki
91.300 – Konservatorstvo, restavriranje in druge pomožne dejavnosti za ohranjanje kulturne dediščine
93.210 – Dejavnosti zabaviščnih parkov
93.299 – Druge nerazvrščene dejavnosti za prosti čas
94.999 – Dejavnost drugje nerazvrščenih članskih organizacij

(2) Muzej lahko v soglasju z ustanoviteljem razširi svojo dejavnost.

(3) Dejavnosti iz tega člena Muzej opravlja v obsegu, ki je potreben za izvajanje javne službe, oziroma kot podporne dejavnosti, povezane z izvajanjem javne službe.

III. ORGANI MUZEJA

8. člen

Organi Muzeja so:
- direktor,
- svet Muzeja in
- strokovni svet.

Direktor

9. člen

(1) Muzej vodi direktor, ki hkrati opravlja funkcijo poslovnega in programskega direktorja.

(2) Direktor v pravnem prometu zastopa in predstavlja Muzej neomejeno.

(3) Direktor lahko pri uresničevanju svojih pooblastil, določenih z zakonom in tem odlokom, prenese s pisnim pooblastilom opravljanje posameznih zadev, zastopanje v mejah danega pooblastila in pravico podpisovanja določenih aktov, pogodb in drugih listin na druge osebe, razen odločanja o delovnih razmerjih.

(4) Direktor zastopa, predstavlja in vodi poslovanje Muzeja ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela Muzeja.

(5) Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo dobrega gospodarja. Ne sme najemati kreditov brez soglasja ustanovitelja. Direktor je pooblaščen za sklepanje pogodb v okviru potrjenega finančnega načrta s strani ustanovitelja (letnega izvedbenega načrta), razen pogodb, ki se nanašajo na nepremičnine, ki jih ima Muzej v upravljanju, za katere je potrebno soglasje lastnika, in pravnih poslov izven okvira finančnega načrta v vrednosti nad 15.000 €.

(6) Direktorja imenuje ustanovitelj na podlagi javnega razpisa ali neposrednega povabila kandidatu. Ustanovitelj mora pred

imenovanjem direktorja pridobiti mnenje sveta Muzeja.

(7) Če svet Muzeja ne poda mnenja iz prejšnjega odstavka v 30 dneh od prejema zaprosila, se šteje, da je mnenje pozitivno.

(8) Mandat direktorja traja pet let in je po izteku te dobe lahko ponovno imenovan. Na podlagi akta o imenovanju direktorja, sklene z njim pogodbo o zaposlitvi v imenu sveta Muzeja njegov predsednik. Delovno razmerje z direktorjem se sklene za določen čas, za čas trajanja mandata.

10. člen

(1) Za direktorja je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

- najmanj univerzitetna izobrazba družboslovne ali humanistične smeri ali visoka strokovna izobrazba z opravljeno specializacijo ali magisterijem družboslovne ali humanistične smeri;
- najmanj pet let delovnih izkušenj in ima strokovne, vodstvene ter organizacijske sposobnosti;
- poznavanje dejavnosti s širšega delovnega področja Muzeja;
- osnovna raven znanja angleškega ali nemškega jezika.

(2) Kandidati za direktorja morajo v prijavi na razpis predložiti načrt vodenja in poslovanja Muzeja.

(3) Če razpis ne uspe, se ponovi. Med tem časom opravlja dolžnosti direktorja vršilec dolžnosti, ki ga imenuje ustanovitelj izmed prijavljenih kandidatov ali izmed strokovnih delavcev Muzeja, vendar največ za eno leto.

11. člen

Naloge direktorja so:

- organizira delo Muzeja,
- sprejema strateški načrt,
- sprejema program dela,
- sprejema akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v Muzeju,
- sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v Muzeju,
- sprejema kadrovski načrt,
- sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja,
- zastopa in predstavlja Muzej, vodi in organizira poslovanje in strokovno delo ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela,
- skrbi za dobro gospodarjenje s sredstvi,
- izvršuje sklepe organov Muzeja in izvaja sprejete kratkoročne in dolgoročne programe ustanovitelja,
- sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem Muzeja,
- poroča ustanovitelju in svetu Muzeja o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje Muzeja,
- pripravi letno in polletno poročilo,
- sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo Muzej ima,
- druge naloge, določene s tem odlokom.

12. člen

(1) Direktor je lahko razrešen pred iztekom mandata, če:

- sam zahteva razrešitev;
- mu po predpisih iz delovnega razmerja preneha delovno razmerje po zakonu;
- neutemeljeno ne izvršuje sklepov organov Muzeja ali ravna v nasprotju z njimi;
- s svojim nevestnim in nepravilnim delom povzroči večjo škodo ali hujše motnje pri opravljanju dejavnosti Muzeja;
- ne posluje v okviru sprejetega finančnega načrta.

(2) Poleg naštetih razlogov se lahko direktorja predčasno razreši tudi zaradi bistvenih sprememb, kot sta bistveno spremenjena dejavnost, zaradi katere je Muzej ustanovljen, ali zaradi prenosa ustanoviteljstva.

(3) Direktorja razreši ustanovitelj, ki si mora pred sprejemom sklepa o razrešitvi pridobiti predhodno mnenje sveta Muzeja ter seznaniti direktorja o razlogih za razrešitev in mu dati možnost, da se o njih v roku 30 dni izjavi.

(4) Če svet Muzeja ne poda mnenja v roku 30 dni, se šteje za pozitivno.

(5) Zoper odločitev o razrešitvi ima prizadeti pravico zahtevati sodno varstvo, če meni:

- da je bil kršen za razrešitev določen postopek,
- da je kršitev lahko bistveno vplivala na odločitev ali
- da niso podani razlogi za razrešitev iz prvega odstavka.

(6) Zahteva za sodno varstvo se vloži v 15 dneh po prejemu odločitve o razrešitvi pri sodišču, pristojnem za upravne spore.

Svet Muzeja

13. člen

(1) Muzej upravlja svet Muzeja.

(2) Svet Muzeja je sestavljen iz 7 članov, in sicer:

- štirje predstavniki ustanovitelja,
- en predstavnik večinskega financerja,
- dva predstavnika delavcev zavoda, ki ju imenujejo delavci Muzeja izmed vseh zaposlenih.

(3) Predstavnike ustanovitelja imenuje ustanovitelj na seji Sveta Mestne občine Velenje na podlagi javnega vabila izmed strokovnjakov s področja dela Muzeja, financ in pravnih zadev.

(4) Predstavnika večinskega financerja imenuje ustanovitelj na seji Sveta Mestne občine Velenje na predlog večinskega financerja, ki ga predlaga na podlagi javnega vabila izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, financ ali pravnih zadev.

(5) Ustanovitelj ali večinski financer javno vabilo iz prejšnjega odstavka javno objavi na svojem spletnem mestu, pri čemer mora biti rok za prijavo vsaj 31 dni od dne javne objave. V javnem vabilu se določijo pogoji, ki jih mora izpolnjevati kandidat, čas, za katerega bo imenovan, in rok, do katerega se prejemajo prijave kandidatov.

(6) Če se na javno vabilo ne prijavijo ustrezni strokovnjaki s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev, lahko ustanovitelj v svet imenuje strokovnjake z najmanj enega od teh področij. V tem primeru lahko imenuje tudi posameznike, ki se niso odzvali na javno vabilo.

(7) Predstavnika delavcev Muzeja izvolijo delavci Muzeja, pri čemer sta izvoljena izmed vseh zaposlenih. Volitve in odpoklic predstavnikov delavcev se uredijo v aktu, ki ga sprejme direktor v soglasju s svetom Muzeja. Volitve se razpišejo največ 90 in najmanj 60 dni pred potekom mandata.

(8) Prvo konstitutivno sejo sveta Muzeja skliče direktor v roku 30 dni po imenovanju oziroma po izvolitvi predstavnikov delavcev in prejemu predlogov.

(9) Svetu Muzeja prične teči mandat z dnem konstituiranja. Na prvi konstitutivni seji člani izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika.

(10) Mandat članov sveta Muzeja traja štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni oziroma imenovani. Direktor je dolžan o izteku mandata obvestiti ustanovitelja in delavce 90 dni pred potekom mandata članov sveta Muzeja.

(11) Član sveta se mora v šestih mesecih od nastopa mandata udeležiti programa usposabljanja, katerega vsebino, obseg in način izvedbe določi minister. Če je oseba kasneje ponovno imenovana za člana sveta istega ali drugega javnega zavoda, se šteje, da ima usposabljanje opravljeno. Člana sveta, ki se programa usposabljanja v skladu s tem členom ne udeleži, se razreši oziroma odpokliče. O tem svet zavoda obvesti ustanovitelja, ki začne postopek razrešitve ali odpoklica.

(12) Člani sveta javnega zavoda morajo pri svojem delu ravnati nepristransko, s skrbnostjo dobrega gospodarja in v skladu z namenom ustanovitve javnega zavoda. Varovati morajo poslovno skrivnost javnega zavoda in se izogibati vsakršnemu ravnanju, ki bi lahko povzročilo škodo zavodu ali ogrozilo zakonitost njegovega delovanja. Ustanovitelj lahko člana sveta, ki je predstavnik ustanovitelja, razreši pred iztekom mandata, če ugotovi, da je ta z opustitvijo dolžnega ravnanja povzročil škodo zavodu.

14. člen

(1) Svet Muzeja sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov sveta Muzeja.

(2) Svet Muzeja sprejema odločitve iz svoje pristojnosti na sejah z večino glasov vseh članov.

(3) Seje sveta Muzeja sklicuje in vodi predsednik sveta, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik.

(4) V upravičenih primerih se lahko opravi tudi korespondenčna seja.

(5) Predsednik sveta Muzeja je dolžan sklicati sejo sveta Muzeja, če to zahteva ustanovitelj, direktor ali večina članov sveta Muzeja. Če odkloni sklic seje sveta Muzeja, jo skliče direktor. Seje se sklicuje po potrebi, vendar pa najmanj štirikrat letno.

(6) Delo sveta Muzeja ureja poslovnik, ki ga na predlog direktorja sprejme svet Muzeja.

15. člen

Naloge sveta Muzeja:

- nadzira zakonitost dela in poslovanja,
- spremlja, analizira in ocenjuje delovanje Muzeja skozi celo leto in ob zaključku poslovnega leta,
- predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja,
- daje predhodno mnenje k imenovanju in razrešitvi direktorja,
- ocenjuje delo direktorja,
- daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje,
- daje soglasje k cenam javnih kulturnih dobrin,
- sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem,
- sprejema program razreševanja presežnih delavcev kot drugostopenjski organ,
- predlaga ustanovitelju spremembe ali razširitev dejavnosti,
- daje ustanovitelju in direktorju predloge in mnenja o posameznih vprašanjih,
- imenuje predsednika in člane disciplinske, inventurne in volilne komisije,
- odloča o pritožbah delavcev,
- opravlja druge naloge v skladu z zakoni in aktom o ustanovitvi Muzeja.

16. člen

(1) Član sveta Muzeja je lahko razrešen pred potekom mandata, za katerega je imenovan, če:

- sam zahteva razrešitev,
- se iz neupravičenih razlogov ne udeleži zaporedoma treh sej,
- pri svojem delu ne ravna v skladu s predpisi,
- ne opravlja svojih nalog oziroma jih ne opravlja strokovno.

(2) V primeru predčasne razrešitve člana se za čas do izteka mandata imenuje nov član po istem postopku kot je bil imenovan razrešeni član.

Strokovni svet

17. člen

(1) Strokovni svet sestavlja šest članov, in sicer:

- dva člana izvolijo zaposleni, in sicer enega izmed strokovnih delavcev, ki opravljajo dejavnost, zaradi katere je Muzej ustanovljen, in enega izmed vseh zaposlenih;
- tri člane predlaga Skupnost muzejev Slovenije;
- enega člana predlaga Slovensko konservatorsko društvo.

(2) Volitve predstavnikov delavcev se uredijo v aktu, ki ga v skladu s predpisi, ki urejajo sodelovanje delavcev pri upravljanju, sprejme pristojni organ zaposlenih ali zaposleni na zboru delavcev. Volitve se razpišejo največ 90 in najmanj 60 dni pred potekom mandata.

(3) Skupnost muzejev Slovenije in Slovensko konservatorsko društvo imenujeta predstavnike s področja muzejske dejavnosti ter varstva nepremične kulturne dediščine izmed strokovnjakov ali uporabnikov prek javnega vabila, ki ga predhodno objavi javni zavod.

(4) Direktor mora pozvati predlagatelje na dostavo predlogov najmanj 90 dni pred potekom mandata.

(5) Na prvi konstitutivni seji člani strokovnega sveta izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika.

(6) Mandat članov strokovnega sveta traja 4 leta. Po preteku mandata so lahko ponovno imenovani oziroma izvoljeni.

(7) Strokovni svet sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov strokovnega sveta.

(8) Strokovni svet sprejema odločitve z večino glasov vseh članov.

(9) Podrobnejše delovanje uredi strokovni svet s svojim poslovnikom.

18. člen

Naloge strokovnega sveta:

- spremlja in ocenjuje delovanje Muzeja in politiko ustanovitelja;
- ugotavlja ustreznost strateškega načrta in programa dela glede na namen, zaradi katerega je Muzej ustanovljen;
- obravnava vprašanja s področja strokovnega dela Muzeja in daje direktorju mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj,
- daje predhodno mnenje ustanovitelju k imenovanju in razrešitvi direktorja Muzeja,
- daje predhodno mnenje k zavodski kolektivni pogodbi,
- daje druge pobude in predloge v zvezi z delovanjem Muzeja,
- druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in tem odlokom.

19. člen

(1) Prvo konstitutivno sejo strokovnega sveta skliče direktor v roku 30 dni po imenovanju oziroma po izvolitvi predstavnikov delavcev in prejemu predlogov.

(2) Članom strokovnega sveta prične teči mandat z dnem konstituiranja.

20. člen

Član strokovnega sveta je lahko razrešen pred potekom mandata, za katerega je imenovan, iz razlogov, navedenih v 16. členu tega odloka, ki veljajo tudi za člane sveta Muzeja.

IV. SREDSTVA ZA DELO IN ODGOVORNOST ZA OBVEZNOSTI MUZEJA

21. člen

(1) Sredstva potrebna za ustanovitev in začetek dela Muzeja zagotovi ustanovitelj.

(2) Muzej upravlja z naslednjimi nepremičninami:

- s stavbo na Ljubljanski cesti 54, parcelna številka 3150, 3151, 3152, 3153, št. dela stavbe 1549-1, 1550-1, 1551-1, 1552-1, št. stavbe 1453, k.o. Velenje, skupaj z grajskim parkom ob Velenjskem gradu, Ljubljanska cesta 54, parcelni številki 3130/1 in 3130/2, k.o. Velenje;
- s Spominskim parkom XIV. divizije na Graški gori, parcelna številka 257/1, št. stavbe 449, k.o. Plešivec;
- z Grilovo domačijo, Lipje 29, parcelne številke *69, *90, *90/1, *91/2, 310/2, 314, 315, 316, 317, 318/1, 318/2, 319, 320, 329/1, 329/2, 329/3, 333, št. stavbe 306, 307, k.o. Lipje;
- s Spominskim centrom 1991 na Kopališki cesti 3, parcelna številka 3262/2, št. stavbe 3633, št. dela stavbe 1 in 2, k.o. Velenje;
- s Parkom državnosti, parcelna številka 2475, 2476, k.o. Velenje;
- s Hišo mineralov na Starem trgu 19, parcelna številka 3017/3, št. stavbe 1965, št. dela stavbe 2, k.o. Velenje;
- z gradom Šalek, parcelna številka 2373, št. stavbe 3282, k.o. Velenje,
- z graščino Gorica na naslovu Lipa 1, s parcelno številko 3344, št. stavbe 4201, k.o. Velenje,

ter z drugim premoženjem, s katerim Muzej upravlja na podlagi veljavnih evidenc in pravnih aktov.

(3) Muzej lahko uporablja oz. razpolaga tudi z drugimi nepremičninami in premičninami, ki mu jih s pogodbo prenese v uporabo ustanovitelj, druge lokalne skupnosti, pravne ali fizične osebe pa po predhodnem soglasju ustanovitelja.

22. člen

(1) Sredstva za izvajanje javne službe Muzej pridobiva iz proračuna ustanovitelja, iz proračuna Republike Slovenije ter od pogodbenih partneric na podlagi pogodb o izvajanju muzejske dejavnosti.

Poleg tega lahko pridobiva sredstva iz nejavnih virov:

- s članarinami in drugimi nadomestili,
- s prodajo blaga in storitev na trgu,
- z donacijami, darili in iz drugih zakonitih virov.

(2) Muzej lahko izvaja prodajo blaga in storitev na trgu le, če z izvajanjem zagotovi najmanj pokritje vseh s to dejavnostjo povezanih odhodkov. Javno službo je treba razmejiti od drugih dejavnosti javnega zavoda.

23. člen

(1) Presežek prihodkov nad odhodki Muzej nameni za izvajanje in razvoj svoje dejavnosti.

(2) O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki odloča ustanovitelj na predlog direktorja in po predhodnem soglasju sveta Muzeja.

(3) O načinu pokrivanja morebitnega primanjkljaja odloča ustanovitelj na predlog direktorja in po predhodnem soglasju sveta Muzeja.

V. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI MUZEJA V PRAVNEM PROMETU

24. člen

(1) Muzej je pravna oseba, ki nastopa in posluje v okviru svoje dejavnosti samostojno, z vsemi pravicami in obveznostmi, v svojem imenu in za svoj račun.

(2) Muzej odgovarja za svoje obveznosti z vsemi sredstvi, s katerimi lahko razpolaga.

25. člen

Muzej prevzema odgovornost za dobro gospodarjenje s sredstvi, namenjenimi za svojo dejavnost ter odgovornost dobrega gospodarja za upravljanje s sredstvi, ki so last ustanovitelja.

26. člen

(1) Premoženje, s katerim upravlja Muzej, je last ustanovitelja. Muzej upravlja s premičnim premoženjem samostojno, v skladu z 9. in 11. členom tega odloka, z nepremičninami pa samo po predhodnem soglasju ustanovitelja, razen v primerih občasne in sezonske oddaje prostorov za prireditve in dejavnosti. V primerih, ko za upravljanje z nepremičninami ni potrebno soglasje ustanovitelja, mora Muzej predhodno obvestiti ustanovitelja o nameravani oddaji prostorov.

(2) Muzealij, ki jih Muzej hrani in so last ustanovitelja, Muzej ne sme zamenjati, prodati ali drugače odtujiti brez pisnega soglasja ustanovitelja in pozitivnega stališča strokovnih služb ministrstva, pristojnega za kulturo.

VI. ODGOVORNOSTI USTANOVITELJA ZA OBVEZNOSTI MUZEJA TER MEDSEBOJNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI USTANOVITELJA IN MUZEJA

27. člen

(1) Ustanovitelj za obveznosti Muzeja ne odgovarja.

(2) Ustanovitelj bo Muzeju zagotavljal sredstva iz proračuna z letno pogodbo o financiranju, na podlagi usklajenega programa in finančnega načrta.

28. člen

(1) Muzej je dolžan ustanovitelju vsako leto poročati najmanj dvakrat, in sicer ob polletju in ob koncu leta, o delu in poslovanju Muzeja in posredovati druge podatke, ki so potrebni za izvrševanje ustanoviteljske funkcije. Ustanovitelj pa lahko tudi v vmesnem času zahteva poročilo o delu in poslovanju Muzeja.

(2) Pravice ustanovitelja so:

- nadzira zakonitost dela in poslovanja,
- spremlja, analizira in ocenjuje delovanje Muzeja skozi celo leto in ob zaključku poslovnega leta,
- daje predhodno soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, letnemu programu, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav ter nadzira njihovo izvajanje,
- imenuje in razrešuje direktorja,
- ocenjuje delo direktorja,
- sprejema spremembe in dopolnitve tega odloka.

VII. SPLOŠNI AKTI MUZEJA

29. člen

(1) Muzej ima poleg letnega programa dela, finančnega načrta, strateškega načrta, akta o organizaciji dela in akta o sistemizaciji delovnih mest ter ostalih splošnih aktov, določenih v zakonu in tem odlokom, tudi druge splošne akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem Muzeja.

(2) Splošni akti Muzeja so zlasti pravilniki, poslovniki, organizacijski predpisi ter sklepi in navodila s področja dela ali v zvezi z delom Muzeja.

(3) Pred sprejemom akta o organizaciji dela in akta o sistemizaciji delovnih mest se mora organizirati razprava, na kateri lahko delavci ali sindikat dajejo pripombe, stališča in mnenja ali predlagajo spremembe oziroma dopolnitve določb splošnih aktov. Pri tem je potrebno dosledno upoštevati veljavne zakone, podzakonske akte in kolektivne pogodbe. Ob odločitvi za sprejem posameznega splošnega akta svet Muzeja oziroma direktor določi način in roke za pripravo delovnega besedila, osnutka oziroma predloga splošnega akta, določi strokovni organ ali delavca, ki vodi razpravo in zbira pripombe ter daje mnenja o določilih delovnega besedila, osnutka oziroma predloga splošnega akta ter določi potek sprejemanja.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

30. člen

Z dnem uporabe tega odloka preneha veljati Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Muzej Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 2/04, 21/05, 7/14).

31. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 0070-0008/2026
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 95. člena Poslovnika Sveta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22 in 9/25) na 30. seji dne 30. 6. 2026 potrdil uradno prečiščeno besedilo Statuta Mestne občine Velenje, ki obsega:Statut Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22, z dne 29. 6. 2022), Spremembe Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 9/25, z dne 14. 5. 2025)

STATUT MESTNE OBČINE VELENJE

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina statuta)

Ta statut določa območje Mestne občine Velenje, njen status in simbole, temeljna načela za njeno organizacijo in delovanje, oblikovanje in pristojnosti njenih organov, ožje dele občine, neposredne oblike odločanja občanov, premoženje in financiranje občine ter njene predpise.

2. člen

(območje, ime in sedež občine)

(1) Mestna občina Velenje (v nadaljnjem besedilu: občina) je samoupravna lokalna skupnost, ustanovljena z zakonom na območju naslednjih naselij: Arnače, Bevče, Črnova, Hrastovec, Janškovo selo, Kavče, Laze, Lipje, Lopatnik pri Velenju, Lopatnik, Ložnica, Paka pri Velenju, Paški Kozjak, Pesje, Pirešica, Plešivec, Podgorje, Podkraj pri Velenju, Prelska, Silova, Šenbric, Škale, Škalske Cirkovce, Šmartinske Cirkovce, Velenje in Vinska Gora.

(2) Sedež občine je v Velenju, Titov trg 1, 3320 Velenje.

(3) Občina je pravna oseba javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja.

(4) Občino predstavlja in zastopa župan.

(5) Območje, ime in sedež občine se lahko spremeni z zakonom po postopku, ki ga določa zakon.

(6) Območja in imena naselij v občini se v skladu z zakonom spremenijo s statutom.

3. člen

(ožji deli občine)

(1) Na območju občine so ustanovljene krajevne skupnosti in mestne četrti kot ožji deli občine. Naloge, organizacija in delovanje ter pravni status ožjih delov občine so določeni s tem statutom in odlokom.

(2) Meje ožjih delov občine so razvidne iz evidence RPE_SLO_PROSTORSKE_ENOTE_KRAJEVNE_SKUPNOSTI_poligon in RPE_SLO_PROSTORSKE_ENOTE_CETRTNE_SKUPNOSTI_poligon, ki ju v Registru prostorskih enot (RPE)

vodi Geodetska uprava Republike Slovenije (GURS).

(3) Imena in območja ožjih delov občine so:

1. Krajevna skupnost Bevče

Krajevna skupnost Bevče obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133601.

2. Krajevna skupnost Cirkovce

Krajevna skupnost Cirkovce obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133602.

3.Krajevna skupnost Gorica

Krajevna skupnost Gorica obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133603.

4. Krajevna skupnost Kavče

Krajevna skupnost Kavče obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133616.

5. Krajevna skupnost Konovo

Krajevna skupnost Konovo obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133604.

6. Krajevna skupnost Paka pri Velenju

Krajevna skupnost Paka pri Velenju obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133605.

7. Krajevna skupnost Pesje

Krajevna skupnost Pesje obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133606.

8. Krajevna skupnost Plešivec

Krajevna skupnost Plešivec obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133608.

9. Krajevna skupnost Podkraj

Krajevna skupnost Podkraj obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133617.

10. Krajevna skupnost Stara vas

Krajevna skupnost Stara vas obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133610.

11. Krajevna skupnost Staro Velenje

Krajevna skupnost Staro Velenje obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133609.

12. Krajevna skupnost Šalek

Krajevna skupnost Šalek obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133611.

13. Krajevna skupnost Šentilj

Krajevna skupnost Sentilj obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133612.

14. Krajevna skupnost Škale - Hrastovec

Krajevna skupnost Skale - Hrastovec obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133613.

15. Krajevna skupnost Šmartno

Krajevna skupnost Smartno obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133614.

16. Krajevna skupnost Vinska Gora

Krajevna skupnost Vinska Gora obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133615.

17. Mestna četrt Velenje – Desni breg

Mestna četrt Velenje – Desni breg obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133301.

18. Mestna četrt Velenje – Levi breg vzhod

Mestna četrt Velenje – Levi breg vzhod obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133303.

19. Mestna četrt Velenje – Levi breg zahod

Mestna četrt Velenje – Levi breg zahod obsega območje v Registru prostorskih enot Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS) določeno s sestavljeno šifro 133302.«.

4. člen

(izvirne naloge)

Občina v okviru ustave in zakona samostojno ureja in opravlja zadeve lokalnega pomena, ki se nanašajo na prebivalce občine ter naloge iz državne pristojnosti.

5. člen

(občani)

(1) Osebe, ki imajo na območju občine stalno prebivališče, so občani.

(2) Občani odločajo o lokalnih javnih zadevah preko organov

občine, ki jih volijo na podlagi splošne in enake volilne pravice na svobodnih volitvah s tajnim glasovanjem, ter v drugih organih v skladu s tem statutom.

(3) Občani sodelujejo pri upravljanju lokalnih javnih zadev tudi na zborih občanov, z referendumom in ljudsko iniciativo.

(4) Na podlagi odločitve organov občine se lahko v posamezne oblike odločanja vključijo tudi osebe, ki imajo v občini začasno prebivališče, in osebe, ki so lastniki zemljišč in drugih nepremičnin na območju občine, če tako določa zakon.

6. člen

(sodelovanje)

(1) Pri uresničevanju skupnih nalog sodeluje občina s sosednjimi in drugimi občinami ter državo. Občina lahko sodeluje tudi z lokalnimi skupnostmi drugih držav ter z mednarodnimi organizacijami lokalnih skupnosti.

(2) Občina sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti in lahko v ta namen ustanavlja zveze, združuje sredstva, ustanavlja skupne organe ter organe skupne občinske uprave, javne sklade, javne zavode in javna podjetja.

(3) Zaradi predstavljanja in uveljavljanja lokalne samouprave ter usklajevanja in skupnega zagotavljanja skupnih interesov se občina združuje v združenja.

7. člen

(praznik, grb, zastava in himna občine)

(1) Občina ima svoj praznik ter grb, zastavo in himno, katerih oblika, vsebina in uporaba je določena z odlokom.

(2) Praznik občine je 20. september.

8. člen

(žig)

(1) Občina ima žig, ki je okrogle oblike. Žig ima v zunanjem krogu na zgornji polovici napis: Mestna občina Velenje, v notranjem krogu pa naziv organa občine: Občinski svet; Župan; Nadzorni odbor; Občinska uprava, Volilna komisija. V sredini žiga je grb občine.

(2) Velikost, uporabo in hrambo žiga določi župan s svojim aktom.

9. člen

(občinska priznanja)

Za prispevek k razvoju in prepoznavnosti občine podeljuje občina zaslužnim občanom, organizacijam in drugim občinska priznanja in nagrade v skladu z odlokom.

II. NALOGE OBČINE

10. člen

(naloge občine)

(1) Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), določene z zakonom in s tem statutom, zlasti pa:

1. Normativno ureja lokalne zadeve javnega pomena tako, da:
- sprejema statut in druge predpise občine,
- sprejema proračun in zaključni račun proračuna,
- načrtuje prostorski razvoj in sprejema prostorske akte,
- predpisuje davke in prispevke iz svoje pristojnosti,
- sprejema programe razvoja občine.

2. Upravlja občinsko premoženje tako, da:
- ureja način in pogoje upravljanja z občinskim premoženjem,
- pridobiva in razpolaga z vsemi vrstami premoženja,
- sklepa pogodbe o pridobitvi in odtujitvi nepremičnin in premičnin,
- sestavlja premoženjsko bilanco, s katero izkazuje vrednost svojega premoženja.

3. Omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine tako, da:
- spremlja in analizira gospodarske rezultate v občini,
- sprejema prostorske akte, ki omogočajo in pospešujejo razvoj gospodarstva v občini,
- sodeluje z gospodarskimi subjekti in v okviru interesov ter nalog občine pomaga gospodarskim subjektom pri razreševanju gospodarskih problemov,
- oblikuje davčno politiko, ki pospešuje gospodarski razvoj,
- z javnimi sredstvi pospešuje razvoj gospodarskih panog oziroma gospodarskih subjektov.

4. Ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj tako, da:
- v prostorskih aktih predvidi gradnjo stanovanjskih objektov,
- sprejema dolgoročni in kratkoročni stanovanjski program občine,
- spremlja in analizira stanje na stanovanjskem področju občine,
- spremlja ponudbo in povpraševanje stanovanj v občini ter se vključuje v stanovanjski trg,
- gradi stanovanja za socialno ogrožene in prenavlja objekte, ki so primerni za gradnjo stanovanj,
- občanom omogoča najemanje kreditov za nakup, gradnjo in prenovo stanovanj,
- sodeluje z gospodarskimi družbami, zavodi in drugimi institucijami pri razreševanju stanovanjske problematike občanov.

5. Ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe tako, da:
- določa izbirne lokalne javne službe ter obliko zagotavljanja in način opravljanja obveznih in izbirnih lokalnih javnih služb,
- odloča o koncesijah,
- zagotavlja sredstva za delovanje lokalnih javnih

služb,

- nadzira delovanje lokalnih javnih služb,
- gradi in vzdržuje komunalno infrastrukturo.

6. Zagotavlja in pospešuje vzgojno-izobraževalno, zdravstveno in lekarniško dejavnost tako, da:

- ustanavlja javne zavode in zagotavlja pogoje za njihovo delovanje,
- zagotavlja sredstva za izvajanje teh dejavnosti in v okviru finančnih možnosti omogoča izvajanje nadstandardnih programov,
- sodeluje z vzgojno-izobraževalnimi zavodi in zdravstvenim zavodom,
- z različnimi ukrepi pospešuje vzgojno-izobraževalno dejavnost in zdravstveno varstvo občanov,
- ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev.

7. Pospešuje službe socialnega skrbstva, predšolskega varstva, osnovnega varstva otrok in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele tako, da:

- spremlja stanje na tem področju,
- pristojnim organom in institucijam predlaga ukrepe na tem področju,
- sodeluje s centrom za socialno delo, javnimi zavodi in drugimi pristojnimi organi in institucijami,
- lahko podeljuje denarne pomoči in simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov.

8. Pospešuje raziskovalno, kulturno in društveno dejavnost ter razvoj športa in rekreacije tako, da:

- omogoča dostopnost kulturnih programov in skrbi za kulturno dediščino na svojem območju,
- določa občinski program športa, kulture in turizma,
- zagotavlja splošno izobraževalno knjižnično dejavnost,
- z dotacijami spodbuja te dejavnosti,
- sodeluje z društvi in jih vključuje v programe aktivnosti občine.

9. Skrbi za varstvo zraka, tal, vode, za varstvo pred hrupom, za ravnanje z odpadki in opravlja druge dejavnosti varstva okolja in ohranjanja narave tako, da:

- izvaja naloge s področja varstva okolja in naravnih dobrin,
- spremlja stanje na tem področju in v okviru svojih pristojnosti sprejema ukrepe, s katerimi zagotavlja varstvo okolja in ohranjanja narave,
- sodeluje s pristojnimi inšpekcijskimi organi in jih obvešča o ugotovljenih nepravilnostih,
- z drugimi ukrepi pospešuje varstvo okolja v občini.

10. Upravlja, gradi in vzdržuje:

- lokalne javne ceste in druge javne poti,
- površine za pešce in kolesarje,
- igrišča za šport in rekreacijo ter otroška igrišča,
- javne parkirne prostore, parke, trge in druge javne površine.

11. Skrbi za varstvo pred elementarnimi in drugimi nesrečami ter požarno varnost tako, da:

- organizira reševalno pomoč v požarih,
- organizira obveščanje, alarmiranje, pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč,
- zagotavlja sredstva za organiziranje, opremljanje in izvajanje požarne varnosti in varstva pred naravnimi nesrečami,
- zagotavlja sredstva za odpravo posledic elementarnih in drugih naravnih nesreč,
- sodeluje z občinskim poveljstvom gasilske službe in štabom za civilno zaščito ter spremlja njihovo delo,
- opravlja druge naloge, ki pripomorejo k boljši požarni varnosti in varstvu pred elementarnimi in drugimi nesrečami.

12. Zagotavlja nepretrgano opravljanje nalog iz svoje pristojnosti v vojnem stanju tako, da:

- izdeluje obrambne dokumente;
- sprejema potrebne ukrepe in akte;
- opravlja določene naloge iz civilne zaščite;
- predlaga upravnemu organu, pristojnemu za obrambne zadeve, razporeditev

občinskih delavcev, potrebnih za delo v vojni.

13. Ureja javni red v občini tako, da:

- sprejema programe varnosti,
- določa prekrške in globe za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine,
- ureja lokalni promet in določa prometno ureditev,
- organizira občinsko redarstvo,
- izvaja nadzorstvo nad javnimi prireditvami,
- opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih

aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače

določeno;

- opravlja druge naloge v okviru teh pristojnosti.

(2) Poleg lokalnih zadev javnega pomena opravlja občina kot svoje naloge tudi z zakonom določene naloge iz državne pristojnosti.

11. člen

(druge pristojnosti)

V okviru lokalnih zadev javnega pomena opravlja občina tudi naloge, ki se nanašajo na:

- ugotavljanje javnega interesa za uresničevanje predkupnih pravic občine v skladu z zakonom in v primeru razlastitve za potrebe občine,
- določanje namembnosti urbanega prostora,
- gospodarjenje s stavbnimi zemljišči in določanje pogojev za njihovo uporabo,
- evidenco občinskih zemljišč in drugega premoženja,
- zagotavljanje varstva naravnih in kulturnih spomenikov v sodelovanju s pristojnimi institucijami,
- urejanje drugih lokalnih zadev javnega pomena.

12. člen

(statistične, evidenčne in analitične naloge)

(1) Občina opravlja statistične, evidenčne in analitične naloge za svoje potrebe ter za te potrebe pridobiva statistične in evidenčne podatke od pooblaščenih organov za zbiranje

statističnih in evidenčnih podatkov.

(2) Občina obdeluje podatke, ki jih potrebuje za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti in jih pridobi v skladu z zakonom.

(3) Za potrebe iz prvega odstavka tega člena pridobiva občina od upravljavcev zbirk podatke o fizičnih osebah, ki imajo v občini stalno ali začasno prebivališče in o fizičnih osebah, ki imajo v občini nepremičnine, ter podatke o pravnih osebah, ki imajo sedež in premoženje oziroma del premoženja v občini.

III. ORGANI OBČINE

1. Skupne določbe

13. člen

(organi občine)

(1) Organi občine so:

- Svet Mestne občine Velenje (v nadaljnjem besedilu: občinski svet);
- Župan Mestne občine Velenje (v nadaljnjem besedilu: župan) in
- Nadzorni odbor Mestne občine Velenje (v nadaljnjem besedilu: nadzorni odbor občine).

14. člen

(drugi organi občine)

(1) Občina ima tudi:

- občinsko volilno komisijo;
- svet za varstvo uporabnikov javnih dobrin;
- svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu;
- odbor za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada;
- štab civilne zaščite;
- svet za varstvo pravic najemnikov stanovanj.

(2) Občina ima lahko tudi druge organe, katerih ustanovitev in naloge določa zakon.

(3) Volitve oziroma imenovanja organov občine oziroma članov organov občine se izvajajo v skladu z zakonom in tem statutom.

(4) Člani občinskega sveta, župan in podžupan so občinski funkcionarji.

15. člen

(občinska uprava)

(1) Občina ima občinsko upravo, ki v skladu z zakonom, statutom in splošnimi akti občine opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti.

(2) Občinska uprava odloča o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti na prvi stopnji ter opravlja inšpekcijske naloge in naloge občinskega redarstva oziroma drugih služb nadzora.

(3) Občinska uprava opravlja strokovna, organizacijska in administrativna opravila za organe občine.

(4) Občinsko upravo ustanovi občinski svet na predlog župana s splošnim aktom, s katerim določi njene naloge in notranjo organizacijo.

(5) Občinsko upravo vodi direktor občinske uprave, usmerja in nadzoruje pa jo župan.

16. člen

(sprejemanje odločitev na sejah organov)

Če ni v tem statutu drugače določeno, lahko organi občine, ki delajo na sejah, sprejemajo odločitve, če je na seji navzoča večina članov organa občine. Odločitev je sprejeta, če zanjo glasuje večina opredeljenih glasov navzočih članov, razen če zakon ali statut določata drugačno večino.

17. člen

(javnost dela)

(1) Delo organov občine je javno.

(2) Javnost dela se zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu organov občine, objavljanjem informacij javnega značaja na spletni strani občine, objavljanjem sklicev sej na spletni strani, uradnim objavljanjem splošnih aktov občine, navzočnostjo občanov in predstavnikov medijev na javnih sejah, vpogledom v dokumentacijo in gradiva, ki so podlaga za odločanje organov občine ter zagotavljanjem dostopa do informacij javnega značaja.

(3) Način zagotavljanja javnosti dela organov občine, razloge in postopke izključitve javnosti s sej, pravice javnosti ter zagotovitev varstva osebnih podatkov, dokumentov in gradiv, ki vsebujejo podatke, ki so v skladu z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom občine oziroma druge javne ali zasebno pravne osebe zaupne narave oziroma državna, vojaška ali uradna tajnost, določajo zakon, ta statut in poslovnik občinskega sveta.

2. Občinski svet

18. člen

(občinski svet)

(1) Občinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine.

(2) Občinski svet šteje 33 članov.

(3) Člani občinskega sveta se volijo za štiri leta. Mandatna doba članov občinskega sveta se začne s potekom mandata prejšnjih članov občinskega sveta ter traja do prve seje na naslednjih rednih volitvah izvoljenega občinskega sveta, če ni z zakonom drugače določeno.

(4) Občinski svet se konstituira na prvi seji po volitvah, na kateri se seznani z izidom volitev o občini, pod pogojem, da je v aktu o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, ugotovljena izvolitev več kot polovice članov občinskega sveta.

(5) Prvo sejo sveta skliče prejšnji župan. Prva seja se opravi najpozneje v 14 dneh po objavi akta o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, vodi pa jo najstarejši član občinskega sveta.

19. člen

(volitve članov občinskega sveta)

(1) Volitve članov občinskega sveta so neposredne in se opravijo na podlagi splošne in enake volilne pravice s tajnim glasovanjem v skladu z zakonom.

(2) Občinski svet se voli po proporcionalnem volilnem sistemu.

(3) O oblikovanju volilnih enot za volitve občinskega sveta odloči občinski svet z odlokom.

20. člen

(pristojnosti občinskega sveta)

(1) Občinski svet sprejema statut občine, poslovnik občinskega sveta, odloke in druge predpise občine.

(2) V okviru svojih pristojnosti občinski svet predvsem:

- sprejema prostorske plane, prostorske izvedbene akte in druge plane razvoja občine;
- sprejema proračun, rebalans in spremembe ter zaključni račun proračuna;
- na predlog župana ustanovi občinsko upravo s splošnim aktom, s katerim določi njene naloge in notranjo organizacijo;
- v sodelovanju z občinskimi sveti drugih občin ustanavlja skupne organe občinske uprave ter skupne organe za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v javnih zavodih in javnih podjetjih;
- nadzoruje delo župana, podžupanov in občinske uprave glede izvajanja odločitev občinskega sveta;
- potrjuje mandate članov občinskega sveta in ugotavlja predčasno prenehanje mandata občinskega funkcionarja;
- imenuje člane nadzornega odbora in na predlog nadzornega odbora opravi

predčasno razrešitev člana nadzornega odbora;

- imenuje in razrešuje člane komisij in odborov občinskega sveta;
- odloči, kateri izmed članov občinskega sveta bo opravljal funkcijo župana v primeru njegovega predčasnega prenehanja mandata, če ga župan ne določi, oziroma, če je župan razrešen;
- sprejema letni načrt pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine nad vrednostjo, določeno z odlokom o proračunu, na predlog župana;
- sprejema sklep o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča;
- odloča o najemu posojila in dajanju poroštva, v kolikor ni s statutom občine ali odlokom o proračunu o tem pooblaščen župan;
- razpisuje referendum in daje pobudo za sklic zbora občanov;
- s svojim aktom, v skladu z zakonom, določa višino plače ali dela plače občinskih funkcionarjev ter kriterije in merila za nagrade in nadomestila članom organov in delovnih teles, ki jih imenuje občinski svet ter določi merila za sejnine za člane svetov ožjih delov občine;
- določa vrste lokalnih javnih služb in način izvajanja lokalnih javnih služb;
- ustanavlja javne zavode in javna podjetja ter druge pravne osebe javnega prava v skladu z zakonom;
- imenuje in razrešuje člane sveta občine za varstvo uporabnikov javnih dobrin ter člane drugih organov občine ustanovljenih na podlagi zakona;
- določi gospodarske družbe, zavode in druge organizacije, ki imajo ustrezne kadre in sredstva za opravljanje določenih operativnih nalog zaščite, reševanja in pomoči;
- sprejema program in načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter program in načrt varstva pred požarom;
- določi organizacijo občinskega sveta ter način njegovega delovanja v vojni;
- sprejme odlok o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in določi varstvo pred požari, ki se opravlja kot javna služba;
- imenuje in razrešuje predstavnike ustanovitelja v svete javnih zavodov;
- odloča o drugih zadevah, ki jih določata zakon in ta statut.

21. člen

(funkcija člana občinskega sveta)

(1) Člani občinskega sveta opravljajo svojo funkcijo nepoklicno.

(2) Nezdružljivost opravljanja funkcije člana občinskega sveta ureja zakon.

22. člen

(predstavljanje in vodenje seje občinskega sveta)

(1) Župan predstavlja občinski svet, sklicuje seje in jih vodi.

(2) Za vodenje seje občinskega sveta lahko župan pooblasti podžupana ali drugega člana občinskega sveta. Če nastopijo razlogi, da župan ne more voditi že sklicane seje občinskega sveta, jo vodi podžupan, če pa tudi ta ne more voditi seje, jo vodi najstarejši prisotni član občinskega sveta.

(3) Župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami tega statuta in poslovnika občinskega sveta ter glede na potrebe odločanja na občinskem svetu, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno. Podžupan lahko opravi sklic seje le na podlagi posamičnega pooblastila župana.

(4) Župan mora sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtina članov občinskega sveta, seja pa mora biti v 15 dneh po tem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje, ki je vsebovala predlog dnevnega reda in nujno potrebno gradivo oziroma utemeljeno zahtevo občinski upravi za pripravo gradiva. Župan mora dati na dnevni red seje predlagane točke, predlagani dnevi red pa lahko dopolni še z novimi točkami.

(5) Če seja občinskega sveta ni sklicana v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali. Župan in občinska uprava so dolžni zagotoviti pogoje za vodenje in izvedbo seje.

23. člen

(strokovno in administrativno delo za občinski svet)

Strokovno pripravo gradiv in administrativno delo za potrebe občinskega sveta ter pomoč pri pripravi in vodenju sej občinskega sveta ter njegovih komisij in odborov zagotavlja občinska uprava.

24. člen

(seje občinskega sveta)

(1) Občinski svet dela in odloča na sejah.

(2) Dnevni red seje občinskega sveta predlaga župan.

(3) Vsak član občinskega sveta in delovno telo lahko predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

(4) Župan mora predloge članov in delovnih teles občinskega sveta dati na dnevni red, ko so pripravljeni tako, kot je določeno v poslovniku občinskega sveta.

(5) O sprejemu dnevnega reda odloča občinski svet na začetku seje.

(6) Na vsaki seji občinskega sveta mora biti predvidena točka za vprašanja in pobude članov sveta.

(7) Predsednik nadzornega odbora občine, predsedniki delovnih teles občinskega sveta ter direktor občinske uprave so se dolžni udeležiti seje občinskega sveta in odgovarjati na vprašanja članov občinskega sveta, kadar se obravnavajo vprašanja iz njihove pristojnosti oziroma njihovega področja dela.

25. člen

(odločanje članov občinskega sveta)

(1) Občinski svet veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina njegovih članov. Občinski svet sprejema odločitve z večino opredeljenih glasov navzočih članov.

(2) Občinski svet sprejema odločitve z javnim glasovanjem. Tajno se glasuje v primeru, ko je tako določeno z zakonom ali če tako odloči občinski svet.

(3) Način dela in odločanja, razmerja do drugih organov občine ter druga vprašanja delovanja občinskega sveta se določijo s poslovnikom občinskega sveta, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino navzočih članov.

(4) Za izvrševanje odločitev občinskega sveta je odgovoren župan.

26. člen

(predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta)

Predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta ureja zakon.

2.1 Delovna telesa občinskega sveta

27. člen

(delovna telesa občinskega sveta)

Občinski svet ustanavlja komisije in odbore, ki v okviru svojega delovnega področja v skladu s tem statutom in poslovnikom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge. Organizacijo in delovno področje stalnih delovnih teles občinskega sveta določa poslovnik občinskega sveta.

28. člen

(komisije in odbori)

(1) Stalna delovna telesa občinskega sveta so:

- komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja;
- statutarno-pravna komisija;
- komisija za priznanja;
- komisija za prošnje in pritožbe;
- odbor za gospodarstvo;
- odbor za področje gospodarskih javnih služb;
- odbor za področje negospodarskih javnih služb;
- odbor za okolje in prostor.

(2) Odbori in komisije štejejo od sedem do devet članov.

29. člen

(občasna delovna telesa)

Občinski svet lahko ustanovi delovna telesa. Občasna delovna telesa se ustanovijo s sklepom, s katerim se določijo naloge delovnega telesa in število članov ter se opravi imenovanje.

30. člen

(imenovanje članov komisij in odborov)

Člane stalnih komisij in odborov imenuje občinski svet izmed svojih članov in največ polovico članov izmed drugih občanov. Predsednik komisije oziroma odbora je član občinskega sveta.

3. Župan

31. člen

(volitve župana)

(1) Župana volijo volivci na neposrednih in tajnih volitvah. Volitve župana se opravijo v skladu z zakonom.

(2) Mandat župana traja štiri leta.

(3) Novoizvoljeni župan nastopi mandat z dnem izvolitve, izvrševati pa ga začne, ko se novi občinski svet seznani z aktom o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, s katerim je ugotovljena njegova izvolitev. Mandatna doba župana traja do prve seje novoizvoljenega občinskega sveta.

(4) V protokolarne namene uporablja župan županski ogrlico, ki jo sestavlja 24 ploščic (1,5 x 4 cm), povezanih s členki, pritrjenimi na obesek (6,5 x 9 cm), v katerega je vdelan stekleni grb občine. Na ploščicah so vgravirana imena predsednikov skupščine občine Velenje in županov.

32. člen

(opravljanje funkcije župana)

Župan opravlja funkcijo nepoklicno. Župan se lahko odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno.

33. člen

(pristojnosti župana)

(1) Župan predstavlja in zastopa občino.

(2) Poleg tega župan predvsem:

- predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun, rebalans in spremembe ter zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta,
- izvršuje proračun ter pooblašča druge osebe za izvajanje posameznih nalog njegovega izvrševanja,
- skrbi za izvajanje splošnih aktov občine in drugih odločitev občinskega sveta,
- odloča o pridobitvi in odtujitvi premičnega premoženja ter o pridobitvi nepremičnega premoženja občine, če zakon ali predpis občine ne določa drugače,
- s pisnim sklepom kot pristojna oseba investitorja potrdi ali zavrne investicijsko dokumentacijo,
- skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine,
- predlaga ustanovitev občinske uprave, njeno notranjo organizacijo, delovna področja in naloge, določa sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi, odloča o imenovanju javnih uslužbencev v nazive ter o sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi in odloča o drugih pravicah in obveznostih javnih uslužbencev iz delovnega razmerja,
- imenuje in razrešuje direktorja občinske uprave in predstojnika organa skupne občinske uprave skupaj z drugimi župani občin ustanoviteljic,
- usmerja in nadzoruje delo občinske uprave in organov skupne občinske uprave,
- opravlja druge naloge, ki jih določa zakon in ta statut.

34. člen

(naloge župana na področju zaščite in reševanja)

Župan opravlja z zakonom predpisane naloge na področju zaščite in reševanja, predvsem pa:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in uresničevanje zaščitnih ukrepov ter za odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- imenuje poveljnika in štab civilne zaščite občine ter poverjenike za civilno zaščito,
- imenuje odbor za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada,
- imenuje komisijo za oceno škod po naravnih in drugih nesrečah,
- sprejme načrt zaščite in reševanja,
- vodi zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- določi organizacije, ki opravljajo javno službo oziroma naloge zaščite, reševanja in pomoči in organizacije, ki morajo izdelati načrte zaščite in reševanja,
- ugotavlja in razglaša stopnjo požarne ogroženosti v naravnem okolju na območju občine,
- sprejema akte in ukrepe v vojnem stanju, če se občinski svet ne more sestati,
- v primeru nastale nevarnosti odredi evakuacijo ogroženih in prizadetih prebivalcev,
- predlaga pristojnemu organu razporeditev državljanov na delovno dolžnost, dolžnost v civilni zaščiti ter materialno dolžnost,
- skrbi za obveščanje prebivalcev o nevarnostih, stanju varstva in sprejetih zaščitnih ukrepih.

35. člen

(nujni ukrepi)

V primeru razmer, v katerih bi bilo lahko v večjem obsegu ogroženo življenje in premoženje občanov, pa se občinski svet ne more pravočasno sestati, lahko župan sprejme začasne nujne ukrepe. Začasni ukrep se sprejme s sklepom, v katerem mora biti naveden čas trajanja ukrepa. Sklepe mora župan predložiti v potrditev občinskemu svetu takoj, ko se ta lahko sestane.

36. člen

(nezdružljivost opravljanja funkcije župana)

Nezdružljivost opravljanja funkcije župana ureja zakon.

37. člen

(podžupan)

(1) Za pomoč pri opravljanju nalog župana ima občina najmanj enega in največ tri podžupane. Podžupana imenuje in razrešuje župan izmed članov občinskega sveta. Član občinskega sveta, ki je imenovan za podžupana, opravlja funkcijo člana občinskega sveta in funkcijo podžupana hkrati. V primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana do nastopa mandata novoizvoljenega župana podžupan, ki ga določi župan, razen če je župan razrešen. Če župan ne določi, kateri podžupan bo začasno opravljal funkcijo župana oziroma, če je razrešen, odloči občinski svet, kateri izmed članov občinskega sveta bo opravljal to funkcijo. Podžupan, ki opravlja funkcijo župana, nima pravice glasovati za odločitve občinskega sveta.

(2) Podžupan pomaga županu pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere ga župan pooblasti.

(3) Podžupan, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši podžupan, nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti.

(4) V soglasju z županom se lahko tudi podžupan odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno.

38. člen

(posvetovalna telesa župana)

Župan lahko ustanovi delovna telesa kot strokovna in posvetovalna telesa za proučevanje posameznih zadev iz svoje pristojnosti.

39. člen

(predčasno prenehanje mandata župana)

Predčasno prenehanje mandata župana ureja zakon.

4. Nadzorni odbor

40. člen

(naloge nadzornega odbora)

(1) Nadzorni odbor občine je najvišji organ nadzora javne porabe v občini.

(2) Nadzorni odbor ima naslednje pristojnosti:

- opravlja nadzor nad ravnanjem s premoženjem občine;
- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe sredstev proračuna;
- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov sredstev proračuna.

(3) Nadzorni odbor poleg pristojnosti, ki jih določa zakon, ki ureja lokalno samoupravo, ugotavlja tudi zakonitost in pravilnost poslovanja organov občine, občinske uprave, svetov krajevnih skupnosti in mestnih četrti, javnih zavodov, javnih podjetij in občinskih skladov ter drugih porabnikov sredstev proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim premoženjem ter ocenjuje učinkovitost in gospodarnost porabe občinskih javnih sredstev.

41. člen

(imenovanje, razrešitev in nezdružljivost funkcije članov nadzornega odbora)

(1) Nadzorni odbor ima sedem članov. Člane nadzornega odbora imenuje občinski svet izmed občanov najkasneje v 45 dneh po svoji prvi seji. Člani nadzornega odbora morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- najmanj višja strokovna izobrazba ali prejšnja višješolska izobrazba (tarifni razred VI),
- najmanj dve leti izkušenj s področja financ, javnih financ, računovodstva, gospodarstva ali prava.

(2) Nezdružljivost funkcije člana nadzornega odbora ureja zakon.

(3) Članstvo v nadzornem odboru preneha z dnem razrešitve oziroma z dnem poteka mandata članom občinskega sveta, ki je nadzorni odbor imenoval. Za predčasno razrešitev člana nadzornega odbora se primerno uporabljajo razlogi za predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta. Razrešitev opravi občinski svet na predlog nadzornega odbora. Občinski svet mora razrešiti člana nadzornega odbora v roku 30 dni po dnevu, ko nastopijo razlogi za razrešitev, v nadaljnjem roku 30 dni po dnevu razrešitve člana pa mora občinski svet imenovati novega člana nadzornega odbora.

42. člen

(konstituiranje nadzornega odbora)

(1) Prvo sejo nadzornega odbora občine po imenovanju skliče župan. Nadzorni odbor se konstituira, če je na prvi seji navzočih večina članov.

(2) Člani nadzornega odbora izvolijo izmed sebe predsednika in namestnika predsednika nadzornega odbora.

(3) Predsednik predstavlja nadzorni odbor, sklicuje in vodi njegove seje.

(4) Nadzorni odbor dela in sprejema odločitve na seji, na kateri je navzočih večina članov z večino glasov navzočih članov.

(5) Sedež nadzornega odbora je na sedežu občine. Nadzorni odbor za seje uporablja prostore občine.

(6) Nadzorni odbor za svoja pisanja uporablja svoj žig.

43. člen

(program dela nadzornega odbora)

(1) Nadzorni odbor samostojno določa svoj program dela, ki vsebuje letni program nadzora in na njegovi podlagi pripravljen predlog finančnega načrta za prihodnje proračunsko leto. Pri tem mora nadzorni odbor upoštevati roke glede priprave proračuna. Z letnim programom dela nadzorni odbor seznani občinski svet in župana.

(2) Nadzorni odbor lahko začne postopek nadzora le, če je tak nadzor določen v nadzornem programu. Če nadzorni odbor želi izvesti nadzor, ki ni vključen v nadzorni program, mora najprej dopolniti nadzorni program. Dopolnitev nadzornega programa posreduje županu in občinskemu svetu. Enako velja za spremembo nadzornega programa. Dopolnitev in sprememba nadzornega programa morata biti obrazložena.

(3) Poleg zadev iz letnega programa dela mora nadzorni odbor obvezno obravnavati zadeve, ki jih s sklepom zahtevata občinski svet ali župan.

44. člen

(obveznosti nadzorovanega organa)

V postopku nadzora je nadzorovani organ dolžan predložiti vso potrebno dokumentacijo, sodelovati v postopku nadzora, odgovoriti na ugotovitve in dajati pojasnila.

45. člen

(poročilo nadzornega odbora)

(1) Poročilo o nadzoru mora vsebovati obvezne sestavine v skladu z zakonom in pravilnikom o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine.

(2) Dokončno poročilo o nadzoru je informacija javnega značaja in se objavi na spletni strani občine potem, ko je bilo vročeno nadzorovanemu organu.

46. člen

(obravnava poročila nadzornega odbora)

(1) Nadzorovani organi so dolžni obravnavati mnenja, priporočila in predloge nadzornega odbora in o izvajanju priporočil in predlogov obvestiti nadzorni odbor. Občinski svet, župan in organi porabnikov sredstev proračuna so dolžni obravnavati poročila nadzornega odbora in v skladu s svojimi pristojnostmi upoštevati priporočila in predloge nadzornega odbora.

(2) Če je nadzorni odbor ugotovil hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju občine, mora o teh kršitvah v 15 dneh od dokončnosti poročila obvestiti pristojno ministrstvo in računsko sodišče.

(3) Če nadzorni odbor ugotovi, da obstaja utemeljen sum, da je nadzorovani organ ali odgovorna oseba storila prekršek ali kaznivo dejanje, je dolžan svoje ugotovitve posredovati pristojnemu organu pregona.

47. člen

(javnost dela nadzornega odbora)

(1) Delo nadzornega odbora je javno. Nadzorni odbor lahko o svojih ugotovitvah obvesti javnost šele, ko je njegovo poročilo dokončno. Ob obveščanju javnosti mora spoštovati pravice strank.

(2) Pri opravljanju svojega dela so člani nadzornega odbora dolžni varovati osebne podatke ter državne, uradne in poslovne skrivnosti nadzorovanih organov, ki so tako opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti občinskega sveta in uporabnikov sredstev proračuna ter spoštovati dostojanstvo, dobro ime in integriteto fizičnih in pravnih oseb.

(3) Način zagotavljanja javnosti dela in način omejitve javnosti dela nadzornega odbora določa poslovnik nadzornega odbora.

(4) Za obveščanje javnosti o delu nadzornega odbora je pristojen predsednik nadzornega odbora oziroma oseba, ki jo on pooblasti.

48. člen

(strokovna in administrativna pomoč nadzornemu odboru)

(1) Strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora zagotavljata župan in občinska uprava.

(2) Za posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko poda izvid in mnenje izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje občinski svet.

49. člen

(sredstva za delo nadzornega odbora)

Sredstva za delo nadzornega odbora se zagotavljajo v proračunu na posebni proračunski postavki, na podlagi letnega programa dela in finančnega načrta nadzornega odbora. Za porabo sredstev župan določi skrbnika.

50. člen

(plačilo za opravljanje dela članov nadzornega odbora)

Predsednik in člani nadzornega odbora imajo pravico do plačila za opravljanje dela v skladu z aktom občinskega sveta. Izvedencu in drugim strokovnjakom pripada plačilo, ki se določi s podjemno pogodbo ali avtorsko pogodbo, ki jo sklene župan. Za delo izvedenca se plačilo določi na podlagi pravilnika o tarifi za sodne izvedence.

51. člen

(poslovnik o delu nadzornega odbora)

Podrobneje uredi nadzorni odbor svoje delo s poslovnikom, ki ga sprejme z večino glasov svojih članov.

5. Civilna zaščita

52. člen

(poveljnik in štab civilne zaščite)

(1) Občina ima poveljnika in štab civilne zaščite občine, ki izvajata operativno strokovno vodenje civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč, v skladu s sprejetimi načrti.

(2) Poveljnik in poverjeniki za civilno zaščito so za svoje delo odgovorni županu.

IV. OBČINSKA UPRAVA

1.Občinska uprava

53. člen

(občinska uprava)

(1) Notranjo organizacijo in delovno področje občinske uprave določi občinski svet na predlog župana z odlokom.

(2) Podrobnejšo notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi določi župan.

54. člen

(ustanovitev skupne občinske uprave)

(1) Občinski svet lahko na predlog župana odloči, da z drugo občino ali z drugimi občinami ustanovi enega ali več organov skupne občinske uprave.

(2) Organizacija in delo organa skupne občinske uprave se določi z odlokom o ustanovitvi, ki ga na skupen predlog županov sprejmejo občinski sveti občin.

55. člen

(odločanje o upravnih zadevah)

(1) Organi občine odločajo o pravicah in dolžnostih posameznikov in pravnih oseb ter o njihovih pravnih koristih v upravnih zadevah v upravnem postopku.

(2) Občina odloča s posamičnimi akti o upravnih zadevah iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

(3) O upravnih zadevah iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno. Zoper tako odločitev je možen upravni spor.

(4) O pritožbah zoper odločbe organa skupne občinske uprave odloča župan občine, v katere krajevno pristojnost sodi zadeva, če zakon ne določa drugače.

56. člen

(pristojnosti za odločanje v upravnih zadevah)

(1) Posamične upravne akte iz izvirne pristojnosti občine izdaja direktor občinske uprave, ki lahko pooblasti delavce uprave, ki izpolnjujejo zakonske pogoje za odločanje v upravnih zadevah, za opravljanje posameznih dejanj v postopku ali za vodenje celotnega postopka in za odločanje v upravnih zadevah.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka odločajo tudi o upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno.

57. člen

(izvajanje zakona o splošnem upravnem postopku)

Direktor občinske uprave skrbi in je odgovoren za dosledno izvajanje zakona o splošnem upravnem postopku in drugih predpisov o upravnem postopku ter zagotavlja upravno poslovanje v skladu z uredbo vlade.

58. člen

(odločanje o upravnih zadevah iz izvirne pristojnosti občine)

O upravnih zadevah iz izvirne pristojnosti občine lahko odloča samo uradna oseba, ki je pooblaščena za opravljanje teh zadev in izpolnjuje pogoje v skladu z uredbo ter ima opravljen strokovni izpit iz upravnega postopka.

59. člen

(odločanje o pristojnostih zoper posamične akte)

(1) O pritožbah zoper posamične akte iz izvirne pristojnosti občine odloča župan. Zoper odločitev župana je dopusten upravni spor.

(2) O pritožbah zoper posamične akte, ki jih v zadevah iz državne pristojnosti na prvi stopnji izdaja občinska uprava, odloča državni organ, določen z zakonom.

60. člen

(izločitev uradne osebe)

(1) O izločitvi predstojnika notranje enote ali zaposlenega v občinski upravi odloča direktor občinske uprave, ki v primeru izločitve javnega uslužbenca o stvari tudi odloči, če je javni uslužbenec pooblaščen za odločanje v upravnih stvareh.

(2) O izločitvi direktorja občinske uprave odloča župan, o izločitvi župana pa odloča občinski svet, ki v primeru izločitve o stvari tudi odloči.

2. Občinsko odvetništvo

61. člen

(občinsko odvetništvo)

(1) Občina ima lahko občinsko odvetništvo, ki pred sodišči in drugimi državnimi organi zastopa občino, organe občine in ožje dele občine.

(2) Po pooblastilu lahko občinsko odvetništvo zastopa tudi druge pravne osebe, ki jih je ustanovila občina.

(3) Občinsko odvetništvo se ustanovi z odlokom, s katerim občinski svet določi njegovo delovno področje oziroma pooblastila. Za občinsko odvetništvo se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja državno odvetništvo.

(4) Občina lahko s še eno ali več občinami ustanovi skupni organ občinskega odvetništva.

V. DRUGI ORGANI OBČINE

62. člen

(drugi organi občine)

Organizacijo, delovno področje ter sestavo organov, ki jih mora imeti občina v skladu s posebnimi zakoni, ki urejajo naloge občine na posameznih področjih javne uprave, določi župan oziroma občinski svet na podlagi zakona s sklepom o ustanovitvi in imenovanju članov posameznega organa.

VI. OŽJI DELI OBČINE

1. Splošno

63. člen

(ožji deli občine)

(1) Zaradi zadovoljevanja posebnih skupnih potreb občanov na območju posameznih naselij so v občini kot ožji deli občine ustanovljene krajevne skupnosti in mestne četrti.

(2) Krajevne skupnosti in mestne četrti so del občine v teritorialnem, funkcionalnem, organizacijskem, premoženjsko-finančnem in pravnem smislu.

64. člen

(ukinitev ali sprememba območja ožjega dela)

(1) Občinski svet lahko s spremembo statuta ukine ožji del občine ali spremeni njegovo območje. Ta sprememba statuta začne veljati šele po izteku mandata sveta krajevne skupnosti oziroma mestne četrti. Občinski svet izvede postopek za ukinitev ožjega dela občine ali spremembo njenega območja enkrat v obdobju med rednimi volitvami v svet krajevne skupnosti oziroma mestne četrti. Postopek mora biti končan najkasneje tri mesece pred rokom, ki je z zakonom, ki ureja lokalne volitve, določen kot prvi rok za razpis rednih volitev v svet krajevne skupnosti oziroma mestne četrti.

(2) Pobudo za ukinitev ožjega dela občine ali za spremembo njenega območja lahko da zbor občanov ožjega dela ali najmanj deset odstotkov volivcev s tega območja po postopku in na način, ki je določen s tem statutom za ljudsko iniciativo. Občinski svet mora pobudo obvezno obravnavati.

65. člen

(pristojnosti in naloge)

(1) Pri opravljanju javnih zadev v občini sodeluje krajevna skupnost oziroma mestna četrt z organi občine, občinsko upravo, drugimi krajevnimi skupnostmi oziroma mestnimi četrtmi in drugimi organizacijami, katerih ustanoviteljica je občina, in sicer:

I. Splošno:

- obravnava vprašanja, pomembna za delo in življenje krajanov ter oblikuje stališča, pobude in mnenja v zvezi s temi vprašanji,
- na krajevno primeren način obvešča občane o svojem delu in drugih zadevah, pomembnih za krajevno skupnost oziroma mestno četrt,
- opozarja na neizvajanje predpisov občine,
- sodeluje pri organizaciji in izvedbi programov in aktivnosti, ki se izvajajo na območju krajevne skupnosti oziroma mestne četrti.

II. Na področju urejanja prostora in varstva okolja:

- spremlja stanje in opozarja na potrebe in probleme prebivalcev s področja urejanja prostora in varstva okolja,
- sodeluje in daje pripombe in predloge glede predvidene prostorske ureditve na javnih razgrnitvah prostorskih aktov in aktov o razglasitvi naravnih vrednot, ki obravnavajo zadevno območje,
- daje predloge s področja javne infrastrukture na svojem območju,
- opozarja na zaznane nepravilnosti pri izvajanju javnih gospodarskih služb,
- daje mnenja in pobude ter sodeluje pri urejanju pogojev za zagotavljanje prometne varnosti,
- evidentira in daje predloge za sanacijo divjih odlagališč,
- sodeluje in izvaja olepševanje kraja (ocvetličenje, ureditev in vzdrževanje sprehajalnih poti ipd.),
- sodeluje v postopkih določitve, spremembe in ukinitve imen oziroma potekov ulic,
- spremlja nevarnosti na svojem območju in o tem obvešča pristojne službe ter organe vodenja v sistemu zaščite in reševanja ter po potrebi prebivalstvo in sodeluje pri ostalih nalogah s področja zaščite in reševanja,
- spremlja stanje in predlaga ukrepe za izboljšanje varnosti občanov,
- sodeluje pri evidentiranju škode v primeru naravnih nesreč,

- opozarja na kršitve v zvezi z obratovalnim časom gostinskih obratov.

III. Na področju družbenih dejavnosti:

- spremlja socialno problematiko in problematiko varovanja zdravja ter predlaga ukrepe za njihovo reševanje,
- sodeluje in predlaga ukrepe pri zagotavljanju pomoči socialno ogroženim in izključenim posameznikom, otrokom, mladim, starejšim osebam, družinam in drugim skupinam posameznikov,
- spremlja stanje in opozarja na neurejenost kulturne dediščine,
- sodeluje pri pospeševanju kulturne, športne, rekreacijske, socialne, turistične dejavnosti in na področju drugih dejavnostih, ki jih izvajajo društva s sedežem na določenem območju in so namenjene prebivalcem krajevne skupnosti oziroma mestne četrti,
- organizira kulturne, športne, rekreacijske in druge prireditve in pri tem sodeluje z organiziranimi in neformalnimi oblikami združevanja občanov.

(2) Krajevne skupnosti in mestne četrti lahko opravljajo tudi druge naloge, ki jih občina prenese nanje z odlokom.

2. Krajevne skupnosti

66. člen

(status krajevne skupnosti)

(1) Krajevna skupnost je pravna oseba javnega prava v okviru nalog, ki jih opravlja samostojno v skladu s statutom. Krajevna skupnost lahko nepremičnino odtuji samo s soglasjem občinskega sveta.

(2) Krajevna skupnost ne more biti delodajalec.

(3) Krajevna skupnost nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun. Pravni posli, ki jih sklene krajevna skupnost brez predhodnega soglasja župana, so nični, vendar lahko odlok o proračunu določi, kateri pravni posli in v kakšni višini so ti pravni posli, ki jih sklene krajevna skupnost, veljavni brez predhodnega soglasja župana.

(4) Krajevna skupnost odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem in sredstvi, s katerimi razpolaga. Občina odgovarja za obveznosti krajevne skupnosti subsidiarno.

(5) Krajevno skupnost zastopa predsednik sveta krajevne skupnosti.

67. člen

(naloge krajevne skupnosti)

(1) Krajevna skupnost opravlja naloge iz pristojnosti občine, ki se pretežno nanašajo na prebivalce krajevne skupnosti. Krajevna skupnost praviloma:

- skrbi za urejanje pokopališč;
- skrbi za vzdrževanje, pluženje in odvoz snega na nekategoriziranih cestah in poteh;
- upravlja z lastnim premoženjem ali s premoženjem občine, ki ji je dano v uporabo ali upravljanje;
- sodeluje pri izdelavi načrta zaščite in reševanja na podlagi predpisov in potreb občine;
- pripravlja in izvaja projekte v okviru celostnega razvoja podeželja in obnove vasi na svojem območju;
- pospešuje kulturne, športne in druge društvene dejavnosti na svojem območju ter organizira kulturne, športne in druge prireditve oziroma nudi pomoč pri takih prireditvah, kadar je organizator občina.

(2) Podrobneje se naloge krajevne skupnosti opredelijo z odlokom.

3. Mestne četrti

68. člen

(status mestne četrti)

Mestna četrt nima statusa pravne osebe.

69. člen

(naloge mestne četrti)

Mestna četrt v okviru nalog in s proračunom občine določenih sredstev za izvajanje teh nalog in izvajanja svojih odločitev nastopa v imenu in za račun občine ter v okviru sredstev, ki jih sama pridobi.

4. Organi ožjih delov občine

70. člen

(svet)

(1) Organ ožjega dela občine je svet, ki ga izvolijo krajani s stalnim prebivališčem na območju skupnosti. Način izvolitve članov sveta določa zakon.

(2) Nezdružljivost opravljanja funkcije in predčasno prenehanje mandata člana sveta ožjega dela občine ureja zakon.

(3) Število članov sveta določi občinski svet. Volilna enota za volitve članov sveta krajevne skupnosti oz. mestne četrti je območje krajevne skupnosti oziroma mestne četrti.

(4) Volitve v svet ožjega dela občine razpiše župan. Redne volitve se opravijo sočasno z volitvami župana in članov občinskega sveta.

(5) Mandat članov sveta se začne in konča istočasno kot mandat članov občinskega sveta.

(6) Funkcija člana sveta je častna.

71.člen

(sklic prve seje sveta)

(1) Prvo sejo sveta skliče prejšnji župan najkasneje v 14 dneh po objavi akta o izidu volitev.

(2) Za konstituiranje sveta se uporabljajo določbe poslovnika, ki veljajo za konstituiranje občinskega sveta.

72. člen

(predsednik in namestnik predsednika sveta)

(1) Svet ima predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta.

(2) Predsednik sveta predstavlja skupnost, sklicuje in vodi seje sveta ter opravlja druge naloge, ki mu jih določi svet.

(3) Svet na predlog predsednika izvoli namestnika predsednika. Namestnik predsednika nadomešča predsednika in opravlja naloge, ki mu jih določi predsednik.

73. člen

(seje sveta)

(1) Svet dela ter sprejema svoje odločitve na seji, na kateri je navzočih večina članov, z večino glasov navzočih članov.

(2) Predsednik sveta skliče svet najmanj štirikrat na leto oziroma večkrat če je to potrebno. Predsednik mora sklicati svet, če to zahteva župan ali najmanj ena četrtina članov sveta.

(3) Za delovanje sveta se smiselno uporablja poslovnik občinskega sveta.

74. člen

(pristojnosti in naloge sveta)

(1) Svet izvršuje naloge, ki so v skladu s tem statutom naloge ožjega dela občine.

(2) Pred sprejetjem odločitve, ki se nanaša na ožji del občine, pridobi občinski svet mnenje sveta in ga obravnava.

(3) Svet ožjega dela občine lahko za obravnavo posameznih vprašanj sklicuje zbore krajanov. Za sklic in izvedbo zbora krajanov se smiselno uporabljajo določbe tega statuta, s katerimi je urejen zbor občanov.

75. člen

(svet predsednikov svetov ožjih delov občine)

Zaradi obravnave določenih skupnih vprašanj in nalog ter za obravnavo zadev iz občinske pristojnosti lahko župan oblikuje svet predsednikov svetov ožjih delov občine kot svoj posvetovalni organ.

76. člen

(financiranje krajevne skupnosti)

(1) Viri financiranja krajevne skupnosti so:

- prihodki iz proračuna,
- prostovoljni prispevki fizičnih in pravnih oseb,
- plačila za storitve,
- prihodki od premoženja in dejavnosti krajevne skupnosti.

(2) Prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki krajevne skupnosti morajo biti zajeti v njenem finančnem načrtu. Finančni načrt pripravi krajevna skupnost v sodelovanju z občinsko upravo in je sestavni del proračuna.

(3) Premoženje krajevne skupnosti mora biti zajeto v premoženjski bilanci občine.

(4) Krajevna skupnost se ne sme zadolževati.

(5) Za izvrševanje finančnih načrtov krajevnih skupnosti se uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo financiranje javne porabe in določbe odloka o proračunu.

(6) Za izvrševanje finančnega načrta krajevne skupnosti je odgovoren predsednik sveta krajevne skupnosti.

(7) Nadzor nad finančnim poslovanjem krajevne skupnosti opravlja nadzorni odbor občine.

(8) Občina ne prevzema finančnih obveznosti krajevnih skupnosti, ki niso zajeti v proračunu.

77. člen

(financiranje mestne četrti)

(1) Viri financiranja mestne četrti so:

- prihodki proračuna,
- prostovoljni prispevki fizičnih in pravnih oseb,
- plačila za storitve,
- prihodki, pridobljeni z upravljanjem s premoženjem občine, ki je mestni četrti preneseno v upravljanje.

(2) Mestna četrt nastopa v pravnem prometu v okviru nalog, določenih s tem statutom in odlokom v imenu in za račun občine v okviru sredstev, določenih v proračunu.

(3) Podpisnik dokumentov in zastopnik občine je v okviru nalog in proračunsko določenih sredstev za izvajanje teh nalog predsednik sveta mestne četrti. Mestna četrt nima lastnega premoženja.

VII. NEPOSREDNO SODELOVANJE OBČANOV PRI ODLOČANJU V OBČINI

78. člen

(neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju v občini)

(1) Oblike neposrednega sodelovanja občanov pri odločanju v občini so:

- zbor občanov,
- referendum in
- ljudska iniciativa.

(2) Poleg oblik neposrednega odločanja iz prejšnjega odstavka lahko občina v postopku priprave predloga proračuna določi višino sredstev, namenjenih financiranju projektov, ki jih predlagajo občani. O predlaganih projektih izvede občina posvetovanja z občani najkasneje do predložitve proračuna občinskemu svetu v sprejem. Postopek zbiranja predlogov in posvetovanja z občani določi župan s sklepom.

1. Zbor občanov

79. člen

(zbor občanov)

(1) Občani na zboru občanov:

- obravnavajo pobude in predloge za spremembo območja občine, njenega imena ali sedeža ter dajejo pobude v zvezi s tem in oblikujejo mnenja,
- obravnavajo pobude in predloge za ustanovitev ali ukinitev ožjih delov občine oziroma za spremembo njihovih območij,
- predlagajo, obravnavajo in oblikujejo stališča o spremembah območij naselij, imen naselij ter imen ulic,
- opravljajo naloge zborov volivcev v skladu z zakonom,
- dajejo predloge organom občine v zvezi s pripravo programov razvoja občine, gospodarjenja s prostorom ter varovanja življenjskega okolja,
- oblikujejo stališča v zvezi z večjimi posegi v prostor, kot so gradnja energetskih objektov, odlagališč odpadkov in nevarnih stvari,
- obravnavajo in oblikujejo mnenja, stališča ter odločajo o zadevah, za katere je tako določeno z zakonom, s tem statutom ali odlokom občine ter o zadevah, za katere tako sklene občinski svet ali župan.

(2) Odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja zbora občanov so organi občine, v katerih pristojnost sodi posamezna zadeva, dolžni obravnavati in pri izvajanju svojih nalog upoštevati. Če pristojni organ občine meni, da predlogov, pobud, stališč, mnenj in odločitev zbora občanov ni mogoče upoštevati, je občanom dolžan na primeren način in v primernem roku svoje mnenje predstaviti in utemeljiti.

80. člen

(sklic zbora občanov)

(1) Zbor občanov se lahko skliče za vso občino, za enega ali več ožjih delov občine ali za njen posamezen del.

(2) Zbor občanov skliče župan na lastno pobudo ali na pobudo občinskega sveta ali sveta ožjega dela občine.

(3) Župan mora sklicati zbor občanov, če je tako predpisano z zakonom ali statutom občine ali če tako zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini ali najmanj pet odstotkov volivcev ožjega dela občine, kadar je zahtevan zbor občanov v ožjem delu občine.

(4) Zahteva volivcev za sklic zbora občanov mora vsebovati pisno obrazložen predlog zadeve, ki naj jo zbor obravnava. Zahtevi je treba priložiti seznam volivcev, ki so zahtevo podprli. Seznam mora vsebovati ime in priimek volivca, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča ter njihove podpise. Župan lahko zahtevo s sklepom zavrne, če ugotovi, da zahteve ni podprlo zadostno število volivcev. Sklep z obrazložitvijo se vroči pobudniku zahteve ali prvemu podpisanemu volivcu na seznamu. Župan skliče zbor občanov najkasneje v 30 dneh po prejemu pravilno vložene zahteve.

81. člen

(območje, kraj in čas sklica zbora občanov)

(1) Sklic zbora občanov mora vsebovati območje, za katerega se sklicuje zbor občanov, kraj in čas zbora občanov ter predlog dnevnega reda.

(2) Sklic zbora občanov se objavi na spletni strani občine in na krajevno običajen način.

82. člen

(vodenje zbora občanov)

(1) Zbor občanov vodi župan ali od njega pooblaščeni podžupan. Župan lahko zboru občanov predlaga imenovanje predsedstva zbora, ki naj zbor vodi.

(2) Zbor občanov veljavno sprejema svoje odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja, če na zboru sodeluje najmanj deset odstotkov volivcev z območja občine, za katero je zbor sklican. Odločitev zbora občanov je sprejeta, če zanjo glasuje najmanj polovica volivcev, ki so glasovali.

(3) Javni uslužbenec, ki ga določi direktor občinske uprave, ugotovi sklepčnost zbora občanov, koliko volivcev je glasovalo za njegove odločitve ter vodi zapisnik o odločitvah zbora. Direktor občinske uprave seznani občinski svet in župana z zapisnikom zbora občanov ter ga objavi na spletni strani občine ter na krajevno običajen način.

2. Referendum o splošnem aktu občine

83. člen

(referendum o splošnem aktu občine)

(1) Občani lahko odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, ki jih sprejema občinski svet, razen o proračunu in zaključnem računu proračuna ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve.

(2) Občinski svet lahko o splošnem aktu iz prejšnjega odstavka razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta.

(3) Občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine.

84. člen

(razpis referenduma)

(1) Predlog za razpis referenduma lahko vloži župan ali član občinskega sveta najkasneje v 15 dneh po sprejemu splošnega akta občine.

(2) Najkasneje v 15 dneh po sprejemu splošnega akta občine je treba občinski svet pisno seznaniti s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma.

(3) Če je vložen predlog za razpis referenduma ali je dana pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, župan zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu.

85. člen

(naknadni referendum)

(1) Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt občine ali njegove posamezne določbe.

(2) Če je splošni akt občine ali njegove posamezne določbe na referendumu potrjen, ga mora župan objaviti skupaj z objavo izida referenduma.

(3) Če je splošni akt ali njegove posamezne določbe zavrnjen, se splošni akt ne objavi, dokler se ob upoštevanju volje volivcev ne spremeni.

(4) Odločitev volivcev na referendumu, s katero je bil splošni akt občine zavrnjen ali so bile zavrnjene njegove posamezne določbe, zavezuje občinski svet, ki je splošni akt, o katerem je bil izveden referendum, sprejel, do konca njegovega mandata.

86. člen

(vložitev zahteve za referendum)

(1) Pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma o splošnem aktu občine ali njegovih posameznih določbah mora vsebovati že oblikovano zahtevo za razpis referenduma. Zahteva mora vsebovati jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma in obrazložitev.

(2) Pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma lahko da vsak volivec, politična stranka v občini ali svet ožjega dela občine. Pobuda mora biti podprta s podpisi najmanj 100 volivcev v občini. Podporo pobudi dajo volivci na seznamu, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: ime in priimek, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča.

(3) Pobudnik o pobudi volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma pisno seznani občinski svet in pobudo predloži županu.

(4) Če župan meni, da pobuda z zahtevo ni oblikovana v skladu s prvim odstavkom tega člena ali je v nasprotju z zakonom in s statutom občine, o tem v osmih dneh po prejemu pobude obvesti pobudnika in ga pozove, da ugotovljeno neskladnost odpravi v osmih dneh. Če pobudnik tega ne stori, se šteje, da pobuda ni bila vložena. Župan o tem takoj obvesti pobudnika in občinski svet.

(5) Pobudnik lahko v osmih dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka zahteva, naj odločitev župana preizkusi upravno sodišče.

87. člen

(podpora zahtevi za razpis referenduma)

(1) Volivci dajejo podporo zahtevi za razpis referenduma z osebnim ali elektronskim podpisovanjem.

(2) Župan določi obrazec za podporo z osebnim podpisovanjem, ki vsebuje jasno izraženo zahtevo za razpis referenduma, in rok za zbiranje podpisov.

(3) Osebno podpisovanje se izvaja pred državnim organom, pristojnim za vodenje evidence volilne pravice. Volivec lahko podpiše obrazec tudi preko enotnega državnega portala e-uprava z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

(4) Šteje se, da je zahteva za razpis referenduma vložena, če jo je v določenem roku s svojim podpisom podprlo zadostno število volivcev.

88. člen

(razpis referenduma)

(1) Občinski svet razpiše referendum v 15 dneh po sprejemu odločitve o predlogu župana ali občinskega svetnika za razpis referenduma oziroma v 15 dneh od vložitve zahteve volivcev za razpis referenduma v skladu s četrtim odstavkom prejšnjega člena.

(2) Referendum se izvede najprej 30 in najkasneje 45 dni od dne razpisa, v nedeljo ali drug dela prost dan.

(3) Z aktom o razpisu referenduma določi občinski svet vrsto referenduma, splošni akt, o katerem se bo odločalo oziroma njegove določbe, o katerih se bo odločalo, besedilo referendumskega vprašanja, o katerem se bo odločalo na referendumu tako, da se bo obkrožilo “ZA” oziroma “PROTI”, dan razpisa in dan glasovanja.

(4) Akt o razpisu referenduma se objavi na način, ki je s tem statutom določen za objavo splošnih aktov občine.

(5) Občinska volilna komisija objavi v medijih akt o razpisu referenduma 15 dni pred dnem glasovanja.

89. člen

(pravica glasovati na referendumu)

(1) Pravico glasovati na referendumu imajo vsi občani, ki imajo pravico voliti člane občinskega sveta, če zakon ne določa drugače.

(2) Splošni akt občine ali njegove posamezne določbe so na referendumu zavrnjeni, če proti glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali, pod pogojem, da proti splošnemu aktu občine ali njegovim posameznim določbam glasuje najmanj petina vseh volivcev.

90. člen

(postopek za izvedbo referenduma)

(1) Postopek za izvedbo referenduma vodijo organi, ki vodijo lokalne volitve. O ugovoru zaradi nepravilnosti pri delu volilnega odbora odloča občinska volilna komisija.

(2) Glede glasovanja na referendumu in drugih vprašanjih izvedbe referenduma veljajo določbe zakona, ki urejajo referendum in ljudsko iniciativo ter lokalne volitve, če ni s tem statutom v skladu z zakonom o lokalni samoupravi posamezno vprašanje drugače urejeno.

(3) Poročilo o izidu glasovanja na referendumu pošlje občinska volilna komisija občinskemu svetu ter ga objavi na način, ki je v statutu občine določen za objavo splošnih aktov občine.

3. Svetovalni referendum

91. člen

(svetovalni referendum)

(1) Občinski svet lahko pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše svetovalni referendum.

(2) Svetovalni referendum se razpiše za vso občino ali za njen del.

(3) Svetovalni referendum se izvede v skladu z določbami tega statuta, ki urejajo referendum o splošnem aktu občine.

(4) Odločitev volivcev na svetovalnem referendumu ne zavezuje organov občine.

4. Drugi referendumi

92. člen

(referendum o samoprispevku in drugih vprašanjih)

(1) Občani lahko odločajo na referendumu o samoprispevku in o drugih vprašanjih, če tako določa zakon.

(2) Referendum iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z določbami tega statuta, če z zakonom, ki določa in ureja referendum, ni drugače določeno.

5. Ljudska iniciativa

93. člen

(ljudska iniciativa)

(1) Najmanj pet odstotkov volivcev v občini lahko zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih organov občine.

(2) Glede pobude volivcem za vložitev zahteve iz prejšnjega odstavka in postopka s pobudo se primerno uporabljajo določbe zakona in tega statuta, s katerimi je urejen postopek s pobudo volivcem za razpis referenduma o splošnem aktu občine.

(3) Če se zahteva nanaša na razveljavitev splošnega akta občine ali drugo odločitev občinskega sveta, mora občinski svet obravnavo zahteve uvrstiti na prvo naslednjo sejo, o njej pa odločiti najkasneje v treh mesecih od dne pravilno vložene zahteve.

(4) Če se zahteva nanaša na odločitve drugih organov občine, morajo ti o njej odločiti najkasneje v enem mesecu od dne pravilno vložene zahteve.

94. člen

(sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini)

Sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini in njihovo izvedbo se zagotovijo v proračunu.

VIII. OBČINSKE JAVNE SLUŽBE

95. člen

(občinske javne službe)

(1) Občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom.

(2) Opravljanje javnih služb zagotavlja občina:

- neposredno v okviru občinske uprave,
- z ustanavljanjem javnih zavodov, javnih skladov in agencij, javnih gospodarskih zavodov in javnih podjetij,
- z dajanjem koncesij,
- na drug način, določen z zakonom.

96. člen

(občinske javne službe na področju družbenih dejavnosti)

(1) Na področju družbenih dejavnosti zagotavlja občina javne službe za izvajanje naslednjih dejavnosti:

- osnovnošolsko izobraževanje,
- predšolska vzgoja in varstvo otrok,
- osnovno zdravstvo in lekarna,
- osebna pomoč družini in

- knjižničarstvo.

(2) Občina lahko zagotavlja javne službe tudi na drugih področjih, zlasti na področju glasbene vzgoje, izobraževanja odraslih, kulture, športa in drugih dejavnosti, s katerimi se zagotavljajo javne potrebe.

97. člen

(ustanovitev skupne pravne osebe javnega prava)

Zaradi gospodarnega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb lahko občina skupaj z drugimi občinami ustanovi skupno pravno osebo javnega prava za izvajanje javne službe.

98. člen

(gospodarske javne službe)

(1) Občina zagotavlja obvezne gospodarske javne službe za izvajanje naslednjih dejavnosti:

- oskrba s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
- zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov,
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov,
- urejanje in čiščenje javnih površin,
- vzdrževanje občinskih javnih cest,
- pomoč, oskrba in namestitev zapuščenih živali v zavetišču,
- zagotavljanja 24-urne dežurne službe pogrebne dejavnosti,
- varstvo pred požarom.

(2) Občina lahko zagotavlja naslednje izbirne lokalne gospodarske javne službe, ki jih določi z odlokom na področjih:

- upravljanja s parkirišči in garažnimi hišami;
- oskrbe z energetskimi plini in toplotno energijo,
- vzdrževanja prometnih površin, objektov in naprav na, ob ali nad vozišči državnih cest, ki so namenjene urejanju prometne ureditve oziroma varnemu odvijanju prometa skozi naselja,
- javnega potniškega prometa,
- odvoza in hrambe nepravilno parkiranih vozil,
- upravljanja s pristanišči oziroma vstopno-izstopnimi mesti;
- upravljanje s pokopališči, urejanje in vzdrževanje pokopališč in pogrebnih storitev.

(3) Občina lahko določi kot gospodarsko javno službo tudi druge dejavnosti, ki so pogoj za izvrševanje nalog iz njene pristojnosti ali so takšne dejavnosti pogoj za izvrševanje gospodarskih, socialnih ali ekoloških funkcij občine.

99.člen

(ustanovitev pravne osebe javnega prava)

(1) Pravne osebe javnega prava, ki izvajajo občinske javne službe, ustanavlja občina z odlokom ob upoštevanju pogojev, določenih z zakonom.

(2) Zaradi gospodarnega in učinkovitega zagotavljanja dejavnosti gospodarskih javnih služb v okviru zaokroženih oskrbovalnih sistemov lahko občina ustanovi skupaj z drugimi občinami skupno pravno osebo javnega prava za izvajanje občinskih javnih služb.

100. člen

(izvrševanje ustanoviteljskih pravic)

(1) Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v skupnih pravnih osebah javnega prava, ki so ustanovljene za območje dveh ali več občin, občinski sveti občin ustanoviteljic ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani občin ustanoviteljic.

(2) V aktu o ustanovitvi skupnega organa se določijo njegove naloge, organizacija dela in način sprejemanja odločitev, način financiranja ter delitve stroškov za delo skupnega organa.

101.člen

(zagotavljanje izvajanja obveznih javnih služb)

Občina mora zagotoviti izvajanje tistih javnih služb, ki so po zakonu obvezne.

IX. PREMOŽENJE IN FINANCIRANJE OBČINE

102.člen

(premoženje občine)

(1) Premoženje občine sestavljajo nepremične in premične stvari v lasti občine, denarna sredstva in pravice.

(2) Občina mora s premoženjem gospodariti kot dober gospodar.

103. člen

(letni načrt)

(1) Občinski svet sprejme letni načrt pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine nad vrednostjo, določeno z odlokom o proračunu na predlog župana. Župan sprejme letni načrt pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine pod vrednostjo, določeno z odlokom o proračunu, letni načrt pridobivanja premičnega premoženja občine ter letni načrt razpolaganja s premičnim premoženjem občine nad vrednostjo, določeno z odlokom o proračunu. Župan odloča o pravnem poslu ravnanja s stvarnim premoženjem občine in sklene pravni posel.

(2) Pred sklenitvijo pravnega posla o pridobitvi nepremičnega premoženja mora župan preveriti, ali so v proračunu zagotovljena finančna sredstva.

Postopki ravnanja z nepremičnim in premičnim premoženjem se izvedejo po postopku in na način, kot ga določa zakon.

104.člen

(viri financiranja občine)

Viri financiranja občine so:

- lastni davčni viri,
- drugi lastni viri,
- občinske takse,
- zadolževanje.

105.člen

(proračun občine)

(1) Prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki občine so zajeti v proračunu, ki ga sprejme občinski svet po postopku, določenem v poslovniku občinskega sveta.

(2) Občinski svet mora sprejeti proračun v roku, ki omogoča njegovo uveljavitev s 1. januarjem leta, za katerega se sprejema.

106.člen

(uporaba sredstev proračuna)

(1) Sredstva proračuna se smejo uporabljati le za namene, ki so določeni s proračunom. V imenu občine se smejo prevzemati obveznosti le v okviru sredstev, ki so v proračunu predvidena za posamezne namene.

(2) Sredstva proračuna se lahko uporabijo, če so izpolnjeni vsi z zakonom ali drugim aktom predpisani pogoji za uporabo teh sredstev.

107. člen

(zadolževanje in poroštva občine)

Občina se lahko zadolžuje in izdaja poroštva v skladu s pogoji, ki jih določata zakon in odlok o proračunu.

108. člen

(zadolževanje izdajanje poroštev javnega sektorja na ravni občine)

Posredni uporabniki proračuna, javni gospodarski zavodi, javna podjetja in pravne osebe, v katerih ima občina odločujoč vpliv, se lahko zadolžujejo in izdajajo poroštva v skladu s pogoji, ki jih določata zakon in odlok o proračunu.

109. člen

(finančno poslovanje občine)

Finančno poslovanje občine izvršuje finančna služba v okviru občinske uprave.

110. člen

(javno naročanje)

Nabavo blaga, nabavo storitev ter oddajo gradbenih del izvaja župan občine v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje.

X. SPLOŠNI IN POSAMIČNI AKTI OBČINE

1. Splošni akti občine

111.člen

(splošni akti občine)

(1) Splošni akti občine so statut občine, poslovnik občinskega sveta, odloki, odredbe, pravilniki in navodila.

(2) Občinski svet sprejema kot splošne akte tudi prostorske in druge načrte razvoja občine, proračun in zaključni račun proračuna, ki sta posebni vrsti splošnih aktov.

(3) Kadar ne odloči z drugim aktom, sprejme občinski svet sklep, ki je lahko splošni ali posamični akt.

(4) Postopek za sprejem splošnih aktov občine ureja poslovnik občinskega sveta.

112.člen

(statut občine)

(1) Statut je temeljni splošni akt občine, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov občinskega sveta.

(2) Statut se sprejme po enakem postopku, kot je predpisan za sprejem odloka.

113.člen

(poslovnik občinskega sveta)

S poslovnikom, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov, se uredijo organizacija in način dela občinskega sveta ter uresničevanje pravic in dolžnosti članov občinskega sveta.

114.člen

(odlok občine)

(1) Z odlokom ureja občina na splošen način zadeve iz svoje pristojnosti, določi notranjo organizacijo občinske uprave in način njenega dela ter ustanavlja javne službe.

(2) Z odlokom ureja občina tudi zadeve iz prenesene pristojnosti, kadar je tako določeno z zakonom.

115. člen

(odredba)

Z odredbo uredi občina določene razmere, ki imajo splošen pomen ali se odreja način ravnanja v takih razmerah.

116.člen

(pravilnik)

(1) S pravilnikom se razčlenijo posamezne določbe predpisa občine v procesu njegovega izvrševanja.

(2) S pravilnikom ureja občina tudi zadeve, ki urejajo določen segment njene pristojnosti.

(3) Pravilnik sprejema občinski svet, razen če ni za to v odloku pooblaščen župan.

117.člen

(navodilo)

Z navodilom se lahko podrobneje predpiše način dela občinske uprave pri izvrševanju določb statuta ali odloka.

118.člen

(uradno glasilo)

(1) Splošni akti občine se objavljajo v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje in pričnejo veljati petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno.

(2) V uradnem glasilu se objavljajo tudi drugi akti, za katere tako odloči občinski svet ali drugi organ občine.

2. Posamični akti občine

119.člen

(posamični akti občine)

(1) Posamični akti občine so odločbe in sklepi.

(2) S posamičnimi akti - sklepom ali odločbo - odloča občina o upravnih stvareh iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

120.člen

(odločanje o pritožbah zoper posamične akte občine)

(1) O pritožbah zoper posamične akte, ki jih izdaja občinska uprava v upravnem postopku, odloča na drugi stopnji župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno. Župan mora odločiti v skladu z zakonom.

(2) O pritožbah zoper posamične akte, izdane v upravnih stvareh iz prenesene državne pristojnosti, odloča državni organ, ki ga določi zakon.

(3) O zakonitosti dokončnih posamičnih aktov organov občine odloča v upravnem sporu pristojno sodišče.

XI. USTANOVITEV SKUPNOSTI ALI ZVEZE OBČIN

121. člen

(ustanovitev skupnosti ali zveze občin)

Svet lahko z dvotretjinsko večino navzočih sklene, da se občina poveže v skupnost ali zvezo dveh ali več občin, če je to koristno za urejanje in opravljanje zadev širšega pomena, pomembnih za občino. Če zahteva večina navzočih članov sveta, se lahko o takem povezovanju izvede razprava med občani in ugotovi njihova volja.

XII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

122.člen

(uskladitev poslovnika nadzornega odbora)

Nadzorni odbor mora uskladiti svoj poslovnik v roku treh mesecev po uveljavitvi tega statuta.

123. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati Statut Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, štev. 1/16 – uradno prečiščeno besedilo in 17/19).

124.člen

(objava in začetek veljavnosti)

Ta statut začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Spremembe Statuta Mestne občine Velenje, Uradni vestnik MO Velenje, št. 9/25 z dne 14. maj 2025 vsebuje naslednjo končno določbo:

»7. člen

Te spremembe začnejo veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje, uporabljati pa se začnejo za prve redne lokalne volitve, razpisane po uveljavitvi sprememb statuta, razen 1. in 4. člena, ki se začneta uporabljati z dnem uveljavitve teh sprememb statuta.«

Številka:

Datum: 11. 5. 2026

Župan Mestne občine Velenje

Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 95. člena Poslovnika Sveta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22 in 9/25) na 30. seji dne 30. 6. 2026 potrdil uradno prečiščeno besedilo Poslovnika Sveta Mestne občine Velenje, ki obsega: Poslovnik Sveta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22, z dne 29. 6. 2022), Spremembe Poslovnika Sveta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 9/25, z dne 14. 5. 2025)

POSLOVNIK SVETA MESTNE OBČINE VELENJE

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina poslovnika)

Ta poslovnik ureja organizacijo in način dela Sveta Mestne občine Velenje (v nadaljnjem besedilu: svet) ter način uresničevanja pravic in dolžnosti članov in članic sveta (v nadaljnjem besedilu: član sveta).

2. člen

(smiselna uporaba določil poslovnika)

Določbe tega poslovnika se smiselno uporabljajo tudi za delovanje delovnih teles sveta in njihovih članov ter svetov krajevnih skupnosti in mestnih četrti in njihovih članov.

3. člen

(javnost dela)

(1) Delo in dokumentacija sveta so javni. Javnost dela se lahko omeji ali izključi, če to zahtevajo razlogi varovanja osebnih podatkov, dokumentov in gradiv, ki vsebujejo podatke, ki so v skladu z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom občine oziroma druge javne ali zasebno pravne osebe zaupne narave, oziroma državna, vojaška ali uradna tajnost.

(2) Svet zagotavlja javnost dela z objavo sklica seje sveta na svetovnem spletu, obveščanjem javnosti o svojem delu, navzočnostjo občanov in predstavnikov medijev na sejah in na druge načine v skladu s predpisi občine.

(3) Svet lahko na predlog predlagatelja obravnavane zadeve, župana, člana sveta, pristojnega delovnega telesa sveta ali nadzornega odbora sklene, da bo seja ali del seje sveta potekal brez navzočnosti javnosti, tudi če ne obravnava zadeve zaupne narave, kadar je utemeljeno pričakovati, da bodo v razpravi lahko sprožena vprašanja v zvezi z zadevami zaupne narave. Sklep o tem sprejme svet brez navzočnosti javnosti. Predsedujoči sveta določi, kdo je lahko poleg župana, članov sveta in predlagatelja gradiva navzoč na seji ali delu seje, ki poteka brez navzočnosti javnosti.

(4) Javnosti niso dostopni dokumenti in gradiva sveta in njegovih delovnih teles, ki so zaupne narave. Ravnanje z akti in z gradivom zaupne narave določi župan s posebnim aktom.

4. člen

(seje sveta)

(1) Svet dela na rednih, izrednih, dopisnih in slavnostnih sejah. Pod pogoji, ki jih določa ta poslovnik, se svet sestaja tudi na sejah na daljavo.

(2) Redne seje se sklicujejo najmanj štirikrat na leto.

(3) Izredne seje se sklicujejo po določilih tega poslovnika ne glede na rokovne omejitve, ki veljajo za redne seje.

(4) Dopisne seje se sklicujejo po določbah tega poslovnika v primerih, ko niso izpolnjeni pogoji za sklic redne seje.

(5) Slavnostne seje se sklicujejo ob praznikih občine in drugih svečanih priložnostih.

(6) Svet praviloma ne zaseda med 1. julijem in 31. avgustom.

5. člen

(predstavljanje sveta)

Svet predstavlja župan, delovno telo sveta pa predsednik delovnega telesa.

6. člen

(uporaba žiga)

(1) Svet uporablja žig občine, ki je določen s statutom občine.

(2) Svet uporablja žig na vabilih za seje, na splošnih aktih ali drugih odločitvah ter na dopisih.

(3) Žig sveta uporabljajo v okviru svojih nalog tudi delovna telesa sveta.

(4) Za hrambo in uporabo žiga skrbi župan.

II. KONSTITUIRANJE SVETA

7. člen

(konstituiranje sveta)

(1) Svet se konstituira na prvi seji po volitvah, na kateri se seznani z izidom volitev v občini, pod pogojem, da je v aktu o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, ugotovljena izvolitev več kot polovice članov občinskega sveta.

(2) Prvo sejo sveta skliče prejšnji župan. Prva seja se opravi najpozneje v 14 dneh po objavi akta o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, vodi pa jo najstarejši član občinskega sveta. Zaradi priprave na prvo sejo skliče župan nosilce kandidatnih list, s katerih so bili izvoljeni člani sveta in novoizvoljenega župana.

(3) Prvo sejo vodi najstarejši član sveta oziroma član, ki ga na predlog najstarejšega člana določi svet.

8. člen

(obvezni dnevni red konstitutivne seje sveta)

(1) Obvezni dnevni red konstitutivne seje sveta je:

1. ugotovitev števila navzočih novoizvoljenih članov sveta
2. seznanitev z aktom o izidu volitev
3. imenovanje komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

(2) O dnevnem redu konstitutivne seje svet ne razpravlja in ne odloča.

(3) Dnevni red konstitutivne seje vsebuje tudi slovesno prisego župana in njegov pozdravni nagovor. Slovesna prisega župana se glasi: »Izjavljam, da bom vestno in odgovorno opravljal dolžnosti župana in da se bom ravnal po ustavi in zakonih Republike Slovenije. Pri tem si bom prizadeval za napredek in razvoj Mestne občine Velenje.«.

9. člen

(imenovanje mandatne komisije)

(črtan)

10. člen

(mandati članov sveta)

(črtan)

11. člen

(mandat članov sveta in mandat župana)

(1) Izvoljeni kandidat za člana sveta pridobi mandat z dnem izvolitve, izvrševati pa ga začne, ko se novi občinski svet seznani z aktom o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, s katerim je ugotovljena njegova izvolitev.

(2) Izvoljeni kandidat za župana pridobi mandat z dnem izvolitve, izvrševati pa ga začne, ko se novi občinski svet seznani z aktom o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, s katerim je ugotovljena njegova izvolitev.

(3) Po ustanovitvi novega občinskega sveta preneha mandat dotedanjim članom sveta. S prenehanjem mandata članov sveta preneha članstvo v nadzornem odboru občine ter v stalnih in občasnih delovnih telesih sveta.

12. člen

(komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja)

Ko je svet konstituiran, imenuje izmed članov sveta komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja kot stalno delovno telo. Če komisija ni imenovana na konstitutivni seji, se imenuje najpozneje na naslednji seji.

III. PRAVICE IN DOLŽNOSTI ČLANOV SVETA

1. Splošne določbe

13. člen

(pravice in dolžnosti članov sveta)

(1) Pravice in dolžnosti članov sveta so določene z zakonom, s statutom občine in tem poslovnikom.

(2) Člani sveta imajo pravico in dolžnost udeleževati se sej sveta in sodelovati na njih ter njegovih delovnih teles, katerih člani so. Člani sveta se lahko udeležijo tudi sej drugih delovnih teles in imajo pravico sodelovati pri njihovem delu, vendar brez pravice glasovanja.

(3) Član sveta ima pravico:

- predlagati svetu v sprejem odloke in druge akte, razen proračuna, zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme svet na predlog župana,
- predlagati svetu obravnavo drugih vprašanj iz njegove pristojnosti;
- glasovati o predlogih splošnih aktov občine, predlogih drugih aktih in odločitev sveta ter predlagati amandmaje teh predlogov;
- sodelovati pri oblikovanju programa dela sveta in dnevnih redov njegovih sej;
- predlagati kandidate za člane organov občine, delovnih teles sveta in organov javnih zavodov, javnih podjetij in skladov, katerih ustanoviteljica ali soustanoviteljica je občina oziroma v katerih ima občina v skladu z zakonom svoje predstavnike.

(4) Član sveta ima dolžnost varovati podatke zaupne narave, ki so kot osebni podatki, državne, uradne in poslovne tajnosti opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti sveta in organizacij uporabnikov proračunskih sredstev, za katere izve pri svojem delu.

(5) Član sveta ima pravico do povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije v skladu z zakonom in posebnim aktom sveta in do dela plače za nepoklicno opravljanje funkcije občinskega funkcionarja. Članu sveta, ki je imenovan za podžupana, pripada plačilo za opravljanje funkcije, če jo opravlja nepoklicno, oziroma plača, če funkcijo opravlja poklicno, na podlagi akta sveta.

14. člen

(odgovornost člana sveta)

Član sveta ne more biti klican na odgovornost zaradi mnenja, izjave ali glasu, ki ga je dal v zvezi z opravljanjem svoje funkcije.

15. člen

(svetniške skupine)

(1) Člani sveta, izvoljeni z istoimenske liste ali dveh ali več

kandidatnih list, oblikujejo svetniške skupine, katere imajo le pravice, ki gredo posameznemu članu sveta.

(2) Član sveta nima pravice dajati izjav ali razlag v imenu sveta ali svetniške skupine, razen če je za svetniško skupino pooblaščen.

(3) Svet lahko odloči, da imajo svetniške skupine pravico do povračila materialnih stroškov v zvezi z delom z javnostjo.

2. Pravica do informiranosti

16. člen

(pravica do informiranosti)

(1) Član sveta ima pravico zahtevati od župana in drugih organov občine obvestila in pojasnila, ki so mu potrebna za delo v svetu in njegovih delovnih telesih.

(2) Organi iz prejšnjega odstavka so dolžni odgovoriti na vprašanja članov sveta in jim posredovati zahtevana pojasnila. Če član sveta to posebej zahteva, mu je treba odgovoriti oziroma posredovati pojasnila tudi v pisni obliki.

(3) Član sveta ima pravico postaviti vprašanje županu ter mu dati pobudo za ureditev določenih vprašanj ali za sprejem ukrepov iz njegove pristojnosti.

3. Vprašanja in pobude članov sveta

17. člen

(vprašanja in pobude članov sveta)

(1) Član sveta ima pravico postaviti vprašanja ali pobude na temo, ki zadeva občino in je v pristojnosti dela občinske uprave ali župana. Vprašanja so lahko ustna ali pisna, pobude so lahko le pisne.

(2) Vprašanja oziroma pobude morajo biti kratke in jedrnate ter izražene in postavljene tako, da je njihova vsebina jasno razvidna in na koga je naslovljena. V nasprotnem primeru se člana sveta na to opozori in se ga pozove, da vprašanje oziroma pobudo ustrezno dopolni.

(3) Na vsaki redni seji mora biti predvidena posebna točka dnevnega reda za vprašanja članov sveta.

(4) Pri obravnavi vprašanj morata biti na seji prisotna župan in direktor občinske uprave. Če sta župan ali direktor občinske uprave zadržana, določita, kdo ju bo nadomeščal.

18. člen

(dodatno pojasnilo)

(1) Član sveta lahko na eni seji postavi največ eno ustno vprašanje.

(2) Napoved teme ustnega vprašanja, iz katere mora biti vsebina jasno razvidna, mora biti podana v pisni obliki občinski upravi najmanj en delovni dan pred sejo sveta do 8. ure.

(3) Ustno vprašanje ne sme trajati več kot tri minute. Na vprašanje župan, direktor občinske uprave ali predstavnik občinske uprave odgovarja na isti seji največ pet minut. Če odgovora ne more dati na isti seji, to ustno obrazloži in pripravi pisni odgovor.

(4) Če član sveta ni zadovoljen z odgovorom na ustno vprašanje, lahko enkrat zahteva dodatno pojasnilo. Obrazložitev zahteve člana sveta za dodatno pojasnilo ne sme trajati več kot dve minuti, dodatno pojasnilo župana, direktorja občinske uprave ali predstavnika občinske uprave pa ne več kot tri minute.

(5) Če član sveta tudi po tem ni zadovoljen, lahko predlaga svetu, da se o zadevi opravi razprava, o čemer odloči svet z glasovanjem brez razprave.

(6) Če svet odloči, da bo o zadevi razpravljal, mora župan uvrstiti to vprašanje na dnevni red prve naslednje redne seje.

19. člen

(rok za pošiljanje vprašanj in pobud)

(1) Člani sveta posredujejo pisna vprašanja oziroma pobude občinski upravi. Pisna vprašanja oziroma pobude lahko posredujejo že pred sejo, na sami seji, lahko se pisna vprašanja oziroma pobude posredujejo tudi v času med dvema zasedanjema sveta.

(2) Pisni odgovori na vprašanja in pobude se posredujejo članom sveta praviloma na prvi naslednji redni seji sveta.

(3) Prav tako se pisni odgovori na vprašanja in pobude objavijo na spletni strani občine.

4. Odgovornost in ukrepi zaradi neupravičene odsotnosti s sej sveta in delovnih teles

20. člen

(udeleževanje na sejah sveta in delovnih telesih)

(1) Član sveta se je dolžan udeleževati sej sveta in delovnih teles, katerih član je.

(2) Če član sveta ne more priti na sejo sveta ali delovnega telesa, katerega član je, mora o tem in o razlogih za to obvestiti župana ali predsednika delovnega telesa najpozneje do začetka seje. Če zaradi višje sile ali drugih razlogov tega ne more storiti do začetka seje, mora to opraviti takoj, ko je to mogoče.

(3) Če se član delovnega telesa iz neopravičenih razlogov ne udeleži treh sej delovnega telesa v koledarskem letu, lahko predsednik delovnega telesa predlaga svetu njegovo razrešitev.

IV. SEJE SVETA

1. Sklicevanje in vrste sej, predlog dnevnega reda in vodenje seje

21. člen

(sklic seje)

(1) Svet dela in odloča na sejah.

(2) Seje sveta sklicuje župan.

(3) Župan sklicuje seje sveta v skladu s programom dela sveta, na podlagi sklepa sveta in na predlog drugih predlagateljev, določenih s statutom občine, ter če to zahtevajo okoliščine, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno.

(4) Župan lahko skliče redno sejo sveta, preden je končana predhodno sklicana seja, svet pa nove redne seje ne more pričeti, dokler ne konča prejšnje redne seje.

22. člen

(vsebina sklica seje)

(1) Sklic seje vsebuje vabilo in gradivo.

(2) Sklic redne seje sveta se pošlje članom sveta najpozneje 14 dni pred dnevom, določenim za sejo. Posamezno gradivo se lahko pošlje tudi pozneje, če je vsebina gradiva nujno potrebna pri odločanju o točki dnevnega reda.

(3) Sklic seje se pošlje po elektronski pošti.

(4) Sklic seje je informacija javnega značaja. Sklic seje se z dnem, ko se ga odpošlje članom sveta in ostalim prejemnikom sklica, objavi na spletni strani občine.

23. člen

(izredna seja)

(1) Izredna seja sveta se skliče za obravnavanje in odločanje o nujnih zadevah, kadar ni pogojev za sklic redne seje.

(2) Izredno sejo sveta lahko skliče župan na predlog delovnega telesa sveta, na zahtevo četrtine članov sveta ali na lastno pobudo.

(3) V predlogu oziroma zahtevi članov sveta za sklic izredne seje morajo biti navedeni razlogi za njen sklic. Predlogu oziroma zahtevi mora biti priloženo gradivo o zadevah, o katerih naj svet odloča.

(3) Če izredna seja sveta, ki so jo zahtevali člani sveta, ni sklicana v roku sedmih dni od predložitve pisne obrazložene zahteve za sklic s priloženim ustreznim gradivom, jo lahko skličejo člani sveta, ki so sklic zahtevali oziroma njihov pooblaščeni predstavnik. V tem primeru lahko sejo vodi član sveta, ki ga določijo člani, ki so sklic izredne seje zahtevali.

(4) Sklic izredne seje sveta mora biti vročen članom sveta najpozneje tri dni pred sejo. Izredna seja sveta poteka po dnevnem redu, ki je naveden v sklicu. O dnevnem redu svet ne razpravlja in ne glasuje.

(5) Če razmere terjajo drugače, se lahko izredna seja sveta skliče v skrajnem roku, ki je potreben, da so s sklicem seznanjeni vsi člani sveta in se seje lahko udeležijo. V tem primeru se lahko dnevni red seje predlaga na sami seji, na sami seji pa se lahko predloži tudi gradivo za sejo. Svet pred sprejemom dnevnega reda tako sklicane izredne seje ugotovi utemeljenost razlogov za sklic. Če svet ugotovi, da ni bilo razlogov, se seja ne opravi in se skliče nova izredna ali redna seja v skladu s tem poslovnikom.

24. člen

(dopisna seja)

(1) Dopisna seja se lahko opravi, če gre za posamezno nujno zadevo in ni pogojev za sklic redne seje sveta.

(2) Dopisna seja se opravi na podlagi vročenega vabila, v katerem je obrazložen vzrok za izvedbo dopisne seje, opredeljen rokovnik za izvedbo glasovanja ter priloženo gradivo s predlogi sklepov, ki naj se sprejmejo.

(3) Dopisna seja je sklepčna, če je bil sklic seje poslan vsem članom sveta, od katerih jih je vročitev potrdilo več kot polovica. Šteje se, da so vročitev potrdili člani, ki so glasovali. Predlog sklepa, ki je predložen na dopisno sejo je sprejet, če je zanj glasovala večina članov sveta, ki so do roka oddali svoj glas.

(4) Glasovanje se izvede z osebnim telefonskim glasovanjem ali po elektronski pošti. Glede na način izvedbe dopisne seje mora sklic seje vsebovati rok trajanja dopisne seje (točen datum in čas trajanja seje, to je do katere ure se šteje trajanje seje).

(5) O dopisni seji se vodi zapisnik, ki mora poleg sestavin, določenih s tem poslovnikom, vsebovati ugotovitev, koliko članov sveta je glasovalo. Potrditev zapisnika dopisne seje se uvrsti na prvo naslednjo redno sejo sveta.

25. člen

(seja na daljavo)

(1) Seja na daljavo je seja, na kateri člani sveta sodelujejo izven sedeža sveta s pomočjo varne informacijsko-komunikacijske tehnologije, ki omogoča prenos in snemanje slike in zvoka ali samo zvoka v takšni kvaliteti, da je mogoče brez vsakega dvoma ugotoviti identiteto člana sveta, ki na seji sodeluje izven sedeža občine. Informacijska tehnologija mora prav tako brezhibno omogočati razpravo in glasovanje na daljavo.

(2) Seja se zvočno in slikovno snema, ne pa tudi javno predvaja.

(3) Pri ugotavljanju navzočnosti in sklepčnosti se za prisotne na seji na daljavo štejejo člani sveta, ki na seji sodelujejo z uporabo varne informacijsko-komunikacijske tehnologije. Ker

se navzočnost članov sveta na začetku seje ne more potrditi s podpisom na listi navzočih, se kot dokazilo navzočnosti šteje poimensko izjavljanje ob začetku seje.

(4) Na seji na daljavo odloča svet le o zadevah, o katerih se glasuje z javnim glasovanjem. Člani sveta glasujejo javno z osebnim izrekanjem v skladu s 45. členom tega poslovnika.

(5) Za sklic seje na daljavo veljajo vsi roki in postopki, kot jih določa poslovnik za sklic redne seje sveta.

26. člen

(poročevalci)

(1) Na seje sveta se vabijo poročevalci za posamezne točke dnevnega reda, ki jih določi župan oziroma drugi predlagatelj.

(2) Vabilo se pošlje tudi vsem, katerih navzočnost je potrebna glede na dnevni red seje.

27. člen

(predlog dnevnega reda)

(1) Predlog dnevnega reda seje sveta pripravi župan.

(2) Predlog dnevnega reda lahko predlagajo tudi vsi, ki imajo pravico zahtevati sklic seje sveta.

(3) Posamezno točko dnevnega reda lahko poleg župana predlaga tudi član sveta, delovno telo, nadzorni odbor v zadevah iz svoje pristojnosti in najmanj pet odstotkov volivcev.

(4) Na dnevni red ni mogoče uvrstiti akta, če še ni končan postopek o aktu z enako ali podobno vsebino.

(5) V predlog dnevnega reda seje sveta se lahko uvrstijo le točke, za katere obravnavo so izpolnjeni pogoji, ki so določeni s tem poslovnikom.

(6) Na dnevni red se prednostno uvrstijo odloki, ki so pripravljeni za drugo obravnavo.

(7) Svet ne more odločiti, da se v dnevni red seje uvrstijo zadeve, če članom ni bilo predloženo gradivo.

28. člen

(vodenje seje)

(1) Sejo sveta vodi župan. Župan lahko za vodenje seje sveta pooblasti podžupana ali drugega člana sveta (v nadaljnjem besedilu: predsedujoči).

(2) Če nastopijo razlogi, zaradi katerih župan ali predsedujoči ne more voditi že sklicane seje, jo vodi podžupan, če pa tudi to ni mogoče, jo vodi najstarejši član sveta.

(3) Izredno sejo sveta, ki jo skličejo člani sveta, ker župan ni opravil sklica v skladu z zakonom in tem poslovnikom, vodi član sveta, ki ga pooblastijo člani sveta, ki so sklic seje zahtevali. Pooblastilo za vodenje izredne seje obsega navedbo, za katero izredno sejo gre, ime in priimek člana sveta, ki bo sejo vodil, ime in priimek članov, ki so sklic seje zahtevali in ki pooblaščajo člana za vodenje izredne seje, njihovi lastnoročni podpisi ter podpisano soglasje člana, ki bo sejo vodil.

29. člen

(javnost seje)

(1) Seje sveta so javne.

(2) Predsedujoči mora poskrbeti, da ima javnost v prostoru, v katerem seja sveta poteka, primeren prostor, da lahko spremlja delo sveta ter pri tem dela ne moti.

(3) Če občan, ki spremlja sejo, ali predstavnik medija moti delo sveta, ga predsedujoči najprej opozori, če pa tudi po opozorilu ne neha motiti dela sveta, ga odstrani iz prostora.

(4) Svet lahko odloči, da se o seji izda uradno obvestilo za javnost ali za medije. Uradno obvestilo se izda zlasti o sejah ali delih sej sveta, ki so potekale brez navzočnosti javnosti ali brez navzočnosti predstavnikov medijev. Svet lahko sklene, da se izda uradno obvestilo tudi v drugih primerih.

(5) Besedilo uradnega obvestila pripravi župan.

1. Potek seje

30. člen

(ugotavljanje sklepčnosti)

(1) Ko predsedujoči začne sejo, obvesti svet, kdo izmed članov sveta mu je sporočil, da je zadržan in se seje ne more udeležiti.

(2) Predsedujoči nato ugotovi, ali je svet sklepčen. Predsedujoči obvesti svet tudi o tem, kdo je povabljen na sejo.

(3) Na začetku seje lahko predsedujoči poda pojasnila v zvezi z delom na seji in drugimi vprašanji.

31. člen

(dnevni red)

(1) Svet na začetku seje določi dnevni red.

(2) Pri določanju dnevnega reda svet najprej odloča o predlogih, da se posamezne zadeve umaknejo z dnevnega reda, nato o predlogih, da se dnevni red razširi in nato o predlogih za skrajšani ali hitri postopek ter zamenjavo vrstnega reda predlaganih točk.

(3) Predlagatelj točke dnevnega reda lahko točko sam umakne vse do glasovanja o dnevnem redu. O predlagateljevem umiku točke svet ne razpravlja in ne glasuje. Kadar predlaga umik

točke dnevnega reda oseba, ki ni predlagatelj točke, svet o tem razpravlja in glasuje.

(4) Predlog za razširitev dnevnega reda se lahko sprejme le, če so razlogi nastali po sklicu seje in če je bilo članom sveta izročeno gradivo, ki je podlaga za uvrstitev zadeve na dnevni red. O predlogu za razširitev dnevnega reda svet razpravlja in glasuje.

(5) Prva točka dnevnega reda je praviloma sprejem zapisnika seje sveta.

(6) Mandatne zadeve se uvrstijo na dnevni red takoj za točko »potrditev zapisnika«.

(7) Po sprejetih posameznih odločitvah za umik točke ali za razširitev dnevnega reda da predsedujoči na glasovanje predlog dnevnega reda v celoti.

32. člen

(vrstni red obravnave točk dnevnega reda)

(1) Posamezne točke dnevnega reda se obravnavajo po sprejetem vrstnem redu.

(2) Med sejo lahko svet izjemoma spremeni vrstni red obravnave posameznih točk dnevnega reda, če med potekom seje nastopijo okoliščine, zaradi katerih je treba posamezno gradivo obravnavati pred točko dnevnega reda, na katero je uvrščeno. Spremembo vrstnega reda obravnave je treba ustno obrazložiti.

33. člen

(razprava)

(1) Na začetku obravnave vsake točke dnevnega reda lahko poda župan ali oseba, ki jo določi župan oziroma predlagatelj, kadar to ni župan, dopolnilno obrazložitev. Dopolnilna obrazložitev sme trajati največ 15 minut, če ni s tem poslovnikom drugače določeno. Kadar svet tako sklene, je predlagatelj dolžan podati dopolnilno obrazložitev.

(2) Če župan ni predlagatelj, poda župan ali pooblaščeni podžupan oziroma direktor občinske uprave mnenje k obravnavani zadevi. Potem dobi besedo predsednik delovnega telesa sveta, ki je zadevo obravnavalo. Nato predsedujoči da besedo vodjem svetniških skupin sveta, po vrstnem redu, kot se k besedi prijavijo. Obrazložitev županovega mnenja in poročanje predsednika delovnega telesa ter vodje svetniške skupine lahko trajajo največ pet minut.

(3) Potem dobijo besedo člani sveta po vrstnem redu, kakor so se priglasili k razpravi. Razprava posameznega člana lahko traja največ pet minut. Svet lahko sklene, da posamezen član iz utemeljenih razlogov lahko razpravlja dalj časa, vendar ne več kot 15 minut.

(4) Razpravljavec lahko praviloma razpravlja le enkrat, ima pa pravico do dveh replik. Replika mora biti konkretna in se nanašati na predhodno razpravo o obravnavani zadevi, sicer jo lahko predsedujoči prepove. Replika sme trajati največ tri minute.

34. člen

(odvzem besede)

(1) Razpravljavec sme govoriti le o vprašanju, ki je na dnevnem redu in o katerem teče razprava, h kateri je predsedujoči pozval.

(2) Če se razpravljavec ne drži dnevnega reda ali prekorači čas za razpravo, ga predsedujoči opomni. Če se tudi po drugem opominu ne drži dnevnega reda oziroma nadaljuje z razpravo, mu predsedujoči lahko vzame besedo. Zoper odvzem besede lahko razpravljavec ugovarja. O ugovoru odloči svet brez razprave.

35. člen

(kršitve poslovnika)

(1) Članu sveta, ki želi govoriti o kršitvi poslovnika ali o kršitvi dnevnega reda, da predsedujoči besedo takoj, ko jo zahteva. Član sveta mora navesti člen poslovnika, ki naj bi bil kršen.

(2) Nato poda predsedujoči pojasnilo glede kršitve poslovnika ali dnevnega reda. Če član ni zadovoljen s pojasnilom, odloči svet o tem vprašanju brez razprave.

36. člen

(prekinitev dela sveta)

(1) Ko predsedujoči ugotovi, da ni več priglašenih k razpravi, sklene razpravo o posamezni točki dnevnega reda. Če je na podlagi razprave treba pripraviti predloge za odločitev ali stališča, se razprava o taki točki dnevnega reda prekine in nadaljuje po predložitvi teh predlogov.

(2) Predsedujoči lahko med sejo prekine delo sveta tudi, če je to potrebno zaradi odmora, potrebe po posvetovanjih ali pridobitve dodatnih strokovnih mnenj. V primeru prekinitve predsedujoči določi, kdaj se bo seja nadaljevala.

(3) Če je delo sveta prekinjeno zato, ker seja ni več sklepčna, sklepčnosti pa ni niti v nadaljevanju seje, predsedujoči sejo konča.

37. člen

(zaključek razprave)

(1) Predsedujoči razpravo konča, ko na izrecno vprašanje, ali še kdo želi razpravljati, ni nobene prijave.

(2) Ko predsedujoči konča razpravo, se ta ne sme ponovno odpreti.

38. člen

(odmor)

(1) Predsedujoči odredi odmor praviloma po treh urah neprekinjenega dela v trajanju najmanj 15 minut.

(2) Odmor lahko predsedujoči odredi tudi na obrazložen predlog posameznega člana sveta ali svetniške skupine, župana ali predlagatelja, če je to potrebno zaradi priprave amandmajev, mnenj, stališč, dodatnih obrazložitev ali odgovorov oziroma pridobitve zahtevanih podatkov. Odmor lahko traja največ 30 minut, odredi pa se ga lahko pred oziroma v okviru posamezne točke največ dvakrat.

(3) Če kdo od upravičencev predlaga dodatni odmor po izčrpanju možnosti iz prejšnjega odstavka, svet odloči, ali se lahko odredi odmor ali pa se seja prekine in nadaljuje drugič.

39. člen

(preložitev razprave in odločanja)

(1) Če svet o zadevi, ki jo je obravnaval, ni končal razprave ali če ni pogojev za odločanje, ali če svet o zadevi ne želi odločiti na isti seji, se razprava oziroma odločanje o zadevi preloži na eno izmed naslednjih sej. Enako lahko svet odloči, če časovno ni uspel obravnavati vseh točk dnevnega reda.

(2) Ko so vse točke dnevnega reda izčrpane, je seja sveta končana.

2. Vzdrževanje reda na seji

40. člen

(red na seji)

(1) Za red na seji skrbi predsedujoči. Na seji sveta ne sme nihče govoriti, dokler mu predsedujoči ne da besede.

(2) Predsedujoči skrbi, da govornika nihče ne moti med govorom. Govornika lahko opomni na red ali mu seže v besedo le predsedujoči.

41. člen

(ukrepi za zagotovitev reda na seji)

(1) Za kršitev reda na seji sveta sme predsedujoči izreči naslednje ukrepe:

- opomin,
- odvzem besede,
- odstranitev s seje ali z dela seje.

(2) Opomin se lahko izreče članu sveta, če govori, čeprav ni dobil besede, če sega govorniku v besedo ali če na kak drug način krši red na seji.

(3) Odvzem besede se lahko izreče govorniku, če s svojim govorom na seji krši red in določbe tega poslovnika in je bil na tej seji že dvakrat opominjan, naj spoštuje red in določbe tega poslovnika.

(4) Odstranitev s seje ali z dela seje se lahko izreče članu sveta oziroma govorniku, če kljub opominu ali odvzemu besede krši red na seji tako, da onemogoča delo sveta.

(5) Član sveta oziroma govornik, ki mu je izrečen ukrep odstranitve s seje ali z dela seje, mora takoj zapustiti prostor, v katerem je seja.

(6) Predsedujoči lahko odredi, da se odstrani s seje in iz poslopja, v katerem je seja, vsak drug udeleženec, ki krši red na seji oziroma s svojim ravnanjem onemogoča nemoten potek seje.

(7) Če je red hudo kršen, lahko predsedujoči odredi, da se odstranijo vsi poslušalci.

(8) Če predsedujoči z rednimi ukrepi ne more ohraniti reda na seji sveta, jo prekine.

3. Odločanje

42. člen

(ugotavljanje navzočnosti)

(1) Svet veljavno odloča – je sklepčen, če je na seji navzočih večina vseh članov sveta. Za sklepčnost je odločilna dejanska navzočnost članov sveta v prostoru, kjer je seja.

(2) Navzočnost se ugotavlja na začetku seje, pred vsakim glasovanjem in na začetku nadaljevanja seje po odmoru oziroma prekinitvi ali če to postopkovno zahteva član sveta. Pri vsakokratnem ugotavljanju navzočnosti predsedujoči ugotovitev takoj razglasi.

(3) Navzočnost članov sveta na začetku seje se ugotovi z listo navzočnosti.

43. člen

(odločanje na seji sveta)

Predlagana odločitev je na sklepčni seji sveta sprejeta, če se je večina članov sveta, ki so glasovali, izrekla »ZA« njen sprejem oziroma, če je »ZA« sprejem glasovalo toliko članov, kot to za posamezno odločitev določa zakon.

44. člen

(glasovanje)

(1) Svet praviloma odloča z javnim glasovanjem.

(2) S tajnim glasovanjem lahko svet odloča, če tako sklene pred odločanjem o posamezni zadevi oziroma vprašanju. Predlog za tajno glasovanje lahko poda župan ali vsak član sveta.

(3) Glasovanje se opravi po končani razpravi o predlogu, o

katerem se odloča.

(4) Predlagatelj lahko predlaga umik svojega predloga do začetka glasovanja. O umiku svet glasuje.

(5) Pred vsakim glasovanjem predsedujoči prebere predlagano besedilo sklepa ali amandmaja. Predsedujoči pozove h glasovanju člane sveta tako, da jim najprej predlaga, da se opredelijo »ZA« sprejem predlagane odločitve, po zaključenem opredeljevanju za sprejem odločitve pa še, da se opredelijo »PROTI« sprejemu predlagane odločitve. Vsak član glasuje o isti odločitvi samo enkrat, razen če je glasovanje v celoti ponovljeno.

(6) Po vsakem opravljenem glasovanju predsedujoči ugotovi in objavi izid glasovanja.

45. člen

(javno in poimensko glasovanje)

(1) Javno glasovanje se opravi z uporabo glasovalne naprave, dvigom rok oziroma kartončkov ali s poimenskim izjavljanjem.

(2) Poimensko glasujejo člani sveta, če svet tako odloči na predlog predsedujočega ali posameznega člana sveta.

(3) Člane se pozove k poimenskemu glasovanju po abecednem redu prve črke njihovih priimkov. Član glasuje tako, da glasno izjavi »ZA« ali »PROTI«. O poimenskem glasovanju se piše zaznamek tako, da se pri vsakem članu sveta zapiše, kako je glasoval, ali pa se zabeleži njegova odsotnost. Zaznamek je sestavni del zapisnika seje.

46. člen

(tajno glasovanje)

(1) Tajno se glasuje z glasovnicami.

(2) Tajno glasovanje vodi in ugotavlja izide tričlanska komisija, ki jo vodi predsedujoči. Dva člana določi svet na predlog predsedujočega.

(3) Za glasovanje se pripravi toliko enakih glasovnic, kot je članov sveta. Glasovnice morajo biti overjene z žigom, ki ga uporablja svet.

(4) Pred začetkom glasovanja določi predsedujoči čas glasovanja.

(5) Komisija vroči glasovnice članom sveta in sproti označi, kateri član je prejel glasovnico. Glasuje se v prostoru, ki je določen za glasovanje in v katerem je zagotovljena tajnost glasovanja.

(6) Glasovnica vsebuje predlog, o katerem se odloča, in praviloma opredelitev »ZA« in »PROTI«. »ZA« je na dnu glasovnice za besedilom predloga na desni strani, »PROTI« pa na levi. Glasuje se tako, da se obkroži besedo »ZA« ali besedo »PROTI«.

(7) Glasovnica mora vsebovati navodilo za glasovanje.

(8) Glasovnica za imenovanje vsebuje zaporedne številke, imena in priimke kandidatov, če jih je več, po abecednem redu prvih črk njihovih priimkov. Glasuje se tako, da se obkroži zaporedno številko pred imenom in priimkom kandidata, za katerega se želi glasovati, in največ toliko zaporednih številk, kolikor kandidatov je v skladu z navodilom na glasovnici treba imenovati.

(9) Ko član sveta izpolni glasovnico, odda glasovnico v glasovalno skrinjico.

(10) Ko je glasovanje končano, komisija ugotovi izid glasovanja.

(11) Poročilo o izidu glasovanja vsebuje podatke o:
- datumu in številki seje sveta,
- predmetu glasovanja,
- sestavi glasovalne komisije s podpisi njenih članov,
- številu razdeljenih glasovnic,
- številu oddanih glasovnic,
- številu neveljavnih glasovnic,
- številu veljavnih glasovnic,
- številu glasov »ZA« in številu glasov »PROTI« oziroma pri glasovanju o kandidatih o številu glasov, ki jih je dobil posamezni kandidat,
- ugotovitvi, da je predlog izglasovan s predpisano večino, ali da predlog ni izglasovan, pri glasovanju o kandidatih pa, katerih kandidat je imenovan.

(12) Takoj po ugotovitvi rezultatov predsedujoči objavi izid glasovanja.

47. člen

(ponovitev glasovanja)

(1) Če član sveta utemeljeno ugovarja poteku glasovanja ali ugotovitvi izida glasovanja pri javnem glasovanju, se lahko glasovanje ponovi. Član, ki se je vzdržal glasovanja, nima pravice predlagati, da se glasovanje ponovi.

(2) O ponovitvi glasovanja na predlog člana, ki ugovarja poteku ali ugotovitvi izida glasovanja, ali na predlog predsedujočega, odloči svet brez razprave. O isti zadevi je mogoče glasovati največ dvakrat. Javnega poimenskega glasovanja se ne ponavlja.

4. Zapisnik seje sveta

48. člen

(vsebina zapisnika seje sveta)

(1) O vsaki seji sveta se piše zapisnik.

(2) Zapisnik obsega glavne podatke o delu na seji, zlasti pa podatke o udeležbi na seji, navzočnosti oziroma odsotnosti

članov sveta, udeležbi vabljenih, predstavnikih javnosti in občanov na seji, predlogu dnevnega reda, umiku točk, razširitvi dnevnega reda ter sprejetem dnevnem redu, imenih razpravljavcev, predlogih amandmajev in sklepov, o izidih glasovanja o posameznih predlogih in sklepih, ki so bili sprejeti ter o vseh postopkovnih odločitvah predsedujočega in sveta.

49. člen

(zvočni zapis seje sveta)

(1) Seja sveta se prenaša v živo preko spletne strani občine. Seja sveta se zvočno in slikovno snema. Zvočno in slikovno snemanje seje sveta izvaja občinska uprava. Nepooblaščeno snemanje seje je kršitev v skladu s tretjo alinejo prvega odstavka 41. člena tega poslovnika, zato se osebo, ki nepooblaščeno snema, odstrani s seje.

(2) Šteje se, da so člani sveta s pričetkom mandata seznanjeni z vsebino tega poslovnika in namenom snemanja sej sveta, izdelavo prepisa in javno objavo zvočnega posnetka seje ter s svojo udeležbo na seji podajajo svojo privolitev v obdelavo osebnih podatkov, kadar soglasje predstavlja pravno podlago za obdelavo osebnih podatkov. Enako se šteje za druge udeležence na seji, ki imajo pravico do besede, ter podajo izjavo, da so seznanjeni s tem poslovnikom.

(3) Upravljalec osebnih podatkov je občinska uprava.

(4) Seje se snemajo z namenom obveščanja javnosti in zagotavljanja nadzora javnosti nad delovanjem organov občine ter izdelave zapisnika seje sveta, enako velja tudi za izdelavo prepisa in javno objavo zvočnega posnetka seje.

(5) Slikovni zapis se objavi na spletni strani občine v roku sedmih delovnih dni po seji sveta.

(6) Posnetki sej ali njihovih delov, iz katerih je javnost izključena zaradi obdelave varovanih osebnih podatkov, se ne objavljajo javno in se te seje oziroma ti deli sej zvočno snemajo z namenom priprave zapisnika ali z drugim zakonitim namenom.

(7) Član sveta lahko zahteva, da se del posnetka seje dobesedno prepiše. Zahtevo, v kateri navede del seje, za katerega zahteva prepis, razlog in utemeljitev, vloži pisno pri županu.

50. člen

(potrjevanje zapisnika)

(1) Za zapisnik seje sveta skrbi direktor občinske uprave. Direktor občinske uprave lahko za vodenje zapisnika pooblasti drugega javnega uslužbenca.

(2) Na vsaki redni seji sveta se obravnavajo in potrdijo zapisniki prejšnje redne in vseh vmesnih izrednih oziroma dopisnih sej sveta. Vsak član sveta ima pravico podati pripombe na zapisnik. O utemeljenosti pripomb odloči svet. Če so pripombe sprejete, se zapišejo v zapisnik ustrezne spremembe.

(3) Sprejeti zapisnik podpišeta predsedujoči sveta, ki je sejo vodil, in direktor občinske uprave oziroma pooblaščeni javni uslužbenec, ki je vodil zapisnik.

(4) Po sprejemu se zapisnik objavi na spletnih straneh občine ter na krajevno običajen način.

51. člen

(ravnanje z gradivom sveta)

Izvirniki odlokov, splošnih in drugih aktov sveta, zapisniki sej ter vse gradivo sveta in njegovih delovnih teles se kot trajno gradivo hrani v stalni zbirki dokumentarnega gradiva občinske uprave.

52. člen

(vpogled v gradivo)

Član sveta ima pravico vpogleda v vse spise in gradivo, ki se hrani v stalni zbirki dokumentarnega gradiva, če je to potrebno zaradi izvrševanja njegove funkcije. Vpogled odredi direktor občinske uprave na podlagi pisne zahteve člana sveta. Original zahteve, odredba oziroma sklep o zavrnitvi se hranijo pri gradivu, ki je bilo vpogledano.

5. Strokovno in administrativno delo za svet

53. člen

(strokovno in administrativno delo za svet)

(1) Strokovno in administrativno delo za potrebe sveta opravlja občinska uprava.

(2) Direktor občinske uprave organizira strokovno in tehnično pripravo gradiv za potrebe sveta in določi javnega uslužbenca, ki pomaga pri pripravi sej ter opravlja druga opravila, potrebna za nemoteno delo sveta in njegovih delovnih teles, če ni za to s sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi določeno posebno delovno mesto.

6. Delovna telesa sveta

54. člen

(delovna telesa sveta)

(1) Svet ustanovi stalne ali občasne komisije in odbore kot svoja delovna telesa. Komisije in odbori sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s tem poslovnikom obravnavajo zadeve iz pristojnosti sveta in mu dajejo mnenja in predloge.

(2) Komisije in odbori sveta lahko predlagajo svetu v sprejem odloke in druge akte iz njihove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme svet na predlog župana.

55. člen

(stalna delovna telesa)

Stalna delovna telesa sveta, ustanovljena s statutom občine, so naslednje komisije in odbori:

- komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja,
- statutarno-pravna komisija,
- komisija za priznanja,
- komisija za prošnje in pritožbe,
- odbor za gospodarstvo,
- odbor za področje gospodarskih javnih služb,
- odbor za področje negospodarskih javnih služb,
- odbor za okolje in prostor.

56. člen

(komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja)

(1) Svet ima komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki jo imenuje izmed svojih članov.

(2) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ima sedem članov.

(3) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja opravlja zlasti naslednje naloge:

- predlaga kandidate za organe občine, delovna telesa sveta in druge organe, ki jih imenuje svet,
- daje pobude in predloge v zvezi s kadrovskimi vprašanji v občini, ki so v pristojnosti sveta,
- izdaja akte v zvezi s pravicami in obveznostmi funkcionarjev,
- obravnava druga vprašanja, ki ji jih določi svet ali so določena v zakonu.

57. člen

(statutarno-pravna komisija)

(1) Statutarno-pravna komisija ima sedem članov.

(2) Komisija obravnava predloge statuta občine in poslovnika sveta in njunih sprememb oziroma dopolnitev ter odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih sprejema svet.

(3) Komisija oblikuje svoje mnenje oziroma stališče glede skladnosti obravnavanih predlogov aktov z zakoni, drugimi predpisi in statutom občine ter glede medsebojne skladnosti z drugimi akti občine.

(4) Komisija lahko predlaga svetu v sprejem statut občine in poslovnik sveta ter njune spremembe in dopolnitve.

(5) Komisija je predlagatelj uradnega prečiščenega besedila predpisa.

(6) Komisija razlaga poslovnik sveta med dvema sejama ali v času seje, če to zahteva predsedujoči na seji.

58. člen

(komisija za priznanja)

(1) Komisija za priznanja ima sedem članov.

(2) Komisija opravlja naloge v skladu z odlokom, ki določa priznanja občine. Komisija predvsem zbira in obravnava pobude za podelitev priznanj v občini in predlaga odločitve svetu, daje mnenja k predlogom za podelitev državnih in drugih priznanj, če je za to zaprošen svet, skrbi, da je javnost obveščena o času zbiranja pobud za letna priznanja občine ter spremlja politiko podeljevanj priznanj občine. Komisija lahko oblikuje tudi lastne pobude in predloge za podelitev priznanj občine ter jih posreduje svetu v sprejem.

59. člen

(komisija za prošnje in pritožbe)

(1) Komisija za prošnje in pritožbe ima sedem članov.

(2) Komisija obravnava prošnje in pritožbe, ki jih občani vložijo na naslov komisije ali sveta glede dela občinske uprave ali župana, spremlja pritožbe zoper določbe odlokov in drugih odločitev sveta, ugotavlja utemeljenost in odgovornim predlaga rešitve ter sodeluje z ustrezno komisijo Državnega zbora Republike Slovenije.

60. člen

(odbor za gospodarstvo)

(1) Odbor za gospodarstvo ima sedem članov.

(2) Odbor obravnava predloge aktov in drugih odločitev iz pristojnosti občine na področju gospodarstva (malega gospodarstva in obrti, kmetijstva, gostinstva in turizma), ki so svetu predlagani v sprejem, oblikuje o njih mnenje in svetu poda stališče s predlogom odločitve.

(3) Odbor lahko predlaga svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti na področju gospodarstva.

61. člen

(odbor za področje gospodarskih javnih služb)

(1) Odbor za področje gospodarskih javnih služb ima sedem članov.

(2) Odbor obravnava predloge aktov in drugih odločitev iz pristojnosti občine na področju gospodarskih javnih služb, ki so svetu predlagani v sprejem, oblikuje o njih mnenje in svetu poda stališče s predlogom odločitve.

(3) Odbor lahko predlaga svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti na področju gospodarskih javnih služb.

62. člen

(odbor za področje negospodarskih javnih služb)

(1) Odbor za področje negospodarskih javnih služb ima sedem članov.

(2) Odbor obravnava predloge aktov in drugih odločitev iz pristojnosti občine s področja negospodarskih javnih služb in družbenih dejavnosti, ki so svetu predlagani v sprejem, oblikuje o njih mnenje in svetu poda stališče s predlogom odločitve.

(3) Odbor lahko predlaga svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti na področju negospodarskih javnih služb in družbenih dejavnosti.

63. člen

(odbor za okolje in prostor)

(1) Odbor za okolje in prostor ima devet članov.

(2) Odbor obravnava predloge aktov in drugih odločitev iz pristojnosti občine na področju planiranja, varstva okolja, urejanja in gospodarjenja s prostorom in nepremičnim premoženjem občine, ki so svetu predlagani v sprejem, oblikuje o njih mnenje in svetu poda stališče s predlogom odločitve.

(3) Odbor lahko predlaga svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti na področju okolja in prostora.

64. člen

(občasna delovna telesa)

Občasna delovna telesa ustanovi svet s sklepom, s katerim določi naloge delovnega telesa in število članov ter opravi imenovanje.

65. člen

(skupna delovna telesa)

Svet in župan lahko ustanovita skupna delovna telesa. V aktu o ustanovitvi skupnega delovnega telesa se določi njihova sestava in naloge.

66. člen

(imenovanje članov delovnih teles)

(1) Člane delovnih teles imenuje svet na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja izmed svojih članov in največ polovico članov izmed drugih občanov, če ta poslovnik ne določa drugače.

(2) Delovno telo ima predsednika in namestnika predsednika. Predsednika imenuje svet izmed svojih članov, namestnika predsednika pa izvolijo člani izmed sebe na prvi seji.

(3) Prvo sejo skliče predsednik.

67. člen

(delo delovnega telesa)

(1) Predsednik delovnega telesa predstavlja delovno telo, organizira in vodi delo delovnega telesa, sklicuje njegove seje in zastopa njegova mnenja, stališča in predloge na sejah sveta.

(2) Seja delovnega telesa se skliče za obravnavo dodeljenih zadev po sklepu sveta, na podlagi dnevnega reda redne seje sveta, na zahtevo večine članov delovnega telesa ali na zahtevo župana.

(3) Gradivo za sejo delovnega telesa mora biti poslano članom delovnega telesa najmanj tri dni pred sejo delovnega telesa, razen v izjemnih in utemeljenih primerih.

(4) Glasovanje v delovnem telesu je javno.

(5) Za delo delovnih teles se smiselno uporabljajo določila tega poslovnika, ki se nanašajo na delo sveta.

V. AKTI SVETA

1. Splošne določbe

68. člen

(splošni akti občine)

(1) Svet sprejema splošne akte (v nadaljnjem besedilu: akti) v rednem, hitrem in skrajšanem postopku. V rednem postopku svet sprejema akte po dvostopenjskem ali enostopenjskem postopku.

(2) Svet sprejema statut občine in v skladu z zakonom in statutom občine naslednje akte:

- poslovnik o delu sveta,
- proračun in zaključni račun proračuna,
- planske in razvojne akte občine ter prostorske izvedbene akte,
- odloke,
- odredbe,
- pravilnike,
- navodila in
- sklepe.

(3) Svet sprejema tudi stališča, priporočila, poročila ter daje mnenja in soglasja v skladu z zakonom ali statutom občine.

(4) Vsebina splošnih aktov občine je določena z zakonom in statutom občine.

69. člen

(predlagalna pravica)

(1) Župan predlaga svetu v sprejem proračun in zaključni račun proračuna, odloke ter druge splošne akte, za katere je v zakonu ali statutu občine določeno, da jih predlaga svetu v sprejem župan.

(2) Delovna telesa sveta ter vsak član sveta lahko predlagajo svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen aktov iz prvega odstavka.

(3) Najmanj pet odstotkov volivcev v občini lahko v skladu z zakonom in statutom občine zahteva od sveta izdajo ali razveljavitev splošnega akta.

70. člen

(podpis in hramba aktov, ki jih sprejema svet)

(1) Akte, ki jih sprejema svet, podpisuje župan.

(2) Izvirnike aktov sveta se žigosa in shrani v stalni zbirki dokumentarnega gradiva.

71. člen

(objava na svetovnem spletu)

Pri sprejemanju aktov, ki jih sprejema svet, je potrebno spoštovati določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja in predpisuje informacije, ki jih je treba objavljati na svetovnem spletu.

2. Postopek za sprejem odloka

72. člen

(vsebina predloga odloka)

(1) Predlog za sprejem odloka mora vsebovati naslov odloka, uvod, besedilo členov in njihovo obrazložitev.

(2) Uvod obsega razloge za sprejetje odloka, oceno stanja, cilje in načela odloka ter oceno finančnih in drugih posledic, ki jih bo imelo sprejetje odloka. Glede na vsebino odloka mora biti uvodu priloženo tudi grafično ali kartografsko gradivo.

(3) Če je predlagatelj odloka delovno telo sveta ali član sveta, pošlje predlog odloka županu s predlogom za uvrstitev na dnevni red seje sveta.

73. člen

(predstavnik predlagatelja)

(1) Predlagatelj določi svojega predstavnika, ki bo sodeloval v obravnavah predloga odloka na sejah sveta.

(2) Župan lahko sodeluje v vseh obravnavah predloga odloka na sejah sveta, tudi kadar ni predlagatelj.

74. člen

(osnutek in predlog odloka)

Svet obravnava predlog odloka praviloma na dveh obravnavah, v prvi obravnavi kot osnutek odloka, v drugi obravnavi pa kot predlog odloka.

75. člen

(osnutek odloka)

(1) V osnutku odloka se razpravlja o razlogih, ki zahtevajo sprejem odloka ter o ciljih in načelih ter temeljnih rešitvah osnutka odloka.

(2) Po končani obravnavi svet sprejme stališča in predloge o odloku.

(3) Če svet meni, da osnutek ni primeren za nadaljnjo obravnavo ali da odlok ni potreben, ga s sklepom zavrne.

(4) Predlagatelj lahko predlaga umik osnutka odloka po končani razpravi. O predlogu umika odloči svet.

(5) Če na osnutek odloka ni bilo bistvenih vsebinskih pripomb in bi besedilo predloga odloka bilo enako besedilu osnutku odloka, lahko svet na predlog predlagatelja sprejme predlog odloka na isti seji tako, da se prva in druga obravnava odloka združita.

76. člen

(predlog odloka)

Pred začetkom druge obravnave pripravi predlagatelj predlog odloka, pri čemer na primeren način upošteva stališča in predloge iz prve obravnave oziroma jih utemeljeno pisno zavrne.

77. člen

(vlaganje amandmajev)

(1) V obravnavi predloga odloka se vlagajo amandmaji. Splošna razprava ni dovoljena.

(2) Amandma mora biti predložen v pisni obliki z obrazložitvijo najmanj tri dni pred dnem, določenim za sejo sveta, na kateri bo obravnavan predlog odloka, h kateremu je predlagan amandma, ali na sami seji do začetka obravnave predloga odloka, na kateri lahko predlagajo amandma predlagatelj odloka, najmanj ena četrtina vseh članov sveta, stalno delovno telo ali župan.

(3) Predlagatelj akta in župan lahko do konca razprave o posameznem členu vložita spremembo ali dopolnitev amandmaja (amandma na amandma).

(4) Predlagatelj akta in župan se lahko opredelita do amandmaja k predlogu akta.

78. člen

(glasovanje o amandmaju)

(1) O vsakem amandmaju se glasuje posebej.

(2) Če amandma ni predložen v pisni obliki ali je brez obrazložitve,

ga predsedujoči ne sme dati v razpravo in odločanje.

(3) O amandmajih k posameznemu členu se glasuje po vrstnem redu, kot so bili vloženi.

(4) Če je k posameznemu členu predlaganih več amandmajev, ki se med seboj izključujejo, se najprej glasuje o amandmaju, ki najbolj odstopa od vsebine člena in nato po tem kriteriju o drugih amandmajih. Po sprejemu prvega takega amandmaja se o nadaljnjih ne glasuje.

(5) Če je predlagan amandma na amandma, se najprej glasuje o amandmaju, ki je dan na amandma.

(6) Predlagatelj amandmaja lahko umakne amandma do začetka glasovanja o amandmajih k členu, h kateremu je predlagal amandma.

(7) Za sprejem amandmaja je potrebna enaka večina kot za sprejem akta v obravnavi.

79. člen

(uskladitveni amandma)

Če predlagatelj po sprejemu vseh amandmajev ugotovi, da so zaradi sprejetih amandmajev posamezne določbe predloga akta medsebojno neusklajene, lahko predlaga uskladitveni amandma še pred glasovanjem o aktu v celoti.

80. člen

(nesprejetje akta)

Če svet v katerikoli fazi obravnave akta ne sprejme, je postopek za njegov sprejem končan.

81. člen

(sprejem splošnih aktov občine)

(1) Statut občine in poslovnik sveta se sprejemata po enakem postopku, kot velja za sprejemanje odloka.

(2) Proračun in zaključni račun proračuna sprejema svet po postopku, določenem s tem poslovnikom.

(3) O predlogih drugih aktov iz svoje pristojnosti odloča svet na eni obravnavi, če zakon ne določa drugače.

82. člen

(sprejem splošnih aktov občine do prenehanja mandata)

(1) Svet mora do prenehanja mandata svojih članov praviloma zaključiti vse postopke o predlaganih splošnih aktih občine.

(2) Postopki sprejemanja aktov, ki se do poteka mandata sveta ne zaključijo, so končani in se v novem mandatu ne nadaljujejo.

3. Hitri postopek za sprejem odloka

83. člen

(hitri postopek za sprejem odloka)

(1) Kadar to zahtevajo izredne potrebe občine ali naravne nesreče, lahko svet sprejme odlok po hitrem postopku. Pri hitrem postopku se združita prva in druga obravnava predloga odloka na isti seji.

(2) Hitri postopek lahko predlaga vsak predlagatelj odloka. O uporabi hitrega postopka odloči svet na začetku seje pri določanju dnevnega reda.

(3) Če svet ne sprejme predloga za sprejetje odloka po hitrem postopku, se uporabljajo določbe tega poslovnika o rednem postopku in obravnavi osnutka odloka.

(4) Pri hitrem postopku ne veljajo roki, ki so določeni za posamezna opravila v rednem postopku sprejemanja odloka.

(5) Pri hitrem postopku je mogoče predlagati amandmaje in amandmaje na amandmaje na sami seji vse do konca obravnave predloga odloka.

4. Skrajšani postopek za sprejem odloka

84. člen

(skrajšani postopek za sprejem odloka)

(1) Svet lahko na podlagi pisnega obrazloženega predloga predlagatelja odloči, da bo na isti seji opravil obe obravnavi predloga odloka ali drugega splošnega akta, ki se sprejema na enak način, če gre za:

- manj zahtevne spremembe in dopolnitve,
- prenehanje veljavnosti splošnega akta ali njegovih posameznih določb skladu z zakonom,
- uskladitve z zakonom, proračunom države ali drugimi predpisi države oziroma občine,
- spremembe in dopolnitve v zvezi z odločbami ustavnega sodišča ali drugih pristojnih organov,
- prečiščena besedila splošnih aktov občine.

(2) Po končani prvi obravnavi lahko vsak član sveta predlaga, da svet spremeni svojo odločitev iz prvega odstavka tega člena in da se druga obravnava opravi po rednem postopku. O tem odloči svet takoj po vložitvi predloga.

(3) V skrajšanem postopku se amandmaji vlagajo samo k členom splošnega akta, ki se s predlogom spreminjajo ali dopolnjujejo. Amandmaji in amandmaji na amandmaje se lahko vlagajo na sami seji vse do konca obravnave odloka.

5. Postopek za sprejem proračuna, rebalansa in sprememb proračuna ter zaključnega računa proračuna

85. člen

(proračun občine)

1) Proračun je akt, s katerim so predvideni prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki občine za eno leto.

(2) Proračun se sprejme z odlokom o proračunu (v nadaljevanju: proračun).

(3) Proračun se sprejema po postopku, določenim za sprejem odloka. Proračuna ni mogoče sprejeti po skrajšanem ali hitrem postopku.

(4) Župan predloži proračun svetu v sprejem najpozneje v roku, ki ga določa zakon, ki ureja javne finance.

(5) Župan lahko svetu skupaj s proračunom za naslednje proračunsko leto predloži tudi proračun za leto, ki temu sledi, če to dovoljuje zakon.

(6) Svet mora sprejeti proračun v roku, ki omogoča uveljavitev proračuna s 1. januarjem leta, za katero se sprejema proračun.

86. člen

(osnutek proračuna)

(1) V okviru predstavitve osnutka proračuna župan ali pooblaščeni delavec občinske uprave predstavi svetu:

- temeljna izhodišča in predpostavke za pripravo proračuna,
- načrtovane politike občine,
- odlok o proračunu,
- splošni in posebni del proračuna ter načrt razvojnih programov,
- letni načrt prodaje občinskega finančnega premoženja,
- finančni načrt javnih skladov in agencij,
- predloge predpisov občine,
- kadrovski načrt,
- načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem občine in
- načrt ravnanja s premičnim premoženjem občine.

(2) Predstavitev ni časovno omejena.

(3) Po predstavitvi osnutka proračuna opravi svet splošno razpravo in sprejme sklep o sprejemu osnutka proračuna s pripombami.

87. člen

(vlaganje amandmajev k predlogu proračuna)

(1) V obravnavi predloga proračuna se vlagajo amandmaji. Splošna razprava ni dovoljena.

(2) Na predlog proračuna lahko člani sveta in delovna telesa vložijo amandmaje najpozneje tri dni pred sejo sveta. Delovno telo, ki je pristojno za določeno področje, lahko vloži amandmaje, ki se nanašajo na prihodke in odhodke samo k tistim delom predloga proračuna, ki zadevajo njegovo delovno področje, pri čemer predloga za spremembo odhodkov na tem področju ne sme uravnotežiti s predlogom za spremembo odhodkov na drugem področju.

(3) Delovno telo, ki je pristojno za določeno področje, lahko vloži amandmaje, ki se nanašajo na prihodke in odhodke samo k tistim delom predloga proračuna, ki zadevajo njegovo delovno področje, pri čemer predloga za spremembo odhodkov na tem področju ne sme uravnotežiti s predlogom za spremembo odhodkov na drugem področju.

(4) Amandmaji, ki se nanašajo na prihodke in odhodke, morajo biti oblikovani v skladu z omejitvami pri sprejemanju proračuna, ki jih določa zakon, ki ureja javne finance, in obrazloženi.

88. člen

(predlog proračuna)

(1) V okviru predstavitve predloga proračuna župan ali pooblaščeni delavec občinske uprave svetu najprej pojasni, katere pripombe k osnutku proračuna so bile upoštevane pri pripravi predloga in katere ne ter obrazloži, zakaj niso bile upoštevane. Pisna obrazložitev zavrnjenih pripomb in predlogov je sestavni del gradiva predloga proračuna.

(2) V nadaljevanju župan poroča o prejetih amandmajih k predlogu proračuna ter poda svoje mnenje o amandmajih. Po poročilu in mnenju lahko predlagatelj umakne predlagani amandma.

(3) Župan lahko vloži amandmaje do konca razprave.

(4) Najprej se glasuje o amandmajih, ki jih je vložil župan, nato pa o amandmajih, ki so jih vložili drugi predlagatelji, po vrstnem redu vložitve.

(5) O amandmajih, ki niso vloženi v skladu z drugim in tretjim odstavkom 88. člena tega poslovnika, se ne glasuje.

89. člen

(predlog za uravnoteženje proračuna)

(1) Ko je končano glasovanje o amandmajih, župan ugotovi, kateri amandmaji so sprejeti in ali je proračun usklajen.

(2) Če je proračun usklajen, svet glasuje o njem v celoti.

(3) Če proračun ni usklajen, lahko župan prekine sejo in zahteva, da strokovna služba prouči nastalo situacijo in predlaga rok, v katerem se pripravi amandma za uskladitev proračuna. V skladu s predlogom strokovne službe lahko župan prekine sejo

in določi uro ali datum nadaljevanja seje, na kateri bo predložen amandma za uskladitev proračuna.

(4) Ko je amandma za uskladitev proračuna pripravljen, ga župan obrazloži. O amandmaju za uskladitev proračuna ni razprave.

(5) Svet glasuje najprej o amandmaju za uskladitev proračuna, če je amandma sprejet, glasuje svet o predlogu proračuna v celoti.

(6) Če amandma za uskladitev proračuna ni sprejet, proračun ni sprejet.

(7) Če proračun ni sprejet, določi svet rok, v katerem mora župan predložiti nov predlog proračuna.

(8) Nov predlog proračuna svet obravnava in o njem odloča po določbah tega poslovnika, ki veljajo za hitri postopek za sprejem odloka.

90. člen

(začasno financiranje)

Če proračun ni sprejet pred začetkom leta, na katerega se nanaša, sprejme župan sklep o začasnem financiranju, ki velja največ tri mesece in se lahko na predlog župana podaljša s sklepom sveta. Sklep o začasnem financiranju sprejema svet po določbah tega poslovnika, ki veljajo za hitri postopek za sprejem odloka.

91. člen

(rebalans proračuna)

(1) Rebalans proračuna je akt občine o spremembi proračuna med proračunskim letom.

(2) Župan predloži svetu rebalans proračuna v sprejem najpozneje v roku, ki omogoča njegov sprejem v letu, na katerega se nanaša.

(3) Rebalans proračuna sprejema svet po določbah tega poslovnika, ki urejajo obravnavo in sprejem predloga proračuna.

92. člen

(spremembe proračuna)

(1) Spremembe proračuna so akt občine o spremembah in dopolnitvah sprejetega proračuna za naslednje leto.

(2) Župan predloži svetu spremembe proračuna v sprejem najpozneje v roku, ki ga določa zakon, ki ureja javne finance.

(3) Spremembe proračuna sprejema svet po določbah tega poslovnika, ki urejajo obravnavo in sprejem predloga proračuna.

93. člen

(zaključni račun proračuna)

(1) Zaključni račun proračuna je akt občine, v katerem so prikazani predvideni in realizirani prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki občine za preteklo leto.

(2) Župan predloži svetu zaključni račun proračuna v sprejem najpozneje v roku, ki ga določa zakon, ki ureja javne finance.

(3) Zaključni račun proračuna se sprejme po skrajšanem postopku.

6. Postopek za sprejem obvezne razlage

(črtano)

94. člen

(črtano)

7. Postopek za sprejem prečiščenega besedila

95. člen

(postopek za sprejem prečiščenega besedila)

(1) Če je občinski splošni akt zaradi številnih vsebinskih sprememb in dopolnitev bistveno spremenjen in nepregleden, lahko statutarno-pravna komisija predloži svetu v potrditev uradno prečiščeno besedilo. Uradno prečiščeno besedilo statuta občine in poslovnika sveta se pripravi po vsaki sprejeti spremembi in dopolnitvi statuta občine oziroma poslovnika sveta.

(2) Uradno prečiščeno besedilo se lahko pripravi tudi, če ob sprejemu sprememb in dopolnitev odloka tako določi svet.

(3) Uradno prečiščeno besedilo potrdi svet brez razprave.

(4) Uradno prečiščeno besedilo se objavi v uradnem glasilu.

VI. SODELOVANJE OBČANOV PRI PRIPRAVI AKTOV SVETA

96. člen

(sodelovanje občanov)

Občani lahko sodelujejo pri pripravi aktov sveta. Izjema so predlogi aktov, pri katerih sodelovanje po naravi stvari ni mogoče (hitri postopek). Gradivo, ki vsebuje povzetek vsebine s strokovnimi podlagami in cilje, se praviloma objavi za 14 dni na spletni strani občine. Hkrati z objavo gradiva se občane pozove, da podajo pripombe in predloge. Ciljne skupine, strokovna javnost in subjekti, ki se ukvarjajo s področjem, ki ga akt ureja, se pozovejo k sodelovanju preko sporočila za javnost, ki se objavi na spletni strani občine, po potrebi pa tudi na drug primeren način. Po končanem postopku sodelovanja se pripravi poročilo o sodelovanju občanov s predstavitvijo vpliva

na rešitve v predlogu akta, v kolikor so bile podane pripombe.

VII. VOLITVE, IMENOVANJA IN RAZREŠITVE

1. Splošne določbe

97. člen

(volitve in imenovanja)

(1) Volitve in imenovanja funkcionarjev in drugih oseb, ki jih po zakonu in statutu občine voli ali imenuje svet, se opravijo po določbah tega poslovnika, če zakon ali drug akt občine ne določa drugače.

(2) Pri predlaganju kandidatov iz prvega odstavka tega člena zasleduje svet uravnoteženo zastopanost obeh spolov.

98. člen

(javno glasovanje)

Če se javno glasuje o več kandidatih za isto funkcijo, se glasuje o kandidatih po abecednem vrstnem redu prve črke njihovih priimkov. Vsak član sveta lahko glasuje samo za enega od kandidatov.

99. člen

(tajno glasovanje)

(1) Če svet odloči, da se glasuje tajno, se glasovanje izvede po določbah tega poslovnika, ki veljajo za tajno glasovanje.

(2) Če se glasuje o več kandidatih za isto funkcijo, se glasuje tako, da se na glasovnici obkroži zaporedna številka pred imenom kandidata, za katerega se želi glasovati.

(3) Če se glasuje za ali proti listi kandidatov, se glasuje tako, da se na glasovnici obkroži beseda »ZA« ali »PROTI«.

(4) Če se tajno glasuje o več kandidatih za več istovrstnih funkcij, se lahko glasuje za največ toliko kandidatov, kot je funkcij.

100. člen

(izvolitev oziroma imenovanje kandidata)

Kandidat je izvoljen oziroma imenovan, če zanj glasuje večina članov sveta, ki so glasovali. Pri tajnem glasovanju se za navzoče štejejo člani sveta, ki so prevzeli glasovnice.

101. člen

(ponovno glasovanje)

(1) Če se glasuje o več kandidatih za isto funkcijo, pa nihče od predlaganih kandidatov pri glasovanju ne dobi potrebne večine, se opravi novo glasovanje. Pri ponovnem glasovanju se glasuje o tistih dveh kandidatih, ki sta pri prvem glasovanju dobila največ glasov. Če pri prvem glasovanju več kandidatov dobi enako najvišje oziroma enako drugo najvišje število glasov, se izbira kandidatov za ponovno glasovanje med kandidati z enakim številom glasov določi z žrebom.

(2) Pri ponovnem glasovanju se glasuje o kandidatih po vrstnem redu glede na število glasov, dobljenih pri prvem glasovanju. Če pa se ponovno glasuje o kandidatih, ki so pri prvem glasovanju dobili enako število glasov, se glasuje po abecednem vrstnem redu kandidatov.

(3) Če kandidat ne dobi potrebne večine oziroma če tudi pri ponovnem glasovanju noben kandidat ne dobi potrebne večine ali pa ni izvoljeno zadostno število kandidatov, se za manjkajoče kandidate ponovi kandidacijski postopek in postopek glasovanja na podlagi novega predloga kandidatur.

2. Imenovanje članov delovnih teles

102. člen

(imenovanje delovnih teles)

(1) Člane delovnih teles sveta imenuje svet na podlagi liste kandidatov za člane, ki jo določi komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Kandidati morajo komisiji predložiti svoje soglasje.

(2) Če kandidatna lista ni dobila potrebne večine glasov, se na isti seji izvede posamično javno imenovanje članov.

(3) Če na ta način niso imenovani vsi člani, se glasovanje ponovi na naslednji seji sveta tako, da se izvede nov kandidacijski postopek samo glede manjkajočih članov delovnega telesa.

3. Postopek za razrešitev

103. člen

(postopek za razrešitev)

(1) Oseba, ki jo voli ali imenuje svet, se razreši po postopku, ki ga določa ta poslovnik, če ni z drugim aktom določen drugačen postopek.

(2) Postopek za razrešitev se začne na predlog predlagatelja, ki je osebo predlagal za izvolitev ali imenovanje.

(3) Predlog za razrešitev mora vsebovati obrazložitev, v kateri so navedeni razlogi za razrešitev.

(4) Predlog za razrešitev se vloži pri komisiji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Če predlog ne vsebuje obrazložitve, ga komisija vrne predlagatelju v dopolnitev.

(5) Predlog za razrešitev mora biti vročen osebi, na katero se nanaša, najmanj osem dni pred sejo sveta, na kateri bo obravnavan. Oseba, na katero se razrešitev nanaša, ima pravico pisno se opredeliti o predlogu razrešitve.

(6) Župan uvrsti predlog za razrešitev na prvo sejo sveta, do katere je mogoče upoštevati rok iz prejšnjega odstavka tega člena.

(7) Po končani obravnavi predloga za razrešitev svet sprejme odločitev o predlogu z večino, ki je predpisana za izvolitev ali imenovanje osebe, zoper katero je vložen predlog za razrešitev.

(8) O razrešitvi se izda pisni odpravek sklepa s pravnim poukom.

4. Odstop članov sveta, članov delovnih teles in drugih organov ter funkcionarjev občine

104. člen

(1) Občinski funkcionarji imajo pravico odstopiti.

(2) Županu in članom sveta na podlagi odstopa v skladu z zakonom in statutom občine predčasno preneha mandat.

(3) Pravico odstopiti imajo tudi podžupan, člani delovnih teles, drugih organov in člani nadzornega odbora ter drugi imenovani, tudi če niso občinski funkcionarji.

(4) Izjava o odstopu, razen v primeru iz drugega odstavka tega člena, mora biti dana v pisni obliki komisiji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je hkrati s predlogom za ugotovitev prenehanja članstva oziroma do prve naslednje seje sveta dolžna predlagati svetu novega kandidata.

VIII. RAZMERJE MED ŽUPANOM IN SVETOM

105. člen

(razmerja med županom in svetom)

(1) Župan predstavlja svet, ga sklicuje in vodi njegove seje.

(2) Župan in svet ter njegova delovna telesa sodelujejo pri uresničevanju in opravljanju nalog občine. Pri tem predvsem usklajujejo programe dela in njihovo izvrševanje, skrbijo za medsebojno obveščanje in poročanje o uresničevanju svojih nalog in nastali problematiki ter si prizadevajo za sporazumno razreševanje nastalih problemov.

106. člen

(izvajanje odločitev sveta)

(1) Za izvajanje odločitev sveta je odgovoren župan.

(2) Če sklepa sveta župan ne more izvršiti, mora o tem svetu obrazloženo poročati in predlagati nov sklep, ki ga bo možno izvršiti.

(3) Župan skrbi za objavo odlokov in drugih splošnih aktov sveta.

(4) Župan skrbi za zakonitost dela sveta, zato je dolžan svet sproti opozarjati na posledice nezakonitih odločitev in ukrepati v skladu z zakonom in statutom občine.

IX. DELO SVETA V IZREDNEM STANJU

107. člen

(delo sveta v izrednem stanju)

(1) V izrednem stanju oziroma izrednih razmerah, ko je delovanje sveta ovirano, so dopustna odstopanja od postopkov in načina delovanja sveta, ki jih določa statut občine in ta poslovnik.

(2) Odstopanja se lahko nanašajo predvsem na roke sklicevanja sej, predložitve predlogov oziroma drugih gradiv in rokov za obravnavanje predlogov splošnih aktov občine. Če je potrebno, je mogoče tudi odstopanje glede javnosti dela sveta. O odstopanjih odloči oziroma jih potrdi svet, ko se sestane.

X. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE TER RAZLAGA POSLOVNIKA

108. člen

(spremembe in dopolnitve poslovnika)

(1) Za sprejem sprememb in dopolnitev poslovnika se uporabljajo določbe tega poslovnika, ki veljajo za sprejem odlokov.

(2) Spremembe in dopolnitve poslovnika sprejme svet z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov.

109. člen

(razlaga poslovnika)

(1) Če pride do dvoma o vsebini posamezne določbe poslovnika, razlaga med sejo sveta poslovnik predsedujoči. Če se predsedujoči ne more odločiti, prekine obravnavo točke dnevnega reda in naloži statutarno-pravni komisiji, da poda svoje mnenje. Če komisija tega ne more opraviti na isti seji, pripravi razlago posamezne poslovniške določbe do naslednje seje.

(2) Kadar svet ne zaseda, razlaga poslovnik statutarno-pravna komisija.

(3) Vsak član sveta lahko zahteva, da o razlagi poslovnika, ki ga je dala statutarno- pravna komisija, odloči svet.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

110. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega poslovnika preneha veljati Poslovnik sveta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 3/16 – uradno prečiščeno besedilo in 7/17).

111. člen

(objava in začetek veljavnosti)

Ta poslovnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje, uporabljati pa se začne z dnem razpisa prvih naslednjih rednih lokalnih volitev v letu 2022.

Spremembe Poslovnika Sveta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MOV, št. 9/25, z dne 14. 5. 2025) vsebuje naslednjo končno določbo:

»10. člen

Te spremembe začnejo veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje, uporabljati pa se začnejo za prve redne lokalne volitve, razpisane po uveljavitvi sprememb poslovnika, razen 6., 7., 8. in 9. člena, ki se začnejo uporabljati z dnem uveljavitve teh sprememb poslovnika.«

Številka:

Datum: 11. 5. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 119. člena Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št 95/24, 32/25 - ZZDej-N, 154/26), 22. in 22.a člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 - uradno prečiščeno besedilo, 107/09 - odl. US, 98/09 - ZIUZGK, 13/10, 59/10, 85/10, 94/10 - ZIU, 107/10, 35/11 - ORZSPJS49a, 110/11 - ZDIU12, 27/12 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 104/12 - ZIPRS1314, 46/13, 46/13 - ZIPRS1314-A, 101/13 - ZIPRS1415, 50/14, 25/14 - ZFU, 95/14 - ZUPPJS15, 82/15, 90/15 - ZUPPJS16, 88/16 - ZUPPJS17, 23/17 - ZDOdv, 67/17, 84/18, 75/19 - ZUPPJS2021, 49/20 - ZIUZEOP, 61/20 - ZIUZEOP-A, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 15/21 - ZDUOP, 112/21 - ZNUPZ, 206/21 - ZDUPŠOP, 204/21, 17/22 - skl. US, 52/22 - odl. US, 139/22, 72/23 - odl. US, 38/24, 48/24 - odl. US, 95/24 - ZSTSPJS), Pravilnika o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb javnega prava s področja kulture (Uradni list RS, št. 7/09, 33/10, 50/17, 111/21, 95/24 - ZSTSPJS), 8. člena Pravilnika o kriterijih za določitev delovne uspešnosti javnih uslužbencev plačne skupine B s področja kulture (Uradni list RS, št. 6/26), 6. člena Uredbe o plačah javnih uslužbencev plačne skupine B (Uradni list RS, št. 99/24, 109/24, 26/25, 29/25, 135/26) in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22, 9/25), na 30. seji, dne 30. 6. 2026 sprejel

SKLEP

o določitvi skupnega obsega sredstev za redno delovno uspešnost direktorice javnega zavoda Festival Velenje

1. člen

Direktorici javnega zavoda Festival Velenje Barbari Pokorny za leto 2025 pripada redna delovna uspešnost v višini 5 odstotkov letnih sredstev za njeno osnovno plačo.

2. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 4505-0025/2025

Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 57. in 58. člena Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/24, 32/25 - ZZDej-N, 154/26, 12/26 - ZPPJUFT) in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22, 9/25), na 30. seji, dne 30. 6. 2026 sprejel naslednji

SKLEP

o izplačilu dela plače za delovno uspešnost iz sredstev projekta v letu 2026 za direktorico Festivala Velenje

1. člen

Direktorici Festivala Velenje Barbari Pokorny se za leto 2026 odobri izplačilo dela plače za delovno uspešnost iz sredstev projekta v višini največ 13 % osnovne plače javnega uslužbenca plačne skupine B mesečno.

2. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 4505-0025/2025
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 119. člena Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št 95/24, 32/25 - ZZDej-N, 154/26), 22. in 22.a člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 - uradno prečiščeno besedilo, 107/09 - odl. US, 98/09 - ZIUZGK, 13/10, 59/10, 85/10, 94/10 - ZIU, 107/10, 35/11 - ORZSPJS49a, 110/11 - ZDIU12, 27/12 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 104/12 - ZIPRS1314, 46/13, 46/13 - ZIPRS1314-A, 101/13 - ZIPRS1415, 50/14, 25/14 - ZFU, 95/14 - ZUPPJS15, 82/15, 90/15 - ZUPPJS16, 88/16 - ZUPPJS17, 23/17 - ZDOdv, 67/17, 84/18, 75/19 - ZUPPJS2021, 49/20 - ZIUZEOP, 61/20 - ZIUZEOP-A, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 15/21 - ZDUOP, 112/21 - ZNUPZ, 206/21 - ZDUPŠOP, 204/21, 17/22 - skl. US, 52/22 - odl. US, 139/22, 72/23 - odl. US, 38/24, 48/24 - odl. US, 95/24 - ZSTSPJS), Pravilnika o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb javnega prava s področja kulture (Uradni list RS, št. 7/09, 33/10, 50/17, 111/21, 95/24 - ZSTSPJS), 8. člena Pravilnika o kriterijih za določitev delovne uspešnosti javnih uslužbencev plačne skupine B s področja kulture (Uradni list RS, št. 6/26), 6. člena Uredbe o plačah javnih uslužbencev plačne skupine B (Uradni list RS, št. 99/24, 109/24, 26/25, 29/25, 135/26) in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22, 9/25), na 30. seji, dne 30. 6. 2026 sprejel naslednji

SKLEP

o določitvi skupnega obsega sredstev za redno delovno uspešnost direktorici javnega zavoda Muzej Velenje

1. člen

Direktorici javnega zavoda Muzej Velenje Tanji Verboten za leto 2025 pripada redna delovna uspešnost v višini 5 odstotkov letnih sredstev za njeno osnovno plačo.

2. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 4505-0022/2025
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Svet Mestne občine Velenje je na podlagi 119. člena Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št 95/24, 32/25 - ZZDej-N, 154/26), 22. in 22.a člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 - uradno prečiščeno besedilo, 107/09 - odl. US, 98/09 - ZIUZGK, 13/10, 59/10, 85/10, 94/10 - ZIU, 107/10, 35/11 - ORZSPJS49a, 110/11 - ZDIU12, 27/12 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 104/12 - ZIPRS1314, 46/13, 46/13 - ZIPRS1314-A, 101/13 - ZIPRS1415, 50/14, 25/14 - ZFU, 95/14 - ZUPPJS15, 82/15, 90/15 - ZUPPJS16, 88/16 - ZUPPJS17, 23/17 - ZDOdv, 67/17, 84/18, 75/19 - ZUPPJS2021, 49/20 - ZIUZEOP, 61/20 - ZIUZEOP-A, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 15/21 - ZDUOP, 112/21 - ZNUPZ, 206/21 - ZDUPŠOP, 204/21, 17/22 - skl. US, 52/22 - odl. US, 139/22, 72/23 - odl. US, 38/24, 48/24 - odl. US, 95/24 - ZSTSPJS), Pravilnika o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb javnega prava s področja kulture (Uradni list RS, št. 7/09, 33/10, 50/17, 111/21, 95/24 - ZSTSPJS), 8. člena Pravilnika o kriterijih za določitev delovne uspešnosti javnih uslužbencev plačne skupine B s področja kulture (Uradni list RS, št. 6/26), 6. člena Uredbe o plačah javnih uslužbencev plačne skupine B (Uradni list RS, št. 99/24, 109/24, 26/25, 29/25, 135/26) in 20. člena Statuta Mestne občine Velenje (Uradni vestnik MO Velenje, št. 14/22, 9/25), na 30. seji, dne 30. 6. 2026 sprejel

SKLEP

o soglasju k izplačilu dela plače za redno delovno uspešnost direktorju javnega zavoda Mladinski center Velenje

1. člen

Direktorju javnega zavoda Mladinski center Velenje Janku Urbancu za leto 2025 pripada redna delovna uspešnost v višini 5 odstotkov letnih sredstev za njegovo osnovno plačo.

2. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 4505-0024/2025
Datum: 30. 6. 2026

župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Na podlagi 34. člena Odloka o javno zasebnem partnerstvu na področju ravnanja z odpadki (Uradni vestnik MOV, št. 11/2008, 12/2008, 20/2009 in 21/2009, Uradni list Občine Šoštanj 7/08, 12/2008 in 6/2009) in 16. člena Statuta občine Šmartno ob Paki (Uradni vestnik MOV, št. 18/2019-UPB2) je Občinski svet Občine Šmartno ob Paki na svoji 22. redni seji dne 22. 6. 2026 sprejel naslednji

SKLEP

o potrditvi Poslovnega načrta o izvajanju lokalne gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov in koncesije gradnje področnega centra za ravnanje z odpadki v Mestni občini Velenje, Občini Šoštanj in Občini Šmartno ob Paki za leto 2026

1. člen

Občinski svet Občine Šmartno ob Paki potrdi Poslovni načrt o izvajanju lokalne gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov in koncesije gradnje področnega centra za ravnanje z odpadki v Mestni občini Velenje, Občini Šoštanj in Občini Šmartno ob Paki za leto 2026, ki ga je pripravilo podjetje PUP Saubermacher d.o.o..

2. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 354-0006/2026-2
Datum: 22.6.2026

Župan Občine Šmartno ob Paki
Janko Kopušar, l.r.

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR) in 16. člena Statuta občine Šmartno ob Paki (Uradni vestnik Mestne občine Velenje 18/2019 (24.12.2019)) je Občinski svet Občine Šmartno ob Paki na svoji 22. redni seji dne 22. 6. 2026 sprejel naslednji

SKLEP

o izvzemu iz javnega dobra

1. člen

S tem sklepom se izvzame iz javnega dobra nepremičnina ID znak parcela 969 550/4, vpisana kot javno dobro.

2. člen

Nepremičnina ID znak parcela 969 550/4, vpisana kot javno dobro, postane last Občine Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 69, 3327 Šmartno ob Paki, matična št.: 5884276000.

3. člen

Ta sklep se objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje in začne veljati naslednji dan po objavi.

Številka: 478-0045/2026-1
Datum: 22. 6. 2026

Župan Občine Šmartno ob Paki
Janko Kopušar, l.r.

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR) in 16. člena Statuta občine Šmartno ob Paki (Uradni vestnik Mestne občine Velenje 18/2019 (24.12.2019)) je Občinski svet Občine Šmartno ob Paki na svoji 22. redni seji dne 22. 6. 2026 sprejel naslednji

SKLEP
o izvzemu iz javnega dobra

1. člen

S tem sklepom se izvzame iz javnega dobra nepremičnina ID znak parcela 970 454/19, vpisana kot javno dobro.

2. člen

Nepremičnina ID znak parcela 970 454/19, vpisana kot javno dobro, postane last Občine Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 69, 3327 Šmartno ob Paki, matična št.: 5884276000.

3. člen

Ta sklep se objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje in začne veljati naslednji dan po objavi.

Številka: 478-0046/2026-1
Datum: 22. 6. 2026

Na podlagi 125. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24, 25/25 – odl. US, 75/25 in 14/26) in 16. člena Statuta Občine Šmartno ob Paki (Uradni vestnik MOV št. 18/2019-UPB2) je Občinski svet Občine Šmartno ob Paki na 22. redni seji dne 22. 6. 2026 sprejel

ODLOK
o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za naselje Tomažek v Slatini

1. člen

(podlaga za kratek postopek)

Skladno s 125. členom Zakona o urejanju prostora (kratek postopek sprememb in dopolnitev OPN) se ta odlok sprejme zaradi uskladitve s pravili državnega prostorskega reda in transformacije prostorskih podatkov v nov državni koordinatni sistem.

2. člen

(dopolnitev 24. člena - transformacija)

V 24. členu Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za naselje Tomažek v Slatini (Uradni vestnik MOV, št. 23/11) se za prvim odstavkom dodata nova drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

“(2) Prostorski podatki in koordinate zakoličbenih točk iz prvega odstavka tega člena, ki so bili prvotno izdelani v Gauss–Krügerjevem koordinatnem sistemu (GK), se transformirajo v (TM) koordinatni sistem v okviru državnega referenčnega sistema D96/TM.

(3) Po izvedeni transformaciji se zagotovi medsebojna skladnost med zakoličbenimi točkami objektov in podatki zemljiškega katastra. Pri končnem rezultatu se v celoti upoštevajo vsa določila iz tekstualnega dela tega odloka glede odmikov med objekti, odmikov od parcelnih meja in odmikov od cest.”

3. člen

(veljavnost)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 3500-0002/2026
Datum: 22. 6. 2026

Župan Občine Šmartno ob Paki
Janko Kopušar

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1 in 30/18), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18) in 16. člena Statuta Občine Šmartno ob Paki (Uradni vestnik MOV št. 18/2019-UPB2) je Svet Občine Šmartno ob Paki na 22. redni seji dne 22. 6. 2026 sprejel

ODLOK
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O PRORAČUNU
OBČINE ŠMARTNO OB PAKI ZA LETO 2026
(REBALANS 1)

1.člen

V Odloku o proračunu Občine Šmartno ob Paki za leto 2026 (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 22/2025) se spremeni 2. člen, in sicer tako, da se glasi:

Splošni del proračuna se na ravni podskupin kontov določa v naslednjih zneskih:

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV			
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)		8.198.469
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)		4.009.049
	70 DAVČNI PRIHODKI		3.247.599
700	Davki na dohodek in dobiček		2.871.439
703	Davki na premoženje		327.150
704	Domači davki na blago in storitve		49.000
706	Drugi davki in prispevki		10
	71 NEDAVČNI PRIHODKI		761.450
710	Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja		481.250
711	Takse in pristojbine		4.100
712	Globe in druge denarne kazni		3.100
713	Prihodki od prodaje blaga in storitev		5.000
714	Drugi nedavčni prihodki		268.000
	72 KAPITALSKI PRIHODKI		151.000
722	Prihodki od prodaje zemljišč in neopredmetenih sredstev		151.000
	73 PREJETE DONACIJE		100
730	Prejete donacije iz domačih virov		100
	74 TRANSFERNI PRIHODKI		4.038.320
740	Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij		4.018.320
741	Prejeta sredstva iz drž. proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije in iz drugih držav		20.000
	78 PREJETA SREDSTVA IZ EU IN DRUGIH DRŽAV		0
787	Prejeta sredstva od drugih EU institucij in iz drugih držav		0
	II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)		9.186.256
	40 TEKOČI ODHODKI		1.623.156

400	Plače in drugi izdatki zaposlenim		293.322
401	Prispevki delodajalcev za socialno varnost		45.000
402	Izdatki za blago in storitve		1.132.160
403	Plačila domačih obresti		44.574
409	Rezerve		108.100
	41 TEKOČI TRANSFERI		1.885.400
410	Subvencije		32.000
411	Transferi posameznikom in gospodinjstvom		1.154.600
412	Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam		125.700
413	Drugi tekoči domači transferi		573.100
	42 INVESTICIJSKI ODHODKI		5.646.600
420	Nakup in gradnja osnovnih sredstev		5.646.600
	43 INVESTICIJSKI TRANSFERI		31.100
431	Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki		17.100
432	Investicijski transferi proračunskim uporabnikom		14.000
	III. PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ) (I. - II.)		-987.787
	III/1. PRIMARNI PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) (I. - 7102) - (II. - 403 - 404)		-958.313
	III/2. TEKOČI PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) (70 + 71) - (40 + 41)		500.493
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB			
	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)		0
	75 PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV		0
750	Prejeta vračila danih posojil		0
	VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV. - V.)		0
C. RAČUN FINANCIRANJA			
	VII. ZADOLŽEVANJE (500+501)		0
	50 ZADOLŽEVANJE		0
500	Domače zadolževanje		0
	VIII. ODPLAČILA DOLGA (550+551)		168.984
	55 ODPLAČILA DOLGA		168.984
550	Odplačila domačega dolga		168.984

	IX. SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNU (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)		-1.156.771
	X. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)		-168.984
	XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+X.-IX.)		987.787
	XII. STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH NA DAN 31.12. PRETEKLEGA LETA		1.260.070,12

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov proračuna, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Vsak podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa so nadalje razdeljene na podskupine kontov in konte, določene s predpisanim končnim načrtom.
Posebni del proračuna do ravni proračunskih postavk – podkontov in načrt razvojnih programov sta prilogi k temu odloku. Načrt razvojnih programov sestavljajo posamezni razvojni projekti.

2. člen

Vsi ostali členi odloka ostanejo nespremenjeni.

3. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Številka: 410-0002/2026-1
Datum: 22. 6. 2026

Župan Občine Šmartno ob Paki
Janko Kopušar, l.r.

KAZALO

MESTNA OBČINA VELENJE

1. Sklep o sprejemu Vizije in strategije razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040....3
2. Sklep o uvrstitvi direktorice javnega zavoda Muzej Velenje v plačni razred....3
3. Sklep o podelitvi priznanj za leto 2026....4
4. Sklep o načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem Mestne občine Velenje za leto 2027....5
5. Sklep o določitvi kvot za sklepanje pravnih poslov ravnanja z nepremičnin premoženjem izven veljavnega načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem za leto 2027....19
6. Sklep o izvzemu nepremičnine v k. o. 964 Velenje iz javnega dobra (ID znak parcela 964 2157/13)....19
7. Sklep o izvzemu nepremičnine v k. o. 964 Velenje iz javnega dobra (ID znak parcela 964 3581/7)....20
8. Sklep o izvzemu nepremičnine v k. o. 976 Črnova iz javnega dobra (ID znak parcela 976 678/7)....20
9. Sklep o lokacijski preveritvi za določitev obsega in velikosti stavbnega zemljišča ter preoblikovanje izvornega območja pri posamični poselitvi v EUP LS9 na zemljišču s parc. št. 96/2, k.o. 965 – Laze v Mestni občini Velenje (identifikacijska številka: 6333)....21
10. Sklep o lokacijski preveritvi za določitev obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi in individualno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev na parcelah št. 21, 32, 33 in 34/3, k.o. 2669 Paški Kozjak v Mestni občini Velenje (identifikacijska številka: 6529) 22
11. Sklep o izdaji soglasja Zavodu KSSENA k prodaji nepremičnine 23
12. Sklep o soglasju k zadolžitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Velenje....23
13. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ureditvi prometa v Mestni občini Velenje....24
14. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Mestne občine Velenje za leto 2026....25
15. Odlok o proračunu Mestne občine Velenje za leto 2027....28
16. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Velenje....35
17. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Festival Velenje....36
18. Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Muzej Velenje....38
19. Uradno prečiščeno besedilo Statuta Mestne občine Velenje....45
20. Uradno prečiščeno besedilo Poslovnika Sveta Mestne občine Velenje 65
21. Sklep o določitvi skupnega obsega sredstev za redno delovno uspešnost direktorice javnega zavoda Festival Velenje....82
22. Sklep o izplačilu dela plače za delovno uspešnost iz sredstev projekta v letu 2026 za direktorico Festivala Velenje....83
23. Sklep o soglasju k izplačilu dela plače za redno delovno uspešnost direktorju javnega zavoda Mladinski center Velenje....83
24. Sklep o določitvi skupnega obsega sredstev za redno delovno uspešnost direktorice javnega zavoda Muzej Velenje....84

OBČINA ŠMARTNO OB PAKI

1. Sklep o potrditvi Poslovnega načrta o izvajanju lokalne gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov in koncesije gradnje področnega centra za ravnanje z odpadki v Mestni občini Velenje, Občini Šoštanj in Občini Šmartno ob Paki za leto 2026....85
2. Sklep o izvzemu iz javnega dobra....85
3. Sklep o izvzemu iz javnega dobra 86
4. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za naselje Tomažek v Slatini....86
5. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Šmartno ob Paki za leto 2026 (REBALANS 1)....87

PRILOGA: Vizija in strategija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040

URADNI VESTNIK MESTNE OBČINE VELENJE

Izdajatelj: Mestna občina Velenje / Naklada 33 izvodov / Letna naročnina 59 EUR / Razmnožuje Diling, Velenje
Skladno z določili Zakona o DDV se DDV plačuje po stopnji 5 %

MESTNA OBČINA
VELENJE

VIZIJA IN STRATEGIJA RAZVOJA MESTNE OBČINE VELENJE
DO LETA 2040

Izvajalec projekta:
Zavod Palemid Maribor – Inštitut za trajnostni razvoj
Vodja projekta:
dr. Vito Bobek
Koordinator z naročnikove strani:
Mestna občina Velenje
Karla Sitar, Ana Petkovšek

Junij 2026

Kazalo vsebine

POVZETEK DOKUMENTA »VIZIJA IN STRATEGIJA RAZVOJA MESTNE OBČINE VELENJE DO LETA 2040« 5

1. UVOD 7
1.1 Namen in izhodišča projekta »VIS MO Velenje 2040« 7
1.2 Metodologija in faze izvajanja 8
1.3 Načela projekta 10
1.4 Vloga občine in izvajalca 11
1.5 Ciljni rezultat 12
1.6 Ključni mejniki in vključeni deležniki 13
2. ANALIZA STANJA 15
2.1 Statistična in prostorska analiza 16
2.1.1 Ključni kazalniki za MO Velenje 16
2.1.2 Primerjava z regijo SAŠA in Savinjsko regijo 18
2.1.3 Gospodarska, socialna in okoljska struktura MO Velenje 20
2.2 SWOT analiza – 1. del: Prednosti in slabosti 23
2.3 Analiza strateških razvojnih dokumentov 24
2.3.1 Evropske politike in programi 24
2.3.2 Nacionalni dokumenti 28
2.3.3 Regijske strategije 33
2.3.4 Lokalni strateški dokumenti občine Velenje 35
2.3.5 Ključni zakonski okvirji prestrukturiranja in zapiranja premogovništva 38
2.4 SWOT analiza – 2. del: Priložnosti in nevarnosti 40
2.4.1 Potencialne priložnosti iz strateških usmeritev 40
2.4.2 Potencialne nevarnosti iz zunanjih dejavnikov in sistemskih ovir 42
2.5 Primerjava obeh delov SWOT analize in izhodišča za nadaljnje načrtovanje 43
2.5.1 Primerjava: podatkovna/strateška analiza 44
2.5.2 Izhodišča za vizijo, cilje in razvojne stebre 46
3. VREDNOTE, PRIČAKOVANJA IN DOJEMANJE OBČINE S STRANI PREBIVALCEV 48
3.1 Ugotovitve ankete med občani Velenja 49
3.1.1 Kaj prebivalci ocenjujejo kot najpomembnejše za kakovost bivanja 50
3.1.2 Ocena obstoječega stanja po vsebinskih stebrih (gospodarstvo, promet, okolje, izobraževanje, kakovost življenja) 51
3.1.3 Stopnja zaupanja prebivalcev v razvojno sposobnost občine 53
3.1.4 Komentarji in kritične točke: kaj prebivalci pogrešajo 54
3.1.5 Predlogi občanov za izboljšave 56
3.2 Ugotovitve iz delavnic z angažiranimi prebivalci 58
3.2.1 Ključne izražene vrednote in razvojni poudarki 59
3.2.2 Ocene in stališča do stanja v petih stebrih 60
3.2.3 Vrednote prihodnosti in pričakovanja do leta 2040 65
3.2.4 Predlogi vizije in prednostnih smeri razvoja 66
3.3 Zaznave občine Velenje v sosednjih občinah 70

3.3.1 Splošna ocena kakovosti bivanja v Velenju 71
3.3.2 Pogledi na turistično ponudbo in razvojni potencial 72
3.3.3 Kaj prebivalci sosednjih občin prepoznajo kot prednosti in slabosti 73
3.3.4 V čem je Velenje najboljše – zaznani razvojni potenciali 72
3.3.5 Razlogi za obisk občine Velenje 74
3.4 Realizacija prejšnje Vizije in strategije (Strateški razvojni dokument mestne občine Velenje 2008-2025) in izhodišča za novo vizijo razvoja 75
3.4.1 Ključni cilji in usmeritve prejšnjega Strateškega razvojnega dokumenta 2008-2025 77
3.4.2 Pregled doseženih rezultatov in izvedenih ukrepov 77
3.4.3 Glavne omejitve in izzivi pri izvajanju 78
3.4.4 Ključne izkušnje in izhodišča za oblikovanje Vizije 2040 79
80
4. VIZIJA RAZVOJA OBČINE VELENJE DO LETA 2040 82
4.1 Oblikovanje vizije: izhodišča, metode in viri 83
4.2 Skupna vizija občine – sinteza vrednot in razvojnih smeri 84
4.3 Povezanost vizije z evropskimi, nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi dokumenti 86
4.4 Vloga vizije pri oblikovanju razvojnih ciljev in ukrepov 89
5. STRATEŠKI CILJI IN USMERITVE DO LETA 2040 92
5.1 Gospodarstvo 93
5.1.1 Ključni izzivi in priložnosti 93
5.1.2 Strateški cilji do leta 2040 95
5.1.3 Usmeritve in prioritetni ukrepi 97
5.2 Promet in infrastruktura 100
5.2.1 Ključni izzivi in priložnosti 100
5.2.2 Strateški cilji do leta 2040 101
5.2.3 Usmeritve in prioritetni ukrepi 103
5.3 Okolje in prostor 105
5.3.1 Ključni izzivi in priložnosti 105
5.3.2 Strateški cilji do leta 2040 107
5.3.3 Usmeritve in prioritetni ukrepi 109
5.3.4 Razvojne usmeritve prostorskega načrtovanja v Mestni občini Velenje 111
5.4 Izobraževanje, znanje in družbena vključenost 113
5.4.1 Ključni izzivi in priložnosti 113
5.4.2 Strateški cilji do leta 2040 114
5.4.3 Usmeritve in prioritetni ukrepi 116
5.5 Kakovost življenja in skupnostni razvoj 119
5.5.1 Ključni izzivi in priložnosti 119
5.5.2 Strateški cilji do leta 2040 120
5.5.3 Usmeritve in prioritetni ukrepi 122
5.6 Velenje v Misiji 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest 125
5.7 Razvoj strateško pomembnih lokacij Mestne občine Velenje 127
5.8 Sinteza strateških usmeritev 128
5.9 Priporočila za učinkovito izvajanje strategije 130
6. KAZALNIKI IN SPREMLJANJE IZVAJANJA STRATEGIJE 132
6.1 Nabor in tipi kazalnikov 133
6.2 Pripomočki za spremljanje in poročanje (Excel orodje, metodologija) 135

6.3 Uporabljeni kazalniki v orodju »VIS Velenje 136
6.3.1 Kazalnik – I. razvojni steber: Gospodarstvo 138
6.3.2 Kazalnik – II. razvojni steber: Promet 140
6.3.3.Kazalnik – III. razvojni steber: Okolje 141
6.3.4 Kazalnik – IV. razvojni steber: Izobraževanje 142
6.3.5 Kazalnik – V. razvojni steber: Kakovost življenja 143
7. SKLEPNE UGOTOVITVE IN USMERITVE ZA PRIHODNOST 145
7.1 Povezava s proračunskim in prostorskim načrtovanjem 146
7.2 Priložnosti za sodelovanje z deležniki 148
7.3 Priporočila za nadaljnje delo 149
Seznam virov 150
Priloga 1: Referenčni grafi in tabele ciljne vrednosti kazalnikov po strateških stebrih (2024–2040) 153

POVZETEK DOKUMENTA »VIZIJA IN STRATEGIJA RAZVOJA MESTNE OBČINE VELENJE DO LETA 2040«

Strategija *Vizija in strategija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 (VIS MO Velenje 2040)* predstavlja krovni dolgoročni razvojni dokument občine, ki določa temeljne razvojne usmeritve, strateške cilje in ključne razvojne prioritete za obdobje do leta 2040. Dokument je nastal kot odgovor na kompleksne in medsebojno prepletene družbene, gospodarske, okoljske in prostorske izzive, s katerimi se sooča Mestna občina Velenje, zlasti v kontekstu postopnega zapiranja premogovništva, izvajanja pravičnega prehoda, podnebnih sprememb ter dolgoročnih demografskih in razvojnih trendov. Strategija opredeljuje skupno razvojno vizijo in služi kot temeljni referenčni okvir za usklajeno načrtovanje, izvajanje in spremljanje razvojnih politik občine v sodelovanju z različnimi deležniki.

Izhodišča strategije temeljijo na celoviti in večnivojski analizi stanja, ki vključuje statistično, prostorsko in primerjalno analizo, pregled ključnih strateških dokumentov na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter poglobljeno SWOT analizo. Analiza je pokazala, da ima Mestna občina Velenje številne razvojne prednosti, kot so razvita urbana struktura, relativno dobra dostopnost javnih storitev, kakovostno naravno okolje ter pomembna vloga v gospodarskem in zaposlitvenem smislu v širšem regijskem prostoru. Hkrati so bili prepoznani tudi ključni izzivi, povezani z demografskimi spremembami, izobrazbeno strukturo prebivalstva, okoljsko obremenjenostjo zaradi industrijske preteklosti, omejenostjo prostorskih virov ter potrebo po večji gospodarski diverzifikaciji in odpornosti lokalnega gospodarstva. Pomemben del analitične podlage predstavljajo tudi ugotovitve anket in delavnic, ki odražajo zaznave, vrednote in pričakovanja prebivalcev ter drugih deležnikov in so pomembno vplivale na oblikovanje razvojne vizije in strateških ciljev.

Na podlagi teh ugotovitev je bila oblikovana razvojna vizija Mestne občine Velenje do leta 2040, ki Velenje opredeljuje kot zeleno, vključujoče, pametno in odporno mesto z visoko kakovostjo bivanja. Vizija poudarja uravnotežen razvoj, ki temelji na socialni pravičnosti, trajnostni rabi naravnih virov, zmanjševanju okoljskih obremenitev, spodbujanju znanja in inovacij ter krepitvi lokalne skupnosti. Velenje se v viziji pozicionira kot mesto, ki uspešno prehaja iz industrijsko zaznamovane preteklosti v trajnostno in razvojno raznoliko prihodnost, pri čemer ohranja svojo identiteto, krepi družbeno kohezijo ter izboljšuje dolgoročno odpornost na zunanje šoke in spremembe.

Uresničevanje vizije temelji na petih strateških razvojnih stebrih, ki celostno pokrivajo ključna področja razvoja občine. Ti stebri so: gospodarstvo; promet in infrastruktura; okolje in prostor; izobraževanje, znanje in družbena vključenost; ter kakovost življenja in skupnostni razvoj. Za vsak steber so opredeljeni strateški cilji do leta 2040, usmeritve in prioritetni ukrepi ter nabor ključnih projektov in pobud, ki omogočajo postopno in ciljno usmerjeno uresničevanje zastavljenih ciljev. Takšna struktura zagotavlja jasno povezavo med dolgoročno vizijo, srednjeročnimi razvojnimi usmeritvami in konkretnejšimi izvedbenimi aktivnostmi ter omogoča boljše usklajevanje politik na ravni občine in širšega razvojnega okolja.

Poleg vsebinskih stebrov strategija vključuje tudi horizontalne razvojne okvire, ki prečijo vsa področja razvoja in pomembno vplivajo na način uresničevanja strateških ciljev. Ključen evropski okvir predstavlja vključevanje Mestne občine Velenje v Misijo 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest, ki spodbuja celostno povezovanje okoljskih, energetskih, prometnih, digitalnih in družbenih politik v smeri dolgoročne podnebne nevtralnosti. Pomemben nacionalni okvir predstavlja pravičen prehod, ki vključuje postopno zapiranje premogovništva ter razvojno prestrukturiranje Savinjsko-šaleške regije in zahteva jasno ločevanje zapiralnih in razvojnih procesov. Digitalna preobrazba in razvoj pametnega mesta predstavljata dodatni horizontalni element, ki podpira večjo učinkovitost javnih storitev, transparentno upravljanje ter aktivno vključevanje prebivalcev v razvojne procese.

Poseben poudarek strategija namenja prostorski razsežnosti razvoja, ki se uresničuje skozi razvoj strateško pomembnih lokacij Mestne občine Velenje. Ta območja predstavljajo prostorske nosilce razvojnih sprememb in vključujejo območje jezer, deponijo premoga, poslovne cone, mestno središče skupaj z območjema Kardeljeve in Stantetove ulice, Zlati grič, Selo ter območje Pošta–Paka. Njihova obravnava omogoča prostorsko konkretizacijo strateških ciljev ter povezovanje gospodarskih, okoljskih, družbenih in prostorskih vidikov razvoja v realnem prostoru. Razvoj teh lokacij je zasnovan celostno, fazno in prilagodljivo, ob upoštevanju zakonodajnega okvira, okoljskih omejitev ter potreb in pričakovanj lokalne skupnosti.

Izvajanje strategije VIS MO Velenje 2040 temelji na faznem pristopu, ki omogoča postopno uresničevanje ciljev v skladu z razpoložljivimi viri, institucionalnimi zmogljivostmi in razvojnimi prioritetami. Strategija je tesno povezana s proračunskim in prostorskim načrtovanjem ter z drugimi razvojnimi dokumenti občine. Pomemben del izvedbenega okvira predstavlja sistem spremljanja in vrednotenja, ki temelji na naboru objektivnih in anketnih kazalnikov ter omogoča redno spremljanje napredka, vmesno evalvacijo in prilagajanje ukrepov v času izvajanja do leta 2040.

Strategija VIS MO Velenje 2040 je zasnovana kot živ in prilagodljiv dokument, ki se bo skozi izvajanje razvijal v dialogu z prebivalci, deležniki in partnerji na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni. Njena uspešnost bo temeljila na sodelovanju, partnerstvih in skupni odgovornosti vseh vključenih akterjev. Z jasno vizijo, strukturiranimi cilji in preglednim izvedbenim okvirom strategija postavlja trdne temelje za dolgoročni, trajnostni in vključujoči razvoj Mestne občine Velenje kot sodobnega in odpornega mesta prihodnosti.

1. UVOD

V svetu, ki ga zaznamujejo hitre spremembe, negotovosti in kompleksni globalni izzivi, postaja strateško načrtovanje prihodnosti lokalnih skupnosti ključnega pomena. Tudi za Mestno občino Velenje velja, da prihodnji razvoj ne sme biti prepuščen naključju, temveč mora temeljiti na jasno oblikovani viziji, usklajeni z vrednotami njenih prebivalcev. Prav zato je Mestna občina Velenje pristopila k pripravi dokumenta »Vizija in strategija Mestne občine Velenje do leta 2040«, ki je strateški razvojni okvir, nastal z vključevanjem občank in občanov ter strokovnih služb.

Z vključitvijo širšega kroga prebivalcev – tako preko strukturiranih delavnic kot tudi anketnih raziskav – je bil cilj projekta VIS MO Velenje, da prebivalci aktivno soustvarjajo strateške usmeritve, ki bodo temelj razvoja v prihodnjih 14 letih. S tem se uresničuje načelo načrtovanja, skladnega z evropskimi in nacionalnimi smernicami, ki poudarjajo pomen vključevanja civilne družbe v oblikovanje politik in odločitev na lokalni ravni.

Dokument, ki sta ga pripravili Mestna občina Velenje in Zavod Palemid Maribor – Inštitut za trajnostni razvoj, obsega ključne razvojne stebre, na katerih bo občina temeljila svoj prihodnji razvoj, pri čemer se bo še posebej upošteval vpliv vrednot, ki so jih izrazili prebivalci občine Velenje. Dokument vsebuje kvantificirane cilje, predloge ukrepov in aktivnosti za njihovo uresničevanje ter sistem kazalnikov, ki bo omogočal redno spremljanje napredka in prilagajanje ukrepov glede na spremenjene okoliščine.

Projekt »VIS MO Velenje« je potekal v več fazah v obdobju šestih mesecev po podpisu pogodbe (do konca novembra 2025) in vključuje obsežne analize, terensko delo, vključevanje lokalnih deležnikov, usklajevanje s politikami EU in nacionalnimi razvojnimi usmeritvami ter usposabljanje občinske uprave za spremljanje in izvajanje strategije. V dokumentu je izpostavljen tudi pomen črpanja EU sredstev, razvojne kohezije, prostorskega in zelenega prehoda, kot jih določajo ključni strateški okvirji.

Cilj strategije ni le oblikovanje papirnatega dokumenta, temveč ustvarjanje operativnega orodja, ki bo županu, občinskemu svetu in upravi služilo kot temelj za razvojne odločitve in pripravo proračunov v prihodnjih letih. Vizija občine bo tako temeljila na realnih možnostih, a hkrati izražala ambicije skupnosti po ustvarjanju kakovostnega, povezanega, vključujočega in trajnostnega življenjskega okolja.

Združeni v ciljih, povezani v vrednotah in usmerjeni v prihodnost – tako bomo Velenje razvijali kot sodobno mesto priložnosti in kakovostnega življenja za vse generacije.

1.1 Namen in izhodišča projekta »VIS MO Velenje 2040«

Projekt *VIS MO Velenje – Vizija in strategija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040* je predstavljal razvojno-analitični pristop k strateškemu načrtovanju, katerega osrednji cilj je bila priprava vključujočega, strokovno podprtega in dolgoročno usmerjenega strateškega dokumenta. Namen dokumenta je bil razviti jasno in usklajeno vizijo prihodnjega razvoja občine, ki temelji na vrednotah prebivalcev in upošteva specifičnosti lokalnega okolja ter strateške izzive, s katerimi se občina sooča.

Projekt se je osredotočil na razvoj širokega konsenza med prebivalci, strokovnimi službami in občinskimi odločevalci o tem, kakšno Velenje si želimo leta 2040. Ta strateški razmislek se ni omejeval zgolj na obstoječe razvojne politike ali trenutne proračunske prioritete, temveč je v ospredje postavil vprašanja kakovosti življenja, trajnosti, gospodarskih priložnosti, socialne vključenosti, kulturne identitete ter prostorske in infrastrukturne koherence.

Projekt je temeljil na prepričanju, da prihodnost občine ne sme biti rezultat zgolj političnega ali tehničnega kompromisa, temveč mora odražati prepoznane vrednote in razvojne potrebe lokalnega prebivalstva. Zato je bila kot temelj izbrana metodologija načrtovanja, ki je vključevala neposredno sodelovanje različnih deležnikov: prebivalcev, predstavnikov civilne družbe, strokovnih služb, občinske uprave, vodstva občine ter izbranih zunanjih strokovnjakov.

S posebnim poudarkom na aktivnem vključevanju občanov so bile v sklopu projekta izvedene štiri tematske delavnice z nadpovprečno angažiranimi prebivalci, terenska anketa med prebivalci vseh krajevnih skupnosti in mestnih četrti ter zaznavna anketa v sosednjih občinah. S tem je bila zajeta celovita percepcija tako notranjih kot zunanjih deležnikov o razvojnem položaju in potencialih Velenja.

Projekt se je izvajal na podlagi pogodbe med Mestno občino Velenje (naročnikom) in Zavodom Palemid Maribor – Inštitutom za trajnostni razvoj (izvajalcem). Izvedba je potekala v obdobju šestih mesecev po podpisu pogodbe, skladno z jasno opredeljenim terminskim načrtom. Zaključila se je z oblikovanjem končnega strateškega dokumenta, ki bo predstavljen občinskemu svetu ter predviden za formalni sprejem kot razvojna podlaga za dolgoročno delovanje občine.

V procesu priprave dokumenta je bilo upoštevano tudi širše strateško okolje – nacionalne in evropske politike, vključno z evropskim zelenim dogovorom, kohezijskimi prioritetami, nacionalnim programom reform in regionalnimi razvojnimi programi. Posebna skrb je bila namenjena zagotavljanju skladnosti dokumenta z aktualnimi cilji trajnostnega razvoja (SDG), načeli vključevanja ranljivih skupin ter pripravi sistemskih kazalnikov, ki bodo omogočali učinkovito spremljanje izvajanja strategije v prihodnjih letih.

Projekt *VIS MO Velenje* je tako predstavljal primer dobre prakse na področju povezovanja strateškega načrtovanja z metodami vključevanja in empiričnega raziskovanja ter hkrati vzpostavil operativno orodje za podporo upravljanju občine na podlagi podatkov, ciljev in razvojne logike, usmerjene v leto 2040.

1.2 Metodologija in faze izvajanja

Projekt je bil strukturiran v več zaporednih faz, ki so skupaj tvorile celovit in sistematičen pristop k oblikovanju dolgoročne vizije ter strateških razvojnih usmeritev Mestne občine Velenje.

Faza 1: Vrednote, vizija in analiza

Ta faza je bila namenjena poglobljenemu razumevanju temeljnih vrednot prebivalcev, zaznanih razvojnih potencialov ter stališč glede ključnih vsebinskih področij razvoja občine. Uporabljene so bile naslednje metode:

- Kvalitativne delavnice z nadpovprečno angažiranimi prebivalci občine (npr. predstavniki društev, KS, prostovoljci, civilna družba).
  Na vprašalnik je odgovorilo 175 posameznikov (delavnic v mesecu maju se je udeležilo 39 posameznikov, papirno verzijo vprašalnika je izpolnilo 74 posameznikov, e-obliko vprašalnika pa 62 posameznikov, izbranih po načelu namernega vzorčenja – »purposive sampling«). Cilj teh delavnic ni bil doseči statistično reprezentativnost, temveč zajeti raznolikost stališč, idej in izkušenj aktivne populacije.
  Vrsta raziskave je bila kvalitativna, uporabljeni so bili strukturirani vprašalniki z odprtimi in ocenjevalnimi vprašanji. Priporočena velikost vzorca je znašala 30–50 oseb, ki je bila presežena z namenom večje vsebinske pokritosti.

- Vzporedno je potekala terenska anketa med prebivalci vseh krajevnih skupnosti in mestnih četrti v Mestni občini Velenje. Namen ankete je bil kvantitativno izmeriti zadovoljstvo prebivalcev z življenjem v občini, kakovostjo javnih storitev, prometne in stanovanjske infrastrukture ter stopnjo zaupanja v delovanje občine. Upoštevana je bila ocena 26.000 odraslih prebivalcev občine. Pri tem je bila velikost vzorca izračunana na osnovi standardne formule za določanje velikosti vzorca v populaciji, kjer so bili uporabljeni naslednji parametri:

$$n = \frac{N \cdot Z^2 \cdot p(1-p)}{e^2(N-1) + Z^2 \cdot p(1-p)}$$

  kjer je:

  - velikost populacije (N) = 26.000,
  - zanesljivost (Z) = 1,96,
  - delež pojavnosti (p) = 0,5 in
  - dovoljena napaka (e) = 0,05.

- Na podlagi teh vrednosti se je priporočena velikost vzorca izračunala na približno 385 oseb, kar zadostuje za 95-odstotno zanesljivost z največ ±5 % napako. Anketa je bila zato izvedena na vzorcu 588 prebivalcev, razpršenih po vseh naseljih in mestnih četrtih.
- Anketa o prepoznavnosti in percepciji občine Velenje v sosednjih občinah: Polzela, Šoštanj, Slovenj Gradec, Mislinja, Dobrna in Žalec. Cilj je bil zaznati zunanjo podobo občine, njen ugled, konkurenčne prednosti in zaznane slabosti v širšem regionalnem kontekstu. Gre za zaznavno anketo (perception survey), ki je potekala v kvantitativni obliki. Priporočena velikost vzorca je znašala 60 oseb na občino, kar skupaj pomeni vsaj 360 anket. Opravljenih je bilo 377 anket.
- V maju so bile izvedene še 3 javne razprave z občani in strokovno javnostjo, razdeljene po stebrih gospodarstvo, infrastruktura in okolje ter izobraževanje in kakovost bivanja, ki se jih je udeležilo okoli 200 ljudi.

Povzetek velikosti vzorcev:

Aktivnost	Predlagana velikost vzorca	Izvedeno število
Delavnice z angažiranimi občani	30–50 oseb →	175
Terenska anketa z občani Velenja	cca 385 oseb	588
Anketa v sosednjih občinah (6 občin)	60 oseb/občina → 360	377
Javna razprava – gospodarstvo	/	59
Javna razprava – promet, infrastruktura in okolje	/	61
Javna razprava – Izobraževanje in kakovost življenja	/	51

S tem je bila v prvi fazi oblikovana empirična osnova za nadaljnje strateške razmisleke, ki so vključevali tudi identifikacijo temeljnih razvojnih prioritet.

Faza 2: SWOT analiza in prepoznavnost

- analiza močnih in šibkih točk, priložnosti in nevarnosti,
- primerjava notranjih vrednot s percepcijo zunanjega okolja.

Faza 3: Kvantificirani cilji in operativni programi

- delavnica z občinsko upravo,
- oblikovanje jasnih, merljivih in usklajenih ciljev na petih strateških stebrih:
    1. Gospodarstvo
    2. Promet
    3. Okolje
    4. Izobraževanje
    5. Kakovost življenja

Faza 4: Kazalniki in spremljanje izvajanja

- določitev kazalnikov spremljanja (output, outcome, impact),
- priprava Excel orodja za spremljanje izvajanja in prenos znanja na občinsko upravo.

1.3 Načela projekta

Projekt *VIS MO Velenje* je bil zastavljen in izveden na podlagi jasno opredeljenih načel, ki so zagotavljala metodološko doslednost, vsebinsko relevantnost in dolgoročno uporabnost končnega dokumenta. V nadaljevanju so predstavljena temeljna načela, ki so usmerjala načrtovanje in izvedbo vseh faz projekta:

- **Participacija:** V ospredje je bilo postavljeno načelo aktivnega vključevanja občank in občanov, predstavnikov civilne družbe, krajevnih skupnosti, prostovoljnih organizacij ter strokovne javnosti. To načelo je bilo udejanjeno preko izvedbe delavnic z nadpovprečno angažiranimi posamezniki, terenskih anket ter vključevanja strokovnih služb občinske uprave. Na ta način je bil zagotovljen širok spekter pogledov in razvojnih prioritet, kar je bistveno prispevalo k legitimnosti in uporabnosti končnega strateškega dokumenta.
- **Usklajenost:** Pri oblikovanju vizije in strateških ciljev je bila posebna pozornost namenjena povezovanju lokalno izraženih vrednot s širšimi razvojnimi okviri, kot so nacionalne razvojne strategije (npr. Strategija razvoja Slovenije 2030), evropski cilji (Zeleni dogovor, kohezijska politika, Agenda 2030), regijski razvojni programi ter sektorski strateški dokumenti. S tem je strategija postala ne le izraz lokalnih ambicij, temveč tudi del širših razvojnih usmeritev, kar povečuje možnosti za koordinirano izvajanje in dostop do evropskih sredstev.
- **Merljivost:** Pomembno načelo projekta je bilo oblikovanje ciljev, ki niso le vsebinsko ustrezni, temveč tudi merljivi in časovno opredeljeni. V ta namen so bili v sodelovanju z občinsko upravo in skrbniki kazalnikov oblikovani specifični kazalniki spremljanja napredka po posameznih vsebinskih stebrih. Kazalniki so omogočili oceno začetnega stanja, določitev ciljev do leta 2040 ter spremljanje učinkov sprejetih ukrepov skozi čas.
- **Prožnost in odprtost:** Strategija je bila zasnovana tako, da omogoča prilagajanje spremembam v družbenem, okoljskem in tehnološkem okolju. Prilagodljivost je bila dosežena z vključitvijo rednega mehanizma spremljanja kazalnikov in možnosti revizije strateških ciljev na podlagi novih okoliščin ali strateških priložnosti. Tako dokument ne predstavlja togega načrta, temveč živi okvir, ki ga je mogoče posodabljati in operativno dopolnjevati.
- **Trajnost:** Celoten pristop k oblikovanju vizije in strategije je temeljil na konceptu trajnostnega razvoja, ki povezuje gospodarsko uspešnost, socialno kohezijo in okoljsko odgovornost. Cilji in ukrepi strategije odražajo dolgoročno zavezanost zmanjševanju okoljskih vplivov, izboljševanju kakovosti življenja prebivalcev ter oblikovanju odporne, vključujoče in inovativne skupnosti. Poudarek je bil tudi na medgeneracijskem dialogu ter podpori mladim kot nosilcem prihodnjega razvoja.

1.4 Vloga občine in izvajalca

Izvedba projekta VIS MO Velenje je temeljila na partnerskem sodelovanju med Mestno občino Velenje kot naročnikom in Zavodom Palemid Maribor – Inštitutom za trajnostni razvoj kot izbranim izvajalcem. Jasna razdelitev nalog, obveznosti in pristojnosti je bila ključnega pomena za uspešno izvedbo vseh faz projekta ter zagotavljanje transparentnosti in učinkovitosti pri doseganju skupnih ciljev.

Mestna občina Velenje je v vlogi naročnika projekta zagotavljala vse pogoje za nemoteno izvajanje aktivnosti ter aktivno sodelovala pri pripravi vsebin. Njena vloga je obsegala več ravni:

- Administrativna podpora: občina je zagotovila vse organizacijske in tehnične pogoje za komunikacijo z javnostjo, razmnoževanje gradiv, sklice in zapisnike ter koordinacijo znotraj občinske uprave. Pomembno vlogo je imela tudi pri razpisovanju prostorov in logistični podpori delavnic.

- Vključevanje strokovnih služb: ključne občinske službe so sodelovale pri posredovanju podatkov, presoji izvedljivosti predlaganih ciljev in ukrepov ter pri identifikaciji obstoječih politik in projektov, ki jih je bilo treba upoštevati v procesu načrtovanja.

- Logistika za izvedbo delavnic in terenskega dela: občina je poskrbela za izvedbo vseh dogovorjenih delavnic, kar je vključevalo organizacijo prostorov, tehnično podporo (računalniška in predstavitvena oprema), tisk vprašalnikov in vabil ter distribucijo gradiv. Za izvedbo terenske ankete je angažirala tudi skupino študentov, ki je opravila anketiranje po celotnem območju občine.
- Koordinacija sodelovanja s ključnimi deležniki: občina je omogočila dostop do pomembnih deležnikov v lokalni skupnosti, med njimi predstavnikov civilne družbe, krajevnih skupnosti, prostovoljnih organizacij, gospodarstva in izobraževalnih ustanov. Aktivno je sodelovala pri pripravi seznama udeležencev delavnic in vabil ter spodbujala udeležbo s strani občinskega vodstva.

Izvajalec projekta, Zavod Palemid Maribor – Inštitut za trajnostni razvoj, je bil odgovoren za vsebinsko in metodološko zasnovo projekta ter za strokovno izvedbo analitičnih in načrtovalskih nalog. Njegova vloga je obsegala naslednje naloge:

- Zasnova metodologije in priprava raziskovalnih instrumentov: izvajalec je pripravil metodološki okvir, ki je vključeval strukturirane vprašalnike za delavnice, terensko in zaznavno anketo ter usmeritve za izvedbo fokusnih pogovorov. Vsa orodja so bila zasnovana tako, da omogočajo kvantitativno in kvalitativno analizo podatkov.
- Izvedba analiz in obdelava podatkov: po izvedbi vseh terenskih aktivnosti je izvajalec sistematično analiziral zbrane podatke, oblikoval agregirane ugotovitve in predstavil ključne razvojne vzorce. Analiza je vključevala identifikacijo trendov, primerjavo vrednot z zaznavami ter oblikovanje predlogov za strateške usmeritve.
- Vodenje delavnic in priprava vsebinskega osnutka dokumenta: izvajalec je moderiral vse štiri delavnice z nadpovprečno angažiranimi občani in kasneje sodeloval pri vsebinski obdelavi pridobljenih podatkov. Na osnovi rezultatov je pripravil predlog vizije, strateških ciljev in operativnih prioritet.
- Oblikovanje sistema kazalnikov in predlogov za operativne programe: na osnovi vsebinskih ciljev so bili skupaj z občinsko upravo in določenimi »skrbniki kazalnikov« razviti merljivi kazalniki (input, output, outcome, impact), ki bodo služili za spremljanje izvajanja strategije. Izvajalec je pripravil tudi pregled možnih operativnih ukrepov, orodij spremljanja in Excel predlogo za interno uporabo občinske uprave.

Projekt je bil torej rezultat tesnega sodelovanja med lokalno upravo in strokovno institucijo, pri čemer sta bili vlogi naročnika in izvajalca jasno razmejeni, a dopolnjujoči. To je omogočilo visoko raven vsebinske kakovosti, izvedbeno učinkovitost ter razvoj trdnih temeljev za nadaljnje strateško upravljanje Mestne občine Velenje.

1.5 Ciljni rezultat

Končni rezultat projekta VIS MO Velenje je celovito pripravljen strateški dokument, ki predstavlja vizijo in usmeritve za dolgoročni razvoj Mestne občine Velenje do leta 2040. Dokument ni zasnovan zgolj kot formalni strateški akt, temveč kot operativno in živo orodje, namenjeno vodenju občinskih razvojnih politik, pripravi proračunov, usklajevanju sektorskih načrtov ter izvajanju projektov z evropskimi, državnim in zasebnim financiranjem.

Strateški dokument vključuje več ključnih elementov, ki ga delajo uporaben, izvedljiv in dolgoročno vzdržen:

- Usklajena vizija prihodnjega razvoja občine: dokument oblikuje skupno razvojno vizijo MOV do leta 2040, ki je nastala na osnovi procesa sodelovanja občanov in temelji na izraženih vrednotah prebivalcev. Vizija povezuje strateške usmeritve na področju gospodarstva, okolja, izobraževanja, prometne dostopnosti in kakovosti življenja.
- Operativni cilji in predlogi ukrepov: v dokumentu so opredeljeni strateški cilji, povezani s petimi ključnimi stebri razvoja, ki so nadgrajeni z naborom konkretnih ukrepov, pobud in programskih predlogov. Ti elementi tvorijo most med dolgoročno usmeritvijo in vsakodnevnim delovanjem občinske uprave.
- Kazalniki spremljanja izvajanja strategije: za vsak strateški cilj so bili razviti merljivi kazalniki, ki omogočajo redno spremljanje napredka, oceno učinkovitosti izvedenih ukrepov in pravočasno prilagajanje strategije glede na spremembe v okolju. Dokument vsebuje tudi predlog sistema za spremljanje v Excel obliki, prilagojen za interno uporabo občinske uprave.
- Transparentnost in vključujoča priprava: posebna vrednost dokumenta izhaja iz metodološke zasnove, ki je temeljila na odprtem, podatkovno podprtem in sodelovalnem procesu. V pripravo so bili vključeni različni deležniki, kar povečuje legitimnost strateških usmeritev in možnosti njihovega dejanskega uresničevanja.

Dokument je bil predložen v pisni in elektronski obliki ter formalno predstavljen občinskemu svetu, kjer je predviden tudi njegov sprejem kot uradnega strateškega akta občine. Poleg tega je bil predstavljen tudi širši javnosti kot temeljni okvir razvoja občine v naslednjih 15 letih.

V prihodnjih letih bo dokument služil kot:

- strateški dokument za zastavitev dolgoročnih smeri razvoja Mestne občine Velenje ter za jasno opredelitev razvojnih prioritet in strateških ciljev, ki bodo usmerjali razvojno odločanje občinskega vodstva, občinske uprave in ključnih deležnikov;
- temeljni instrument za pripravo občinskih proračunov in razvojnih načrtov;
- podlaga za pridobivanje sredstev iz državnih in evropskih virov;
- referenčni okvir za usklajevanje z regijskimi in sektorskimi strategijami;
- orodje za spremljanje uresničevanja razvojnih ciljev občine ter za oblikovanje novih pobud.

S tem dokumentom je Mestna občina Velenje dobila sodoben, usklajen in izvedljiv strateški okvir, ki povezuje lokalne potrebe z nacionalnimi in evropskimi cilji ter zagotavlja operativno podlago za dolgoročno trajnostno delovanje občine.

1.6 Ključni mejniki in vključeni deležniki

Projekt VIS MO Velenje poteka po vnaprej določenem časovnem načrtu, usklajenem med naročnikom in izvajalcem ter opredeljenem v pogodbi in rokovniku aktivnosti. V projekt so vključeni različni deležniki, katerih sodelovanje zagotavlja kakovost in legitimnost končnega dokumenta.

Časovni okvir projekta

- Podpis pogodbe**:** 18. 4. 2025
- Izvedba delavnic in terenskega anketiranja**:** 19. 5. – 30. 7. 2025

- Delavnica z občinsko upravo (cilji, kazalniki)**:** 21. 8. 2025
- Zaključek analitičnih in vsebinskih faz**:** 30. 11. 2025
- Javne razprave po posameznih stebrih: 11. –13. 5. 2026
- Priprava osnutka končnega dokumenta**:** 29. 05. 2026

Vključeni deležniki

- Občanke in občani, predstavniki krajevnih skupnosti, mestni svetniki, predstavniki javnih zavodov, gospodarstva ter nevladnih organizacij in društev: preko delavnic, posvetov in anket izražajo vrednote, potrebe, pričakovanja ter razvojne pobude za prihodnji razvoj Mestne občine Velenje.
- Študenti in upokojenci, vključeni v ekipe zelenih informatorjev Mestne občine Velenje: sodelujejo pri terenskem anketiranju ter zbiranju povratnih informacij iz lokalnega okolja.
- Strokovne službe občine: sodelujejo pri opredeljevanju razvojnih ciljev, kazalnikov uspešnosti in prednostnih področij ukrepanja.
- Izvajalec (Zavod Palemid Maribor): vodi metodološki pristop, izvaja analize, koordinira sodelovanje deležnikov ter pripravi končni dokument.

Pripomočki in podpora

- Vprašalniki: strukturirani in tematski vprašalniki za delavnice in ankete (kvalitativni in kvantitativni).
- Excel orodje: priprava uporabniškega orodja za spremljanje uresničevanja vizije in kazalnikov.
- Prostorska podpora: zagotovi jo občina (računalniška oprema, prostori za delavnice, tisk vprašalnikov).

2. ANALIZA STANJA

Namen poglavja

Poglavje Analiza stanja predstavlja celovit pregled ključnih razvojnih izhodišč Mestne občine Velenje. Na podlagi demografskih, gospodarskih, prostorskih, okoljskih in institucionalnih vidikov opredeljuje glavne razvojne potenciale, strukturne omejitve ter sistemske izzive, ki vplivajo na dolgoročni razvoj občine. Analiza služi kot strokovna podlaga za oblikovanje vizije, strateških ciljev in prednostnih ukrepov do leta 2040.

2.1 Statistična in prostorska analiza

2.1.1 Ključni kazalniki za MO Velenje

Površina in geografske značilnosti: Mestna občina Velenje (MOV) obsega 83,5 km², kar jo po velikosti uvršča na 83. mesto med slovenskimi občinami. Območje vključuje 4023 ha gozdov, 1511 ha najboljših kmetijskih zemljišč in 1594 ha stavbnih zemljišč. Najvišja točka občine je Špik na Paškem Kozjaku (1089 m), najnižja pa v Črnovi (308 m). Povprečna nadmorska višina znaša 503 m, središče mesta pa leži na 390 m (Mestna občina Velenje, 2024).

Prebivalstvo: Po zadnjih razpoložljivih in potrjenih podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je imela Mestna občina Velenje sredi leta 2024 približno 33.700 prebivalcev. Podatki za leto 2025 na občinski ravni na začetku februarja 2026 še niso v celoti objavljeni, preliminarni kazalniki pa kažejo na stabilno število prebivalcev. Gostota naseljenosti znaša okoli 400 prebivalcev na km², kar je bistveno nad slovenskim povprečjem, ki znaša približno 105 prebivalcev na km² (SURS, 2024).

Demografski kazalniki: Povprečna starost prebivalcev MOV znaša približno 43,5 leta, kar je nekoliko pod državnim povprečjem. Indeks staranja, ki izraža razmerje med prebivalci, starejšimi od 65 let, in mlajšimi od 15 let, se giblje okoli vrednosti 135 in ostaja nižji od slovenskega povprečja. To kaže na relativno ugodnejšo starostno strukturo v primerjavi z večino drugih občin, čeprav so trendi staranja prebivalstva prisotni tudi v MOV (SURS, 2024).

Naravni in selitveni prirast: Zadnji razpoložljivi podatki kažejo, da je imela MOV v letu 2023 pozitiven naravni prirast (1,9 na 1.000 prebivalcev), kar jo uvršča med redke slovenske občine s pozitivnim naravnim gibanjem prebivalstva. Selitveni prirast je znašal približno 7,0 na 1.000 prebivalcev, kar pomeni, da se je v občino priselilo več prebivalcev, kot se jih je odselilo. Skupni prirast prebivalstva je tako presegal državno povprečje, kar nakazuje relativno visoko privlačnost občine za bivanje in delo (SURS, 2024).

Izobraževanje: V šolskem letu 2024/2025 v MOV deluje 12 vrtcev, v katere je vključenih približno 1.300 otrok, kar predstavlja okoli tri četrtine vseh otrok v ustrezni starostni skupini. Osnovnošolsko izobraževanje obiskuje približno 3.200 učencev, srednješolsko pa okoli 1.200 dijakov. Število študentov na 1.000 prebivalcev ostaja nekoliko nižje od slovenskega povprečja, kar deloma odraža odsotnost univerzitetnega središča v občini in odhajanje mladih na študij v druga mesta (SURS, 2024).

Trg dela in plače: Delež delovno aktivnih prebivalcev, starih od 15 do 64 let, ostaja primerljiv z državnim povprečjem in znaša približno 69 %. Povprečna bruto in neto plača v MOV sta še vedno nekoliko nižji od slovenskega povprečja (približno 7–8 %), kar je povezano s strukturo gospodarstva in večjim deležem industrijskih in storitvenih dejavnosti z nižjo dodano vrednostjo (SURS, 2024).

Promet in infrastruktura: Na območju MOV je približno 245 km kategoriziranih cest ter več kot 10 km urejenih kolesarskih stez. Občina razpolaga z okoli 11.900 javnimi parkirišči, od tega nekaj več kot 2.300 plačljivih. Infrastruktura se postopno nadgrajuje, zlasti na področju trajnostne mobilnosti in umirjanja prometa v urbanem središču (Mestna občina Velenje, 2024).

Okolje in odpadki: Količina zbranih komunalnih odpadkov na prebivalca je v MOV nižja od slovenskega povprečja. Zadnji razpoložljivi podatki (2023) kažejo približno 355 kg odpadkov na prebivalca letno, kar potrjuje relativno uspešno izvajanje ukrepov ločenega zbiranja in ozaveščanja prebivalcev. Podatki za leto 2025 na občinski ravni še niso objavljeni, trend pa ostaja stabilen (SURS, 2024).

Tabela: Napovedi razvojnih trendov Mestne občine Velenje za leto 2025

Kazalnik	Zadnji razpoložljivi podatek (2023/2024)	Trend do 2025	Kratka razlaga
Prebivalstvo	približno 33.700 prebivalcev	stabilno do rahlo naraščajoče	pozitiven selitveni prirast in relativna privlačnost občine
Povprečna starost	približno 43,5 leta	zmerno naraščanje	splošni demografski trend staranja prebivalstva
Indeks staranja	približno 135	rahlo naraščanje	počasnejša dinamika staranja kot na ravni države
Naravni prirast	pozitiven (1,9 na 1.000 preb.)	stabilen	ugodnejša demografska struktura v primerjavi z večino občin
Selitveni prirast	pozitiven (7,0 na 1.000 preb.)	stabilen	priseljevanje zaradi zaposlitvenih in bivalnih dejavnikov
Zaposlenost (15–64 let)	približno 69 %	stabilna	skladno z nacionalnimi trendi na trgu dela
Plače	7–8 % pod državnim povprečjem	postopno izboljševanje	vpliv gospodarskega prestrukturiranja in novih dejavnosti
Komunalni odpadki	355 kg na prebivalca	stabilno do rahlo upadajoče	krepitev ločenega zbiranja in krožnega gospodarstva

Viri: Mestna občina Velenje (2024); Statistični urad Republike Slovenije (2024).

Tabela: Primerjalni demografski in razvojni kazalniki – MOV in Slovenija

Kazalnik	MOV	Slovenija	Komentar
Površina (km²)	83,5	20.271	podatek za Slovenijo predstavlja skupno površino države
Prebivalstvo	33.680	2.123.949	stanje sredi leta 2023
Gostota naseljenosti (preb./km²)	401	105	izračunano kot razmerje prebivalstva in površine
Povprečna starost (leta)	43,4	44,1	MOV ima nekoliko mlajšo populacijo
Indeks staranja	135	145	ugodnejše razmerje mladih in starejših v MOV
Naravni prirast (na 1.000 preb.)	1,9	–2,1	MOV izstopa pozitivno glede na državno raven

Kazalnik	MOV	Slovenija	Komentar
Selitveni prirast (na 1.000 preb.)	7,0	približno 6,0	podatek za Slovenijo se nanaša predvsem na mednarodne selitve
Skupni prirast (na 1.000 preb.)	8,9	3,3	združuje naravni in selitveni prirast
Delež delovno aktivnih (15–64 let, %)	69 %	69 %	enaka stopnja aktivnosti
Povprečna bruto plača (odstopanje od povp. RS)	–8 %	0 %	Slovenija predstavlja referenčno izhodišče
Povprečna neto plača (odstopanje od povp. RS)	–7 %	0 %	enaka metodologija kot pri bruto plači
Komunalni odpadki (kg/preb.)	355	378	MOV je pod državnim povprečjem

Viri: Mestna občina Velenje (2024); Statistični urad Republike Slovenije (2024).

Ugotovljeni demografski, prostorski in okoljski trendi predstavljajo ključno izhodišče za oblikovanje razvojnih ciljev in ukrepov VIS. Relativno ugodna starostna struktura in pozitiven selitveni prirast narekujeta usmeritve na področju stanovanjske politike, zagotavljanja dostopnih javnih storitev ter razvoja kakovostnega bivalnega okolja. Hkrati nadpovprečna gostota poselitve in prometna obremenjenost utemeljujeta krepitev trajnostne mobilnosti in prostorsko premišljenega urbanega razvoja. Podatki o trgu dela in plačah opozarjajo na potrebo po nadaljnjem gospodarskem prestrukturiranju ter podpori dejavnostim z višjo dodano vrednostjo. Okoljski kazalniki pa potrjujejo pomen nadaljnjih vlaganj v krožno gospodarstvo, učinkovito ravnanje z viri in prilagajanje na podnebne spremembe.

2.1.2 Primerjava z regijo SAŠA in Savinjsko regijo

Mestna občina Velenje (MOV) se nahaja v središču Savinjsko-šaleške (SAŠA) regije, ki je kot subregija del širše Savinjske statistične regije. Ta razdelek prikazuje primerjalno analizo ključnih kazalnikov MOV v odnosu do SAŠA regije in celotne Savinjske regije. Primerjava služi za opredelitev relativnega položaja MOV z vidika demografije, gospodarstva, trga dela ter prostorskih značilnosti.

Površina in prebivalstvo: Savinjska statistična regija obsega 2.301 km² in je imela po zadnjih razpoložljivih podatkih v letu 2023 približno 256.000 prebivalcev, kar predstavlja okoli 12 % prebivalstva Republike Slovenije. Znotraj regije predstavlja pomembno funkcionalno območje SAŠA regija, ki obsega 705,5 km² in šteje približno 61.800 prebivalcev. Mestna občina Velenje je osrednje urbano središče SAŠA regije, saj v njej živi približno 33.700 prebivalcev, kar pomeni več kot polovico celotnega prebivalstva SAŠA regije. Takšna koncentracija prebivalstva potrjuje razvojno, gospodarsko in storitveno vlogo MOV v širšem regionalnem prostoru (SURS, 2024; ORP SAŠA, 2021; RRP Savinjske regije, 2022).

Kazalnik	MOV	SAŠA regija	Savinjska statistična regija
Površina (km²)	83,5	705,5	2.301
Prebivalstvo (2023)	33.680	61.803	256.359

Kazalnik	MOV	SAŠA regija	Savinjska statistična regija
Gostota naseljenosti (preb./km²)	401	88	111

Opomba: Gostota naseljenosti SAŠA regije je izračunana na podlagi razmerja med prebivalstvom in površino regije.

Viri: Statistični urad Republike Slovenije (2024); ORP SAŠA (2021); RRP Savinjske regije (2022).

Demografija

Povprečna starost prebivalcev Mestne občine Velenje je po zadnjih razpoložljivih podatkih znašala približno 43,5 leta, kar je primerljivo s povprečno starostjo prebivalstva v širšem regionalnem okolju. Povprečna starost prebivalcev SAŠA regije znaša približno 43,8 leta, medtem ko je v Savinjski statistični regiji nekoliko nižja, okoli 43,3 leta. Indeks staranja v MOV znaša približno 135, kar je primerljivo z vrednostjo v SAŠA regiji (okoli 133), medtem ko je v Savinjski statistični regiji nekoliko višji in znaša približno 136. Ti podatki kažejo, da se MOV in SAŠA regija soočata s procesi staranja prebivalstva, vendar v nekoliko ugodnejšem obsegu kot širša regija in slovensko povprečje (SURS, 2024; ORP SAŠA, 2021; RRP Savinjske regije, 2022).

Gospodarski kazalniki

Mestna občina Velenje ima izrazito gospodarsko vlogo znotraj SAŠA regije. Po zadnjih razpoložljivih podatkih iz regionalnih razvojnih dokumentov je bilo v MOV registriranih 697 gospodarskih družb, kar predstavlja približno 62 % vseh gospodarskih družb v SAŠA regiji. V gospodarskih družbah s sedežem v MOV je bilo zaposlenih več kot 12.000 oseb, kar pomeni okoli 72 % vseh zaposlenih v gospodarskih družbah SAŠA regije. Novejši, metodološko primerljivi podatki za SAŠA regijo po letu 2021 niso sistematično objavljeni, saj gre za razvojno regijo, za katero se ekonomski kazalniki praviloma povzemajo v okviru obstoječih območnih razvojnih programov (ORP SAŠA, 2021).

Savinjska statistična regija ima razvejano gospodarsko strukturo, v kateri prevladujejo predelovalne dejavnosti, trgovina in logistika. Po zadnjih celovitih in potrjenih podatkih regionalnega razvojnega programa je Savinjska regija leta 2018 ustvarila približno 4.454 milijonov EUR bruto dodane vrednosti. Podatki o bruto dodani vrednosti po razvojnih regijah po letu 2018 v obstoječih regionalnih razvojnih dokumentih še niso posodobljeni, saj se novi regionalni razvojni programi pripravljajo na daljše programske intervale, usklajene z evropskimi finančnimi perspektivami (RRP Savinjske regije, 2022).

Povprečna bruto plača v Mestni občini Velenje je bila po zadnjih razpoložljivih podatkih Statističnega urada Republike Slovenije v letu 2023 približno 8 % nižja od slovenskega povprečja. Podatki za leto 2024 so na ravni države že objavljeni, vendar na občinski in razvojno-regionalni ravni še niso v celoti razčlenjeni, zato za potrebe VIS ostaja uporaba podatkov za leto 2023 metodološko najbolj primerljiva in strokovno utemeljena (SURS, 2024).

Trg dela

Stopnja delovne aktivnosti prebivalstva, starih od 15 do 64 let, v Mestni občini Velenje znaša po zadnjih razpoložljivih podatkih približno 69 %, kar je primerljivo s stopnjo delovne aktivnosti v SAŠA regiji in Savinjski statistični regiji ter skladno s slovenskim povprečjem. To kaže na relativno stabilno vključenost prebivalstva na trg dela v širšem regionalnem okolju (SURS, 2024). Registrirana stopnja brezposelnosti se je po letu 2019 občutno znižala. Po podatkih Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje je v letu 2023 povprečna stopnja registrirane brezposelnosti v SAŠA regiji znašala približno 4,6 %, v Savinjski statistični regiji okoli 4,4 %, na ravni Slovenije pa približno 4,0 %. Neposredno primerljivi podatki za leto 2024 na ravni razvojnih regij še niso v celoti objavljeni, zato podatki za leto 2023 predstavljajo zadnjo metodološko primerljivo osnovo za analizo v okviru VIS (ZRSZ, 2024; SURS, 2024).

Selitveni in naravni prirast

Mestna občina Velenje izstopa z vidika naravnega gibanja prebivalstva, saj je po zadnjih razpoložljivih podatkih v letu 2023 beležila pozitiven naravni prirast, ki je znašal približno 1,9 na 1.000 prebivalcev. To predstavlja pomembno odstopanje od razmer v širšem regionalnem okolju. V istem obdobju je bil naravni prirast v SAŠA regiji negativen (okoli –0,5 na 1.000 prebivalcev), prav tako v Savinjski statistični regiji, kjer je znašal približno –2,0 na 1.000 prebivalcev. Podatki potrjujejo, da se MOV kljub splošnim trendom staranja prebivalstva in nizke rodnosti v regiji sooča z ugodnejšo demografsko dinamiko, kar predstavlja pomembno razvojno prednost in izhodišče za nadaljnje ukrepe na področju stanovanjske politike, javnih storitev in dolgoročne demografske vzdržnosti (SURS, 2024; RRP Savinjske regije, 2022).

Izobrazba in človeški kapital

Po zadnjih razpoložljivih podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je bilo v Mestni občini Velenje v letu 2023 približno 31 študentov na 1.000 prebivalcev, kar je nekoliko pod povprečjem Savinjske statistične regije, kjer ta kazalnik znaša okoli 35 študentov na 1.000 prebivalcev. Hkrati MOV izstopa v primerjavi s preostalim delom SAŠA regije brez Velenja, kjer je delež študentov izrazito nižji, kar potrjuje vlogo MOV kot osrednjega izobraževalnega in zaposlitvenega središča regije. Novejši, metodološko primerljivi podatki po razvojnih regijah za leto 2024 še niso v celoti objavljeni, zato podatki za leto 2023 predstavljajo zadnjo zanesljivo osnovo za primerjavo (SURS, 2024).

Delež prebivalcev z višješolsko ali visokošolsko izobrazbo je v Savinjski statistični regiji po zadnjih razpoložljivih podatkih znašal približno 24 %, kar pomeni postopno izboljšanje v primerjavi z letom 2019, vendar ta delež še vedno zaostaja za slovenskim povprečjem, ki znaša okoli 27 %. Podrobnejši podatki o izobrazbeni strukturi po razvojnih regijah (SAŠA) po letu 2022 niso sistematično posodobljeni v javno dostopnih strateških dokumentih, zato se v analizi VIS uporabljajo agregirani regionalni podatki (SURS, 2024; RRP Savinjske regije, 2022).

2.1.3 Gospodarska, socialna in okoljska struktura MO Velenje

Gospodarska struktura

Mestna občina Velenje je zgodovinsko utemeljena kot pomembno industrijsko središče, katerega razvoj je bil v preteklosti ključno zaznamovan s premogovništvom, energetiko ter

elektro-predelovalnimi dejavnostmi, zlasti proizvodnjo bele tehnike. Dolga desetletja je osrednji gospodarski steber območja predstavljala družba Premogovnik Velenje, ki je imela poleg gospodarske tudi izrazito socialno in identitetno vlogo v lokalnem in regijskem prostoru. V skladu z Nacionalno strategijo za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij se dejavnost premogovništva postopno ukinja, kar pomeni strukturni prelom v razvoju območja ter hkrati odpira potrebo po pospešenem gospodarskem in socialnem prestrukturiranju.

Pomemben steber industrijskega razvoja Velenja in širše SAŠA regije predstavlja tudi elektro-predelovalna industrija, zlasti proizvodnja gospodinjskih aparatov, ki se je razvila v okviru družbe Gorenje in se danes nadaljuje v okviru mednarodne skupine Hisense Gorenje. Ta dejavnost ima ključno vlogo pri ohranjanju delovnih mest, tehnološkega znanja ter izvozne usmerjenosti gospodarstva in predstavlja enega izmed nosilnih stebrov prehoda v novo razvojno fazo po opuščanju premogovništva.

Prehod iz tradicionalnih energetskih in težkoindustrijskih dejavnosti v bolj raznolike, tehnološko napredne in trajnostno naravnane gospodarske dejavnosti predstavlja enega osrednjih razvojnih izzivov Mestne občine Velenje. Ta proces zahteva usklajeno delovanje lokalne skupnosti, države in gospodarstva ter jasno strateško usmeritev, ki jo VIS naslavlja kot ključno izhodišče za dolgoročni gospodarski in družbeni razvoj območja (Mestna občina Velenje, 2024).

Gospodarska dejavnost v MOV je raznolika, z močnim poudarkom na:

- predelovalnih dejavnostih (okoli 30 % vseh podjetij),
- gradbeništvu (15 %),
- trgovini in storitvenih dejavnostih (skupaj 35 %) (SURS, 2024).

V letu 2022 je bilo v MOV aktivnih 697 gospodarskih družb, pri čemer so mikro podjetja (do 10 zaposlenih) predstavljala več kot 93 % vseh. Povprečna bruto plača v občini je približno 8 % nižja od slovenskega povprečja, kar je povezano z industrijsko strukturo in nižjo dodano vrednostjo (SURS, 2024).

Tabela: Delež zaposlenih po dejavnostih v Mestni občini Velenje (2023)

Dejavnost	Delež zaposlenih (%)
Predelovalne dejavnosti	29,4
Gradbeništvo	15,2
Trgovina, popravila motornih vozil	18,1
Izobraževanje, zdravstvo, socialno varstvo	17,6
Ostale storitve	19,7

Vir: Statistični urad Republike Slovenije (2024). Podatki temeljijo na zadnjih razpoložljivih in metodološko primerljivih statistikah SURS za leto 2023. Podrobnejši podatki za leto 2024 na ravni posameznih občin še niso v celoti objavljeni.

Struktura zaposlenosti v Mestni občini Velenje odraža postopno prestrukturiranje lokalnega gospodarstva iz tradicionalno industrijsko-energetske usmeritve v bolj raznoliko in storitveno

podprto razvojno strukturo. Čeprav predelovalne dejavnosti še vedno predstavljajo največji delež zaposlenosti, se njihov relativni pomen postopno zmanjšuje, kar je povezano z energetskim prehodom in tehnološkimi spremembami v industriji. Sočasno se povečuje pomen gradbeništva ter storitvenih dejavnosti, zlasti na področju trgovine, izobraževanja, zdravstva in socialnega varstva, kar odraža večje potrebe prebivalstva in krepitev javnih storitev. Takšna struktura zaposlenosti potrjuje, da se gospodarstvo MOV nahaja v prehodnem obdobju, kjer bodo nadaljnji razvojni ukrepi VIS usmerjeni v spodbujanje dejavnosti z višjo dodano vrednostjo, krepitev znanja in inovacij ter ustvarjanje stabilnih in kakovostnih delovnih mest v novih gospodarskih panogah.

Socialna struktura

Socialna struktura MOV je pod vplivom nekdanje socialistične urbanizacije in industrializacije. V mestu še vedno prevladuje kolektivno bivanje v večstanovanjskih blokih, ki predstavljajo več kot 80 % celotnega stanovanjskega fonda (Mestna občina Velenje, 2024).

Občina ima dobro razvito mrežo javnih institucij s področja izobraževanja, zdravstva, socialnega varstva in kulture. Leta 2023 je delovalo (SURS, 2024):

- 12 vrtcev,
- 6 osnovnih šol,
- 3 srednje šole,
- regionalna bolnišnica ter
- center za socialno delo.

Socialna kohezija je stabilna, vendar je zaznati povečano potrebo po programih za aktivacijo mladih ter dolgotrajno brezposelnih. Posebno pozornost občina namenja vključevanju ranljivih skupin, vključno z invalidi in priseljenci.

Okoljska struktura

Mestna občina Velenje se nahaja na območju, ki je bilo v preteklosti okoljsko obremenjeno zaradi večdesetletnega premogovništva in energetike, zlasti v Šaleški dolini. Ključni okoljski izzivi so povezani predvsem z degradiranimi območji nekdanjih industrijskih in rudniških površin, zlasti na območju Termoelektrarne Šoštanj ter opuščenih rudniških območij, ter s potrebo po sanaciji tal in njihovi postopni rekultivaciji. V zadnjih letih se je stanje kakovosti zraka bistveno izboljšalo; število preseganj mejnih vrednosti delcev PM10 je pod zakonsko dovoljenimi mejami in zato ne predstavlja več osrednjega okoljskega izziva za občino (ORP SAŠA, 2021).

Na področju ravnanja z odpadki je MOV v zadnjih letih zaznala določene spremembe. Po podatkih Strategije ravnanja z odpadki v Mestni občini Velenje do leta 2030 je v letu 2024 delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov znašal 62,2 %, kar pomeni znižanje glede na pretekla leta in hkrati uvršča MOV pod slovensko povprečje. Ti podatki kažejo na potrebo po dodatnih ukrepih na področju ozaveščanja, optimizacije sistema ločenega zbiranja ter nadaljnjega razvoja krožnega gospodarstva (Mestna občina Velenje, 2024).

Občina kljub temu aktivno izvaja projekte, usmerjene v izboljšanje okoljskih kazalnikov in kakovosti bivanja, zlasti na področju energetske učinkovitosti, trajnostne mobilnosti in

prostorske revitalizacije degradiranih območij. Med pomembnejšimi primeri dobrih praks izstopajo projekti Sončna šola ter Revitalizacija Stare elektrarne, ki prispevajo k prehodu v bolj trajnostno in okoljsko odgovorno razvojno usmeritev občine (Mestna občina Velenje, 2024).

2.2 SWOT analiza – 1. del: Prednosti in slabosti

Ugotovljene prednosti

Na podlagi izvedene statistične, primerjalne in strukturne analize Mestne občine Velenje (MOV) lahko izpostavimo naslednje ključne prednosti:

- **Relativno visoka gostota naseljenosti** (401 prebivalca na km²), kar kaže na koncentrirano urbano strukturo in potencial za učinkovito izvajanje javnih storitev ter prostorskih intervencij (SURS, 2024).
- **Pozitiven naravni in selitveni prirast** – MOV izstopa kot ena redkih slovenskih občin z rastjo prebivalstva (+1,9 naravni in +7,0 selitveni prirast na 1.000 prebivalcev), kar je pokazatelj privlačnosti bivalnega okolja (SURS, 2024).
- **Močna gospodarska osnova**, utemeljena na predelovalni industriji in storitvenih dejavnostih; MOV prispeva več kot 70 % vseh zaposlenih v SAŠA regiji (ORP SAŠA, 2021).
- **Prisotnost ključnih infrastrukturnih virov**, vključno z razvejano cestno infrastrukturo (245 km kategoriziranih cest) ter dobro razvito javno parkirno mrežo (Mestna občina Velenje, 2024).
- **Ravnanje z odpadki** v Mestni občini Velenje izkazuje mešano sliko: količina zbranih komunalnih odpadkov na prebivalca je nižja od slovenskega povprečja, kar predstavlja pozitiven okoljski dosežek, medtem ko delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov v letu 2024 znaša 62,2 % in ostaja pod državnim povprečjem, kar kaže na potrebo po dodatnih izboljšavah sistema ločenega zbiranja (Mestna občina Velenje, 2024; SURS, 2024).
- **Razvita mreža socialne in izobraževalne infrastrukture**, vključno z vrtci, osnovnimi in srednjimi šolami, visokošolskima institucijama (Fakulteta za varstvo okolja in Fakulteta za energetiko), zdravstvenimi ustanovami ter centrom za socialno delo.
- **Usmerjenost Mestne občine Velenje v energetski prehod in trajnostni razvoj** se odraža v ključnih projektih, kot so preobrazba in posodobitev sistema daljinskega ogrevanja, energetska sanacija javnih in stanovanjskih stavb, razvoj trajnostnega turizma ter celostni pristopi k revitalizaciji degradiranih območij (Mestna občina Velenje, 2024).

Ugotovljene slabosti

Kljub številnim prednostim je bilo v analizi identificiranih tudi več izzivov in omejitev, ki predstavljajo slabosti lokalnega okolja:

- **Podpovprečna povprečna bruto in neto plača**, ki je približno 7–8 % nižja od državnega povprečja, kar lahko vpliva na dolgoročno privlačnost delovnih mest za visoko usposobljene kadre (SURS, 2024).
- **Nizka izobrazbena struktura** v primerjavi z državnim povprečjem – število študentov in diplomantov na 1.000 prebivalcev je pod slovenskim povprečjem, kar kaže na izzive pri oblikovanju človeškega kapitala (SURS, 2024).

- **Občutna odvisnost od energetske in rudarske industrije**, kar predstavlja strukturno ranljivost glede na dolgoročne nacionalne in evropske cilje zelenega prehoda (ORP SAŠA, 2021).
- **Dolgoročni vplivi zgodovinskega energetskega in rudarskega razvoja** širše SAŠA regije, ki so na posameznih območjih povzročili degradacijo prostora in potrebo po postopni sanaciji ter prestrukturiranju prostora (npr. območja nekdanje rudarske dejavnosti in spremljajoče infrastrukture) (ORP SAŠA, 2021).
- **Specifična urbanistična struktura mesta**, ki je rezultat načrtovanega razvoja večstanovanjskih sosesk v preteklih desetletjih, hkrati pa vključuje tudi razmeroma velik delež individualne gradnje v posameznih delih občine. Takšna prostorska struktura zahteva premišljeno usmerjanje nadaljnjega razvoja, prenovo obstoječih urbanih območij ter učinkovito rabo prostora (Mestna občina Velenje, 2024).
- **Prevladujoča večstanovanjska zazidava** in visoka stopnja urbanizacije iz prejšnjih obdobij omejujejo fleksibilnost urbanega razvoja in zahteva dodatne prostorske prenove (Mestna občina Velenje, 2024).
- **Relativno majhen delež prebivalcev z višjo izobrazbo**, kar v povezavi z nižjo dodano vrednostjo omejuje razvoj gospodarstva znanja v občini (RRP Savinjske regije, 2022).

SWOT analiza MO Velenje – Prednosti in slabosti

PREDNOSTI	SLABOSTI
• Visoka gostota naseljenosti	• Podpovprečne plače
• Pozitiven naravni in selitveni prirast	• Nizka izobrazbena struktura
• Močna gospodarska osnova	• Odvisnost od energetsko-rudarske industrije
• Razvita infrastruktura (ceste, parkirišča)	• Okoljska obremenjenost
• Učinkovito ravnanje z odpadki	• Omejitve urbanega razvoja
• Razvita mreža socialne in izobraževalne infrastrukture	• Majhen delež prebivalcev z visoko izobrazbo
• Projekti za trajnost in revitalizacijo	

2.3 Analiza strateških razvojnih dokumentov

2.3.1 Evropske politike in programi

Evropske politike za obdobje 2021–2027 predstavljajo pomemben strateški okvir za preobrazbo lokalnih skupnosti, pri čemer Mestna občina Velenje kot središče SAŠA regije pridobiva posebno vlogo v tranziciji v nizkoogljično, digitalno in odpornejšo lokalno gospodarstvo. Evropski dokumenti, kot so Večletni finančni okvir, Evropski zeleni dogovor in instrument Next Generation EU, so v tem obdobju usmerjali ključne razvojne priložnosti za občine v prestrukturiranju, zlasti na območjih, ki se soočajo z zapiranjem premogovništva in potrebo po nadomestnih gospodarskih dejavnostih.

Ob tem se že oblikujejo tudi usmeritve nove finančne perspektive po letu 2027*1*, ki bodo še izraziteje poudarjale cilje podnebne nevtralnosti, odpornosti lokalnih skupnosti, tehnološke preobrazbe ter socialne kohezije. Pričakovati je nadaljnjo krepitev podpore za projekte pravičnega prehoda, razogljičenja energetskih sistemov, krožnega gospodarstva, trajnostne mobilnosti ter prilagajanja na podnebne spremembe, ob hkratnem večjem poudarku na merljivih učinkih in dolgoročnih razvojnih rezultatih. Za Mestno občino Velenje to pomeni potrebo po pravočasnem strateškem pozicioniranju, ki bo omogočalo črpanje sredstev tudi po letu 2027, zlasti na področjih prestrukturiranja gospodarstva, razvoja novih znanj in delovnih mest, energetske prenove ter celostne revitalizacije degradiranih območij.

Večletni finančni okvir (VFO) 2021–2027 in kohezijska politika[2]

Večletni finančni okvir 2021–2027 opredeljuje ključne cilje kohezijske politike Evropske unije, ki vključujejo:

- pametnejšo Evropo z vlaganji v inovacije, digitalizacijo in podporo malim in srednje velikim podjetjem;
- zeleno, nizkoogljično Evropo, utemeljeno na trajnostni rabi virov, razogljičenju in podnebni odpornosti;
- bolj povezano Evropo, s poudarkom na trajnostni mobilnosti in regionalni dostopnosti;
- socialno Evropo, ki krepi vključenost, zaposljivost ter dostop do znanj in spretnosti;
- Evropo bližje državljanom, z okrepljenimi mehanizmi lokalnega razvoja, vodenega s strani skupnosti.

Ti cilji so neposredno relevantni za Mestno občino Velenje, ki se kot nekdanje premogovniško središče z izrazitim industrijskim zaledjem nahaja v procesu celovitega gospodarskega in socialnega prestrukturiranja. Preusmerjanje v zeleno gospodarstvo, digitalno podprte dejavnosti

---

[2] Ključni evropski viri za obdobje po 2027:

- Evropska komisija. (2025). *Strategic Foresight Report 2024/2025: Governing in an Age of Transformation.*
  Najnovejše poročilo strateškega predvidevanja EU, ki **izrecno obravnava obdobje po 2027**. Poudarja:
  – dolgoročni zeleni in digitalni prehod,
  – odpornost regij in lokalnih skupnosti,
  – pravični prehod v regijah z industrijsko in energetsko dediščino (kot SAŠA).
- Evropska komisija. (2025). *Communication on the Future of EU Cohesion Policy beyond 2027.*
  Eden ključnih dokumentov za VIS. Jasno napoveduje:
  – nadaljevanje kohezijske politike po 2027,
  – večji poudarek na **učinkih, regijski odpornosti in zelenem prehodu**,
  – posebno obravnavo regij v tranziciji.
- Evropska komisija. (2024). *Net-Zero Industry Act – Implementation Outlook.*
  Čeprav gre za zakonodajni okvir, dokument **naslavlja dolgoročno industrijsko politiko EU** in je zelo relevanten za industrijska območja v prestrukturiranju (npr. energetika, napredne tehnologije).
- Evropska komisija. (2024). *Clean Industrial Deal – Building the EU's competitive net-zero economy.*
  Ta dokument velja za **nadgradnjo Zelenega dogovora** in je jasno usmerjen v obdobje po 2027:
  – industrijski prehod,
  – nova delovna mesta,
  – regionalna industrijska preobrazba.
- Evropski parlament. (2024). *The future of EU funding after 2027: Challenges and policy options.*
  Analitični dokument, ki se pogosto uporablja kot referenca v strateških dokumentih na lokalni in regionalni ravni.

ter razvoj znanj in novih delovnih mest predstavlja osrednji razvojni izziv občine v sedanji in prihodnjih finančnih perspektivah.

Posebno vlogo v tem procesu ima Sklad za pravični prehod (Just Transition Fund – JTF), ki za Slovenijo v obdobju 2021–2027 namenja več kot 250 milijonov evrov, pri čemer so ukrepi ciljno usmerjeni v premogovne regije, zlasti SAŠA regijo. Ti ukrepi vključujejo podporo razvoju podjetniških con, inkubatorjev in pospeševalnikov, spodbujanje diverzifikacije gospodarstva, vlaganja v znanja ter ustvarjanje novih, kakovostnih delovnih mest v trajnostno naravnanih dejavnostih.

V kontekstu prihodnje finančne perspektive po letu 2027 se pričakuje nadaljnja krepitev teh usmeritev, z večjim poudarkom na dolgoročnih strukturnih učinkih, merljivih razvojnih rezultatih ter celostnem povezovanju gospodarskih, okoljskih in socialnih ciljev. Za Mestno občino Velenje to pomeni strateško priložnost in hkrati odgovornost, da pravočasno utrdi inovacijsko in podjetniško infrastrukturo, vključno s podjetniškim inkubatorjem, ter jo pozicionira kot nosilni instrument za podporo zelenemu in digitalnemu prehodu MSP, razvoju novih dejavnosti ter zaposlovanju v nizkoogljičnih in znanju temelječih sektorjih, kot so energetska učinkovitost, obnovljivi viri energije, digitalne storitve in krožno gospodarstvo.

Evropski zeleni dogovor (European Green Deal)

Zeleni dogovor predstavlja temeljni razvojni okvir Evropske unije za prehod vseh evropskih regij v podnebno nevtralno gospodarstvo do leta 2050. V obdobju po letu 2027 se pričakuje nadaljnja krepitev njegovih ciljev, z večjim poudarkom na sistemskih spremembah, dolgoročnih naložbah in merljivih učinkih na ravni regij in lokalnih skupnosti. V tem kontekstu ima Mestna občina Velenje, kot središče SAŠA regije in območje pravičnega prehoda, posebno vlogo pri uresničevanju ciljev razogljičenja in trajnostnega gospodarskega prestrukturiranja.

Za MO Velenje Zeleni dogovor pomeni predvsem nadaljevanje prestrukturiranja iz premogovno-industrijskega v nizkoogljično in energetsko učinkovito gospodarstvo, pri čemer bo v prihodnjih finančnih perspektivah še večji poudarek namenjen razvoju zelenih tehnologij, krožnega gospodarstva in trajnostnih storitev. Pomemben razvojni potencial se odpira na področju podpore zelenim start-upom in inovativnim podjetjem, ki razvijajo rešitve na področju energetike, trajnostne mobilnosti, gradbeništva, obnovljivih virov energije in učinkovite rabe virov.

V obdobju po letu 2027 se pričakuje tudi nadaljnja nadgradnja podpornih mehanizmov na ravni Evropske unije, zlasti v okviru programov za raziskave, inovacije in demonstracijske projekte, kot so Horizon Europe in njegovi nasledniki, program LIFE ter pobude za podporo podnebno nevtralnim inovacijam. Za Mestno občino Velenje to pomeni potrebo po strateškem razvoju podjetniškega inkubatorja kot osrednje podporne infrastrukture za razvoj zelenih produktov, dostop do znanja, mentorstva in financiranja ter povezovanje podjetnikov z znanstveno-raziskovalnim sektorjem in mednarodnimi inovacijskimi mrežami.

Zeleni dogovor tako MO Velenje ne postavlja zgolj v vlogo prejemnice razvojnih spodbud, temveč jo opredeljuje kot aktivnega nosilca regionalne tranzicije. To zahteva dolgoročno usmerjen razvoj podporne infrastrukture, krepitev kompetenc, sistematično povezovanje lokalnih, nacionalnih in evropskih deležnikov ter spodbujanje podjetniških idej, ki prispevajo k okoljskim ciljem, gospodarski odpornosti in kakovosti bivanja v regiji.

Next Generation EU in nacionalni NOO

Next Generation EU predstavlja izreden odziv Evropske unije na pandemijo in hkrati pomemben prelom v načinu financiranja razvojnih prioritet. Njegov osrednji instrument, Mehanizem za okrevanje in odpornost (RRF), je Sloveniji zagotovil obsežna sredstva v obliki nepovratnih sredstev in posojil, ki so omogočila pospešeno izvajanje zelenega in digitalnega prehoda. Čeprav je RRF časovno omejen instrument, njegove vsebinske usmeritve in strukturni pristopi predstavljajo ključno referenco tudi za oblikovanje politik in razvojnih ukrepov v obdobju po letu 2027.

Slovenski Načrt za okrevanje in odpornost je opredelil razvojni okvir, ki bo dolgoročno vplival na nadaljnje finančne perspektive, zlasti na področjih zelenega prehoda, digitalne preobrazbe ter pametnega, trajnostnega in vključujočega gospodarstva. Ti stebri ostajajo osrednji tudi v razpravah o prihodnjem razvojnem modelu Evropske unije po letu 2027, pri čemer se pričakuje nadaljnja institucionalizacija tovrstnih naložb v okviru rednih kohezijskih in sektorskih politik.

Za Mestno občino Velenje to pomeni, da se izkušnje, vzpostavljeni mehanizmi in pilotni projekti, financirani v okviru RRF, ne obravnavajo kot enkratni ukrepi, temveč kot temelj za dolgoročno strateško pozicioniranje občine v prihodnjih finančnih perspektivah. Poseben poudarek bo tudi po letu 2027 namenjen razvoju podpornega okolja za podjetništvo, inovacije in tehnološki razvoj, zlasti na področjih razogljičenja, energetske učinkovitosti, digitalnih rešitev in trajnostnih storitev.

V tem kontekstu se za Mestno občino Velenje odpirajo dolgoročne razvojne priložnosti, povezane z nadgradnjo podjetniške in inovacijske infrastrukture, vključno z razvojem inkubatorja nove generacije, specializiranega za zelene in digitalne dejavnosti, razvojem poslovnih con z višjo dodano vrednostjo ter izvajanjem celovitih programov usposabljanj, svetovanja in mentorstva za podjetnike in zaposlene v okviru tranzicije SAŠA regije. Takšen pristop omogoča, da se učinki začasnih instrumentov, kot je RRF, trajno prenesejo v razvojni model občine tudi po zaključku trenutne finančne perspektive.

Zaključna presoja strateškega pomena za MO Velenje

Evropske strateške usmeritve za obdobje 2021–2027 – vključno z Večletnim finančnim okvirom, Evropskim zelenim dogovorom in mehanizmom NextGenerationEU – so postavile jasne razvojne prioritete, kot so digitalna in zelena transformacija, krepitev odpornosti ter pravičen prehod regij, ki se soočajo s strukturnimi spremembami. Te usmeritve niso časovno omejene zgolj na aktualno finančno perspektivo, temveč predstavljajo podlago za dolgoročnejšo razvojno usmeritev Evropske unije, ki se bo nadaljevala tudi po letu 2027, z okrepljenim poudarkom na podnebni nevtralnosti, tehnološki preobrazbi in socialni koheziji.

V tej luči je Mestna občina Velenje v izjemno pomembnem, a hkrati občutljivem položaju. Kot središče SAŠA regije, ene izmed dveh najbolj prizadetih premogovnih regij v Sloveniji, se sooča z obsežnimi posledicami zapiranja Premogovnika Velenje in Termoelektrarne Šoštanj. Proces prestrukturiranja gospodarstva, ki ga ti strukturni premiki narekujejo, zahteva celovito diverzifikacijo regijskega gospodarstva, ustvarjanje novih delovnih mest ter prenovo prostorske, podjetniške in inovacijske infrastrukture. Ti izzivi niso kratkoročni, temveč bodo zaznamovali razvoj regije tudi v obdobju po letu 2027.

Evropski strateški dokumenti regij v tranziciji ne zavezujejo zgolj k prehodu v nizkoogljično in podnebno nevtralno družbo, temveč jim hkrati omogočajo dostop do ciljno usmerjenih finančnih in vsebinskih mehanizmov za podporo gospodarskemu in socialnemu prestrukturiranju. V tem kontekstu imajo podjetniški inkubatorji in sorodne podporne infrastrukture ključno vlogo kot nosilci inovacij, podjetništva in ustvarjanja novih delovnih mest. Mestna občina Velenje ima na tem področju vzpostavljene strokovne podlage in jasno opredeljeno razvojno vizijo, ki se uresničuje skozi sistematičen razvoj sodobne podjetniške in inovacijske infrastrukture, usmerjene v podporo zelenemu in digitalnemu prehodu. Takšen pristop je vsebinsko skladen s cilji Sklada za pravični prehod, slovenskega Načrta za okrevanje in odpornost ter Strategije pametne specializacije, hkrati pa predstavlja neposreden odgovor na razvojne izzive, opredeljene v Območnem načrtu za pravični prehod SAŠA regije.

Ključni strateški izziv Mestne občine Velenje tako ni zgolj v pridobivanju evropskih in nacionalnih sredstev, temveč predvsem v njihovi dolgoročno usmerjeni, strukturirani in učinkoviti uporabi, ki mora ostati relevantna tudi v prihodnjih finančnih perspektivah po letu 2027. Uspešnost tega pristopa temelji na treh medsebojno povezanih pogojih:

- načrtni nadgradnji podporne podjetniške infrastrukture, ki presega osnovne prostorske pogoje in vključuje tematske laboratorije, prototipna okolja, mentorstvo, coworking ter podporo prehodu v pilotno in industrijsko proizvodnjo;
- sistematičnem vpenjanju razvojnih projektov v nacionalne in evropske strateške okvire, z jasnim referenčnim okvirom, kot so ONPP SAŠA, RRP, NOO in S5, ter z zavedanjem njihovega dolgoročnega razvoja po letu 2027;
- aktivni koordinacijski vlogi občine kot povezovalnega jedra regijskih akterjev, vključno z izobraževalnimi institucijami, raziskovalnimi organizacijami, malimi in srednje velikimi podjetji, investitorji ter državnimi organi.

Evropski strateški dokumenti za obdobje 2021–2027 postavljajo jasne razvojne cilje in okvirje, vendar bo njihova dolgoročna učinkovitost na ravni mestnih občin in regij v veliki meri odvisna od kakovosti nacionalnih politik ter njihove nadaljnje nadgradnje in prilagoditve po letu 2027. Ključno je, da evropski finančni in vsebinski viri najdejo neposreden in konsistenten odraz v nacionalnih operativnih dokumentih, programih in razvojnih usmeritvah. V Sloveniji to vlogo opravljajo zlasti Načrt za okrevanje in odpornost, Strategija razvoja Slovenije 2030, Strategija pametne specializacije ter Območni načrti za pravični prehod, ki bodo tudi v prihodnje predstavljali referenčni okvir za regionalni razvoj. Za Mestno občino Velenje in SAŠA regijo je ta povezava med evropskimi dolgoročnimi cilji in nacionalno implementacijo še posebej pomembna. Le s celostnim in konsistentnim razumevanjem, kako so nacionalni strateški dokumenti naravnani k podpiranju zelenega, digitalnega in pravičnega prehoda tudi po letu 2027, bo mogoče zasnovati in upravljati podjetniške infrastrukture, ki ne bodo zgolj fizični objekti, temveč ključni razvojni instrumenti trajnostne in odporne preobrazbe regije.

V nadaljevanju zato podrobneje analiziramo ključne nacionalne strateške dokumente, ki oblikujejo razvojno okolje Mestne občine Velenje in podpirajo njene dolgoročne ambicije na področju gospodarskega prestrukturiranja, podjetništva in inovacij.

2.3.2 Nacionalni dokumenti

Nacionalni strateški dokumenti Republike Slovenije za obdobje 2021–2030 tvorijo osrednji programski okvir za prenos evropskih razvojnih prioritet na nacionalno, regionalno in lokalno

raven. Opredeljujejo ključne usmeritve na področju zelenega in digitalnega prehoda, konkurenčnosti gospodarstva, prostorskega in regionalnega razvoja, prestrukturiranja premogovnih regij ter krepitve socialne kohezije. Za Mestno občino Velenje, ki se nahaja v središču regije v procesu prehoda iz premogovno-industrijskega v trajnostno in inovacijsko naravnano razvojno usmeritev, ti dokumenti predstavljajo temeljni referenčni okvir za oblikovanje razvojnih ciljev in ukrepov VIS. Usklajevanje ciljev VIS z nacionalnimi razvojnimi dokumenti je ključno za zagotavljanje vsebinske skladnosti, dolgoročne razvojne logike ter učinkovitega umeščanja občinskih razvojnih usmeritev v širši nacionalni in evropski kontekst.

a) Načrt za okrevanje in odpornost Republike Slovenije (NOO)

Načrt za okrevanje in odpornost predstavlja izvedbeni okvir sredstev iz mehanizma NextGenerationEU, katerega osrednji cilji so pospeševanje zelene in digitalne tranzicije, krepitev odpornosti ter dolgoročna gospodarska rast. V kontekstu Mestne občine Velenje je bistveno, da NOO sistemsko podpira razvoj podjetniškega okolja, krepitev zmogljivosti malih in srednje velikih podjetij ter razvoj digitalnih in trajnostno naravnanih storitev. Posamezne vsebinske komponente NOO, zlasti tiste, usmerjene v zeleni prehod ter pametno, trajnostno in vključujočo rast, zagotavljajo referenčni okvir za oblikovanje razvojnih ciljev VIS na področjih podpore podjetništvu, inovacijam, razogljičenju gospodarstva in digitalni preobrazbi. Usklajevanje ciljev VIS z usmeritvami NOO omogoča, da se lokalne razvojne prioritete umeščajo v nacionalni okvir na način, ki podpira dolgoročno prestrukturiranje regije in povečuje njeno razvojno odpornost (Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, 2021).

b) Strategija pametne specializacije (S5)

Strategija pametne specializacije Slovenije (S5), posodobljena za obdobje 2021–2027 in usmerjena tudi v nadaljnje razvojne perspektive po letu 2027, določa prednostna področja vlaganj v raziskave, razvoj in inovacije, usmerjena v zeleni in digitalni prehod ter povečanje dodane vrednosti slovenskega gospodarstva. Prednostna področja vključujejo pametna mesta in skupnosti, tovarne prihodnosti, trajnostno mobilnost, zdravje in kakovost življenja, hrano in trajnostne vire, trajnostni turizem, krožno gospodarstvo ter trajnostne tehnologije in materiale, pri čemer digitalne tehnologije delujejo kot horizontalni omogočitveni dejavnik. Za Mestno občino Velenje S5 predstavlja ključen nacionalni referenčni okvir za usklajevanje ciljev VIS na področjih gospodarskega prestrukturiranja, inovacij, podjetništva ter zelenega in digitalnega prehoda (MGRT, 2021, posodobljeno 2023).

c) Strategija razvoja Slovenije 2030 (SRS2030)

Strategija razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030) ostaja krovni dolgoročni razvojni dokument države, ki opredeljuje vizijo Slovenije kot države z visoko kakovostjo življenja za vse. Čeprav dokument formalno ni bil nadomeščen z novo strategijo, so bile njegove usmeritve po letu 2020 vsebinsko nadgrajene in prilagojene skozi redna Poročila o razvoju Slovenije ter spremljanje izvajanja ciljev SRS 2030, zlasti v luči pandemije, energetskega prehoda in zelenega dogovora. Strateški cilji SRS 2030 – konkurenčno in inovativno gospodarstvo, znanje in spretnosti, dostojno življenje za vse, ohranjeno okolje ter učinkovito upravljanje – tako danes predstavljajo posodobljen referenčni okvir za oblikovanje razvojnih politik na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

Za Mestno občino Velenje to pomeni, da se cilji VIS ne usklajujejo zgolj z izhodiščnim besedilom SRS 2030, temveč tudi z njenimi aktualnimi izvedbenimi usmeritvami, ki vse bolj poudarjajo odpornost regij, pravični prehod, trajnostno rabo virov ter razvoj znanj in kakovostnih delovnih mest v regijah v prestrukturiranju.

d) Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) – normativni okvir (OdSPRS)

Strategija prostorskega razvoja Slovenije predstavlja temeljni dolgoročni strateški dokument za usmerjanje prostorskega razvoja na nacionalni ravni, njena vsebina pa je pravno zavezujoča z uveljavitvijo Odloka o strategiji prostorskega razvoja Slovenije. OdSPRS določa ključne usmeritve za trajnostno rabo prostora, razvoj večsrediščne prostorske strukture, energetsko učinkovito gradnjo ter prenovo degradiranih in opuščenih urbanih območij. Za Mestno občino Velenje so te usmeritve posebej relevantne v kontekstu prestrukturiranja in revitalizacije obstoječih urbanih območij, saj OdSPRS daje jasen normativni okvir za prenovo obstoječih prostorskih struktur in notranji razvoj naselij v skladu z načeli trajnostnega prostorskega razvoja (Uradni list RS, 2021).

e) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt (NEPN)

Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt predstavlja osrednji nacionalni strateški dokument za doseganje ciljev razogljičenja, povečanja rabe obnovljivih virov energije, izboljšanja energetske učinkovitosti ter zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030, z jasno dolgoročno usmeritvijo do leta 2050. NEPN določa okvir za usklajevanje energetskih, podnebnih in razvojnih politik ter predstavlja ključno izhodišče za načrtovanje ukrepov na regionalni in lokalni ravni.

Za Mestno občino Velenje, ki se nahaja v regiji v energetskem in gospodarskem prehodu, NEPN predstavlja pomemben referenčni okvir za oblikovanje ciljev VIS na področjih energetske prenove stavb, razogljičenja energetskih sistemov, trajnostne mobilnosti ter uvajanja nizkoogljičnih tehnologij. Usklajevanje ciljev VIS z usmeritvami NEPN omogoča, da se lokalni razvojni ukrepi umeščajo v nacionalni energetsko-podnebni okvir ter ostanejo relevantni tudi v prihodnjih finančnih perspektivah po letu 2027, kjer se pričakuje nadaljnja krepitev podnebnih ciljev in zahtev po merljivih učinkih. Takšna skladnost povečuje možnosti za dostop do nacionalnih in evropskih virov financiranja ter prispeva k dolgoročni energetski odpornosti in trajnostnemu razvoju občine (Ministrstvo za okolje in prostor, 2020).

f) Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2020–2030 (ReNPVO 20–30)

Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2020–2030 predstavlja temeljni nacionalni strateški dokument na področju varstva okolja, trajnostne rabe naravnih virov ter prehoda v krožno gospodarstvo. Dokument določa dolgoročne cilje na področjih zmanjševanja okoljskih obremenitev, varstva tal, voda in zraka, trajnostnega ravnanja z odpadki ter prilagajanja na podnebne spremembe, pri čemer hkrati vzpostavlja okvir za okoljsko odgovorno prostorsko in razvojno načrtovanje.

Za Mestno občino Velenje je ReNPVO ključen referenčni dokument pri oblikovanju ciljev VIS, zlasti v kontekstu prenove degradiranih območij, trajnostne rabe prostora ter uvajanja načel krožnega gospodarstva v lokalni razvoj. Usklajevanje ciljev VIS z usmeritvami ReNPVO omogoča, da se razvojne pobude in prostorske usmeritve načrtujejo v skladu z okoljskimi

nosilnimi zmogljivostmi ter dolgoročnimi okoljskimi cilji države. Čeprav je resolucija časovno opredeljena do leta 2030, njene vsebinske usmeritve ostajajo relevantne tudi po letu 2027, saj predstavljajo izhodišče za prihodnje nacionalne okoljske politike in nadgradnje okoljskih zahtev v naslednjih razvojnih in finančnih perspektivah. Takšna skladnost prispeva k trajnostni in okoljsko odgovorni preobrazbi regije v tranziciji (Ministrstvo za okolje in prostor, 2020).

g) Slovenska industrijska strategija 2021–2030

Slovenska industrijska strategija 2021–2030 predstavlja osrednji nacionalni strateški dokument za usmerjanje razvoja industrije v smeri višje dodane vrednosti, večje konkurenčnosti, internacionalizacije ter digitalne in tehnološke preobrazbe. Strategija poudarja pomen prehoda iz tradicionalnih, nizko produktivnih industrijskih dejavnosti v bolj znanju in inovacijam temelječe industrijske modele, ob hkratnem upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja in razogljičenja gospodarstva.

Za Mestno občino Velenje je Slovenska industrijska strategija pomemben referenčni okvir pri oblikovanju ciljev VIS na področju gospodarskega prestrukturiranja, razvoja industrijskih dejavnosti z višjo dodano vrednostjo ter podpore tehnološkemu razvoju in digitalizaciji podjetij. Usklajevanje ciljev VIS z usmeritvami industrijske strategije omogoča, da se lokalne razvojne usmeritve umeščajo v nacionalni okvir industrijske politike ter prispevajo k dolgoročni konkurenčnosti regije v tranziciji. Čeprav je strategija časovno opredeljena do leta 2030, njene ključne usmeritve – zlasti krepitev inovacij, digitalizacija in odpornost industrije – ostajajo relevantne tudi v razpravah o prihodnjih industrijskih politikah po letu 2027 (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, 2020).

h) Strategija digitalne preobrazbe Slovenije do 2030

Strategija digitalne preobrazbe Slovenije do 2030 predstavlja osrednji nacionalni strateški dokument za usmerjanje digitalnega razvoja države. Njeni ključni cilji vključujejo razvoj napredne in varne digitalne infrastrukture, krepitev digitalnih kompetenc prebivalstva in zaposlenih, spodbujanje digitalne preobrazbe gospodarstva ter razvoj digitalno podprtih javnih storitev in vključujočih digitalnih skupnosti. Strategija hkrati poudarja pomen digitalizacije kot horizontalnega omogočitvenega dejavnika za zeleni prehod, inovacije in konkurenčnost.

Za Mestno občino Velenje Strategija digitalne preobrazbe predstavlja pomemben referenčni okvir pri oblikovanju ciljev VIS na področjih digitalne preobrazbe gospodarstva, razvoja digitalnih znanj, podpore inovativnim podjetniškim modelom ter uvajanja digitalnih rešitev v javnem in zasebnem sektorju. Usklajevanje ciljev VIS z usmeritvami strategije omogoča, da se lokalne razvojne usmeritve umeščajo v nacionalni okvir digitalne politike ter prispevajo k dolgoročni odpornosti in konkurenčnosti regije v tranziciji. Čeprav je strategija časovno opredeljena do leta 2030, njeni ključni poudarki – zlasti razvoj digitalnih kompetenc, podatkovno podprto odločanje in digitalna vključenost – ostajajo relevantni tudi v prihodnjih razvojnih in finančnih perspektivah po letu 2027 (Urad Vlade RS za digitalno preobrazbo, 2022).

i) Strategija za trajnostno in pametno mobilnost ter Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030

Strategija za trajnostno in pametno mobilnost na ravni Evropske unije ter Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030 predstavljata ključna strateška dokumenta za usmerjanje razvoja prometnega sistema v smeri večje trajnosti, varnosti, učinkovitosti in digitalne podprtosti. Nacionalna strategija razvoja prometa opredeljuje dolgoročne cilje na področjih zmanjševanja emisij v prometu, izboljšanja dostopnosti, krepitve javnega potniškega prometa, spodbujanja aktivnih oblik mobilnosti ter izboljšanja regionalne in medregionalne povezanosti.

Za Mestno občino Velenje oba dokumenta predstavljata pomemben referenčni okvir pri oblikovanju ciljev VIS na področjih prostorskega razvoja, dostopnosti gospodarskih in storitvenih dejavnosti ter trajnostne mobilnosti prebivalstva. Usklajevanje ciljev VIS z nacionalnimi in evropskimi prometnimi usmeritvami omogoča, da se lokalne razvojne usmeritve umeščajo v širši prometni in prostorski kontekst ter prispevajo k večji funkcionalni povezanosti SAŠA regije, zmanjševanju okoljskih obremenitev in izboljšanju kakovosti bivanja. Čeprav sta dokumenta časovno umeščena do leta 2030, njune ključne usmeritve – zlasti prehod v nizkoogljični prometni sistem in večja vloga pametnih prometnih rešitev – ostajajo relevantne tudi v prihodnjih razvojnih in finančnih perspektivah po letu 2027 (Ministrstvo za infrastrukturo, 2021).

j) Strategija slovenskega turizma 2022–2028

Strategija slovenskega turizma 2022–2028 predstavlja osrednji nacionalni strateški dokument za razvoj turizma v smeri trajnosti, višje dodane vrednosti ter večje odpornosti na gospodarske in okoljske spremembe. Dokument temelji na prehodu iz količinskega v kakovostni razvoj turizma ter poudarja pomen zelenih, butičnih, kulturnih in doživljajskih turističnih produktov, ki temeljijo na lokalnih virih, znanju in identiteti prostora. Ključni cilji strategije vključujejo trajnostno upravljanje turističnih destinacij, razpršitev turističnih tokov, digitalizacijo turizma ter krepitev povezav med turizmom in drugimi gospodarskimi dejavnostmi.

Za Mestno občino Velenje Strategija slovenskega turizma predstavlja pomemben referenčni okvir pri oblikovanju ciljev VIS na področju razvoja trajnostnih in inovativnih gospodarskih dejavnosti, ki dopolnjujejo proces prestrukturiranja regije. Usklajevanje ciljev VIS z usmeritvami nacionalne turistične strategije omogoča vključevanje turizma kot podporne, a razvojno relevantne panoge, povezane s trajnostnim razvojem prostora, kulturno dediščino, kakovostjo bivanja in zelenim prehodom. Čeprav je strategija časovno opredeljena do leta 2028, njene ključne usmeritve – zlasti trajnostno upravljanje destinacij, digitalna podpora in razvoj doživetij z višjo dodano vrednostjo – ostajajo pomembne tudi v prihodnjih razvojnih in finančnih perspektivah po letu 2027 (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, 2022).

k) Nacionalni program za kulturo 2021–2028

Nacionalni program za kulturo 2021–2028 kulturo opredeljuje kot pomemben razvojni dejavnik, ki prispeva k družbeni koheziji, ustvarjalnosti, inovacijam ter razvoju lokalnih in regionalnih okolij. Program poudarja pomen kulturne infrastrukture, podpore ustvarjalnim in kulturnim industrijam, medsektorskega povezovanja kulture z gospodarstvom in turizmom ter vključevanja kulture v procese trajnostnega prostorskega in urbanega razvoja.

Za Mestno občino Velenje Nacionalni program za kulturo predstavlja referenčni okvir pri oblikovanju ciljev VIS na področju razvoja ustvarjalnih dejavnosti, krepitve kulturnega

potenciala prostora ter vključevanja kulture v širše razvojne procese prestrukturiranja regije. Usklajevanje ciljev VIS z usmeritvami nacionalne kulturne politike omogoča, da se kultura obravnava ne le kot vsebinsko področje, temveč kot horizontalni dejavnik razvoja, ki prispeva k inovativnosti, privlačnosti okolja in kakovosti bivanja. Čeprav je dokument še v fazi osnutka in časovno opredeljen do leta 2028, njegove ključne usmeritve ostajajo relevantne tudi v obdobju po letu 2027, saj nakazujejo dolgoročno vlogo kulture v razvoju ustvarjalnega in trajnostno naravnanega družbeno-gospodarskega okolja (Ministrstvo za kulturo, 2021).

l) Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 predstavlja temeljni nacionalni dokument za izvajanje skupne kmetijske politike Evropske unije, usmerjen v trajnostno kmetijstvo, prehransko varnost, varovanje naravnih virov ter uravnotežen razvoj podeželskih območij. Dokument poudarja pomen okoljsko odgovorne rabe prostora, ohranjanja biotske raznovrstnosti, prilagajanja na podnebne spremembe ter krepitve lokalnih prehranskih verig in samooskrbe.

Čeprav kmetijstvo v Mestni občini Velenje ne predstavlja osrednje gospodarske dejavnosti v primerjavi z industrijo in storitvami, ima pomembno vlogo z vidika rabe prostora, lokalne pridelave hrane ter ohranjanja kulturne krajine. Kmetijske dejavnosti prispevajo k vzdrževanju kmetijskih zemljišč, preprečevanju zaraščanja ter ohranjanju krajinske in ekološke vrednosti območja, kar je pomembno tako za biotsko raznovrstnost kot za kakovost bivalnega in turističnega okolja.

Za Mestno občino Velenje Strateški načrt skupne kmetijske politike predstavlja referenčni okvir pri oblikovanju ciljev VIS na področjih trajnostne rabe prostora, podpore lokalni samooskrbi, varovanja krajine ter povezovanja kmetijstva z drugimi razvojnimi dejavnostmi, kot so turizem, varstvo okolja in kakovost bivanja. Čeprav je dokument časovno opredeljen do leta 2027, njegove ključne usmeritve – zlasti trajnostno upravljanje kmetijskih zemljišč in krepitev odpornosti podeželskih območij – ostajajo relevantne tudi v prihodnjih programskih in finančnih perspektivah po letu 2027 (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 2023).

2.3.3 Regijske strategije

Mestna občina Velenje je del Savinjske statistične regije, ki v obdobju 2021–2027 sodi med prednostna območja za izvajanje politik pravičnega prehoda, regionalne kohezije in trajnostnega razvoja. Na regionalni ravni so oblikovani ključni strateški dokumenti, ki opredeljujejo razvojne prioritete in predstavljajo referenčni okvir za usklajevanje lokalnih razvojnih usmeritev, ciljev in ukrepov z nacionalnimi in evropskimi politikami. Za Mestno občino Velenje so v tem kontekstu najpomembnejši Regionalni razvojni program Savinjske regije, Območni načrt za pravični prehod SAŠA regije ter z njim povezani izvedbeni programi, ki usmerjajo dolgoročno prestrukturiranje regije v tranziciji.

a) Regionalni razvojni program (RRP) Savinjske regije 2021–2027

Regionalni razvojni program Savinjske regije 2021–2027 predstavlja temeljni strateški dokument na ravni regije, ki vključuje tudi Mestno občino Velenje. Dokument opredeljuje skupne razvojne cilje, prednostne usmeritve in področja sodelovanja med občinami, regijskimi razvojnimi institucijami ter nacionalnimi nosilci politik. RRP vzpostavlja referenčni okvir za

usklajevanje lokalnih razvojnih usmeritev z regijskimi in nacionalnimi razvojnimi cilji, zlasti na območjih, ki se soočajo s strukturnimi spremembami.

Na področju gospodarskega in podjetniškega razvoja RRP Savinjske regije poudarja naslednje ključne strateške prioritete:

- spodbujanje podjetništva, inovacij in konkurenčnosti gospodarstva, zlasti v regijah v prestrukturiranju;
- razvoj sodobnega podpornega okolja za podjetništvo in inovacije ter digitalno podprte infrastrukture;
- zeleni prehod in uveljavljanje načel krožnega gospodarstva;
- razvoj človeških virov, znanj in spretnosti ter večjo vključenost ranljivih skupin na trg dela.

Za Mestno občino Velenje RRP Savinjske regije predstavlja pomemben regijski okvir za oblikovanje ciljev VIS, saj omogoča usklajevanje lokalnih razvojnih prioritet s širšimi regijskimi usmeritvami ter krepitev sinergij med občinami v procesu dolgoročnega gospodarskega in socialnega prestrukturiranja (Razvojna agencija Savinjske regije, 2021).

b) Območni načrt za pravični prehod SAŠA regije (ONPP SAŠA)

Območni načrt za pravični prehod SAŠA regije predstavlja osrednji strateški dokument za izvajanje Sklada za pravični prehod in obravnava socialne, gospodarske ter okoljske posledice opuščanja rabe premoga v regiji. Dokument opredeljuje geografsko območje upravičenosti, ciljne skupine ter prednostna razvojna področja, ki so ključna za dolgoročno prestrukturiranje gospodarstva, ohranjanje zaposlenosti in krepitev socialne kohezije v regiji v tranziciji.

V okviru ONPP SAŠA je Mestna občina Velenje prepoznana kot osrednje razvojno središče regije, z izrazito vlogo pri spodbujanju gospodarske diverzifikacije, razvoju novih dejavnosti ter ustvarjanju delovnih mest z višjo dodano vrednostjo. Dokument poudarja pomen razvoja podpornega podjetniškega in inovacijskega okolja, vlaganj v znanja in kompetence, trajnostne rabe prostora ter razogljičenja gospodarstva kot ključnih stebrov pravičnega prehoda. Za Mestno občino Velenje ONPP SAŠA predstavlja ključen regijski referenčni okvir za oblikovanje ciljev VIS, saj omogoča usklajevanje lokalnih razvojnih usmeritev z regijskimi prioritetami ter cilji pravičnega prehoda, ki bodo ostali relevantni tudi v prihodnjih razvojnih in finančnih perspektivah po letu 2027 (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, 2023).

c) Izvedbeni program Območnega načrta za pravični prehod SAŠA regije

Izvedbeni program Območnega načrta za pravični prehod SAŠA regije predstavlja operativno-strateški dokument, ki podrobneje razčlenjuje cilje in ukrepe, opredeljene v ONPP SAŠA, ter določa okvir za njihovo postopno izvajanje. Dokument vzpostavlja jasna merila za načrtovanje in izvajanje razvojnih ukrepov, opredeljuje časovno dinamiko izvajanja, razpoložljive finančne vire ter pričakovane učinke na ravni regije, podprte s kvantificiranimi kazalniki doseganja ciljev.

Poseben poudarek je namenjen teritorialni razporeditvi razvojnih aktivnosti in vlogi posameznih območij znotraj regije. V tem okviru ima Mestna občina Velenje opredeljeno vlogo osrednjega urbanega in razvojnega središča, zlasti pri spodbujanju gospodarskega

prestrukturiranja, razvoja podpornega okolja za nova delovna mesta ter krepitvi znanj in kompetenc, potrebnih za pravični prehod. Izvedbeni program tako predstavlja pomemben regijski referenčni okvir za usklajevanje ciljev VIS z operativnimi usmeritvami pravičnega prehoda, pri čemer zagotavlja preglednost, faznost in merljivost razvojnih procesov, ki bodo relevantni tudi v obdobju po letu 2027 (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, 2023).

d) Strategija lokalnega razvoja za Lokalno akcijsko skupino Zgornje Savinjske in Šaleške doline za programsko obdobje 2021-2027

Lokalna akcijska skupina Zgornje Savinjske in Šaleške doline (LAS ZSŠD) zajema območje desetih občin, med njimi tudi Mestno občino Velenje, zlasti njen podeželski del. Oblikovana je kot partnerstvo javnega, zasebnega in civilnega sektorja.

Namen Strategije lokalnega razvoja LAS za programsko obdobje 2021 – 2027 je ustvarjanje pogojev za kakovostno, sonaravno in trajnostno vzdržno življenje v Savinjsko-Šaleški regiji in s tem doseganje koncepta pametnih vasi. Osnovni moto je ohranitev vitalnega, poseljenega podeželja, ki omogoča kakovostno bivanje tukaj živečih ljudi in z inovativnimi rešitvami izboljšuje gospodarske, socialne in okoljske izzive našim zanamcem.

2.3.4 Lokalni strateški dokumenti občine Velenje

Mestna občina Velenje je v okviru strateškega koncepta VIS (Velenjska inovativna skupnost) razvila širok nabor razvojnih dokumentov, ki usmerjajo preobrazbo lokalnega okolja v smeri trajnostnega, vključujočega, podjetniškega in digitalno podprtega mesta. Ti dokumenti so razvrščeni po štirih vsebinskih stebrih: gospodarstvo, promet, okolje in kakovost življenja. Skupaj tvorijo lokalni strateški okvir, ki omogoča usklajevanje projektov MO Velenje z regionalnimi in nacionalnimi dokumenti – zlasti tistimi, ki so sofinancirani iz evropskih virov (NOO, JTF, ESRR).

Spodaj predstavljamo dokumente po stebrih in posebej izpostavljamo tiste, ki neposredno podpirajo razvoj podjetniških inkubatorjev, tehnoloških središč in drugih oblik podporne infrastrukture.

a. Gospodarstvo

Strategija razvoja in trženja turizma v Velenju in Šoštanju 2022–2027: Dokument spodbuja razvoj butičnega, izkustvenega in trajnostnega turizma ter krepitev prepoznavnosti Šaleške doline kot družinam prijazne destinacije. Poseben poudarek namenja vključevanju lokalnih deležnikov in malih ter srednje velikih podjetij v destinacijski razvoj ter spodbujanju inovativnih, tudi digitalno podprtih turističnih produktov. Za Mestno občino Velenje strategija predstavlja pomemben lokalni razvojni okvir, ki podpira diverzifikacijo gospodarstva in dopolnjuje cilje VIS na področju trajnostnega podjetništva in storitvenih dejavnosti (Mestna občina Velenje, 2022).

Smernice za organizacijo Velenjskih zelenih dogodkov: Postavljajo standarde za trajnostno organizacijo dogodkov in ustvarjajo okolje za zelene storitve in produkte, ki so lahko predmet podjetniškega razvoja (Mestna občina Velenje, 2024a).

Krizni načrt za turizem – veljaven strateški dokument, namenjen krepitvi odpornosti turističnega gospodarstva na krizne razmere (npr. zdravstvene, okoljske ali gospodarske krize) ter zagotavljanju kontinuitete delovanja, prilagodljivosti ponudnikov in stabilnosti destinacije v izrednih razmerah (Mestna občina Velenje, 2025, Krizni načrt za turizem destinacije Velenje).

b. Promet

Strategija izboljšanja varnosti v prometu – Vizija NIČ: Opredeljuje prometno varnost in urejanje prometnih poti – pomembno za varno in dostopno umestitev poslovnih con in inkubatorjev.

Mobilnostni načrt destinacije Šaleška dolina – strateški dokument, ki usmerja razvoj trajnostnih oblik mobilnosti in izboljšanje dostopnosti znotraj destinacije ter podpira cilje zmanjševanja okoljskih obremenitev, večje povezanosti prostora in kakovosti turistične ter bivalne izkušnje. Dokument predstavlja pomemben lokalni okvir za usklajevanje ciljev VIS na področju trajnostne mobilnosti in prostorskega razvoja (Visit Šaleška, 2024).

Občinska celostna prometna strategija Mestne občine Velenje – veljaven strateški dokument, sprejet junija 2025, ki usmerja razvoj trajnostne mobilnosti, dostopnosti in mestne logistike ter predstavlja pomemben lokalni okvir za usklajevanje ciljev VIS na področjih prostorskega razvoja, gospodarskih dejavnosti in kakovosti bivanja (Mestna občina Velenje, 2025).

c. Okolje

Lokalni energetski koncept (LEK): Temeljni dokument za načrtovanje energetsko učinkovitih objektov, vključno z novimi podjetniškimi stavbami (Mestna občina Velenje, 2021).

Trajnostni energetsko-podnebni akcijski načrt (SECAP): Določa operativne ukrepe za zmanjševanje emisij in energetsko prenovo – vključevanje v vsak nov projekt.

Načrt upravljanja z drevnino: Podpora zelenemu načrtovanju v urbanih in poslovnih območjih.

Občinski program varstva okolja Mestne občine Velenje 2025–2030 (v pripravi) – Mestna občina Velenje pripravlja nov Občinski program varstva okolja (OPVO) za obdobje 2025–2030, ki bo po sprejetju predstavljal ključni lokalni strateški dokument na področju trajnostnega razvoja in varstva okolja. Program temelji na poročilu o stanju okolja ter določa cilje in ukrepe na področjih varstva narave, kakovosti zraka in voda, ravnanja z odpadki ter prilagajanja na podnebne spremembe. OPVO bo služil kot pomembna podlaga za prostorsko, gospodarsko in infrastrukturno načrtovanje v občini. Poseben poudarek v procesu priprave je namenjen vključevanju javnosti in deležnikov, kar prispeva k prepoznavanju ključnih okoljskih izzivov ter krepitvi usklajenosti lokalnih razvojnih usmeritev s sodobnimi okoljskimi standardi in cilji trajnostnega razvoja (Mestna občina Velenje).

Strategija ravnanja z odpadki v Mestni občini Velenje do leta 2030 – veljaven lokalni strateški dokument, ki določa cilje in ukrepe na področju preprečevanja nastajanja odpadkov, povečanja ločenega zbiranja, učinkovitega ravnanja s komunalnimi odpadki ter prehoda v krožno gospodarstvo. Strategija predstavlja pomemben lokalni okvir za usklajevanje ciljev VIS na

področjih varstva okolja, trajnostne rabe virov in kakovosti bivanja ter podpira doseganje nacionalnih in evropskih okoljskih ciljev.

d. Kakovost življenja

Pomemben operativni okvir za izboljševanje kakovosti življenja v Mestni občini Velenje predstavlja **Akcijski načrt Misija 100**, ki se izvaja v okviru EU Misije 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest. Dokument je usmerjen v sistemsko razogljičenje energetike, mobilnosti in gospodarstva ter vključuje ukrepe na področjih daljinskega ogrevanja, trajnostne mobilnosti, krožnega gospodarstva, zelene infrastrukture, digitalizacije in aktivnega vključevanja prebivalcev. Z izvedbo teh ukrepov občina neposredno izboljšuje bivalno okolje, zdravje prebivalcev in dolgoročno kakovost življenja, pri čemer za podnebne in razvojne ukrepe namenja znaten delež občinskega proračuna (MO Velenje, Akcijski načrt Misija 100 – EU Misija podnebno nevtralnih in pametnih mest).

Strategija digitalnega razvoja pametnega mesta in skupnosti MOV: Ključni dokument za digitalno preobrazbo občine in podlaga za podporo zagonskim podjetjem v digitalnem sektorju (Mestna občina Velenje, 2022b).

Lokalni program razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje 2026–2030 (lokalna mladinska strategija): Celostno naslavlja potrebe mladih na področjih izobraževanja, zaposlovanja, bivanja, participacije, zdravja in prostega časa ter spodbuja aktivno vključevanje mladih v razvoj lokalne skupnosti in izboljševanje kakovosti življenja (Mestna občina Velenje,

Lokalni program razvoja delovanja mladih v Mestni občini Velenje 2026–2030 – lokalna mladinska strategija). Lokalni program kulture Mestne občine Velenje: Opredeljuje razvojne cilje in ukrepe na področju kulture, krepi dostopnost kulturnih vsebin, podpira ustvarjalnost ter spodbuja razvoj kulturnih in kreativnih dejavnosti kot pomembnega elementa kakovosti življenja in lokalnega razvoja (Mestna občina Velenje, Lokalni program kulture Mestne občine Velenje 2022-2028).

Trajnostna urbana strategija Mestne občine Velenje 2030: Predstavlja temeljni razvojni dokument za celostni trajnostni razvoj mesta, ki povezuje prostorsko, gospodarsko, okoljsko in socialno razsežnost urbanega razvoja. Strategija vključuje ukrepe za revitalizacijo degradiranih urbanih območij, izboljšanje kakovosti bivanja, spodbujanje inovativnih dejavnosti, trajnostne mobilnosti ter učinkovite rabe prostora in virov (Mestna občina Velenje, Trajnostna urbana strategija 2030).

Strategija enakih možnosti Mestne občine Velenje: Vzpostavlja celovit okvir za zagotavljanje enakih možnosti, preprečevanje diskriminacije ter spodbujanje socialne vključenosti vseh prebivalcev, s posebnim poudarkom na ranljivih skupinah, dostopnosti javnih storitev, participaciji in enakosti spolov. Dokument ima horizontalni značaj in pomembno vpliva na oblikovanje vključujočega razvojnega, institucionalnega in podpornega okolja v občini (Mestna občina Velenje, Strategija enakih možnosti Mestne občine Velenje, 2022).

Strategija lokalnega razvoja LAS 2021–2027: Omogoča mikrofinanciranje in podporo projektom v manjših lokalnih skupnostih znotraj občine.

TalentMagnet strategija Mestne občine Velenje: Predstavlja celovit strateški dokument za privabljanje in zadrževanje mladih, izobraženih kadrov, ki temelji na analizi socialno-ekonomskega položaja SAŠA regije. Strategija spodbuja povezovanje izobraževalnega sistema z gospodarstvom, razvoj blagovne znamke mesta ter oblikovanje kratkoročnih in dolgoročnih ukrepov za izboljšanje delovnega in bivalnega okolja, s čimer prispeva k inovacijski, razvojni in trajnostni preobrazbi občine (Mestna občina Velenje, TalentMagnet strategija Mestne občine Velenje).

Lokalni strateški dokumenti Mestne občine Velenje tvorijo koherenten in medsebojno usklajen okvir za celostni, trajnostni in vključujoč razvoj občine v dolgoročnem obdobju. Temeljijo na načelih uravnoteženega prostorskega, gospodarskega, okoljskega, energetskega in družbenega razvoja ter so usmerjeni v izboljševanje kakovosti življenja vseh prebivalcev. Osrednji povezovalni dokument teh usmeritev je VIS MO Velenje 2040, ki opredeljuje razvojno vizijo občine kot pametne, zelene, odporne in socialno vključujoče skupnosti.

VIS MO Velenje 2040 ne predstavlja sektorske strategije, temveč celostni razvojni okvir, namenjen razvoju celotne lokalne skupnosti. Njegov namen je povezovanje različnih področij razvoja – gospodarstva, prostora, okolja, mobilnosti, digitalizacije, kulture, izobraževanja in socialne kohezije – v enotno vizijo dolgoročnega napredka. V tem okviru projekt ne združuje zgolj obstoječih sektorskih strategij, temveč jih vsebinsko nadgrajuje in usklajuje v skupno razvojno smer, usmerjeno v trajnostno rabo virov, pravičen prehod in krepitev družbene odpornosti.

Področni dokumenti s področja gospodarstva, okolja, mobilnosti in kakovosti življenja so medsebojno usklajeni ter skladni z razvojnimi usmeritvami na regionalni in nacionalni ravni. Ta skladnost omogoča oblikovanje celovitega razvojnega okolja, v katerem se različni ukrepi in naložbe medsebojno dopolnjujejo in krepijo sinergijske učinke.

V tem kontekstu podjetniška infrastruktura – kot so podjetniški inkubatorji, inovacijska in digitalna središča, prenovljena degradirana območja ter podporni programi za mlade in inovativne posameznike – ne predstavlja samostojnega cilja, temveč eno izmed razvojnih orodij za uresničevanje širših ciljev VIS MO Velenje 2040. Njena vloga je v podpori gospodarski raznolikosti, ustvarjanju kakovostnih delovnih mest, zadrževanju talentov in aktivaciji lokalnega človeškega ter prostorskega potenciala, kar dolgoročno prispeva k razvoju celotne skupnosti.

Projekt VIS MO Velenje 2040 tako deluje kot integracijska platforma, ki omogoča usklajeno izvajanje razvojnih politik ter učinkovito uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, digitalne preobrazbe in pravičnega prehoda, pri čemer je podjetniška infrastruktura umeščena kot podporni, ne pa osrednji namen razvojne vizije.

2.3.5 Ključni zakonski okvirji prestrukturiranja in zapiranja premogovništva

Proces preobrazbe Savinjsko-šaleške premogovne regije temelji na dveh vsebinsko in funkcionalno ločenih, a medsebojno povezanih zakonodajnih okvirih: Zakonu o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje (ZPZPV) ter Zakonu o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-šaleške premogovne regije. Njuna hkratna uveljavitev vzpostavlja sistemsko podlago

za pravičen prehod regije, pri čemer je ključno jasno razlikovanje med zapiralnimi in razvojnimi procesi.

Zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje (ZPZPV) ureja postopno, trajno in popolno opuščanje izvajanja rudarskih del ter likvidacijo družbe Premogovnik Velenje. Zakon določa časovnico zapiranja do leta 2045, ki vključuje faze zapiralnih del ob sočasnem pridobivanju premoga do leta 2033, nadaljnja sanacijska dela po prenehanju pridobivanja premoga, zaprtje jamskega dela ter končno likvidacijo družbe. Poseben poudarek je namenjen okoljskim sanacijam, monitoringu podzemnih in površinskih vplivov, upravljanju rudarske dediščine ter kadrovskim ukrepom, vključno s posebnimi pogoji upokojevanja, odpravninami in ohranjanjem nujnih strokovnih profilov za varno izvedbo zapiralnih del

Namen ZPZPV je torej tehnično, okoljsko in socialno varno zapiranje premogovništva, pri čemer zakon ne naslavlja razvojnih politik regije, temveč izključno upravljanje posledic opuščanja rudarske dejavnosti.

Zakon o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-šaleške premogovne regije pa predstavlja ločen in vsebinsko samostojen zakonodajni okvir, namenjen razvojnemu prehodu regije po izstopu iz premoga. Njegov temeljni cilj je odprava negativnih gospodarskih, socialnih in okoljskih posledic zapiranja Premogovnika Velenje ter razvoj dolgoročno vzdržnega, gospodarsko raznolikega in socialno vključujočega regionalnega razvoja. Zakon določa območje SAŠA premogovne regije, opredeljuje ukrepe razvojnega prestrukturiranja ter vzpostavlja institucionalni in finančni okvir za njihovo izvajanje v obdobju 2026–2035

Ukrepi razvojnega prestrukturiranja vključujejo spodbujanje gospodarske diverzifikacije, razvoj podjetništva, raziskav, inovacij in digitalizacije, energetsko prestrukturiranje, socialno kohezijo, izobraževanje in usposabljanje, okoljsko prenovo ter revitalizacijo degradiranih območij. Posebno je poudarjeno, da se ukrepi razvojnega prestrukturiranja ne smejo prekrivati z ukrepi okoljske sanacije, ki se izvajajo v okviru ZPZPV, s čimer je zagotovljena jasna ločitev zapiralnih in razvojnih pristojnosti

Ključna razmejitev med obema zakonoma je zato naslednja: zapiranje premogovništva ne pomeni razvoja, temveč nujno predpostavko zanj. Razvojni prehod regije se ne zgodi avtomatično z zaprtjem rudnika, temveč zahteva aktivne razvojne politike, nove investicije, institucionalno podporo in dolgoročno strateško usmerjanje.

Vloga Mestne občine Velenje je v tem okviru dvojna. Na eni strani nastopa kot sodelujoči deležnik v procesu zapiranja, zlasti pri urejanju prostora, spremljanju okoljskih vplivov ter zagotavljanju lokalne stabilnosti v času zapiralnih faz. Na drugi strani pa ima občina ključno razvojno vlogo kot nosilka in soustvarjalka projektov razvojnega prestrukturiranja, upravičenka do razvojnih spodbud ter povezovalni akter med državnimi institucijami, regionalnimi strukturami, gospodarstvom in lokalno skupnostjo. Strategija VIS MO Velenje 2040 se v tem kontekstu umešča kot dolgoročni razvojni dokument, ki zagotavlja vsebinsko uskladitev lokalnih razvojnih prioritet z zakonsko določenimi cilji pravičnega prehoda.

2.4 SWOT analiza – 2. del: Priložnosti in nevarnosti

Strateška analiza iz prejšnjega poglavja (2.3) je pokazala, da se Mestna občina Velenje nahaja v prelomni fazi prestrukturiranja, v kateri so nacionalni, regionalni in lokalni razvojni dokumenti usmerjeni k zelenemu, digitalnemu in pravičnemu prehodu. V tem okviru ima občina pomembno priložnost, da ob podpori evropskih in nacionalnih razvojnih mehanizmov ter lastne dolgoročne vizije (VIS MO Velenje 2040) postopno preoblikuje svoje gospodarsko, prostorsko in družbeno okolje v trajnostno, nizkoogljično, digitalno podprto in socialno vključujočo lokalno skupnost, ki temelji na raznoliki gospodarski strukturi, učinkoviti rabi prostora in virov ter visoki kakovosti življenja prebivalcev.

SWOT analiza kot nadaljevanje strateškega ovrednotenja osvetljuje ključne zunanje dejavnike, ki lahko pozitivno (priložnosti) ali negativno (grožnje) vplivajo na celostni razvoj Mestne občine Velenje v kontekstu dolgoročnih strateških usmeritev. Analiza izhaja iz širšega družbenega, okoljskega, prostorskega in gospodarskega okolja ter upošteva razvojne usmeritve, opredeljene v analiziranih strateških dokumentih na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni.

V tem okviru je prvi del poglavja osredotočen na priložnosti, ki izhajajo iz vsebin obravnavanih strateških dokumentov in razvojnih politik ter predstavljajo zunanje okoliščine za uresničevanje razvojne vizije občine. Podjetniška infrastruktura je v nadaljevanju obravnavana kot eden izmed možnih izvedbenih mehanizmov za doseganje širših razvojnih ciljev, ne pa kot edini ali prevladujoči predmet SWOT analize.

2.4.1 Potencialne priložnosti iz strateških usmeritev

V nadaljevanju so finančni mehanizmi predstavljeni zgolj kot podporni okvir za uresničevanje razvojnih vsebin, ki so v središču strateškega razmisleka občine.

Analiza strateških dokumentov na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni razkriva večplastne priložnosti za razvoj Mestne občine Velenje v širšem kontekstu zelenega, digitalnega in pravičnega prehoda. Te priložnosti so razvrščene po vsebinskih sklopih in vključujejo neposredno finančno podporo ter strukturne in sistemske spremembe, ki krepijo celostni razvoj lokalne skupnosti, izboljšujejo kakovost bivanja, spodbujajo trajnostno rabo prostora in virov ter ustvarjajo ugodne pogoje za gospodarski, družbeni in inovacijski razvoj občine.

a) Finančne priložnosti

- Dostop do sredstev Sklada za pravični prehod (SPP), ki je namenjen prestrukturiranju premogovnih regij in podpira prehod v nizkoogljično, trajnostno in gospodarsko raznoliko okolje. Sklad se uporablja za projekte v SAŠA regiji in Zasavju, s poudarkom na ustvarjanju novih razvojnih priložnosti, delovnih mest ter preobrazbi lokalnega gospodarstva.
- Kohezijska sredstva Evropske unije v okviru decentraliziranih razpisov omogočajo financiranje lokalno in regionalno usmerjenih projektov na področjih trajnostnega urbanega razvoja, prostorske prenove, inovacij, socialne vključenosti in krepitve lokalnih razvojnih zmogljivosti.

- Načrt za okrevanje in odpornost (NOO) kot osrednji nacionalni instrument za koriščenje sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost predstavlja pomemben vir financiranja ukrepov na področjih digitalne in zelene preobrazbe, energetske učinkovitosti, trajnostne mobilnosti ter krepitve odpornosti lokalnih skupnosti.
- Programi Evropske unije (Horizon Europe, LIFE, Interreg, EIT) ponujajo dodatne priložnosti za vključevanje v mednarodne projekte, prenos znanja in razvoj inovativnih rešitev na področjih podnebnih ukrepov, digitalizacije, krožnega gospodarstva in pametnega razvoja mest.

b) Vsebinske priložnosti

- Razvojne usmeritve na evropski, nacionalni in lokalni ravni podpirajo celosten pristop k razvoju lokalnih skupnosti, ki poleg zelenega in digitalnega prehoda vključuje tudi krepitev socialne kohezije, kakovosti bivanja, dostopnosti javnih storitev, aktivacije človeškega kapitala ter uravnoteženega prostorskega razvoja.
- Strateški dokumenti ustvarjajo ugodno vsebinsko okolje za raznolike razvojne pobude, ki povezujejo gospodarski razvoj z izobraževanjem, raziskavami, kulturo, socialnimi inovacijami, trajnostnim upravljanjem prostora in vključevanjem prebivalcev v razvojne procese.
- Podpora razvoju inovativnih prostorskih, organizacijskih in vsebinskih rešitev (npr. pametna mesta, trajnostna mobilnost, krožno gospodarstvo, digitalne javne storitve, kulturne in kreativne dejavnosti) odpira priložnosti za preobrazbo obstoječih urbanih struktur in prilagajanje mesta sodobnim družbenim in okoljskim izzivom.
- V tem širšem okviru so podjetniški inkubatorji, inovacijska središča in podporna okolja za različne ciljne skupine umeščeni kot ena izmed možnih izvedbenih oblik za uresničevanje razvojnih ciljev, ne pa kot edina ali prevladujoča vsebinska usmeritev.

c) Prostorske in sistemske priložnosti

- Usmerjanje razvoja v degradirana in premalo izkoriščena urbana območja je skladno z Odlokom o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS) ter lokalnimi prostorskimi in razvojnimi dokumenti, zlasti Trajnostno urbano strategijo Mestne občine Velenje 2030, ki spodbujajo notranji razvoj naselij, racionalno rabo prostora ter prenovo obstoječih urbanih struktur.
- Možnost oblikovanja celostnih projektov, ki povezujejo podjetništvo, kulturo, energetiko in mladinsko politiko – kar povečuje upravičenost do financiranja in sinergijske učinke.
- Koordinirana podpora lokalnih akterjev, ki jo omogoča pristop VIS Velenje 2040, krepi organizacijsko sposobnost občine za pripravo in izvajanje kompleksnih razvojnih projektov.

d) Povezovalne priložnosti

- Razvoj partnerstev z raziskovalnimi institucijami, gospodarstvom in nevladnimi organizacijami, skladno s cilji S5 in ONPP SAŠA.
- Vključevanje mladih, žensk in ranljivih skupin v podjetniški ekosistem omogoča dostop do dodatnih ukrepov (npr. iz programov socialnega podjetništva, aktivacije trga dela).

2.4.2 Potencialne nevarnosti iz zunanjih dejavnikov in sistemskih ovir

Kljub jasno opredeljenim razvojnim priložnostim se Mestna občina Velenje in širša SAŠA regija soočata tudi s številnimi zunanjimi nevarnostmi in sistemskimi omejitvami, ki lahko vplivajo na uspešnost uresničevanja razvojne vizije ter časovno in vsebinsko izvedbo ključnih razvojnih projektov. Te nevarnosti izhajajo predvsem iz energetskega, infrastrukturnega, zakonodajnega in institucionalnega okolja ter zahtevajo celostno obravnavo pri nadaljnjem razvojnem načrtovanju.

a) Energetske in okoljske nevarnosti

- Nepravočasna ali nepopolna realizacija projektov preobrazbe sistema daljinskega ogrevanja predstavlja pomembno nevarnost, saj lahko vodi v povečano uporabo individualnih kurišč, s tem povezano poslabšanje kakovosti zraka ter zmanjšanje doseganja okoljskih in podnebnih ciljev občine.

- Energetska negotovost, povezana z nihanjem cen energentov, odvisnostjo od zunanjih virov in počasnim prehodom na nizkoogljične rešitve, lahko dolgoročno vpliva na stabilnost lokalnega razvojnega okolja in kakovost bivanja prebivalcev.

b) Infrastrukturne in prometne nevarnosti

- Zamiki pri realizaciji ključnih državnih infrastrukturnih projektov, zlasti tretje razvojne osi (3RO), predstavljajo pomembno nevarnost za prostorsko dostopnost, razvojno konkurenčnost regije ter privlačnost območja za nove prebivalce, investicije in dejavnosti.

- Dolgotrajni postopki umeščanja energetskih in drugih infrastrukturnih objektov v prostor lahko povzročajo časovne zamike pri izvedbi razvojnih projektov in povečujejo tveganje neusklajenosti med strateškim načrtovanjem in dejansko realizacijo.

c) Institucionalne in upravljavske nevarnosti

- Podhranjeni kadrovski viri na lokalni ravni, zlasti na področjih strateškega upravljanja, koordinacije kompleksnih razvojnih projektov in črpanja evropskih sredstev, lahko omejujejo operativno sposobnost občine za pravočasno in učinkovito izvajanje razvojnih nalog.

- Pomanjkanje ustreznih institucionalnih zmogljivosti za učinkovito upravljanje večjih razvojnih in prostorskih objektov predstavlja nevarnost za dolgoročno vzdržnost investicij ter optimalno rabo novih prostorskih kapacitet.

d) Zakonodajne in sistemske nevarnosti na nacionalni ravni

- Nepravočasno sprejemanje ali spremembe ključnih zakonodajnih in podzakonskih aktov lahko ogrozijo stabilnost financiranja razvojnih projektov ter vplivajo na kontinuiteto izvajanja ukrepov pravičnega, zelenega in digitalnega prehoda.

- Institucionalna kompleksnost in prekrivanje pristojnosti med različnimi ravnmi upravljanja lahko zmanjšujeta učinkovitost usklajevanja razvojnih politik in upočasnjujeta izvedbo večsektorskih projektov.

Analiza potencialnih nevarnosti kaže, da uspešno uresničevanje razvojne vizije Mestne občine Velenje ni odvisno zgolj od razpoložljivosti finančnih virov, temveč predvsem od stabilnega

energetskega in infrastrukturnega okolja, pravočasnega zakonodajnega okvira ter zadostnih institucionalnih in upravljavskih zmogljivosti. Pomemben dejavnik tveganj predstavljajo tudi izzivi digitalnega okolja, kot so kibernetske grožnje, zlorabe podatkov, spletne manipulacije ter tveganja, povezana z uporabo naprednih digitalnih tehnologij, vključno z umetno inteligenco. Upoštevanje teh nevarnosti je ključno za realno oceno izvedljivosti razvojnih ukrepov, za varno digitalno preobrazbo ter za krepitev dolgoročne odpornosti lokalne skupnosti.

2.5 Primerjava obeh delov SWOT analize in izhodišča za nadaljnje načrtovanje

SWOT analiza je bila v dokumentu izvedena v dveh ločenih delih z namenom jasne metodološke ločitve med notranjimi razvojnimi značilnostmi občine (prednosti in slabosti) ter zunanjimi razvojnimi vplivi (priložnosti in grožnje). Sklicevanje na evropske politike, programe in razpise v delu, ki obravnava priložnosti, ne predstavlja razvojnih ciljev občine, temveč odraža zunanji razvojni in finančni okvir, v katerem se uresničujejo lokalne strateške usmeritve. Evropski in drugi zunanji viri so v dokumentu obravnavani kot podporni mehanizmi za izvajanje strategije, ne kot nadomestilo za vsebinske razvojne prioritete občine.

Poglavji 2.2 in 2.4 skupaj tvorita celovito SWOT analizo razvojnega konteksta Mestne občine Velenje. V poglavju 2.2 je bila predstavljena notranja analiza, ki obravnava ključne notranje dejavnike razvoja (prednosti in slabosti), v poglavju 2.4 pa zunanja analiza, osredotočena na priložnosti in nevarnosti, ki izhajajo iz širšega institucionalnega, gospodarskega, okoljskega in družbenega okolja. Takšen dvojen pristop omogoča celosten vpogled v izhodišča, v katerih se oblikuje dolgoročni razvoj občine.

Sinteza notranjih in zunanjih dejavnikov omogoča prepoznavanje ključnih razvojnih potencialov, omejitev in strateških izzivov ter predstavlja analitično podlago za nadaljnje oblikovanje razvojnih usmeritev. SWOT analiza tako ne služi zgolj kot opisno orodje, temveč kot podporni mehanizem za usklajevanje razvojnih prioritet, presojo izvedljivosti ukrepov in krepitev odpornosti lokalne skupnosti.

Za ponazoritev ključnih ugotovitev v nadaljevanju predstavljamo sintezno SWOT matriko, ki združuje bistvene elemente notranje in zunanje analize ter deluje kot povezovalni element med analitičnim delom dokumenta in nadaljnjo opredelitvijo vizije, ciljev ter razvojnih stebrov v okviru projekta VIS MO Velenje 2040.

Slika: SWOT analiza Mestne občine Velenje – sinteza notranjih in zunanjih dejavnikov

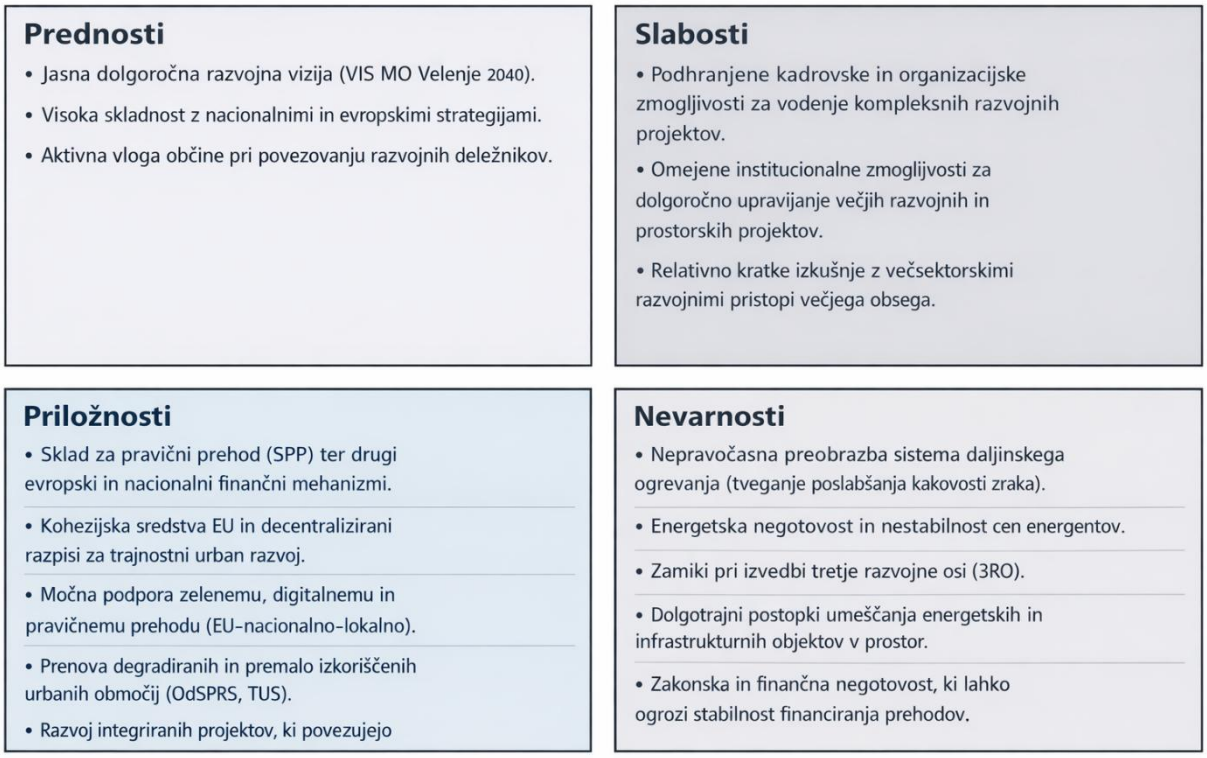

Grafični prikaz povzema ključne ugotovitve SWOT analize iz poglavij 2.2 in 2.4 ter vključuje notranje dejavnike (prednosti in slabosti) ter zunanje dejavnike (priložnosti in nevarnosti), ki skupaj oblikujejo strateški okvir za celostni razvoj Mestne občine Velenje v skladu z dolgoročno razvojno vizijo VIS MO Velenje 2040.

2.5.1 Primerjava: podatkovna/strateška analiza

Primerjava notranjih (empiričnih) in zunanjih (strateških) dejavnikov kaže, da se Mestna občina Velenje sooča z izrazitim neskladjem med razpoložljivimi razvojnimi priložnostmi v širšem okolju ter trenutnimi notranjimi zmogljivostmi za njihovo učinkovito uresničevanje. Zunanje razvojne politike, finančni mehanizmi in strateški okviri ponujajo obsežne možnosti za podporo zelenemu, digitalnemu in družbeno vključujočemu razvoju, medtem ko notranje organizacijske, upravljavske in institucionalne zmogljivosti občine še ne dosegajo v celoti zahtevnosti in obsega teh priložnosti.

Ta neskladnost ne pomeni razvojne slabosti, temveč jasno opredeljen **razvojni izziv**, ki kaže na potrebo po postopni krepitvi notranjih zmogljivosti. Strateška intervencija je zato usmerjena predvsem v izboljšanje upravljavskih in koordinacijskih sposobnosti, večjo sistemsko podporo razvojnim pobudam ter vzpostavljanje pogojev, ki omogočajo učinkovito povezovanje različnih akterjev in razvojnih virov v lokalnem okolju.

a) Prednosti v primerjavi s priložnostmi
Primerjava notranjih prednosti in zunanjih priložnosti kaže na visoko stopnjo skladnosti med dolgoročno razvojno usmeritvijo Mestne občine Velenje ter razvojnimi politikami in podporami v širšem okolju. Med ključnimi notranjimi prednostmi izstopata jasno opredeljena

razvojna vizija (VIS MO Velenje 2040) ter usklajenost občinskega strateškega načrtovanja z regionalnimi in nacionalnimi razvojnimi dokumenti (npr. ONPP SAŠA, NOO, S5).

Na zunanji ravni te notranje prednosti dopolnjujejo obsežne razvojne priložnosti, zlasti razpoložljivost sredstev Sklada za pravični prehod (SPP), kohezijskih in drugih evropskih finančnih mehanizmov ter jasno opredeljene vsebinske prioritete, povezane z zelenim, digitalnim in pravičnim prehodom. Poleg finančnih vidikov priložnosti vključujejo tudi ugoden strateški in institucionalni okvir za celostni razvoj lokalne skupnosti, prostorsko prenovo ter krepitev odpornosti in kakovosti bivanja.

Sklep: Visoka stopnja skladnosti med notranjimi razvojnimi prednostmi in zunanjimi priložnostmi ustvarja trdno strateško izhodišče za usklajeno in postopno uresničevanje dolgoročne razvojne vizije Mestne občine Velenje.

b) Slabosti v primerjavi z nevarnostmi

Primerjava notranjih slabosti in zunanjih nevarnosti kaže, da se ključni izzivi Mestne občine Velenje ne nanašajo na pomanjkanje razvojnih ambicij ali prostorskega potenciala, temveč predvsem na upravljavske, organizacijske in institucionalne omejitve pri izvajanju zahtevnih razvojnih procesov. Podatkovna analiza izpostavlja zlasti podhranjene kadrovske in upravne zmogljivosti za vodenje, koordinacijo in časovno usklajevanje kompleksnih projektov, ki presegajo klasične sektorske pristope.

Te notranje slabosti se v kombinaciji z zunanjimi nevarnostmi – kot so energetska negotovost, dolgotrajni postopki umeščanja objektov v prostor, zamiki pri realizaciji ključnih infrastrukturnih projektov ter zakonodajna in finančna nestabilnost – lahko odražajo v povečani ranljivosti lokalnega razvojnega procesa. Obstaja tveganje, da se razpoložljive razvojne priložnosti in finančni viri ne bodo izkoristili v polnem obsegu, če notranje upravljavske in koordinacijske zmogljivosti ne bodo pravočasno okrepljene.

Sklep: Neusklajenost med obsegom zunanjih razvojnih izzivov in trenutnimi notranjimi upravljavskimi zmogljivostmi predstavlja pomembno omejitev za učinkovito uresničevanje razvojne vizije. Naslavljanje teh slabosti je ključno za zmanjševanje izpostavljenosti sistemskim nevarnostim ter za zagotavljanje stabilnega in vzdržnega razvoja Mestne občine Velenje.

c) Sinteza: usklajevanje notranjih in zunanjih dejavnikov

Sinteza notranjih in zunanjih dejavnikov kaže, da se Mestna občina Velenje nahaja v razvojnem okolju, ki hkrati ponuja obsežne zunanje priložnosti ter postavlja visoke zahteve glede sposobnosti njihovega usklajenega in postopnega uresničevanja. Ključni izziv zato ni razkorak v razvojnem potencialu, temveč potreba po usklajevanju obsega razvojnih ambicij z notranjimi organizacijskimi, upravljavskimi in institucionalnimi zmogljivostmi.

V tem kontekstu nadaljnje ukrepanje ni usmerjeno v en sam vsebinski odgovor, temveč v krepitev sistemskih pogojev, ki omogočajo dolgoročno, prilagodljivo in stabilno izvajanje razvojnih usmeritev. To vključuje zlasti:

- postopno krepitev upravljavskih in koordinacijskih kapacitet ter izboljšanje pogojev za izvajanje kompleksnih razvojnih projektov;

- vsebinsko in časovno usklajevanje razvojnih pobud z razpoložljivimi strateškimi, finančnimi in prostorskimi okviri na lokalni, nacionalni in evropski ravni.

Na tej podlagi bo nadaljnje načrtovanje v poglavju 2.5.2 usmerjeno v opredelitev razvojnih ciljev in vsebinskih stebrov, ki bodo podpirali celostni razvoj Mestne občine Velenje, povečali odpornost lokalne skupnosti ter omogočili učinkovito uresničevanje dolgoročne razvojne vizije v okviru VIS MO Velenje 2040.

2.5.2 Izhodišča za vizijo, cilje in razvojne stebre

Na podlagi sintezne SWOT analize, predstavljene v poglavjih 2.5.1, se oblikujejo ključna izhodišča za nadaljnji razvoj Mestne občine Velenje v okviru projekta VIS MO Velenje 2040. Ta izhodišča izhajajo iz celostnega razumevanja notranjih razvojnih značilnosti občine ter zunanjih strateških okvirov, ki zaznamujejo prehod v zeleno, digitalno in družbeno vključujočo razvojno paradigmo. Namen tega poglavja je opredeliti izhodišča za oblikovanje vizije, ciljev in razvojnih stebrov, ki bodo podpirali dolgoročni razvoj celotne lokalne skupnosti.

a) Strateška logika razvojnega pristopa
Primerjalna analiza notranjih in zunanjih dejavnikov kaže, da se Mestna občina Velenje nahaja v okolju, kjer so razvojne priložnosti, finančni viri in vsebinske usmeritve na evropski, nacionalni in regionalni ravni jasno opredeljeni, hkrati pa zahtevajo visoko stopnjo usklajevanja, koordinacije in institucionalne sposobnosti na lokalni ravni. Strateška logika nadaljnjega razvoja zato ne temelji na posameznih projektih ali sektorjih, temveč na krepitvi sistemskih pogojev, ki omogočajo dolgoročno, prilagodljivo in učinkovito uresničevanje razvojnih usmeritev.

V ospredju strateškega pristopa je uravnoteževanje razvojnih ambicij z realnimi upravljavskimi in organizacijskimi zmogljivostmi ter postopno izboljševanje pogojev za izvajanje kompleksnih, večsektorskih razvojnih procesov, ki povezujejo gospodarski, prostorski, okoljski in družbeni vidik razvoja.

b) Vloga podpornih in razvojnih okolij
Razvojna in podporna okolja v Mestni občini Velenje imajo v tem kontekstu vlogo izvedbenih in povezovalnih mehanizmov, ki prispevajo k uresničevanju širših razvojnih ciljev skupnosti. Njihov namen ni zgolj podpora posameznim dejavnostim, temveč ustvarjanje pogojev za sodelovanje med različnimi deležniki, prenos znanja, razvoj kompetenc ter učinkovito uporabo razpoložljivih razvojnih virov.

Takšna okolja lahko delujejo kot prostori povezovanja javnega sektorja, gospodarstva, izobraževalnih institucij, raziskovalnih organizacij, kulturnega in civilnega sektorja ter prebivalcev, s čimer prispevajo k večji odpornosti, prilagodljivosti in inovativnosti lokalne skupnosti.

c) Izhodišča za oblikovanje razvojne vizije
Na podlagi navedenih izhodišč se razvojna vizija Mestne občine Velenje oblikuje kot dolgoročna usmeritev k celostnemu, trajnostnemu in vključujočemu razvoju, ki temelji na izboljševanju kakovosti bivanja, odgovorni rabi prostora in virov, krepitvi znanja in kompetenc ter aktivnem vključevanju prebivalcev v razvojne procese.

Vizija izhaja iz razumevanja Velenja kot mesta v preobrazbi, ki svojo prihodnost gradi na povezovanju gospodarskega razvoja, socialne kohezije, okoljske odgovornosti in kulturne vitalnosti, ob hkratni usklajenosti z razvojnimi usmeritvami na regionalni, nacionalni in evropski ravni.

d) Izhodišča za opredelitev razvojnih stebrov

Za uresničevanje razvojne vizije se v nadaljevanju opredelijo razvojni stebri, ki predstavljajo tematski in vsebinski okvir za nadaljnje načrtovanje ukrepov, programov in prostorskih rešitev. Razvojni stebri niso vezani na posamezne projekte, temveč izražajo ključna področja delovanja, znotraj katerih se bodo povezovali različni razvojni ukrepi in pobude. Ti vključujejo zlasti:

- krepitev upravljavskih, organizacijskih in razvojnih zmogljivosti lokalne skupnosti;
- podporo zelenemu, digitalnemu in pravičnemu prehodu v vseh vidikih lokalnega razvoja;
- spodbujanje sodelovanja, znanja, ustvarjalnosti in družbene vključenosti kot temeljev dolgoročne odpornosti skupnosti.

Na tej podlagi bo v nadaljevanju oblikovan nabor konkretnih ciljev in ukrepov, ki bodo omogočali postopno in usklajeno uresničevanje razvojne vizije Mestne občine Velenje v okviru projekta VIS MO Velenje 2040.

3. VREDNOTE, PRIČAKOVANJA IN DOJEMANJE OBČINE S STRANI PREBIVALCEV

Namen poglavja

Poglavje Vrednote, pričakovanja in dojemanje občine s strani prebivalcev obravnava zaznave, stališča in pričakovanja prebivalcev Mestne občine Velenje glede kakovosti bivanja, razvojnih usmeritev in delovanja lokalne skupnosti. Na podlagi analize mnenj prebivalcev identificira ključne vrednote, zaznane prednosti in pomanjkljivosti ter razvojne prioritete z vidika uporabnikov prostora in storitev. Ugotovitve poglavja predstavljajo pomembno izhodišče za usklajevanje strateških ciljev z dejanskimi potrebami prebivalcev ter za krepitev vključujočega razvoja občine do leta 2040.

3.1 Ugotovitve ankete med občani Velenja

Za oblikovanje strokovno utemeljenih predlogov za nadaljnji razvoj Mestne občine Velenje je bila izvedena obsežna anketa med prebivalci različnih krajevnih skupnosti (KS) in mestnih četrti (MČ). Namen ankete je bil pridobiti vpogled v dojemanje kakovosti bivanja, zadovoljstvo z obstoječim stanjem ter pričakovanja glede prihodnjega razvoja.

Anketa je zajela 588 prebivalca, od tega 281 žensk (47,8 %) in 307 moških (52,2 %). Vzorec je bil prostorsko razporejen po vseh KS in MČ, kar omogoča primerjavo tudi na ravni posameznih območij.

Po starostni strukturi so anketiranci razdeljeni v tri glavne skupine:

- do 25 let: 150 oseb (25,5 %),
- od 25 do 60 let: 298 oseb (50,7 %),
- nad 60 let: 140 oseb (23,8 %).

Največji delež anketiranih predstavljajo prebivalci v aktivni delovni dobi, sledijo mlajši občani in nato starejši. Takšna sestava omogoča uravnoteženo oceno kakovosti bivanja skozi različne življenjske perspektive.

Tabela: Število anketirancev po spolu in starostnih skupinah v posameznih KS in MČ

KS / MČ	Ženske	Moški	Skupaj (spol)	Do 25 let	25–60 let	Nad 60 let	Skupaj (starost)
KS Bevče	10	10	20	2	13	5	20
KS Cirkovce	11	12	23	8	8	7	23
KS Gorica	26	26	52	15	21	16	52
KS Kavče	10	16	26	5	13	8	26
KS Konovo	17	9	26	5	17	4	26
KS Paka pri Velenju	15	10	25	11	7	7	25
KS Pesje	12	10	22	7	10	5	22
KS Plešivec	10	10	20	3	8	9	20
KS Podkraj	17	14	31	8	15	8	31
KS Stara vas	8	17	25	2	23	0	25
KS Staro Velenje	11	7	18	4	5	9	18
KS Šalek	15	21	36	14	17	5	36
KS Šentilj	14	31	45	7	35	3	45
KS Škale - Hrastovec	19	19	38	9	20	9	38
KS Šmartno	18	5	23	11	2	10	23
KS Vinska Gora	25	25	50	13	24	13	50
MČ Velenje Desni breg	21	26	47	11	29	7	47
MČ Velenje Levi breg - vzhod	11	27	38	10	25	3	38
MČ Velenje Levi breg - zahod	11	12	23	5	6	12	23
SKUPAJ	281	**307**	**588**	**150**	298	140	**588**

3.1.1 Kaj prebivalci ocenjujejo kot najpomembnejše za kakovost bivanja

Ugotovitve ankete med prebivalci Mestne občine Velenje kažejo, da prebivalci kot ključne dejavnike kakovosti bivanja najpogosteje izpostavljajo infrastrukturno urejenost, občutek varnosti in dostopnost zdravstvene oskrbe. To potrjujejo odgovori na vprašanje »Kaj je po vašem mnenju najpomembnejše za kvaliteto bivanja?«, kjer je urejena infrastruktura zbrala največ odgovorov (398), kar pomeni, da je zanjo kot prednostno področje opredelilo skoraj 70 % vseh anketirancev.

Sledita občutek varnosti bivanja (345 odgovorov) in dobra zdravstvena oskrba (330 odgovorov), kar kaže na izrazito pomembnost osnovne socialne in zdravstvene varnosti v lokalnem okolju. Prav tako se kot pomemben dejavnik pojavlja bližina delovnih mest (316 odgovorov), kar kaže na povezanost kakovosti bivanja z možnostjo zaposlitve znotraj ali v bližini kraja bivanja.

Pomembno mesto med odgovori zasedajo tudi pogoji v vrtcih in šolah (290), kar nakazuje, da je izobraževalna infrastruktura pomembna zlasti za družine z mlajšimi otroki. Med pogosteje omenjenimi dejavniki so še: prometne povezave (276), možnosti za šport in rekreacijo (228), oskrba s trgovinami in storitvami (202), medsosedski odnosi (182) ter kulturna ponudba (154).

Slika: Dejavniki kakovosti bivanja v Mestni občini Velenje (delež anketirancev v %).

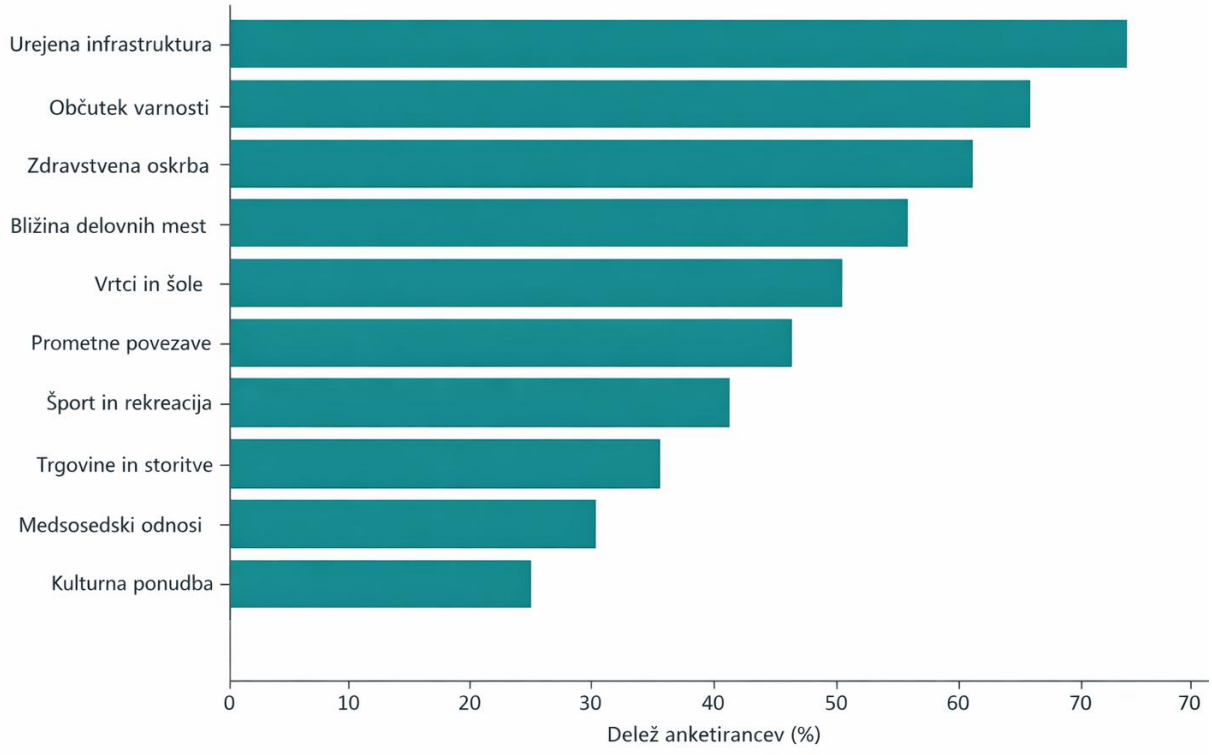

Ugotovitve nakazujejo, da prebivalci kakovost bivanja razumejo kot preplet fizičnega okolja (infrastruktura, promet), socialne varnosti (varnost, zdravstvo, sosedski odnosi) ter dostopnosti storitev in dejavnosti (izobraževanje, kultura, rekreacija). Rezultati tako služijo kot pomembna iztočnica za usmerjanje razvojnih politik občine v prihodnosti.

3.1.2 Ocena obstoječega stanja po vsebinskih stebrih (gospodarstvo, promet, okolje, izobraževanje, kakovost življenja)

Rezultati ankete med prebivalci Mestne občine Velenje omogočajo celovit vpogled v percepcijo kakovosti bivanja, razdeljeno po petih vsebinskih stebrih: gospodarstvo, promet in infrastruktura, okolje, izobraževanje ter kakovost življenja. V nadaljevanju so predstavljene ključne ugotovitve na ravni celotne občine (povprečja vseh krajevnih skupnosti in mestnih četrti).

Gospodarstvo

Povprečne ocene v gospodarskem stebru so med vsemi analiziranimi področji najnižje, kar odraža določeno nezadovoljstvo prebivalcev in kritično oceno obstoječega gospodarskega okolja. Najvišje ocenjena kategorija je turistična ponudba (3,56), kar nakazuje na prepoznavnost lokalnih naravnih in kulturnih potencialov. Sledita ponudba storitev (3,06) ter izkoriščenost kmetijskega potenciala (2,80), kar kaže na delno zadovoljstvo z dostopnostjo in raznolikostjo gospodarskih dejavnosti. Ponudba delovnih mest (2,70) in še posebej ponudba stanovanj (2,29) pa sta ocenjeni kot podoptimalni, kar lahko kaže na zaznano stanovanjsko stisko, omejene zaposlitvene možnosti ter nezadostno odzivnost lokalnega trga na potrebe prebivalcev. Skupna povprečna ocena gospodarskega stebra tako potrjuje potrebo po ciljno usmerjenih ukrepih za izboljšanje dostopnosti stanovanj in spodbujanje novih gospodarskih priložnosti.

Promet in infrastruktura

Na področju prometa in infrastrukture so razlike med posameznimi podkategorijami razmeroma majhne, kar kaže na uravnoteženo zaznavanje kakovosti storitev. Najvišje ocene so prejeli elementi, povezani z javno razsvetljavo (3,69), kažipoti in označbami (3,66) ter dostopnostjo telekomunikacij (3,62). Dobro je ocenjena tudi urejenost sprehajalnih in tematskih poti (3,36) ter delovanje zimske službe (3,55). Nekoliko nižje, vendar še vedno zadovoljive vrednosti so bile zabeležene pri ureditvi lokalnih cest in ulic (3,16), parkirišč (3,17) ter kolesarskih poti (3,03). Najnižjo oceno beleži urejenost pločnikov (2,93), kar nakazuje na potrebo po dodatnih vlaganjih v varnost in dostopnost pešcev. Javni prevoz je ocenjen z 3,23, kar predstavlja izboljšanje glede na prejšnje rezultate in kaže na zmerno zadovoljstvo prebivalcev, zlasti v krajevnih skupnostih z boljšimi povezavami. Skupna povprečna ocena stebra prometa in infrastrukture ostaja zadovoljiva, z nekaj prepoznanimi možnostmi za nadaljnje izboljšave.

Okolje

Steber okolja je ocenjen najvišje med vsemi analiziranimi področji, kar kaže na visoko stopnjo zadovoljstva prebivalcev z naravnim in bivalnim okoljem. Najvišje ocene beležijo oskrba z vodo (4,07) ter urejenost pokopališč (4,00), kar odraža zaupanje v kakovost komunalnih storitev in spoštljiv odnos do okolja. Visoko so ocenjeni tudi kakovost zraka (3,88) in stanje hrupa (3,87), kar kaže na ugodne bivalne razmere in ustrezno prostorsko načrtovanje. Ravnanje z odpadki (3,66) in urejenost javnih površin (3,60) dodatno potrjujeta pozitiven odnos skupnosti do čistega in urejenega okolja. Nekoliko nižje, a še vedno zadovoljive ocene so zabeležene pri

čistosti potokov in jezer (3,42) ter kanalizaciji in čistilnih napravah (3,24). Enako oceno (3,24) ima tudi vključenost občanov, kar kaže na možnost nadaljnjega razvoja sodelovalnih pristopov pri okoljskih projektih. Najnižjo vrednost beleži prostorski plan občine (3,07), kar nakazuje potrebo po večji transparentnosti in vključevanju javnosti v prostorsko načrtovanje. Kljub tem razlikam skupna povprečna ocena stebra okolja ostaja visoka in kaže na splošno zadovoljstvo prebivalcev z okoljskimi razmerami.

Izobraževanje in vključevanje

Izobraževalni steber izkazuje zelo visoke ocene, kar kaže na splošno zadovoljstvo prebivalcev z izobraževalno infrastrukturo in vsebinami. Najvišje ocenjeni kategoriji sta vsebine za starejše občane (4,15) in vključenost v življenje kraja (4,03), kar odraža dobro povezanost izobraževalnih ustanov z lokalno skupnostjo ter razvite možnosti za medgeneracijsko učenje. Visoke ocene beležita tudi ustreznost vsebin (3,63) ter objekti osnovnih šol in otroških vrtcev (oboje 3,70), kar potrjuje kakovostno infrastrukturo in primerno prilagojene programe. Nekoliko nižja, a še vedno zadovoljiva ocena dostopnosti programov za mlade (3,08) nakazuje potrebo po razširitvi ponudbe izvenšolskih dejavnosti in vsebin, namenjenih mladim. Skupna povprečna ocena izobraževalnega stebra je med najvišjimi v analizi, kar potrjuje stabilnost in učinkovitost lokalnega izobraževalnega sistema.

Kakovost življenja

Področje kakovosti življenja je ocenjeno razmeroma visoko, kar kaže na splošno zadovoljstvo prebivalcev z življenjskimi pogoji in družbenim okoljem. Najvišje ocene beležita varnost bivanja (4,00) in medsosedski odnosi (3,77), kar potrjuje občutek socialne varnosti, povezanosti in medsebojnega zaupanja v skupnosti. Visoke vrednosti dosegata tudi področji športa in rekreacije (3,85) ter kulture (3,63), kar kaže na dobro razvito ponudbo prostega časa in družbenih dejavnosti. Zdravstvena oskrba (3,45) in socialne aktivnosti (3,39) sta ocenjeni zadovoljivo, vendar nakazujeta možnost dodatnih izboljšav, zlasti pri dostopnosti storitev in vključevanju ranljivih skupin. Nižje ocene beležijo medgeneracijsko sobivanje in skrb za starejše (2,81) ter stopnja zaupanja v občino (3,17), kar opozarja na potrebo po večji socialni povezanosti in bolj odprti komunikaciji med občinsko upravo in prebivalci. Kljub tem razlikam skupna ocena kakovosti življenja ostaja visoka in kaže na ugodno bivalno okolje ter močno socialno strukturo skupnosti.

Analiza po vsebinskih stebrih kaže, da so prebivalci MO Velenje na splošno najbolj zadovoljni z okoljskimi razmerami, izobraževalno infrastrukturo ter kakovostjo življenja, zlasti glede varnosti, kulture in športa. Dobro so ocenjeni tudi posamezni elementi prometne in komunalne infrastrukture. Po drugi strani pa prebivalci izražajo več pričakovanj glede izboljšanja gospodarskih priložnosti, zlasti na področju zaposlovanja in dostopnosti stanovanj, ter krepitve socialne povezanosti in programov za ranljive skupine, predvsem starejše. Ugotovitve tako predstavljajo pomembno podlago za oblikovanje prihodnjih razvojnih prioritet občine, usmerjenih v uravnotežen in vključujoč lokalni razvoj.

3.1.3 Stopnja zaupanja prebivalcev v razvojno sposobnost občine

Zaupanje prebivalcev v razvojno sposobnost Mestne občine Velenje predstavlja pomemben indikator legitimnosti lokalnega upravljanja in učinkovitosti komuniciranja z javnostjo. Anketirani občani so ocenjevali, v kolikšni meri verjamejo, da bo občina znala prisluhniti njihovim pričakovanjem glede kakovosti bivanja v njihovem kraju. Odgovori so bili podani na lestvici od 1 (sploh ne zaupam) do 5 (zelo zaupam).

Povprečna ocena zaupanja na ravni vseh krajevnih skupnosti in mestnih četrti znaša 3,17, kar pomeni zmerno pozitivno stopnjo zaupanja. Med posameznimi območji pa obstajajo izrazite razlike.

Najvišje povprečne ocene zaupanja so bile izmerjene v:

- KS Gorica (3,7),
- MČ Velenje Desni breg (3,6),
- KS Šalek (3,5),
- KS Vinska Gora (3,5).

Na drugi strani pa zaupanje izrazito upada v:

- KS Staro Velenje (2,7),
- KS Plešivec (2,8),
- KS Konovo in KS Škale - Hrastovec (3,0).

To pomeni, da ima občina relativno visoko zaupanje predvsem v urbanih območjih z urejeno infrastrukturo in večjim dostopom do storitev, medtem ko je nezaupanje bolj prisotno v manjših oziroma obrobnejših naseljih.

Tabela: Povprečna ocena zaupanja v razvojno sposobnost MO Velenje po KS/MČ

KS / MČ	Povprečna ocena
KS Bevče	3.1
KS Cirkovce	3.3
KS Gorica	3.7
KS Kavče	3.0
KS Konovo	2.9
KS Paka pri Velenju	3.2
KS Pesje	3.3
KS Plešivec	2.8
KS Podkraj	3.1
KS Stara vas	3.3
KS Staro Velenje	2.7
KS Šalek	3.5
KS Šentilj	3.1
KS Škale - Hrastovec	3.0

KS / MČ	Povprečna ocena
KS Šmartno	3.0
KS Vinska Gora	3.5
MČ Velenje Desni breg	3.6
MČ Velenje Levi breg - vzhod	3.2
MČ Velenje Levi breg - zahod	3.0
POVPREČJE VSEH KS IN MČ	3.17

Poleg kvantitativne ocene so anketiranci navedli tudi dva glavna razloga za zaupanje oziroma nezaupanje. Najpogostejši izrazi zaupanja vključujejo:

- "Zaupam, ker imamo sposobnega župana, občinski svet in upravo", ter
- "Zaupam, ker imam dobre dosedanje izkušnje".

Na drugi strani se nezaupanje največkrat utemeljuje z:

- "Ne zaupam, ker je preveč političnih nesoglasij", in
- "Ne zaupam, ker imam slabe dosedanje izkušnje".

Ti odgovori razkrivajo, da zaupanje prebivalcev ni zgolj funkcija objektivnega stanja, temveč močno odvisno tudi od subjektivne presoje preteklih izkušenj in zaznane politične (ne)usklajenosti.

Zmerna povprečna raven zaupanja skupaj z jasno izpostavljenimi razlogi ponuja dragoceno podlago za izboljšanje komunikacije in vključevanja občanov. V prihodnje bi občina lahko okrepila neposreden dialog z območji, kjer je zaupanje nižje, ter s konkretnimi ukrepi naslovila zaznane razloge za nezaupanje.

3.1.4 Komentarji in kritične točke: kaj prebivalci pogrešajo

V odprtih odgovorih so prebivalci Mestne občine Velenje izpostavili številne pomanjkljivosti in predloge za izboljšave, ki se nanašajo na vseh pet vsebinskih stebrov ankete. Analiza teh komentarjev razkriva ključna razvojna neskladja med pričakovanji občanov in trenutnim stanjem v občini.

Gospodarstvo: Manjko priložnosti za mlade in kakovostne storitve
Na gospodarskem področju je bilo največ komentarjev povezanih z:

- nezadostno ponudbo kakovostnih delovnih mest, zlasti za visoko izobražene in mlade (npr. »ni dovolj raznolikosti in mest za visoko izobrazbo«, »premalo velikih podjetij, ni izbire«),
- pomanjkanjem dostopnih stanovanj, kjer posebej izstopa poudarek na mladih (»ne sledi številu prebivalstva«, »premalo za mlade«),
- nizko raven gostinske ponudbe (npr. »zelo slaba gostinska ponudba«, »manjka trgovina z lokalnimi dobrotami«),

- neizkoriščenostjo kmetijskega potenciala, pri čemer se opozarja na uničevanje zelenih površin in pomanjkanje podpore kmetom.

Promet in infrastruktura: razpoke, pomanjkanje parkirišč in pločnikov
Na področju infrastrukture se prebivalci pogosto pritožujejo nad:

- slabo urejenimi cestami in pločniki (»luknjaste«, »100 odtenkov sive«, »zmešnjava s kolesarskimi stezami«),
- pomanjkanjem in plačljivostjo parkirišč, zlasti v središču mesta (»vse plačljivo«, »premalo parkirišč«),
- nezadostno razširjeno kolesarsko infrastrukturo,
- pomanjkljivim pluženjem pozimi,
- odsotnostjo peš poti s promocijskim potencialom.

Te pripombe poudarjajo potrebo po izboljšanju prometne pretočnosti, dostopnosti in uporabniške izkušnje v javnem prostoru.

Okolje: zaskrbljenost zaradi zanemarjenosti in onesnaženja
Komentarji, vezani na okolje, izpostavljajo:

- zanemarjenost javnih površin, kot so pomanjkljiva košnja, pomanjkanje zelenja in cvetja (»vedno več odpadkov«, »slaba košnja«, »pogrešam več cvetja«),
- pomanjkanje nadzora nad odpadki in odvozom,
- neurejenost kanalizacije v obrobnih delih,
- nezadostno čiščenje površinskih voda, vključno s komentarji o onesnaženosti jezera in zanemarjenih potokih.

Čeprav povprečne ocene okoljskih indikatorjev kažejo visoko zadovoljstvo, se pri podrobnejšem pogledu razkrivajo lokalizirane težave, zlasti v manj urbaniziranih območjih.

Izobraževanje: dostopnost, vsebine in energetska sanacija
Na področju izobraževanja so se občani osredotočili na:

- dostopnost športnih površin in telovadnic izven rednega pouka,
- dotrajanost šolskih in vrtčevskih objektov ter pomanjkanje parkirišč v njihovi bližini,
- kritiko šolskih vsebin, kjer se pojavljajo tudi ideološko obarvani komentarji (npr. »vsiljevanje homoseksualne propagande«, »učni sistem brez stika z realnostjo«),
- premalo vsebin za starejše, čeprav nekateri pohvalijo delovanje medgeneracijskega centra.

Ta steber razkriva tako fizične kot vsebinske vrzeli, ki jih občani zaznavajo zlasti pri mladih in starejših uporabnikih.

Kakovost življenja: pomanjkanje zdravnikov in ustrezne oskrbe
V zadnjem stebru je bilo največ komentarjev vezanih na:

- pomanjkanje zdravnikov specialistov, zlasti okulistov in zobozdravnikov (»v mestu ni okulista«, »ni zobozdravnikov«),
- visoke cene športnih dejavnosti, kljub razpoložljivosti objektov (»cene članarin katastrofalne«),
- nezadostno kulturno dogajanje za mlade, ob siceršnji splošni pohvali kulturne infrastrukture,
- nizko kakovost in dostopnost lokalne oskrbe, zlasti manjših trgovin in specializirane ponudbe (»manjkajo trafike«, »manj kakovostne trgovine«),
- odsotnost nočnega življenja in socialnih dogodkov za mlajšo populacijo.

Ti odgovori poudarjajo vrzel med fizično dostopnostjo dobrin in subjektivnim doživljanjem kakovosti storitev.

Kritični komentarji občanov Mestne občine Velenje kažejo na visoko angažiranost prebivalstva in jasno artikulacijo potreb po izboljšavah. Ključno sporočilo je potreba po:

- večji dostopnosti stanovanj in storitev za mlade,
- energetski obnovi in prilagoditvi infrastrukture,
- izboljšani komunikaciji z obrobnimi KS,
- ter uravnoteženem razvoju, ki bo nagovarjal tudi kakovost bivanja za ranljive skupine (starejši, mladostniki, visoko izobraženi).

Sistematično vključevanje teh povratnih informacij v razvojne dokumente MO Velenje predstavlja ključen korak k bolj vključujočemu in prilagojenemu urbanemu upravljanju.

3.1.5 Predlogi občanov za izboljšave

Poleg ocenjevanja obstoječega stanja so anketirani prebivalci Mestne občine Velenje podali tudi številne konkretne predloge za izboljšave, ki predstavljajo pomembno orientacijo za prihodnje razvojne korake občine. Njihovi predlogi so večinoma usmerjeni v povečanje kakovosti bivanja, uravnotežen razvoj vseh območij in boljšo prilagojenost storitev potrebam različnih starostnih skupin.

1. Gospodarski razvoj in zaposlitvene možnosti

Občani poudarjajo potrebo po:

- spodbujanju prihodov večjih in raznolikih delodajalcev v obrtne cone,
- razvoju novih delovnih mest za visoko izobražene,
- povečanju števila neprofitnih in dostopnih stanovanj za mlade družine,

- krepitev lokalne ponudbe gostinskih in turističnih storitev, vključno z namestitvami in večjim izkoriščanjem naravnih danosti.

2. Infrastruktura, promet in mobilnost

Med predlogi s področja infrastrukture so bili najpogosteje omenjeni:

- sanacija poškodovanih cest, predvsem lokalnih povezav,
- gradnja ali širitev pločnikov, zlasti ob prometnih cestah,
- povečanje števila parkirnih mest, tudi v bližini šol, vrtcev in večstanovanjskih objektov,
- dodatne kolesarske povezave med KS in mestnim jedrom,
- ureditev sprehajalnih poti in njihova boljša označitev.

Več prebivalcev je izrazilo tudi željo po bolj dostopnem in zanesljivem javnem prevozu, še posebej v bolj oddaljenih ali hribovitih delih občine.

3. Varstvo okolja in kakovost javnega prostora

Pomembna skupina predlogov se nanaša na varstvo okolja, kjer občani predlagajo:

- več cvetličnih nasadov in drevorede za estetsko in klimatsko izboljšanje javnih površin,
- povečanje števila smetnjakov in boljši nadzor nad odlaganjem odpadkov,
- čiščenje rek, potokov in predvsem Velenjskega jezera ter reke Pake,
- večjo vključenost občanov pri prostorskem načrtovanju, zlasti pri ohranjanju zelenih površin.

4. Izobraževanje in programi za različne generacije

V sklopu predlogov s področja izobraževanja se pogosto pojavljajo pobude za:

- energetsko sanacijo šol in vrtcev ter prenovo zastarelih objektov,
- odprtost športnih objektov izven šolskega časa,
- prenovo učnih programov, bolj prilagojenih sodobnim izzivom, vključno z digitalno pismenostjo,
- oblikovanje dodatnih programov za starejše občane, zlasti v krajih, kjer delujejo dnevni centri.

5. Socialna povezanost in oskrba

Z vidika družbene infrastrukture prebivalci predlagajo:

- obogatitev kulturne in nočne ponudbe za mlade (npr. več dogodkov, koncertov, odprtih prostorov za druženje),
- dostop do zdravnikov specialistov v domačem kraju, zlasti okulista, zobozdravnika in psihologa,
- večje število kakovostno založenih trgovin z lokalnimi izdelki in nujno ponudbo (trafike, lekarne, drogerije),

- povečanje dostopa do pomoči za starejše in ranljive skupine, vključno z mobilnimi storitvami.

Predlogi občanov kažejo visoko raven pripravljenosti na sodelovanje v razvoju lokalne skupnosti. Ključni poudarki so usmerjeni v:

- dostopnost (stanovanja, zdravstvo, mobilnost),
- vključenost (mladi, starejši, KS izven mestnega središča) in
- raznolikost (ponudbe delovnih mest, kulturnih in prostočasnih dejavnosti).

Upoštevanje teh predlogov v prihodnjih strateških dokumentih in pri operativnem načrtovanju lahko bistveno okrepi vodenje ter utrdi zaupanje občanov v razvojno sposobnost občine.

Tabela: *SWOT analiza – ugotovitve ankete med občani Mestne občine Velenje*

PREDNOSTI
• Urejena infrastruktura in visoka zaznava varnosti bivanja. • Dobra kakovost pitne vode, ustrezno urejena javna razsvetljava in visoka vključenost krajevnih skupnosti. • Pozitivno ocenjena kulturna in športna infrastruktura.
SLABOSTI
• Nizka ocena ponudbe stanovanj in pomanjkanje kakovostnih delovnih mest, zlasti za mlade in visoko izobražene. • Pomanjkanje zdravnikov specialistov (okulistov, zobozdravnikov) in omejena dostopnost do socialnih in oskrbnih storitev. • Slaba prometna povezanost in infrastrukturne vrzeli v obrobnih naseljih (pločniki, parkirišča, cestna infrastruktura).
PRILOŽNOSTI
• Visoka pripravljenost prebivalcev na sodelovanje, izražanje mnenj in podajanje konstruktivnih predlogov. • Potencial za razvoj lokalne gostinske, turistične in trgovinske ponudbe, z večjo vključenostjo lokalnih produktov. • Možnost digitalizacije storitev, energetske sanacije objektov in odprtosti športne infrastrukture izven rednega delovanja.
NEVARNOSTI
• Demografski pritiski in odseljevanje mladih zaradi nezadostne ponudbe dostopnih in neprofitnih stanovanj. • Občutek zapostavljenosti nekaterih krajevnih skupnosti zaradi zaznane neuravnoteženosti občinskih investicij. • Zmanjšano zaupanje zaradi politične polarizacije, ki zmanjšuje občutek enotnosti in vključenosti v odločanje.

3.2 Ugotovitve iz delavnic z angažiranimi prebivalci

V sklopu priprave strokovne podlage za dolgoročni razvoj Mestne občine Velenje je bila v maju 2025 izvedena serija delavnic z nadpovprečno angažiranimi prebivalci, ki predstavljajo pomembno glasno in reflektirano skupino lokalnega okolja. Delavnice so bile organizirane v okviru projekta »VIS MO Velenje – Vizija in strategija razvoja občine na osnovi vrednot prebivalcev«, ki temelji na modelu vključevanja različnih družbenih skupin.

Udeleženci so se zbrali na štirih terminih, 19. in 20. maja 2025, v prostorih Podnebno energetske pisarne (Kreativni center Čuk, Stari trg 11, Velenje), kjer so aktivno prispevali k razpravi o ključnih izzivih, vrednotah in razvojnih priložnostih občine. Delavnice je metodološko vodil dr. Vito Bobek, z uporabo strukturiranega pristopa, ki vključuje oblikovanje vizije na podlagi zaznanih vrednot, izzivov in priložnosti ter vključitev predlogov v oblikovanje operativnih razvojnih usmeritev.

Poleg delavnic je bil udeležencem posredovan tudi strukturiran vprašalnik, ki je vseboval odprta in zaprta vprašanja v okviru petih tematskih stebrov: gospodarstvo, promet, okolje, izobraževanje in kakovost življenja. Vključena so bila tudi vprašanja o zaupanju v občinsko upravo, pričakovanjih glede prihodnosti ter vrednotah, ki naj usmerjajo razvoj do leta 2040. Na vprašalnik je odgovorilo 175 posameznikov (delavnic v mesecu maju se je udeležilo 39 posameznikov, papirno verzijo vprašalnika je izpolnilo 74 posameznikov, e-obliko vprašalnika pa 62 posameznikov, izbranih po načelu namernega vzorčenja – »purposive sampling«). Cilj teh delavnic ni bil doseči statistično reprezentativnost, temveč zajeti raznolikost stališč, idej in izkušenj aktivne populacije. Vrsta raziskave je bila kvalitativna, uporabljeni so bili strukturirani vprašalniki z odprtimi in ocenjevalnimi vprašanji. Priporočena velikost vzorca je znašala 30–50 oseb, ki je bila presežena z namenom večje vsebinske pokritosti.

Na podlagi delavnic in vprašalnikov so oblikovane usmeritve, ki jih v nadaljevanju poglavja predstavimo po vsebinskih sklopih: (1) zaznane prednosti in priložnosti, (2) glavne razvojne ovire in nevarnosti, (3) predlogi prebivalcev za ukrepe in pobude ter (4) vrednote in razvojna pričakovanja do leta 2040. Dodatno se posebej osvetljujejo razlike med mnenji prebivalcev iz različnih krajevnih skupnosti in različnih starostnih skupin, kar omogoča bolj ciljno in pravično oblikovanje nadaljnjih ukrepov.

Zbrani uvidi bodo v naslednjih fazah procesa neposredno uporabljeni za oblikovanje operativnih ciljev, razvojnih prioritet ter kazalnikov spremljanja, ob upoštevanju tudi strokovnih analiz in sinteze strateških dokumentov.

3.2.1 Ključne izražene vrednote in razvojni poudarki

V okviru projekta VIS MO Velenje so prebivalci Mestne občine Velenje prispevali k oblikovanju vrednotne osnove, ki bo služila kot usmerjevalni kompas dolgoročnemu razvoju občine. Namen te faze ni bil ocenjevanje trenutnega stanja, temveč identifikacija temeljnih načel in vrednot, ki naj vodijo oblikovanje vizije in strateških dokumentov do leta 2040. Udeleženci so v strukturiranem vprašalniku lahko izbrali največ tri ključne vrednote, kar je omogočilo razvoj prednostnega vrednotnega okvira.

Analiza vseh 175 zbranih vprašalnikov kaže, da se med najbolj pogosto izpostavljenimi vrednotami pojavljajo naslednje:

- Tehnološki razvoj in inovativnost s podjetnostjo (vsaka po 14,5 %): te vrednote skupaj tvorijo najmočnejši razvojni poudarek, kar kaže na široko prepoznano potrebo po tehnološkem preboju in podpori podjetništvu kot ključnima stebroma prihodnje identitete občine.

- Okoljska osveščenost (9,9 %): prebivalci izrazito podpirajo prehod v trajnostne prakse in varovanje naravnega okolja, pri čemer se poudarja pomen čistega zraka, varovanja jezer in zelene mobilnosti.
- Medgeneracijsko sodelovanje (9,2 %) in energetska neodvisnost (7,6 %) sta prav tako pomembni vrednoti, ki povezujeta družbeno kohezijo s strateškim premislekom o dolgoročni stabilnosti.
- Povezanost znotraj občine in pripadnost skupnosti (vsaka po 6,9 %) odražata potrebo po okrepitvi lokalne identitete in občutku skupne prihodnosti.
- Tolerantnost (5,3 %) ter pritegovanje talentiranih posameznikov in povezanost navzven (obe po 4,6 %) poudarjajo odprtost, vključevanje in internacionalizacijo kot pomembne komponente sodobne skupnosti.
- Krožno gospodarstvo in ohranjanje kulturne identitete (obe po 3,8 %) predstavljata specifične poudarke trajnosti in kontinuitete s preteklostjo, ki jih občani želijo strateško vključiti v prihodnje razvojne vizije.

Poleg vnaprej ponujenih možnosti so številni udeleženci dopisovali tudi lastne vrednote, kot so: kultura miru in nenasilja, enak dostop do znanja, davčna politika za mlade, prestrukturiranje z enakopravnostjo ter privlačno okolje za mlade družine. Te vrednote razkrivajo širšo zaznavo družbene pravičnosti, vključenosti in kakovostnega bivanja, ki presega zgolj infrastrukturne ali gospodarske prioritete.

Več odgovorov opozarja tudi na potrebo, da se vrednote ne obravnavajo kot abstraktni ideal, temveč da se dosledno udejanjajo v vsakodnevnem delovanju občinske uprave, pri pripravi prostorskih aktov, pri razpisih in v komunikaciji z javnostjo. Horizontalna prisotnost vrednot naj preči vse sektorske politike – od okoljskih, gospodarskih do socialnih.

Pomembno je poudariti, da se v tem poglavju obravnava izključno vrednotni okvir, ne pa že vsebinski razvojni predlogi, ki bodo obravnavani v poglavjih 3.2.3 in 3.2.4. Predstavljene vrednote tvorijo etično, identitetno in konceptualno podstat, iz katere bodo v naslednjih fazah izhajali strateški cilji, ukrepi in merila uspešnosti razvojne strategije MO Velenje do leta 2040.

3.2.2 Ocene in stališča do stanja v petih stebrih

a) Gospodarstvo

Ocene prebivalcev glede gospodarskega stanja v občini Velenje kažejo kompleksno sliko, v kateri se prepletajo zmerno pozitivna zaznava splošne ponudbe z izrazitimi opozorili o strukturnih pomanjkljivostih.

Ponudba delovnih mest je bila najpogosteje ocenjena kot *zadovoljiva* (41,0 %), dobra (17,9 %) ali zelo dobra (5,1 %), kar skupaj predstavlja 64,0 % vseh odgovorov. Kljub temu pa je 35,9 % vprašanih ocenilo stanje kot slabo ali zelo slabo, kar kaže na izrazito polariziranost mnenj. V odprtih komentarjih se pogosto pojavljajo kritike na račun pomanjkanja zaposlitev z visoko dodano vrednostjo, zlasti za mlade, visoko izobražene in ženske. Več respondentov izpostavlja

monostrukturo gospodarstva, slabše možnosti v storitvenem in kreativnem sektorju ter odhajanje mladih zaradi omejenih kariernih perspektiv.

Stanovanjska ponudba predstavlja enega najbolj perečih izzivov lokalnega okolja. Skoraj dve tretjini sodelujočih (62,5 %) jo ocenjuje kot slabo ali zelo slabo, dodatnih 22,5 % pa kot zgolj zadovoljivo. Noben od respondentov je ni ocenil kot »zelo dobro«. Glavne težave se nanašajo na nedostopnost stanovanj za mlade, visoke cene, pomanjkanje javnih najemnih oskrbovanih stanovanj ter študentskih kapacitet. V komentarjih se večkrat pojavlja očitek, da se »gradi za elito«, medtem ko za lokalno prebivalstvo ostaja premalo možnosti za samostojno bivanje.

Izkoriščenost kmetijskega potenciala je bila v 72,9 % ocenjena kot *zadovoljiva* ali *dobra*. Kljub razmeroma dobrim ocenam so udeleženci v večjem številu opozorili na neizkoriščene priložnosti za lokalno samooskrbo, urbano vrtičkarstvo in pridelavo zelišč, ob tem pa večkrat izpostavili potencial uporabe odpadne toplote iz TEŠ za rastlinjake. Pogosta so tudi priporočila za povezovanje kmetijstva s turizmom in izobraževalnimi vsebinami.

Turistična ponudba je prejela razmeroma mešane ocene – dobra ali zelo dobra jo ocenjuje 43,6 % vprašanih, vendar jo je skoraj 57 % označilo za zgolj zadovoljivo ali slabo. Med najpogosteje omenjenimi pomanjkljivostmi so pomanjkanje nastanitvenih kapacitet, šibka kulinarična ponudba, neobstoj celostne razvojne strategije ter premalo dogodkov in programov, ki bi pritegnili obiskovalce v vseh letnih časih.

Stanje malega gospodarstva je bilo najpogosteje ocenjeno kot *zadovoljivo* (54,1 %) ali *dobro* (27,0 %), a se je 16,2 % anketirancev opredelilo za negativno oceno. V komentarjih prevladuje ocena, da manjkajo rokodelske, servisne in obrtniške storitve, zlasti v mestnem jedru, kjer so v preteklosti že obstajali, a so zdaj večinoma izginili. Poleg tega se pojavlja potreba po sistemski podpori lokalnim podjetnikom, zlasti tistim, ki se ukvarjajo z inovativnimi ali trajnostnimi storitvami.

b) Promet

Ocene prometne infrastrukture v Mestni občini Velenje kažejo izrazite razlike med posameznimi komponentami – od močnega nezadovoljstva pri državnih povezavah do visoke podpore mehkim oblikam mobilnosti.

Državne ceste so najslabše ocenjen del prometne infrastrukture. Skupno 58,2 % prebivalcev jih je ocenilo z oceno 1 (zelo slabo) ali 2 (slabo). Glavne kritike se nanašajo na dotrajane glavne vpadnice (zlasti Kidričeva in Šaleška cesta), pomanjkanje pločnikov, nevarna križišča ter nezadostno vzdrževanje. Močno nezadovoljstvo izraža tudi dejstvo, da niti en sam anketiranec ni podal najvišje ocene (5 – zelo dobro), kar kaže na splošno zaznavo prometne zapostavljenosti.

Lokalna cestna infrastruktura (ceste in ulice) je bila ocenjena nekoliko bolj pozitivno: 58,1 % vprašanih jo ocenjuje kot dobro ali zadovoljivo, a 26,9 % vseeno navaja slabo stanje. Komentarji izpostavljajo ozkost ulic, prekomerna prekopavanja, slabo vzdrževanje v obrobnih naseljih in pomanjkanje prometne varnosti v bližini šol ter vrtcev.

Kolesarske poti in sprehajalne poti sodijo med najbolje ocenjene vidike prometne infrastrukture. Skoraj 84,2 % vprašanih ocenjuje kolesarske poti kot zadovoljive ali boljše, pri

čemer so visoko ocenjene zlasti povezave ob jezerih in v Sončnem parku. Kljub temu so pogosto omenjene pomanjkljivosti: narisane kolesarske steze na cestišču veljajo za nevarne, manjkajo povezave s podeželjem, zlasti proti Polzeli, Gorici in Staremu Velenju, ter pomanjkanje usmerjevalne signalizacije. Podobno velja za sprehajalne poti, kjer so več kot 81 % vprašanih podali oceno 4 ali 5, a opozorili na slabšo osvetlitev in vzdrževanje na določenih odsekih.

Povezanost z drugimi kraji (železnica, avtobus) je bila zelo negativno ocenjena: 58,2 % anketiranih je podalo oceno 1 ali 2, kar kaže na občutek prometne izoliranosti. V komentarjih so pogosto omenjeni neustrezni železniški vozni redi, nizka frekvenca avtobusnih povezav ter neučinkovitost mestnega prevoza »Lokalc«, ki po mnenju prebivalcev ne ustreza realnim potrebam uporabnikov.

Parkirišča so bila v večini ocenjena kot zadovoljiva ali dobra (70,0 % anketirancev je izbralo oceno 3 ali 4), pri čemer se 10,0 % odločilo za najvišjo oceno. Kljub temu se v komentarjih pogosto pojavljajo opozorila o pomanjkanju parkirnih mest v bližini Zdravstvenega doma, v središču mesta in v stanovanjskih območjih. Dodatne kritike so usmerjene na visoke cene parkiranja, slabo označenost ter nepreglednost plačilnega sistema, kar vpliva na uporabniško izkušnjo.

c) Okolje

Ocene prebivalcev MO Velenje v kategoriji okolje razkrivajo razmeroma pozitivno splošno zaznavo, ki pa jo spremljajo številni komentarji o strukturnih in prostorskih izzivih. Vprašalnik je zajemal 10 vsebinskih sklopov, ki so bili ocenjeni na lestvici od 1 (zelo slabo) do 5 (zelo dobro). Povzetek ocen in vsebinske ugotovitve po posameznih področjih so naslednji:

- Oskrba z vodo je izstopajoče najbolj pozitivno ocenjena postavka: kar 85,5 % anketirancev jo je ocenilo kot dobro ali zelo dobro, pri čemer je bila večkrat pohvaljena kakovost pitne vode in zanesljivost dobave.
- Urejenost pokopališč je prejela zelo visoke ocene (skupno 83,8 % ocen 4 ali 5). Komentarji so večinoma pohvalni, z redkimi pripombami glede pretirane uporabe sveč in manjše urejenosti posameznih odsekov.
- Kakovost zraka je bila ocenjena z oceno 4 ali 5 pri 58,1 % vprašanih, a je več komentarjev opozarjalo na onesnaženje iz TEŠ, individualna kurišča in neprijeten vonj na določenih območjih, zlasti ob toplejših dneh.
- Ravnanje z odpadki je bilo ocenjeno kot zadovoljivo ali boljše pri 84,8 % prebivalcev, vendar so številni opozorili na neurejenost ekoloških otokov, divja odlagališča in pomanjkanje nadzora.
- Javne površine (npr. parki, trgi, urbana oprema) so bile dobro ocenjene s strani 64,5 % vprašanih, a se pojavljajo kritike glede neenakomerne urejenosti po posameznih četrtih ter slabše dostopnosti za invalide.
- Čistost potokov in jezer je dosegla oceno 4 ali 5 pri 66,1 % vprašanih. Komentarji opozarjajo na smetenje, onesnažene brežine ter odsotnost rednega vzdrževanja.
- Kanalizacija in čistilne naprave so bile ocenjene pozitivno v 72,6 % primerov, a z nekaj pripombami o neprijetnih vonjavah, nepokritih jaških in nepopolni dostopnosti na robnih območjih.

- Stanje hrupa je bilo ocenjevano raznoliko: 45,2 % vprašanih je izbralo oceni 4 ali 5, medtem ko jih je 22,6 % podalo oceno 1 ali 2. V komentarjih prevladuje skrb zaradi hrupa prometa, prireditev in industrije, predvsem v nočnem času.
- Vključenost občanov v urejanje okolja je bila ocenjena kot dobra v 41,9 % primerov, vendar skoraj 25 % vprašanih meni, da je vključevanje šibko. Večkrat je bilo omenjeno, da se »odloča brez dialoga z lokalnimi skupnostmi«.
- Prostorski plan je prejel najnižjo skupno povprečno oceno v kategoriji okolje – skoraj 33 % ocen je bilo negativnih (1 ali 2), dodatnih 33,9 % pa nevtralnih (3). Opažanja se nanašajo na neusklajenost gradbenih posegov z javnim interesom, umetno širjenje zazidljivih območij ter neupoštevanje naravne in kulturne krajine.

d) Izobraževanje

Ocene prebivalcev MO Velenje na področju izobraževanja kažejo razmeroma visoko zadovoljstvo z obstoječimi storitvami, a hkrati razkrivajo pomembne vrzeli pri infrastrukturi, vsebinah in vključevanju v skupnost.

Materialni pogoji v vrtcih so bili ocenjeni pozitivno: 58,0 % anketirancev je podalo oceno 4 ali 5, dodatnih 30,6 % pa oceno 3 (zadovoljivo). V komentarjih so bile največkrat izpostavljene slaba izolacija, pomanjkanje sodobne opreme, premalo igralnic, pa tudi visoki stroški za starše in kritike glede subvencij za priseljence. Kljub temu je bilo pohvaljeno delo vzgojiteljic in urejena zunanjost nekaterih enot.

Materialni pogoji v osnovnih šolah so prejeli podobne ocene: 59,6 % anketirancev jih je ocenilo kot dobre ali zelo dobre, dodatnih 29,0 % kot zadovoljive. Med glavnimi težavami so bili izpostavljeni dotrajani prostori (npr. telovadnice, sanitarije), pomanjkanje opreme ter kadrovski izzivi, zlasti v večjih šolah. Pojavljajo se tudi pozivi k večji energetski in prostorski učinkovitosti.

Izvajanje in vsebina izobraževalnih procesov je bilo z oceno 4 ali 5 ocenjenih 51,6 % vprašanih, dodatnih 32,3 % pa z oceno 3. Prebivalci opozarjajo na togost učnih načrtov, pomanjkanje sodobnih vsebin ter nizko prilagojenost programov generaciji Z. Posebej pogosto se pojavljajo priporočila za več okoljskih vsebin, lokalne samooskrbe, finančne pismenosti ter kulturne dediščine.

Hkrati rezultati ankete izpostavljajo tudi potrebo po krepitvi digitalne pismenosti starejših prebivalcev, zlasti na področjih uporabe digitalnih javnih storitev, osnovnih informacijsko-komunikacijskih znanj ter varne rabe digitalnih orodij. To nakazuje, da bi bilo treba izobraževalne in učne programe v prihodnje bolj diferencirano prilagajati različnim starostnim skupinam ter tako prispevati k večji vključenosti in enakim razvojnim možnostim vseh prebivalcev.

Vključenost šol in vrtcev v skupnost je bila med bolje ocenjenimi postavkami: 62,9 % prebivalcev jo ocenjuje kot zadovoljivo ali dobro, pri čemer komentarji izražajo željo po več medgeneracijskih dogodkih, terenskem delu in sodelovanju z lokalnimi društvi. Ocenjeno je, da vključevanje pogosto zavisi od osebne angažiranosti ravnateljev ali posameznih učiteljev, kar povzroča neenakomerne prakse med šolami.

Izobraževalne vsebine za starejše so bile ocenjene posebej pozitivno: 72,6 % anketirancev jih je označilo kot dobre ali zelo dobre. Več kot četrtina respondentov je pohvalila Univerzo za tretje življenjsko obdobje in Planet generacij kot zgledna primera prakse. Kljub temu pa je bilo opozorjeno na nizko informiranost, pomanjkanje programov v krajevnih skupnostih in visoke starostne omejitve za vključevanje.

e) Kakovost življenja

Splošna ocena kakovosti življenja v Mestni občini Velenje je med najbolj pozitivno ocenjenimi vsebinskimi sklopi v celotnem vprašalniku. Skupno kar 84,2 % anketiranih je svoje življenje v občini ocenilo kot dobro (73,7 %) ali zelo dobro (10,5 %). Visok delež pozitivnih ocen potrjuje občutek splošnega zadovoljstva z bivalnim okoljem, urbanim standardom in dostopnostjo osnovnih storitev.

Kljub prevladujoče pozitivni oceni so številni komentarji opozorili na pomembne izzive, ki vplivajo na zaznano varnost in dolgoročno stabilnost življenjskih pogojev v občini. Med najpogosteje izpostavljenimi problemi so bili:

- Pomanjkanje dostopnih stanovanj, zlasti za mlade in družine;
- Odhod mladih in izobraženih posameznikov, zaradi omejenih zaposlitvenih možnosti;
- Strah pred negotovo prihodnostjo (zlasti zaradi energetske tranzicije in ekonomskega prestrukturiranja);
- Rastoča socialna razslojenost, povezana z občutkom, da so nekateri deli prebivalstva sistemsko zapostavljeni.

Na vprašanje o najpomembnejših dejavnikih kakovosti bivanja so anketiranci najpogosteje izbrali naslednje vsebine (vsak je lahko izbral tri):

- Občutek varnosti (20,3 % vseh odgovorov): poudarjena vloga urejenega javnega prostora, nizke kriminalitete in medosebnega zaupanja;
- Zdravstvena oskrba (19,5 %): izražena je bila skrb zaradi pomanjkanja specialistov, slabše dostopnosti in dolgih čakalnih dob;
- Urejena infrastruktura (14,4 %): kot pozitivna lastnost je bila izpostavljena dosegljivost storitev v 15 minutah, a hkrati tudi slabša prometna povezanost s sosednjimi regijami;
- Delovna mesta v bližini (12,7 %): povezano z željo po zmanjšanju migracije mladih in povečanju lokalnih možnosti za zaposlitev.

Med drugim so bili kot pomembni dejavniki navedeni še šport in rekreacija, kulturna ponudba, oskrba s storitvami, dostopnost za gibalno ovirane, socialne aktivnosti in medsosedski odnosi, a z znatno manjšim deležem izbir.

Posebno pozornost zahteva nizka ocena vključenosti mladih v razvojne procese občine. Ta postavka je bila ena najslabše ocenjenih v celotnem vprašalniku: 43,6 % anketirancev je izbralo oceno 1 ali 2, dodatnih 30,6 % pa oceno 3, kar skupaj pomeni, da kar tri četrtine prebivalcev zaznava pomanjkljivo participacijo mladih. Komentarji opozarjajo, da »mladih nihče ne vpraša«, da so »programi zastareli« in da »občina ne gradi okolja, kjer bi mladi ostajali in soustvarjali prihodnost«.

3.2.3 Vrednote prihodnosti in pričakovanja do leta 2040

Odgovori nadpovprečno angažiranih občanov, ki so sodelovali v poglobljenem vprašalniku v okviru projekta VIS MO Velenje, razkrivajo jasno artikulirano vizijo želenega razvoja občine do leta 2040. Prispevki temeljijo na premišljenem razmisleku o prihodnosti in kažejo visoko stopnjo zavedanja o ključnih pogojih za kakovostno življenje. V ospredje stopajo želje po zeleni, vključujoči, tehnološko napredni in socialno pravični občini, pri čemer so razvidni tudi konkretni razvojni poudarki.

a) Vizija kot zelena, vključujoča in trajnostno naravnana skupnost

Večina sodelujočih si Velenje v letu 2040 predstavlja kot ekološko nevtralno, energetsko učinkovito in naravno uravnoteženo okolje, v katerem so varovane kakovostne življenjske razmere. Med najpogosteje poudarjenimi cilji so:

- čist zrak in kakovostna pitna voda,
- odmik od industrijskih praks, ki rušijo ravnovesje z naravo (npr. sežigalnice, onesnažujoče dejavnosti),
- ohranitev in aktivna zaščita jezer in zelenih površin kot prostorov za življenje, rekreacijo in turizem.

Posebej je bila izpostavljena potreba po trajnostnem in premišljenem prostorskem razvoju, ki se izogne nepovezanim in kratkoročnim prostorskim posegom.

b) Tehnološka preobrazba in znanstvena ambicija

Številni angažirani občani izražajo željo, da bi Velenje postalo vodilno središče pametnih rešitev in tehnološke preobrazbe. Med ključnimi poudarki so:

- razvoj pametne infrastrukture,
- digitalizacija javnih storitev,
- spodbujanje podjetij z visoko dodano vrednostjo in
- ustanovitev raziskovalnih centrov za umetno inteligenco, robotiko ali energetske inovacije.

V komentarjih je pogosto izpostavljena sinergija z obstoječimi kapacitetami, kot so Hisense, Saša inkubator, TEŠ po prestrukturiranju ter lokalne izobraževalne ustanove.

c) Socialna kohezija, varnost in medgeneracijsko sodelovanje

Vrednote, povezane s skupnostjo, solidarnostjo in medgeneracijsko povezanostjo, so bile med najbolj pogosto izpostavljenimi. Občani poudarjajo:

- pomen medgeneracijskega sodelovanja kot temelja za stabilno prihodnost,
- pripadnost skupnosti in občutek varnosti kot stebra kakovosti bivanja,
- potrebo po tolerantnem in vključujočem okolju, kjer je poskrbljeno za vse generacije.

V komentarjih se pogosto pojavljajo izrazi, kot so "občina, kjer nihče ni pozabljen", ter pozivi k varnemu, spoštljivemu in medsebojno povezanemu okolju.

d) Dostojno življenje in dostopna družbena infrastruktura

Predstave o prihodnjem razvoju temeljijo tudi na zelo konkretnih pričakovanjih glede dostopnosti in pravičnosti:

- visok standard javnega zdravstva, ki je bil prepoznan kot eden ključnih pogojev za kakovost bivanja,
- dostop do lokalnih delovnih mest, kot predpogoj za zadržanje mladih v občini,
- dostopno stanovanjsko politiko za mlade, starejše in ranljive skupine,
- javno dostopno infrastrukturo za vse – tudi gibalno ovirane, starejše in tiste iz bolj oddaljenih območij.

Pogosto se pojavljajo predlogi za ustanovitev študentskih domov, gradnjo javnih najemnih oskrbovanih stanovanj, socialnih programov za starejše in dnevnih centrov za tretje življenjsko obdobje.

Vzporedno se izraža tudi zaskrbljenost zaradi nizke vključitve mladih v razvojne procese občine – mnogi menijo, da občina ne omogoča pogojev za aktivno udeležbo mladih, kar slabša medgeneracijski prenos znanja in dolgoročno stabilnost lokalnega okolja.

e) Povezovanje znotraj občine in izven regije

Vizija prihodnosti vključuje tudi jasno izraženo potrebo po okrepljenem povezovanju – tako znotraj občine kot navzven:

- prometna izolacija (slaba železniška in avtobusna povezanost) je prepoznana kot sistemska razvojna ovira, ki naj se v prihodnje prednostno reši,
- kot ključni vrednoti sta izpostavljeni povezanost znotraj občine (6,9 %) in odprtost navzven (4,6 %),
- v komentarjih so pogosto predlagane pobude za sodelovanje s Celjem, Šoštanjem in SAŠA regijo, vključevanje v kulturne in izobraževalne mreže ter spodbujanje privabljanja strokovnjakov in investitorjev iz tujine.

Sodelujoči občani si ne predstavljajo prihodnosti Velenja kot zgolj tehničnega napredka ali estetske prenove, temveč kot strukturirano, vključujočo in strateško preobraženo občino, utemeljeno na skupnostnih vrednotah, pametnih rešitvah in dolgoročni viziji. Njihove predstave o letu 2040 niso naključna zbirka želja, temveč vsebinsko konsistentna projekcija, ki temelji na konkretnih zaznavah, življenjskih izkušnjah in razvojni odgovornosti.

3.2.4 Predlogi vizije in prednostnih smeri razvoja

V zadnjem delu poglobljenega vprašalnika so imeli nadpovprečno angažirani občani možnost, da izrazijo lastne predloge o tem, kakšno razvojno vizijo naj zasleduje Mestna občina Velenje in katere vsebinske prioritete naj si zastavi do leta 2040. Zbrani predlogi izkazujejo visoko stopnjo premišljenosti, poznavanja lokalnih razmer in razumevanja dolgoročnega strateškega razmišljanja, kar dodatno potrjuje smiselnost uporabe sodelovalnih metod pri oblikovanju razvojnih dokumentov.

a) Gospodarsko prestrukturiranje in podjetniški ekosistem

Ena izmed najbolj ponavljajočih se tem je bila potreba po diverzifikaciji lokalnega gospodarstva in nadgradnji spodbudnega okolja za podjetništvo:

- Močna podpora razvoju malih in srednjih podjetij (MSP) ter inovativnih zagonskih podjetij, zlasti na področjih zelene energetike, digitalnih storitev, turizma in predelovalne industrije;
- Ustanovitev inkubatorjev za nove tehnologije, tehnoloških parkov in centrov za digitalni prehod;
- Oblikovanje pogojev za privabljanje podjetij z visoko dodano vrednostjo, kar vključuje:
    - pripravo ustrezno opremljenih zemljišč,
    - uvedbo investicijskih spodbud,
    - aktivno sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami.

Ti predlogi se navezujejo na širši proces prestrukturiranja SAŠA regije, ki izhaja iz postopnega zmanjševanja vloge premogovne energetike in z njo povezanih dejavnosti ter iz nacionalnih in evropskih usmeritev k nizkoogljičnemu razvoju. Odzivi prebivalcev tako ne izražajo stališča do posameznih energetskih objektov, temveč poudarjajo potrebo po dolgoročni prilagoditvi razvojnega modela regije novim gospodarskim, okoljskim in družbenim razmeram.

V tem kontekstu se izpostavlja pomen krepitve znanj, kompetenc in prilagodljivosti prebivalcev, tako mladih kot aktivnega in starejšega prebivalstva, ter ustvarjanje pogojev za razvoj raznolikih gospodarskih dejavnosti z višjo dodano vrednostjo. Poudarek ni zgolj na uvajanju novih formalnih izobraževalnih programov, temveč na širšem razvoju vseživljenjskega učenja, nadgradnji obstoječih znanj, preusposabljanju ter povezovanju izobraževanja z lokalnim gospodarstvom in razvojnimi pobudami, kar prispeva k zadrževanju mladih v regiji in krepitvi razvojne odpornosti lokalne skupnosti.

b) Stanovanjska in prostorska politika

Zaradi izrazitega nezadovoljstva z obstoječo stanovanjsko ponudbo so bili predlogi na tem področju med bolj konkretiziranimi:

- Načrtovanje novih stanovanjskih naselij, ob aktivni vlogi občine pri prostorskih načrtih, zemljiščih in infrastrukturi;
- Gradnja javnih najemnih oskrbovanih stanovanj za starejše, najemnih stanovanj za mlade in razvoj študentskega kampusa, ki bi združeval stanovanje, raziskovanje in vključevanje;
- Pospešitev postopkov umeščanja v prostor ter krepitev lokalnega stanovanjskega sklada;
- Prostorski razvoj usmerjen v zgoščevanje obstoječih območij, revitalizacijo degradiranih območij in večnamensko urbano prenovo.

Predlogi krepijo tudi okoljsko odgovorno razsežnost razvoja, saj temeljijo na uravnoteženi rabi prostora in trajnostnem upravljanju urbanih virov.

c) Razvoj turizma in kulturne dediščine

Občani so večkrat poudarili potrebo po boljši izrabi lokalnega turističnega in kulturnega potenciala, zlasti prek:

- Aktivacije jezer, območja VISTA in rudarske dediščine kot osrednjih nosilcev turistične identitete;
- Prenove rudarskih objektov, Gradov Turn in Šalek, stare elektrarne in drugih zgodovinskih objektov z novimi programi za kulturo, izobraževanje in dogodke;
- Povečanja namestitvenih kapacitet, z vključevanjem turističnih kmetij, glamping rešitev in družinskih penzionov;
- Razvoja kulturnih poti in kulinarične ponudbe, utemeljene na lokalnih zgodbah in tradicijah (npr. rudarska malica, potopljene vasi, zgodbe o Pozoju);
- Razvoj integrirane promocijske platforme za upravljanje in povezovanje ponudbe (predlagana s strani več kot tretjine sodelujočih).

Gre za model trajnostnega, identitetno utemeljenega turizma, ki temelji na sodelovanju z lokalno skupnostjo in dolgoročni viziji razvoja.

d) Infrastruktura, mobilnost in povezovanje

Predlogi na področju infrastrukture in mobilnosti so pogosto obravnavali rešitve za zaznane slabosti (glej poglavje 3.2.2):

- Zaključek tretje razvojne osi ter izboljšanje povezav z regionalnimi središči (Celje, Žalec);
- Razvoj digitalne infrastrukture kot enakovrednega razvojnega stebra (optika, javni Wi-Fi, digitalne storitve za občane);
- Prenova pešpoti, kolesarskih poti in spodbujanje trajnostne mobilnosti (mestni prevoz, skupni prevozi, polnilnice za električna vozila);
- Reorganizacija sistema Lokalc, z več linijami, razširjeno časovno dostopnostjo in povezavami s podeželskimi območji.

Predlogi ne zajemajo zgolj investicij, temveč tudi oblikovanje celovite prometne strategije, ki upošteva generacijsko in krajevno dostopnost.

e) Podpora mladim, znanju in participaciji

Med najpogosteje izraženimi skrbmi je bila nizka participacija mladih v lokalnem razvoju. Med rešitvami, ki jih predlagajo angažirani občani, izstopajo:

- Namenski prostori za mlade (kulturni center, coworking prostori, mladinske zadruge);
- Razvoj programov vključevanja v odločanje, kot so mladinski svet;
- Podpora mladinskemu podjetništvu, tekmovanjem, mentorskim programom in inovacijskim delavnicam;
- Nadgradnja in vsebinska posodobitev obstoječih visokošolskih študijskih programov v Mestni občini Velenje z novimi usmeritvami na področjih naprednih tehnologij, digitalizacije, umetne inteligence, podatkovne analitike ter interdisciplinarnih znanj,

povezanih z zelenim prehodom, energetiko in trajnostnim razvojem, ob hkratnem tesnejšem povezovanju študija z lokalnim in regionalnim okoljem.

Skupna rdeča nit je pričakovanje, da naj bo Velenje do leta 2040 kraj, kjer mladi ne zgolj ostajajo, temveč aktivno sooblikujejo prihodnost občine.

Nadpovprečno angažirani občani, vključeni v poglobljeni vprašalnik v okviru projekta VIS MO Velenje, so podali širok in vsebinsko usmerjen nabor razvojnih predlogov, ki tvorijo konsistenten okvir strateških prioritet občine. Ti predlogi bodo neposredno vključeni v oblikovanje operativnih ciljev, razvojnih ukrepov in kazalnikov spremljanja, ki bodo sestavni del dolgoročne razvojne strategije MO Velenje.

Poglavje 3.2 celovito potrjuje, da strukturirane metode, kot sta poglobljen vprašalnik in delavnice z nadpovprečno angažiranimi občani, omogočajo kvalitativen vpogled v lokalno vizijo, izzive in rešitve. Pridobljene vsebine niso le zbir subjektivnih vtisov, temveč predstavljajo empirično podlago, ki dopolnjuje strokovne analize in strateške dokumente.

Odgovori kažejo, da angažirani občani ne pristopajo k razvoju občine reaktivno ali kritično, temveč z visoko mero sistemske miselnosti, konstruktivnosti in želje po sodelovanju. Njihova pričakovanja so v veliki meri realistična, utemeljena v obstoječih omejitvah in zato operativno uporabna.

Ugotovitve iz poglavij 3.2.1 do 3.2.4 skupaj oblikujejo trojni okvir za strateško delovanje občine:

- Vrednotni kompas (kaj šteje kot temeljno merilo razvoja),
- Analitični zemljevid (kje so zaznane vrzeli in problemi),
- Projekcijska matrika (kaj so prednostne smeri in kako jih uresničiti).

Ta okvir se v nadaljevanju vizualno predstavi v sintezni shemi, ki prikazuje, kako se vsebinske ravni – vrednote, stanje in predlogi – medsebojno dopolnjujejo in tvorijo usmerjeno razvojno vizijo MO Velenje do leta 2040.

Shema: Trojni okvir ugotovitev kot podlaga za razvojno vizijo MO Velenje

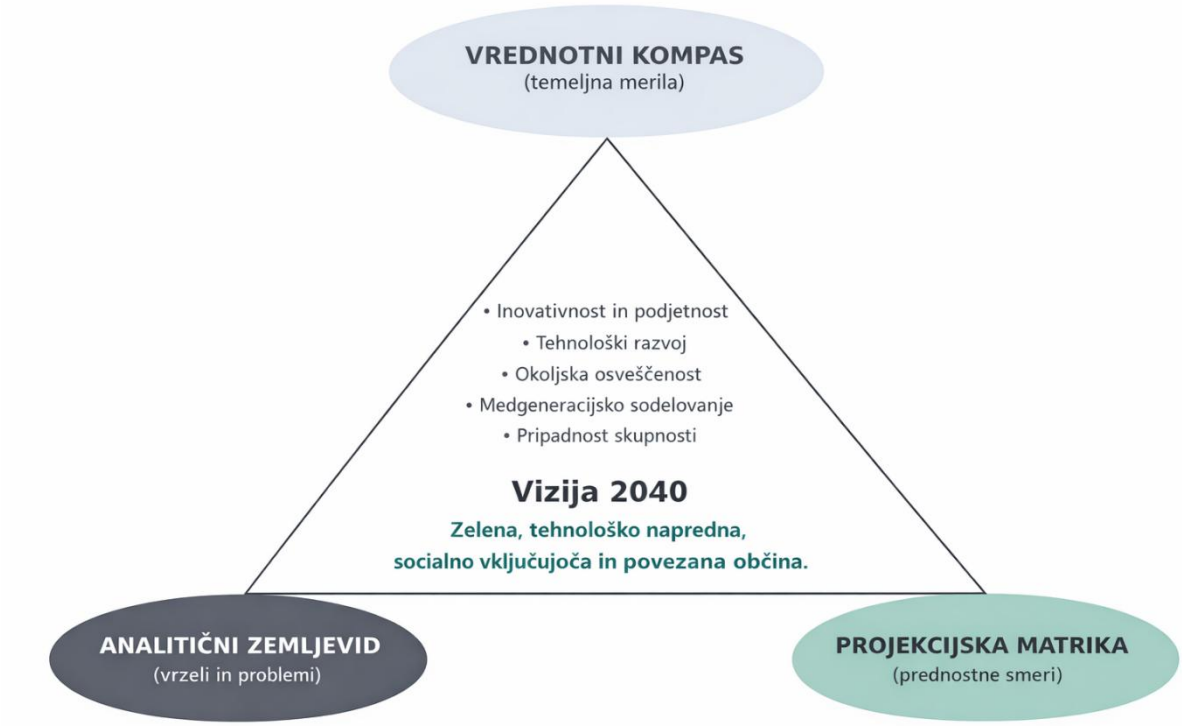

Shema zgoraj prikazuje sintezni model ugotovitev iz delavnic in vprašalnikov, izvedenih v okviru poglavja 3.2. Tri vsebinske ravni – vrednotni kompas, analitični zemljevid in projekcijska matrika – skupaj tvorijo konsistenten okvir, na katerem temelji oblikovanje vizije MO Velenje do leta 2040.

Vključitev prebivalcev v proces oblikovanja vizije ni bila zgolj dopolnilna ali simbolna, temveč strukturna in vsebinsko odločilna. Prav zato se bodo rezultati tega poglavja neposredno uporabili kot izhodišče za oblikovanje strateških ciljev, prioritetnih projektov ter sistema kazalnikov, ki bo predstavljal hrbtenico razvojne strategije MO Velenje do leta 2040.

S tem se potrjuje načelo, da ima vsaka strategija, ki temelji na vrednotah, utemeljena v skupnosti, višjo stopnjo legitimnosti, večjo verjetnost uresničitve in močnejšo sposobnost povezovanja lokalnih deležnikov okrog skupnih ciljev.

3.3 Zaznave občine Velenje v sosednjih občinah

Percepcija občine Velenje v očeh prebivalcev sosednjih občin predstavlja pomembno dopolnilo k razumevanju regionalne umeščenosti, privlačnosti in razvojnega potenciala mesta. Na podlagi strukturirane ankete, izvedene v šestih sosednjih občinah (Dobrna, Mislinja, Polzela, Slovenj Gradec, Šoštanj in Žalec), je bila zbrana vrsta mnenj in ocen, ki osvetljujejo, kako občino Velenje dojemajo njeni najbližji regionalni sosedi.

Skupno je bilo v anketi zajetih 377 prebivalcev iz navedenih občin, med njimi 218 žensk in 159 moških. Po starostni strukturi je bilo 110 anketirancev mlajših od 25 let, 199 v starostnem razponu med 25 in 60 let, in 68 starejših od 60 let. Takšna sestava omogoča reprezentativen

vpogled v raznolike generacijske in družbene skupine, ki dnevno ali občasno prihajajo v stik z Velenjem – bodisi kot uporabniki njegovih storitev, obiskovalci ali zaposleni.

V tem poglavju so analizirani kvantitativni in kvalitativni podatki: ocene kakovosti bivanja in turistične ponudbe, zaznana področja za izboljšave ter pogosti razlogi za obisk Velenja. Analiza omogoča poglobljen vpogled v prepoznavnost Velenja ter v identifikacijo priložnosti za nadaljnji razvoj in čezmejno sodelovanje z regijskim zaledjem.

Tabela: Demografska struktura anketirancev po občinah

Občina	Št. anket	Ž	M	do 25 let	25–60 let	nad 60 let
Dobrna	60	35	25	11	39	10
Mislinja	60	34	26	17	40	3
Polzela	50	29	21	11	25	14
Slovenj Gradec	63	38	25	30	25	8
Šoštanj	62	41	21	20	35	7
Žalec	82	41	41	21	35	26
SKUPAJ	**377**	**218**	**159**	**110**	**199**	**68**

3.3.1 Splošna ocena kakovosti bivanja v Velenju

Splošna ocena kakovosti bivanja v občini Velenje, kot jo zaznavajo prebivalci šestih sosednjih občin, se na ravni celotnega vzorca anketiranih giblje pri povprečni vrednosti 3,69 na petstopenjski lestvici. Ta rezultat nakazuje, da je občina Velenje v svojem širšem regionalnem okolju prepoznana kot prostor s solidnimi pogoji za življenje, vendar z opaznimi razlikami med občinami.

Tabela: Povprečna ocena kakovosti bivanja v občini Velenje po sosednjih občinah

Občina	Povprečna ocena kakovosti bivanja
Dobrna	3,50
Mislinja	3,45
Polzela	3,88
Slovenj Gradec	3,68
Šoštanj	3,88
Žalec	3,73
SKUPAJ	3,69

Najnižjo povprečno oceno so podali anketirani iz občine Mislinja (3,45) in Dobrna (3,50), medtem ko sta najvišji oceni zabeleženi v občinah Polzela in Šoštanj (obe po 3,88). Zelo podobno povprečje izražajo tudi prebivalci občin Žalec (3,73) in Slovenj Gradec (3,68).

Tovrstna ocena odraža predvsem zaznavo temeljnih značilnosti bivalnega okolja, kot so infrastruktura, varnost, dostopnost storitev, okoljska kakovost in splošna urejenost prostora. Hkrati pa so bili v odprtih vprašanjih izpostavljeni tudi različni izzivi, ki vplivajo na percepcijo

kakovosti bivanja – med najpogostejšimi so bili omenjeni slabe ceste, pomanjkanje parkirnih mest, prevelika prisotnost tujcev in neustrezna zdravstvena infrastruktura. Ti komentarji dopolnjujejo kvantitativne ocene in opozarjajo na področja, kjer si prebivalci iz okolice Velenja želijo izboljšav.

Dejstvo, da nobena izmed občin ni podala ocene nižje od 3,45, kaže na relativno stabilno in pozitivno osnovno percepcijo Velenja kot funkcionalnega urbanega središča v regiji. Kljub temu pa so medobčinske razlike dovolj izrazite, da jih je smiselno upoštevati pri načrtovanju komunikacijskih in razvojnih strategij, usmerjenih v večjo regijsko integracijo in krepitev vloge Velenja kot privlačnega mesta za bivanje in delo.

3.3.2 Pogledi na turistično ponudbo in razvojni potencial

V okviru ankete so prebivalci sosednjih občin ocenjevali tudi turistično ponudbo občine Velenje. Rezultati kažejo, da je percepcija turističnih vsebin izrazito pozitivna, saj skupna povprečna ocena znaša 3,96 na petstopenjski lestvici. To je višje od ocene splošne kakovosti bivanja (3,69), kar kaže na prepoznavnost Velenja kot atraktivne destinacije za prosti čas in obiskovalce.

Najvišje povprečne ocene so podali anketiranci iz občin Žalec (4,21) in Šoštanj (4,20), zelo visoko pa je tudi mnenje iz občine Slovenj Gradec (4,00). Najnižjo oceno (čeprav še vedno pozitivno) so podali prebivalci občine Mislinja (3,56). V nadaljevanju predstavljamo tabelo s povprečnimi ocenami po občinah:

Tabela: Povprečna ocena turistične ponudbe v občini Velenje po sosednjih občinah

Občina	Povprečna ocena turistične ponudbe
Dobrna	3,90
Mislinja	3,56
Polzela	3,89
Slovenj Gradec	4,00
Šoštanj	4,20
Žalec	4,21
SKUPAJ	**3,96**

Kvalitativni komentarji dodatno utrjujejo kvantitativne rezultate. Najpogosteje pohvaljeni so: Velenjsko jezero in plaža, Vista, kulturni dogodki (zlasti Pikin festival) ter splošna urejenost okolja. V nadaljevanju so zbrani najpogostejši pozitivni komentarji, razvrščeni po občinah:

Tabela: Najpogostejši komentarji o turistični ponudbi po občinah

Občina	Komentar 1	Komentar 2	Komentar 3
Dobrna	Odlično jezero in plaža	Visoke cene	Pohvale Pika festivalu
Mislinja	Urejeno jezero in vista	Pogrešam večjo izbiro v kulinariki	Veliko zelenih površin in sprehajalnih poti
Polzela	Odlično urejeno jezero	Več trgovin z oblačili, večja ponudba v restavracijah	Grad, Pikin festival in veliko koncertov

Občina	Komentar 1	Komentar 2	Komentar 3
Slovenj Gradec	Velenjsko jezero s plažo je super urejeno	Vista, festival Pika	Lepa plaža
Šoštanj	Odlična Velenjska plaža in jezero	Dobra gostinska ponudba, festivali, kolesarske poti	Zelo raznolika ponudba
Žalec	Velenjsko jezero s plažo je super urejeno	Dogajanje na Visti	Dober muzej premogovništva
SKUPAJ	**Velenjsko jezero s plažo je super urejeno**	**Odlično jezero in plaža**	**Visoke cene**

Z analizo odprtih odgovorov o razvojnih potencialih občine Velenje se dodatno utrjuje vtis, da javnost prepoznava turizem kot osrednjo strateško priložnost mesta. V skoraj vseh občinah se pojavlja turizem kot prvi ali drugi najpogostejši odgovor, pogosto pa ga spremljajo tudi omembe industrije, energetike, trajnostnega razvoja in kulturnih dogodkov.

Tovrstne zaznave kažejo, da ima Velenje ugled regijskega središča z razvitimi infrastrukturnimi pogoji za sprejem obiskovalcev, atraktivno naravno in kulturno ponudbo ter potencialom za nadaljnjo specializacijo v smeri zelenega in doživljajskega turizma. Kljub temu pa več odzivov opozarja tudi na visoke cene, pomanjkanje kulinarične raznolikosti in sezonskost ponudbe, kar nakazuje konkretne izzive za prihodnje strateško načrtovanje.

3.3.3 Kaj prebivalci sosednjih občin prepoznajo kot prednosti in slabosti

Poleg numeričnih ocen so anketirani prebivalci sosednjih občin podali tudi številne odprte komentarje o tem, kaj jih v občini Velenje moti oziroma kaj prepoznavajo kot slabosti, pa tudi o zaznanih razvojnih priložnostih. Takšna vsebina omogoča kvalitativno poglobitev v razumevanje stališč, ki kvantitativne ocene le delno odražajo.

Med najpogosteje omenjenimi slabostmi izstopa slaba prometna infrastruktura, še posebej v obliki pritožb glede slabih cest in pomanjkanja parkirnih mest. Komentarji, kot so *"luknjaste ceste"*, *"premalo parkirnih mest v centru"* ali *"neurejen javni prevoz"*, se pojavljajo v skoraj vseh občinah. Poleg tega mnogi anketiranci izpostavljajo kulturne in jezikovne razlike, kar se izraža v kritikah na račun prevelike prisotnosti tujcev, pomanjkanja asimilacije in redke uporabe slovenskega jezika v javnem prostoru.

Zanimivo je, da se komentarji o zdravstveni infrastrukturi, kot je *"ni bolnišnice"* ali *"slabo urejeno zdravstvo"*, pojavljajo zlasti v bližnjih, manjših občinah (npr. Dobrna, Polzela). Pomemben segment kritike se nanaša tudi na omejeno stanovanjsko ponudbo, pomanjkanje večjih izobraževalnih ustanov in na občutek, da Velenje kljub urbanosti ni v vseh pogledih varno mesto.

Spodaj so predstavljeni trije najpogostejši negativni komentarji po posamezni občini in skupno v regiji:

Tabela: Najpogostejši negativni komentarji po občinah

Občina	Komentar 1	Komentar 2	Komentar 3
Dobrna	Slabe ceste	Preveč tujcev	Ni bolnišnice

Občina	Komentar 1	Komentar 2	Komentar 3
Mislinja	Pomanjkanje parkirnih mest	Slabe ceste	Premalo izobraževalnih inštitucij
Polzela	Pomanjkanje parkirnih mest	Slabe ceste	Preveč priseljencev
Slovenj Gradec	Slabe ceste	Moti me smrad (premog)	Gneča, preveč ljudi
Šoštanj	Pogrešam prostore za druženje mladih	Slabe ceste	Premalo nočnega življenja
Žalec	Slabe ceste	Zrak (slab vonj)	Preveč tujcev
SKUPAJ	**Slabe ceste**	**Preveč tujcev**	**Pomanjkanje parkirnih mest**

Kljub kritikam pa so v odprtih odgovorih pogosto prisotne tudi pozitivne ocene razvoja, kot na primer pohvale za urejenost okolja, kulturno dogajanje, infrastrukturo, dostopnost in predvsem turistično ponudbo. Te zaznave so bile podrobneje predstavljene že v prejšnjem razdelku, v tem poglavju pa jih lahko razumemo kot kontra-pozicijo pogostim negativnim ocenam: Velenje je urejeno, toda cestno dotrajano; zanimivo, a jezikovno raznoliko; odprto, a premalo povezano z manjšimi občinami.

Te kontradikcije potrjujejo kompleksno podobo Velenja v očeh njegovega regijskega okolja in hkrati poudarjajo nujnost boljše komunikacije z zalednimi občinami, jasne identitete mesta in bolj celovitega pristopa k urbanemu in socialnemu načrtovanju.

3.3.4 V čem je Velenje najboljše – zaznani razvojni potenciali

Vprašanje o tem, *v čem je oziroma bi lahko bila občina Velenje najboljša*, je anketirancem omogočilo razmislek o prihodnosti mesta skozi prizmo svojih potreb, izkušenj in zaznav. V odgovorih izstopajo štirje glavni razvojni stebri, ki jih sosednje občine prepoznavajo kot ključne za prihodnost Velenja: turizem, industrija, energetika in kulturni ter športni dogodki.

Skoraj v vseh občinah se turizem pojavi kot prvi ali drugi najpogostejši odgovor. To nakazuje, da je Velenje že utrjeno prepoznavno po svoji naravni in urbani krajini, Velenjskem jezeru, Vista parku, festivalskih dogodkih in muzejski ponudbi. Anketirani zaznavajo potencial v razvoju dodatnih vsebin za različne ciljne skupine (družine, mladi, starejši), pa tudi v širjenju spremljevalnih dejavnosti, kot so nastanitve, kulinarika in vodenje po dediščini.

Poleg turizma je pogosto izpostavljena tudi industrijska moč občine, kar vključuje tako preteklost (Gorenje, premogovništvo) kot nove priložnosti (tehnološki razvoj, prestrukturiranje energetike). Energetika se pojavlja kot izraz nadaljnje identitete mesta – vključno s prehodom v obnovljive vire, trajnostno upravljanje virov in inovativne pristope, kot je preobrazba Termoelektrarne Šoštanj (TEŠ).

Spodnja tabela prikazuje tri najpogostejše zaznane prednosti oz. razvojne potenciale po posamezni občini in skupno:

Tabela: V čem bi lahko bila občina Velenje najboljša – komentarji po občinah

Občina	Komentar 1	Komentar 2	Komentar 3
Dobrna	Turizem	Industrija	Energetika
Mislinja	Turizem	Privabiti tuje investitorje	Izboljšati ceste

Občina	Komentar 1	Komentar 2	Komentar 3
Polzela	Turizem	Industrija	Prireditve, festivali
Slovenj Gradec	Turizem	Festivali	Bela tehnika
Šoštanj	Turizem	Šport	Trajnostni razvoj in ekologija
Žalec	Turizem	Premogovništvo	Energetika
SKUPAJ	**Turizem**	**Industrija**	**Energetika**

Poudarjeno zaupanje v razvojni potencial turizma in industrije kaže na visoka pričakovanja, da bo Velenje tudi po koncu rudarske in energetske tranzicije ostalo pomembno regijsko središče. Hkrati je zaznati potrebo po bolj jasni dolgoročni strategiji, ki bo znala povezati naravne danosti, gospodarsko dediščino in sodobne trajnostne trende v koherentno celoto. S takšnim pristopom bi lahko Velenje okrepilo svojo vlogo kot zgled uspešnega regionalnega prestrukturiranja in laboratorij dobrih praks za druga slovenska mesta v tranziciji.

3.3.5 Razlogi za obisk občine Velenje

Eden ključnih kazalnikov regionalne privlačnosti mesta je pogostost in namen obiskov prebivalcev iz okoliških občin. Anketiranci so imeli možnost navesti razloge, zaradi katerih najpogosteje obiščejo občino Velenje. Rezultati kažejo, da se Velenje uveljavlja kot regionalno središče storitev, rekreacije in vsakdanjih opravkov, saj prevladujejo motivi, ki so neposredno povezani z osnovnimi potrebami in kakovostjo življenja.

Najpogosteje omenjeni razlog za obisk Velenja je nakupovanje, ki je na prvem mestu v štirih od šestih občin. To potrjuje vlogo Velenja kot pomembnega trgovskega središča regije, ki z nakupovalnimi centri, dostopnostjo in ponudbo privablja prebivalce tudi iz bolj oddaljenih krajev.

Na drugem mestu po pogostosti izstopa rekreacija na in ob jezeru, kar potrjuje turistično-rekreativno funkcijo Velenja. Velenjsko jezero je prepoznano kot kakovostna destinacija za prosti čas, kar dodatno utrjuje pozitivne zaznave o mestni urejenosti in zelenih površinah.

Na tretjem mestu je večkrat naveden razlog obiski (sorodnikov, prijateljev) ali obisk restavracije/bara, kar kaže na socialno in kulturno integriranost Velenja v širši prostor. S tem Velenje ne opravlja le gospodarsko-funkcionalne vloge, temveč tudi povezovalno družbeno vlogo v regiji.

Spodnja tabela prikazuje tri najpogostejše razloge za obisk občine Velenje po posameznih občinah ter skupno:

Tabela: Najpogostejši razlogi za obisk občine Velenje po občinah

Občina	Komentar 1	Komentar 2	Komentar 3
Dobrna	Po nakupih	Rekreacija na in ob jezeru	Obisk restavracije/bara
Mislinja	Po nakupih	V službo	Obisk restavracije/bara
Polzela	V trgovino	Rekreacija na in ob jezeru	Obiski
Slovenj Gradec	Po nakupih	Rekreacija na in ob jezeru	Restavracije in bari
Šoštanj	Po nakupih	Rekreacija na in ob jezeru	Obiski
Žalec	Rekreacija na in ob jezeru	Po nakupih	Obiski

Občina	Komentar 1	Komentar 2	Komentar 3
SKUPAJ	Po nakupih	Rekreacija na in ob jezeru	Obiski

Ti podatki potrjujejo, da je Velenje za sosednje občine hkrati nakupovalna destinacija, prostor za sprostitev, in socialno stičišče. Pomembno je poudariti, da so to oblike vsakdanjih interakcij, ki ustvarjajo mehke oblike regionalne integracije, krepijo izkušnjo občine Velenje kot odprtega in dostopnega mesta ter utrjujejo njeno simbolno in funkcionalno središčno vlogo v širšem prostoru.

Sklepni povzetek poglavja 3.3

Analiza zaznav občine Velenje v sosednjih občinah razkriva večdimenzionalno podobo mesta v regijskem prostoru. Velenje je v zavesti prebivalcev iz okolice prepoznano kot funkcionalno, relativno dobro razvito in privlačno urbano središče, zlasti na področju trgovine, turizma in rekreacije. Skupna ocena kakovosti bivanja je pozitivna (3,69), še višja pa je ocena turistične ponudbe (3,96), kar kaže na jasno izražene potenciale za nadaljnji razvoj v tej smeri.

Kvalitativni komentarji izpostavljajo tako močna področja (npr. jezero, dogodki, infrastruktura) kot tudi kritične točke (npr. slaba cestna infrastruktura, pomanjkanje parkirnih mest, prisotnost družbenih napetosti zaradi kulturne raznolikosti). Obenem je turizem nedvomno najpogosteje naveden kot razvojna priložnost, medtem ko so nakupi in rekreacija glavna razloga za obisk mesta.

Spodnja tabela povzema ključne ugotovitve poglavja 3.3:

Tabela: Povzetek zaznav občine Velenje v sosednjih občinah

Vidik	Ključne ugotovitve
Kakovost bivanja	Povprečna ocena: 3,69; najvišje v Polzeli in Šoštanju (3,88)
Turistična ponudba	Povprečna ocena: 3,96; najvišje v Žalcu in Šoštanju (4,21/4,20)
Prednosti (pozitivni komentarji)	Jezero, Vista, festivali, urejenost, dostopnost
Slabosti (negativni komentarji)	Slabe ceste, preveč tujcev, pomanjkanje parkirnih mest
Razvojni potenciali	Turizem, industrija, energetika
Najpogostejši razlogi za obisk	Po nakupih, rekreacija na in ob jezeru, obiski

Poglavje 3.3 dokazuje, da je Velenje v očeh svojih sosedov privlačno, vendar ne brez težav. Poudarek na medobčinskem sodelovanju, infrastrukturi in strateškem razvoju turizma se zdi ključen za utrjevanje njegove vloge regijskega središča tudi v prihodnje.

3.4 Realizacija prejšnje Vizije in strategije (Strateški razvojni dokument mestne občine Velenje 2008-2025) in izhodišča za novo vizijo razvoja

3.4.1 Ključni cilji in usmeritve prejšnjega Strateškega razvojnega dokumenta 2008-2025

Strateški razvojni dokument Mestne občine Velenje za obdobje 2008–2025 je bil zasnovan kot celovit razvojni okvir, katerega temeljni namen je bil izboljšati konkurenčnost občine, omogočiti dolgoročno gospodarsko stabilnost ter hkrati krepiti kakovost bivanja prebivalcev. Dokument je izhajal iz analize razvojnega položaja občine, zaznanih strukturnih primanjkljajev ter razvojnih priložnosti v regionalnem, nacionalnem in evropskem prostoru, pri čemer je posebno pozornost namenjal vključevanju prebivalcev in deležnikov v proces oblikovanja vizije in ciljev razvoja

Osrednji strateški cilj dokumenta je bil spodbuditi uravnotežen razvoj občine, ki bi temeljil na gospodarski preobrazbi, razvoju znanja in inovativnosti, izboljšanju prometne in komunalne infrastrukture, odgovornem upravljanju prostora in okolja ter krepitvi družbene kohezije. Vizija razvoja do leta 2025 je Velenje opredeljevala kot gospodarsko razvito, infrastrukturno dobro povezano in okoljsko sprejemljivo urbano središče z visoko kakovostjo življenja, ki je privlačno tako za prebivalce kot za obiskovalce in investitorje.

Strateške usmeritve so bile strukturirane v pet vsebinskih stebrov, ki so skupaj tvorili temelj razvojnega modela občine. Na področju gospodarstva je bil poudarek namenjen diverzifikaciji gospodarske strukture, zmanjševanju odvisnosti od velikih industrijskih sistemov, spodbujanju malega in srednjega podjetništva, razvoju dejavnosti z višjo dodano vrednostjo ter krepitvi inovativnosti, raziskav in razvoja. Poseben poudarek je bil namenjen ustvarjanju kakovostnih delovnih mest, razvoju človeških virov ter izboljšanju povezav med gospodarstvom in izobraževalnimi institucijami.

Na področju prometa in infrastrukture so cilji sledili izboljšanju prometne dostopnosti občine, nadgradnji cestnega in javnega prometnega omrežja ter razvoju sodobne komunalne in komunikacijske infrastrukture. Dokument je izpostavljal potrebo po boljši regionalni in medregionalni povezanosti, zmanjševanju prometnih zastojev ter večji varnosti in funkcionalnosti prometnega sistema, ob hkratnem izboljševanju pogojev za pešce in kolesarje.

V okviru stebra okolje in prostor je bil strateški poudarek usmerjen v varstvo okolja, izboljšanje kakovosti zraka, voda in bivalnega okolja ter bolj usklajeno in trajnostno prostorsko načrtovanje. Dokument je izhajal iz zavedanja okoljskih obremenitev, povezanih z energetiko in industrijo, ter poudarjal potrebo po postopnem izboljševanju okoljskih standardov, učinkovitejšem ravnanju z viri in ohranjanju naravnih ter zelenih površin v urbanem prostoru.

Izobraževanje je bilo opredeljeno kot ključen dolgoročni razvojni dejavnik občine. Strateški cilji so vključevali izboljšanje kakovosti izobraževalne infrastrukture, krepitev formalnega in neformalnega izobraževanja, spodbujanje vseživljenjskega učenja ter večjo povezanost izobraževalnega sistema z razvojnimi potrebami gospodarstva in lokalnega okolja. Poseben poudarek je bil namenjen mladim, razvoju kompetenc prihodnosti in zadrževanju izobraženega kadra v občini.

Na področju kakovosti življenja so bile strateške usmeritve usmerjene v krepitev socialne varnosti, dostopnosti javnih storitev, kulturnega in športnega udejstvovanja ter izboljšanje bivalnega okolja. Dokument je poudarjal pomen družbene povezanosti, medgeneracijskega sodelovanja, kulturne identitete in varnosti, ob hkratnem razvoju urbanih vsebin, ki prispevajo k privlačnosti mesta.

Celoten strateški razvojni dokument 2008–2025 je temeljil na načelu celostnega pristopa, ki povezuje gospodarski, prostorski, okoljski in družbeni razvoj ter vzpostavlja jasno povezavo med vizijo, strateškimi cilji, operativnimi programi in projekti. Vzpostavitev sistema kazalnikov za spremljanje izvajanja strategije je predstavljala pomemben element dokumenta, saj je omogočala sprotno spremljanje napredka in prilagajanje razvojnih usmeritev glede na dejanske razmere in dosežene rezultate.

3.4.2 Pregled doseženih rezultatov in izvedenih ukrepov

Izvajanje stare Strategije razvojnih ciljev Mestne občine Velenje za obdobje 2008–2025 je v zadnjih letih prineslo vrsto konkretnih projektov in ukrepov, ki so prispevali k izboljšanju kakovosti življenja, razvoju infrastrukture, podpori gospodarstvu, socialni vključenosti prebivalcev ter trajnostnemu razvoju mesta. V občini se projekti izvajajo s pomočjo občinskega proračuna, republiških sredstev ter vse večjega deleža sofinanciranja iz evropskih virov, kar kaže na aktivno uporabo zunanjih finančnih instrumentov pri uresničevanju strateških ciljev .

Na področju gospodarskega razvoja in podjetništva izpostavlja Mestna občina Velenje gradnjo Tehnološkega parka Velenje – TecHub, sodobnega objekta inovacij in tehnološkega razvoja, ki bo po zaključku gradnje nadgradil pogoje za razvoj inovativnih podjetij ter nastanek več novih delovnih mest in privabljanje investicij . Prav tako občina nadaljuje razvoj poslovnih con, kot je Poslovna cona Pesje – vzhod, s čimer spodbuja rast lokalnega gospodarstva in rabo degradiranih območij za namene gospodarske rabe .

Na področju javne infrastrukture in kakovosti prostora so bili izvedeni ali so v teku ključni urbanistični in komunalni projekti, kot je prenova mestnega središča – Cankarjeve ceste, namenjena trajnostni mobilnosti, izboljšanju prometne in javne infrastrukture ter večji dostopnosti prostora za vse uporabnike . Občina prav tako izvaja obsežne investicije v izboljšanje sistema daljinskega ogrevanja Šaleške doline z namenom povečanja energetske učinkovitosti in zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov .

Rezultati vlaganj občine v obnovo in izgradnjo javnih objektov kažejo na širše učinke v lokalnem sektorju storitev in infrastrukture. V letu 2024 je bil zaključen obsežen investicijski cikel, ki je med drugim vključeval dozidavo Centra za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje, ureditev večgeneracijskega parka Lipa ter sanacijo komunalne infrastrukture in vzpostavil skoraj popolne pokritosti občine s pitno vodo .

Na področju socialne vključenosti so bili izvedeni ukrepi blažitve socialnih in energetskih stisk občanov, kot so subvencije za zmanjšanje porabe toplote ter izredna socialna pomoč za plačilo življenjskih stroškov, kar je prispevalo k izboljšanju socialne varnosti prebivalcev .

Na področju turizma in promocije mesta so bile izvedene različne aktivnosti za spodbujanje trajnostnih oblik turizma, urejanje turistične infrastrukture ob Velenjskem jezeru ter podpora

prostovoljskim in turističnim organizacijam, s čimer se povečuje prepoznavnost destinacije in vključevanje lokalnih deležnikov v razvoj turistične ponudbe .

Občina je bila tudi prepoznana na mednarodni ravni, kot na primer z Evropsko nagrado Green Leaf 2024, kar odraža prizadevanja za trajnostno urbano preobrazbo in zmanjševanje okoljskih obremenitev ter krepi ugled mesta kot primer dobre prakse pri zeleni tranziciji .

Skupni učinek izvedenih projektov in ukrepov kaže, da je Mestna občina Velenje v obdobju izvajanja stare strategije uspešno naslovila številne razvojne izzive, pri čemer se je kakovost življenja prebivalcev izboljšala, lokalno gospodarstvo okrepilo in občina postavila temelje za prihodnjo trajnostno rast in razvoj, kar predstavljajo pomembna izhodišča za oblikovanje vizije in strateških ciljev novega dokumenta VIS do leta 2040.

3.4.3 Glavne omejitve in izzivi pri izvajanju

Kljub številnim doseženim rezultatom se je pri izvajanju Strateškega razvojnega dokumenta Mestne občine Velenje za obdobje 2008–2025 pokazalo več omejitev in izzivov, ki so vplivali na dinamiko, obseg in učinkovitost uresničevanja zastavljenih ciljev. Večina teh izzivov je bila povezana s širšimi sistemskimi, gospodarskimi in institucionalnimi okoliščinami ter ni izvirala iz same vsebine strategije, temveč iz spremenjenih razvojnih pogojev v daljšem časovnem obdobju.

Ena ključnih omejitev je bila dolgotrajna gospodarska in strukturna preobrazba Šaleške doline, ki je bila močno zaznamovana z zgodovinsko vlogo energetike in industrije. Postopno prilagajanje na nove gospodarske razmere, diverzifikacija gospodarske strukture in razvoj dejavnosti z višjo dodano vrednostjo so zahtevali več časa, finančnih sredstev in institucionalne podpore, kot je bilo prvotno predvideno. Posledično so se nekateri razvojni premiki uresničevali počasneje, kot je bilo načrtovano.

Pomemben izziv je predstavljala tudi omejena finančna kapaciteta občinskega proračuna v posameznih obdobjih, zlasti v času gospodarskih kriz in povečane negotovosti na nacionalni ravni. To je vplivalo na možnost sočasnega izvajanja večjih investicijskih projektov ter zahtevalo postopno fazno izvedbo ali prilagajanje obsega posameznih ukrepov. Odvisnost od zunanjih virov financiranja, predvsem državnih in evropskih sredstev, je dodatno pogojevala časovno dinamiko izvajanja projektov.

Na področju prostorskega razvoja in infrastrukture so se kot omejitve izkazali dolgotrajni postopki umeščanja projektov v prostor, kompleksni postopki pridobivanja soglasij ter usklajevanja z različnimi nosilci urejanja prostora. Ti postopki so pogosto podaljšali čas priprave in izvedbe projektov ter zahtevali dodatna strokovna in organizacijska prizadevanja.

Izzive je predstavljalo tudi usklajevanje strateških ciljev na lokalni ravni z nacionalnimi politikami in zakonodajnimi spremembami, ki so se v obdobju izvajanja strategije večkrat spreminjale. Spremembe zakonodajnega okvira, zlasti na področju energetike, okolja, prostorskega načrtovanja in javnih financ, so zahtevale sprotno prilagajanje razvojnih pristopov in projektnih rešitev.

Na področju družbenega razvoja in vključevanja prebivalcev se je pokazalo, da dolgoročne razvojne spremembe zahtevajo stalno komunikacijo, sodelovanje in krepitev zaupanja med

občino, prebivalci in drugimi deležniki. Različna pričakovanja, interesi in stopnje pripravljenosti na spremembe so v posameznih primerih vplivali na hitrost sprejemanja in uresničevanja razvojnih odločitev.

Pomemben izziv je predstavljala tudi omejena sistematičnost spremljanja in vrednotenja izvajanja strategije v celotnem obdobju njenega trajanja. Čeprav so bili vzpostavljeni osnovni kazalniki in mehanizmi spremljanja, se je skozi prakso pokazala potreba po bolj integriranem, preglednem in digitalno podprtem sistemu spremljanja, ki bi omogočal bolj pravočasno prilagajanje ukrepov in večjo preglednost doseženih rezultatov.

Navedene omejitve in izzivi so pomembno prispevali k razumevanju dejanskih pogojev izvajanja strateških dokumentov na lokalni ravni ter predstavljajo dragocena izhodišča za nadgradnjo pristopov, orodij in upravljavskih mehanizmov v novi Strategiji VIS do leta 2040.

3.4.4 Ključne izkušnje in izhodišča za oblikovanje Vizije 2040

Izkušnje, pridobljene v obdobju izvajanja Strateškega razvojnega dokumenta Mestne občine Velenje 2008–2025, predstavljajo pomembno izhodišče za oblikovanje nove Vizije razvoja do leta 2040. Analiza doseženih rezultatov, identificiranih omejitev in sistemskih izzivov je pokazala, da dolgoročni razvoj občine zahteva celostni, prilagodljiv in na podatkih temelječ pristop, ki presega sektorsko razmišljanje in omogoča učinkovito povezovanje različnih razvojnih področij.

Ena ključnih izkušenj preteklega obdobja je pomen jasne in dolgoročno usmerjene vizije, ki služi kot skupni referenčni okvir za strateške cilje, ukrepe in projekte ter hkrati omogoča prilagajanje nepredvidenim spremembam v gospodarskem, okoljskem in družbenem okolju. Vizija mora biti dovolj ambiciozna, da spodbuja razvojne premike, vendar hkrati dovolj realna in operativna, da omogoča postopno uresničevanje ciljev v okviru razpoložljivih virov.

Izvajanje prejšnje strategije je jasno pokazalo tudi potrebo po večji integraciji razvojnih politik, zlasti na presečišču gospodarstva, prostora, energetike, mobilnosti, okolja in družbenega razvoja. Razdrobljenost ukrepov in omejena medsebojna povezanost posameznih področij sta v določenih primerih zmanjšali sinergijske učinke projektov. Nova vizija zato izhaja iz načela celostnega razvoja, ki povezuje posamezne vsebinske stebre v enoten razvojni model občine.

Pomembno izhodišče za Vizijo 2040 predstavlja tudi spoznanje o nujnosti dolgoročne gospodarske preobrazbe, ki temelji na znanju, inovativnosti, trajnostnih dejavnostih in razvoju delovnih mest z višjo dodano vrednostjo. Preteklo obdobje je potrdilo, da gospodarski razvoj ni zgolj vprašanje investicij v infrastrukturo, temveč zahteva sočasno vlaganje v človeške vire, podporno podjetniško okolje, povezovanje z izobraževalnimi in raziskovalnimi institucijami ter ustvarjanje privlačnega bivalnega okolja.

Na področju okolja in prostora so izkušnje poudarile pomen pravočasnega in sistematičnega prilagajanja na podnebne spremembe ter prehoda v nizkoogljično in energetsko učinkovito lokalno okolje. Okoljski izzivi, s katerimi se je občina soočala v preteklosti, so dodatno okrepili zavedanje, da trajnostni razvoj ni dodaten, temveč osrednji razvojni cilj, ki mora biti vključen v vse strateške odločitve in projekte.

Preteklo obdobje je prav tako pokazalo, da dolgoročni razvoj ni mogoč brez aktivnega vključevanja prebivalcev, civilne družbe, gospodarstva in drugih deležnikov. Vključevanje javnosti v proces oblikovanja nove Vizije 2040 tako temelji na izkušnjah sodelovalnih pristopov, uporabljenih pri prejšnji strategiji, ter na nadgradnji mehanizmov dialoga, transparentnosti in soustvarjanja razvojnih rešitev.

Pomembno izhodišče za novo vizijo predstavlja tudi potreba po izboljšanem sistemu spremljanja in vrednotenja izvajanja strategije. Izkušnje preteklega obdobja so pokazale, da učinkovito upravljanje razvoja zahteva jasne cilje, merljive kazalnike, redno poročanje ter digitalno podprta orodja, ki omogočajo pravočasno zaznavanje odstopanj in prilagajanje ukrepov.

Na podlagi navedenih izkušenj nova Vizija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 izhaja iz načel trajnostnosti, odpornosti, vključenosti in inovativnosti ter predstavlja nadgradnjo preteklih razvojnih usmeritev. Vizija 2040 ne pomeni prekinitve s preteklimi prizadevanji, temveč njihovo vsebinsko in metodološko nadgradnjo, prilagojeno sodobnim razvojnim izzivom in priložnostim v lokalnem, nacionalnem in evropskem prostoru.

4. VIZIJA RAZVOJA MESTNE OBČINE VELENJE DO LETA 2040

Namen poglavja

Poglavje 4 predstavlja osrednji strateški del dokumenta in opredeljuje ključne razvojne usmeritve, strateške stebre ter dolgoročne cilje Mestne občine Velenje do leta 2040. Na podlagi predhodnih analiz stanja ter zaznanih vrednot in pričakovanj prebivalcev oblikuje strukturiran okvir razvojnih prioritet, ki povezujejo gospodarske, prostorske, okoljske in družbene vidike razvoja. Namen poglavja je podati jasno, celovito in usklajeno strateško podlago za načrtovanje ukrepov, projektov in politik, ki bodo usmerjali trajnostni, vključujoči in razvojno uravnotežen razvoj občine.

Poglavje o viziji razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 predstavlja ključno programsko izhodišče celotnega razvojnega dokumenta VIS MO Velenje. Vizija je zasnovana na poglobljeni sintezi treh medsebojno dopolnjujočih stebrov: (1) strateških dokumentov evropske, nacionalne, regionalne in lokalne ravni, (2) empiričnih vpogledov iz izvedene ankete med prebivalci Velenja ter (3) vrednot in predlogov, izraženih na delavnicah z nadpovprečno angažiranimi občani. Ta trojni okvir omogoča, da vizija ni le politična izjava ali normativni ideal, temveč realističen in operativen kompas za strateške usmeritve občine v naslednjih petnajstih letih.

Mestna občina Velenje se nahaja v prelomnem zgodovinskem trenutku. Proces opuščanja premogovništva ter energetske tranzicije zahteva prestrukturiranje lokalnega gospodarstva, prostorskih rešitev in družbene infrastrukture. Hkrati pa evropski in nacionalni programi – kot so Zeleni dogovor, Sklad za pravični prehod, NOO in S5 – občini ponujajo pomembne razvojne priložnosti. Te so še posebej izrazite na področjih digitalizacije, zelene preobrazbe, podjetništva, kulture in turizma.

V takšnem okolju postaja oblikovanje dolgoročne razvojne vizije ne le formalna zahteva, temveč nujen korak k strateškemu usklajevanju vseh razvojnih virov in potencialov. Vizija, kot bo predstavljena v nadaljevanju, ne izhaja le iz strokovnih analiz in političnih ciljev, temveč tudi iz pričakovanj občank in občanov – kot jih izražajo v anketah, delavnicah in komentarjih. S tem poglavjem se vzpostavlja temeljna smer, v katero bo občina usmerjala svoje prostorske, gospodarske, socialne in institucionalne politike do leta 2040.

4.1 Oblikovanje vizije: izhodišča, metode in viri

Vizija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 temelji na širokem in večplastnem naboru izhodišč, ki povezujejo strateške dokumente, empirične podatke in sodelovanje lokalne skupnosti. Proces oblikovanja vizije ni potekal zgolj kot administrativna naloga, temveč kot strukturiran in transparenten postopek, ki upošteva kompleksnost izzivov, s katerimi se občina sooča ob prehodu v post-premogovno obdobje.

Izhodišča za oblikovanje vizije

Izhodišča za oblikovanje vizije so bila oblikovana na podlagi naslednjih treh ključnih ravni:

- Strateška analiza razvojnih dokumentov: S celovito analizo evropskih (npr. Zeleni dogovor, VFO, Next Generation EU), nacionalnih (npr. NOO, S5, SRS2030, OdSPRS) in regionalnih (RRP Savinjske regije, ONPP SAŠA) dokumentov so bile opredeljene ključne usmeritve, ki določajo razvojne možnosti in omejitve za MO Velenje. Dodatno so bili vključeni vsi aktualni lokalni strateški dokumenti po petih vsebinskih stebrih VIS (gospodarstvo, promet, okolje, izobraževanje, kakovost življenja).
- Empirična analiza mnenj prebivalcev: Leta 2025 izvedena anketa med 588 občani iz vseh krajevnih skupnosti in mestnih četrti je podala jasen vpogled v zaznave, prioritete in razvojna pričakovanja različnih starostnih in družbenih skupin. Anketirani so izpostavili kot ključne vrednote kakovosti bivanja urejeno infrastrukturo, dostopnost zdravstvene oskrbe, varnost, zaposlitev v bližini doma, stanovanjsko dostopnost in socialno povezanost.

- Delavnice z nadpovprečno angažiranimi prebivalci: V okviru projekta VIS MO Velenje je bilo izvedenih več strukturiranih delavnic (maj 2025), v katerih so sodelovali predstavniki različnih generacij in lokalnih okolij. Skupaj z dodatnim kvalitativnim vprašalnikom (n = 175) so oblikovali vrednotni kompas in predloge za vsebinske razvojne prioritete občine do leta 2040. V ospredje so postavili tehnološki razvoj, okoljsko odgovornost, družbeno vključenost, povezovanje znotraj občine in navzven ter skrb za medgeneracijsko kohezijo.

Metodološki pristop

Proces oblikovanja vizije je temeljil na kombinaciji:

- pregledna **analiza** strateških dokumentov na vseh ravneh,
- kvantitativnih metod z uporabo strukturirane ankete med občani,
- kvalitativnih metod (delavnice, fokusne skupine, odprti odgovori) za zajem vrednot in zaznav,
- komparativne analize zaznav v sosednjih občinah (npr. Šoštanj, Polzela, Žalec) kot dopolnilne perspektive regionalne umeščenosti MO Velenje.

Vizija je tako rezultat sistemskega, vključujočega in strokovno utemeljenega procesa, v katerem so se medsebojno prepletali »zgoraj-navzdol« strateški okviri in »od spodaj-navzgor« izražena pričakovanja prebivalcev. Njena posebna vrednost je v tem, da ne izhaja le iz razvojnih dokumentov, temveč tudi iz konkretnih življenjskih izkušenj, skrbi in ambicij ljudi, ki v občini živijo in ustvarjajo.

4.2 Skupna vizija občine – sinteza vrednot in razvojnih smeri

Vizija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 izhaja iz prepričanja, da mora lokalni razvoj temeljiti na povezovanju skupnostnih vrednot, dolgoročnih strateških usmeritev in dejanskih razvojnih potencialov. Oblikovana je bila s pomočjo obsežnega procesa sodelovanja občanov, ki je združil strokovna izhodišča in pričakovanja občank in občanov. Vizija ni zgolj deklarativna, temveč operativno zasnovana usmeritev, ki omogoča strateško vodenje občine v kontekstu zelenega, digitalnega in vključujočega prehoda. Osrednja vizijska izjava je naslednja:

»Velenje 2040 – pametna, zelena in vključujoča občina znanja in solidarnosti, ki s trajnostnim gospodarstvom, digitalno preobrazbo in povezano skupnostjo zagotavlja visoko kakovost življenja za vse generacije.«

Ta izjava povzema ključna razvojna načela, ki izhajajo iz vseh treh analitičnih stebrov – strateške dokumentacije, empiričnih raziskav in procesov vključevanja. Zajemajo pet temeljnih razvojnih dimenzij:

1. Pametno mesto znanja in inovacij

- Poudarek na razvoju digitalne infrastrukture, pametnih mestnih rešitev in podpornega okolja za inovacije;

- Nadaljnji razvoj, nadgradnja in vsebinsko povezovanje obstoječe podjetniške infrastrukture, vključno s podjetniškimi inkubatorji (Stara elektrarna – Center prihodnosti, TecHub), PC Standard, poslovno cono Stara vas, poslovno cono Pesje ter drugimi poslovnimi conami v Mestni občini Velenje.
- Krepitev sodelovanja z izobraževalnimi ustanovami ter privabljanje in zadrževanje talentov.

Vizija vključuje tehnološki preboj kot odziv na industrijsko tranzicijo in kot temelj prihodnje konkurenčnosti.

2. Zelena, energetsko učinkovita in podnebno odgovorna skupnost

- Zavezanost ciljem podnebne nevtralnosti, energetski prenovi, krožnemu gospodarstvu in varovanju naravnih virov;
- Ohranjanje in zaščita jezer, rek, gozdov in zelenih površin ter čistega zraka;
- Uporaba obnovljivih virov energije in lokalnih trajnostnih virov;
- Nadaljnji razvoj trajnostne mobilnosti;
- Spodbujanje lokalne samooskrbe.

Vrednote trajnosti in okoljske pravičnosti so med najbolj izraženimi med prebivalci (npr. čisti zrak, naravna ravnovesja, zaščita pred prekomerno pozidavo).

3. Kakovost bivanja za vse generacije

- Zagotavljanje kakovostnih in dostopnih zdravstvenih storitev na primarni ravni kot temeljnega elementa socialne varnosti in kakovosti bivanja.
- Razvoj celostnih socialnih programov ter krepitev medgeneracijskega sodelovanja kot nosilnega elementa povezane in solidarne lokalne skupnosti.
- Razvoj dostopne in uravnotežene stanovanjske politike, vključno z gradnjo stanovanj, prilagojenih potrebam mladih, družin in starejših.
- Spodbujanje aktivne participacije mladih in ranljivih skupin prebivalcev v lokalnem odločanju, z namenom krepitve vključenosti, soustvarjanja politik in demokratične kulture.
- Krepitev skrbi za starejše ter zagotavljanje dostopnih in kakovostnih storitev na področju predšolske vzgoje in osnovnega izobraževanja, kot ključnih podpornih sistemov za družine in skupnost.
- Zagotavljanje varnosti prebivalcev z razvojem preventivnih programov, urejanjem varnega bivalnega okolja ter krepitvijo sodelovanja med lokalno skupnostjo in pristojnimi institucijami.
- Zagotavljanje občutka varnosti, pripadnosti in dostojnega življenja je temelj dolgoročne stabilnosti občine.

4. Regijsko odprta in notranje povezana občina

- Povečanje prometne povezljivosti znotraj občine in do drugih središč (Celje, SAŠA regija), vključno s povečanjem javnega medkrajevnega prevoza;
- Povečanje dostopnosti do digitalne infrastrukture in razvoj digitalnih storitev;
- Povezovanje z bližnjimi občinami prek skupnih projektov, zlasti na področju mobilnosti, turizma in kulture;

- Notranja povezanost krajevnih skupnosti, zmanjševanje občutka zapostavljenosti.

Zunanja in notranja povezanost je bistvena za funkcionalno in simbolno enotnost urbanega okolja.

5. Kreativna in identitetno močna občina

- Ohranitev kulturne dediščine in njena vključitev v sodobne razvojne projekte;
- Krepitev kulturne in turistične ponudbe, temelječe na lokalnih zgodbah in simbolih (npr. rudarska identiteta, festivalska scena, Velenjsko jezero);
- Spodbujanje kulturno-kreativnega podjetništva kot sestavnega dela lokalne ekonomije.
- Spodbujanje kreativnosti s poudarkom na mladih.

Lokalna identiteta, povezana s krajem, zgodovino in ustvarjalnostjo, predstavlja pomemben socialni kapital prihodnjega razvoja.

Vizija Velenja do leta 2040 je torej sinteza – ni enodimenzionalna, temveč večsmerna in celostna. Je usklajena z evropskimi cilji (zeleni dogovor, digitalna Evropa), nacionalnimi strategijami (S5, NOO, SRS2030) ter lokalnimi pričakovanji ljudi, ki si želijo razvoj, ki bo pravičen, dostopen in dolgoročno stabilen.

4.3 Povezanost vizije z evropskimi, nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi dokumenti

Vizija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 je oblikovana v zavestnem dialogu s ključnimi strateškimi dokumenti na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Njena umeščenost v širši strateški kontekst ni zgolj formalna, temveč vsebinska, saj izhaja iz skupnih razvojnih usmeritev, ciljev in vrednot, ki zaznamujejo sodobne pristope k trajnostnemu, vključujočemu in dolgoročnemu razvoju lokalnih skupnosti.

Takšna usklajenost omogoča, da se razvojne usmeritve Mestne občine Velenje načrtujejo in izvajajo na način, ki je skladen s širšimi razvojnimi politikami ter hkrati prilagojen lokalnim potrebam in zmogljivostim. Vizija tako deluje kot povezovalni okvir, ki podpira stabilnost razvojnega načrtovanja, krepi koherentnost posameznih politik in omogoča postopno uresničevanje dolgoročnih ciljev v sodelovanju z različnimi deležniki na vseh ravneh upravljanja.

Usklajenost z evropskimi strateškimi okviri

Vizija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 je vsebinsko usklajena s ključnimi strateškimi usmeritvami Evropske unije za programsko obdobje 2021–2027 in dolgoročnimi cilji po letu 2030. Usklajenost se odraža v skupnih vrednotah in razvojnih prioritetah, zlasti na področjih trajnostnega razvoja, podnebne odgovornosti, digitalne preobrazbe ter krepitve družbene vključenosti in odpornosti lokalnih skupnosti.

- Evropski zeleni dogovor kot osrednji strateški okvir Evropske unije postavlja cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050 ter spodbuja celostne pristope k varovanju okolja, trajnostni rabi virov in pravičnemu prehodu. Razvojna vizija Mestne občine Velenje se s poudarkom na trajnostnem razvoju, postopnem zmanjševanju okoljskih obremenitev,

odgovorni rabi prostora in izboljševanju kakovosti bivanja umešča v ta vrednostni in vsebinski okvir.

- Sklad za pravični prehod (SPP) prepoznava SAŠA regijo kot območje, ki se sooča z izrazitimi strukturnimi izzivi preobrazbe. Vizija Velenja 2040 se s svojo usmeritvijo v dolgoročno socialno, gospodarsko in okoljsko vzdržnost ter v krepitev odpornosti lokalne skupnosti vsebinsko povezuje s cilji pravičnega prehoda, pri čemer ne izpostavlja posameznih projektov, temveč širši razvojni kontekst.
- Pobuda NextGenerationEU in Mehanizem za okrevanje in odpornost (RRF) poudarjata pomen digitalne preobrazbe, institucionalne odpornosti in trajnostne rasti. Ti poudarki se v viziji Mestne občine Velenje odražajo skozi spodbujanje digitalnih kompetenc, podporo pametnim rešitvam v javnih storitvah ter krepitev prilagodljivosti lokalnega okolja na družbene, gospodarske in tehnološke spremembe.
- Cilji kohezijske politike Evropske unije (2021–2027) ter strateške usmeritve za naslednja programska obdobja po letu 2027, zlasti poudarki na pametni specializaciji, podnebni odpornosti, teritorialni koheziji in večji vlogi lokalnih skupnosti pri oblikovanju razvojnih politik, so skladni z vizijo razvoja Velenja kot tehnološko napredne, okoljsko odgovorne in socialno vključujoče skupnosti. Vizija s tem presega zgolj kratkoročne programske okvire in se umešča v dolgoročno razvojno perspektivo, ki omogoča postopno prilagajanje prihodnjim evropskim razvojnim prioritetam.

Skladnost z nacionalnimi strateškimi dokumenti

Vizija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 je vsebinsko usklajena s ključnimi nacionalnimi strateškimi dokumenti Republike Slovenije, ki določajo razvojne usmeritve do leta 2030 ter dolgoročne cilje do sredine stoletja. Usklajenost se kaže v skupnih razvojnih prioritetah, ki naslavljajo trajnostni razvoj, digitalno preobrazbo, socialno vključenost in krepitev odpornosti lokalnih skupnosti.

- Načrt za okrevanje in odpornost (NOO) poudarja zeleni in digitalni prehod, krepitev odpornosti ter razvoj znanj in kompetenc. Vizija Mestne občine Velenje se s svojo usmeritvijo v trajnostni razvoj, podporo digitalnim rešitvam in izboljševanje prilagodljivosti lokalnega okolja vsebinsko umešča v ta strateški okvir, pri čemer ohranja dolgoročno perspektivo, ki presega časovni horizont posameznih ukrepov.
- Strategija pametne specializacije (S5) opredeljuje prednostna področja razvoja, kot so pametne skupnosti, napredne tehnologije in trajnostne rešitve. Razvojna vizija Velenja se z usmeritvijo v inovativne pristope, uporabo znanja in tehnološki razvoj ter povezovanje različnih sektorjev umešča v logiko pametne specializacije, brez vezave na posamezne projekte ali dejavnosti.
- Strategija razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030) kot temeljni razvojni dokument države postavlja v ospredje visoko kakovost življenja, vključujoče gospodarstvo in odgovorno ravnanje z okoljem. Ti cilji so neposredno odraženi v viziji razvoja Mestne občine Velenje, ki poudarja izboljševanje bivalnih pogojev, družbeno kohezijo in trajnostno upravljanje prostora in virov.
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt (NEPN) ter Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja (ReNPVO 2020–2030) usmerjata razvoj v energetsko učinkovitost, zmanjševanje emisij, trajnostno mobilnost in krožno gospodarstvo. Vizija Velenja se s poudarkom na okoljski odgovornosti, postopnem zmanjševanju okoljskih obremenitev in prilagajanju podnebnim spremembam umešča v ta nacionalni okvir.
- Strategija digitalne preobrazbe Slovenije do 2030 in Slovenska industrijska strategija 2021–2030 izpostavljata pomen digitalnih kompetenc, tehnološkega razvoja in

prilagoditve gospodarstva na globalne spremembe. Vizija Mestne občine Velenje te usmeritve povzema skozi poudarek na razvoju znanja, digitalnih spretnosti in inovativnih pristopov, ki podpirajo dolgoročno konkurenčnost in odpornost lokalne skupnosti.

- Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050 predstavlja temeljni nacionalni okvir za dolgoročno upravljanje prostora. Dokument poudarja uravnotežen razvoj poselitve, trajnostno mobilnost, načrtovanje zelene in modre infrastrukture, energetsko učinkovitost ter varovanje naravnih virov, kmetijskih in gozdnih zemljišč. Razvojna vizija Mestne občine Velenje s poudarkom na trajnostnem prostorskem razvoju, prenovi urbanih območij, varovanju naravnega okolja ter uravnoteženem razvoju mestnih in podeželskih območij sledi ključnim usmeritvam tega nacionalnega strateškega dokumenta.

Povezava z regionalnimi strateškimi dokumenti Savinjske in SAŠA regije

Vizija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 je vsebinsko umeščena v regionalni razvojni kontekst Savinjske in SAŠA regije, znotraj katere Velenje predstavlja pomembno urbano, gospodarsko in družbeno središče. Povezanost z regionalnimi strateškimi dokumenti se odraža v skupnih razvojnih ciljih, prioritetah in vrednotah, ki naslavljajo izzive prestrukturiranja, trajnostnega razvoja in krepitve odpornosti regije.

- Regionalni razvojni program (RRP) Savinjske regije 2021–2027 opredeljuje ključne razvojne usmeritve na področjih trajnostnega gospodarskega razvoja, pametne in dostopne infrastrukture, zelenega prehoda ter socialne vključenosti. Vizija Mestne občine Velenje se s poudarkom na izboljševanju kakovosti bivanja, odgovorni rabi prostora, razvoju znanja in vključevanju prebivalcev vsebinsko umešča v ta regionalni okvir ter prispeva k uresničevanju skupnih regionalnih ciljev.
- Območni načrt za pravični prehod SAŠA regije (ONPP SAŠA) predstavlja strateški odziv regije na strukturne spremembe, povezane s prehodom v nizkoogljično gospodarstvo. Vizija razvoja Velenja 2040 se z usmeritvijo v dolgoročno socialno, gospodarsko in okoljsko vzdržnost ter v krepitev prilagodljivosti lokalne skupnosti umešča v cilje pravičnega prehoda, pri čemer ne izpostavlja posameznih projektov, temveč širši razvojni kontekst regije.
- Izvedbeni okvir ONPP SAŠA določa operativne mehanizme, faznost in kazalnike za uresničevanje strateških ciljev pravičnega prehoda na regionalni ravni. Vizija Mestne občine Velenje ta okvir upošteva kot referenčno podlago za usklajevanje razvojnih usmeritev in časovnic, ob hkratnem ohranjanju svoje vloge kot dolgoročni, integrativni dokument lokalnega razvoja.
- Strategija lokalnega razvoja za Lokalno akcijsko skupino Zgornje Savinjske in Šaleške doline za programsko obdobje 2021-2027 opredeljuje razvojne usmeritve za podeželska območja z namenom ustvarjanja pogojev za kakovostno, sonaravno in trajnostno vzdržno življenje v Savinjsko-Šaleški regiji in s tem doseganje koncepta pametnih vasi. Osnovni moto je ohranitev vitalnega, poseljenega podeželja, ki omogoča kakovostno bivanje tukaj živečih ljudi in z inovativnimi rešitvami izboljšuje gospodarske, socialne in okoljske izzive našim zanamcem.

Sklepna integracija z lokalnimi strateškimi dokumenti

Vizija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 temelji na celostnem povezovanju in usklajevanju obstoječih lokalnih strateških dokumentov v enoten razvojni okvir. Projekt VIS MO Velenje 2040 pri tem deluje kot **krovni in integrativni dokument**, ki ne nadomešča posameznih sektorskih strategij, temveč jih vsebinsko povezuje, medsebojno usklajuje in umešča v skupno dolgoročno razvojno perspektivo občine.

V proces oblikovanja vizije so bili vključeni ključni lokalni strateški dokumenti, med drugim Strategija digitalnega razvoja Mestne občine Velenje, Trajnostna urbana strategija 2030, Lokalni energetski koncept (LEK), Akcijski načrt za trajnostno energijo in podnebje (SECAP), Strategija razvoja turizma, Lokalni program kulture ter Strategija enakih možnosti. Ti dokumenti prispevajo k posameznim vsebinskim področjem vizije ter skupaj oblikujejo uravnotežen pristop k prostorskemu, okoljskemu, gospodarskemu in družbenemu razvoju občine.

Dopolnilno vizijo podpirajo tudi usmeritve iz dokumentov, kot so TalentMagnet strategija, lokalni programi na področju mladih ter strateške podlage s področja mobilnosti in vključevanja ranljivih skupin. Njihova vloga v okviru VIS ni operativna, temveč usmerjevalna, saj prispevajo k boljšemu razumevanju potreb različnih ciljnih skupin ter k oblikovanju vključujočega in odzivnega razvojnega okolja.

Vizija Mestne občine Velenje 2040 je s tem umeščena v jasno strukturiran sistem lokalnih razvojnih dokumentov, ki omogoča dolgoročno usklajenost občinskih politik, večjo koherentnost razvojnih usmeritev ter stabilno podlago za sodelovanje z regionalnimi, nacionalnimi in evropskimi partnerji. Takšna integracija krepi legitimnost vizije ter podpira njeno vlogo kot dolgoročnega vodila za razvoj lokalne skupnosti v spreminjajočem se strateškem okolju.

4.4 Vloga vizije pri oblikovanju razvojnih ciljev in ukrepov

Vizija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 ne predstavlja zgolj strateškega vodila, temveč opravlja ključno funkcijo v strukturiranju operativnega delovanja občine. Njena glavna vloga je v tem, da služi kot temeljna referenčna točka za oblikovanje dolgoročnih ciljev, razvojnih stebrov in konkretnih ukrepov, ki bodo vodili k uresničitvi zaželenega prihodnjega stanja.

Vizija kot programski kompas

Vizija Velenje 2040 je zastavljena tako, da omogoča oblikovanje ciljev na različnih ravneh – strateški, sektorski in operativni. Vsaka od petih osrednjih razvojnih dimenzij vizije (pametna občina, zelena preobrazba, kvaliteta bivanja, povezanost, identiteta) je hkrati tematski steber, znotraj katerega se določajo:

- cilji (npr. izboljšanje dostopnosti do stanovanj za mlade),
- kazalniki uspešnosti (npr. delež obnovljenih degradiranih območij, delež javnih najemnih stanovanj v neprofitni shemi),
- Ukrepi/projekti (npr. oblikovanje občinskega stanovanjskega sklada).

S tem vizija ne ostaja abstrakten dokument, temveč se neposredno preliva v operativne načrte, akcijske strategije in razvojne investicije.

Povezava z razvojnim načrtovanjem

Vloga vizije je dvojna: usmerjevalna in evalvacijska.

- Kot usmerjevalna podlaga omogoča oblikovanje prioritetnih vsebin, časovno zaporedje ukrepov, ciljno naravnanost programov in teritorialno koncentracijo vlaganj (npr. v podjetniške cone, pametno infrastrukturo, stanovanjska območja).
- Kot evalvacijski okvir pa vizija služi za stalno preverjanje skladnosti predlaganih projektov z dolgoročnimi usmeritvami. V praksi to pomeni, da se vsak nov ukrep, pobuda ali investicija presoja glede na prispevek k uresničevanju ključnih razvojnih smeri, opredeljenih v viziji.

Vloga vizije pri povezovanju deležnikov

Vizija opravlja tudi pomembno integracijsko funkcijo – povezuje različne razvojne akterje (občina, podjetja, izobraževalne ustanove, nevladne organizacije, občani) okrog skupnih ciljev. S tem postaja orodje za usklajevanje interesov, oblikovanje partnerstev in skupno načrtovanje projektov. Proces oblikovanja vizije je sam po sebi ustvaril širok konsenz in občutek pripadnosti, kar povečuje legitimnost ukrepov, ki iz nje izhajajo. Vizija torej ni le rezultat, temveč tudi orodje za trajni strateški dialog med občinsko upravo in lokalno skupnostjo.

Uporaba vizije v programih in strategijah

Vizija Velenje 2040 se bo neposredno uporabljala kot temelj za oblikovanje in nadgradnjo:

- lokalnih izvedbenih strategij (npr. strategija trajnostne mobilnosti, digitalna strategija, strategija stanovanjske politike),
- občinskih prostorskih načrtov (OPN) in njihovih sprememb,
- naložbenih programov (zlasti tistih, ki kandidirajo za sredstva NOO, SPP, ESRR, Interreg ipd.),
- letnih in srednjeročnih razvojnih načrtov, vključno s proračunskimi dokumenti.

S tem vizija pridobi operativno moč, saj vpliva tako na vsebino kot na alokacijo sredstev in institucionalno koordinacijo.

Vizija razvoja MO Velenje do leta 2040 ni zaključen dokument, temveč živi strateški okvir, ki se vgrajuje v vsakodnevne odločitve in načrtovalne procese občine. S tem omogoča usmerjeno, odgovorno in usklajeno razvojno politiko, ki povezuje dolgoročne cilje s konkretnimi ukrepi v prostoru in družbi.

Vizija razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040, kot je bila oblikovana na podlagi strateških dokumentov, empiričnih raziskav in procesa vključevanja občanov, predstavlja celovit okvir za dolgoročno razvojno naravnanost občine. Njena vsebina ne izraža le želenega prihodnjega stanja, temveč vzpostavlja jasno vrednotno in programsko osnovo za nadaljnje načrtovanje ukrepov, ki bodo usmerjali preobrazbo Velenja v zeleno, pametno, vključujoče in regijsko odprto središče.

Povezanost vizije z evropskimi, nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi dokumenti zagotavlja njeno uresničljivost, skladnost z nadrejenimi razvojnimi politikami ter operativno podlago za vključevanje v različne finančne in institucionalne podporne mehanizme. Obenem vizija opravlja ključno vlogo pri določanju ciljev, prioritet in ukrepov, ki jih bo občina v naslednjih letih razvijala, izvajala in spremljala.

V poglavju 5 bodo zato podrobneje predstavljeni razvojni cilji, ukrepi in prednostna področja delovanja, razdeljena po tematskih stebrih. Na tej osnovi bo mogoče oblikovati usklajene, merljive in časovno določene razvojne aktivnosti, ki bodo konkretizirale vizijo v prostoru in vsakdanjem življenju prebivalcev.

5. STRATEŠKI CILJI IN USMERITVE DO LETA 2040

Namen poglavja

Poglavje Strateški cilji in usmeritve do leta 2040 opredeljuje ključne dolgoročne cilje in prednostne razvojne usmeritve Mestne občine Velenje, ki izhajajo iz analize stanja, vrednot in pričakovanj prebivalcev ter opredeljene razvojne vizije. Poglavje strukturira strateške cilje po tematskih področjih in vzpostavlja jasen okvir za usklajevanje razvojnih politik, ukrepov in projektov v dolgoročnem obdobju. Njegov namen je podati pregledno, koherentno in ciljno usmerjeno podlago za izvajanje strategije ter spremljanje napredka pri uresničevanju razvojnih prioritet občine do leta 2040.

Strateški cilji in usmeritve do leta 2040 predstavljajo osrednje jedro razvojne zasnove Mestne občine Velenje. Temeljijo na celovitih analizah stanja, rezultatih anket med prebivalci ter na razpravah in delavnicah z upravo, javnimi zavodi in drugimi ključnimi deležniki. Poglavje določa vsebinsko pot od vizije (poglavje 4) do izvajanja ukrepov in projektov, pri čemer združuje strateško razmišljanje, operativne prednostne naloge in razvojne pobude na lokalni ravni.

Osrednja vloga poglavja je, da poveže dolgoročno vizijo »Velenje 2040« z jasno opredeljenimi razvojnimi usmeritvami po petih vsebinskih stebrih: gospodarstvo, promet in infrastruktura, okolje in prostor, izobraževanje, znanje in družbena vključenost ter kakovost življenja in skupnostni razvoj. Vsak steber vključuje analizo ključnih izzivov, strateške cilje, prednostne ukrepe ter nabor razvojnih projektov, ki tvorijo okvir za izvajanje strategije v prihodnjih letih.

Strateški cilji so oblikovani v skladu z načeli trajnostnega, pametnega in vključujočega razvoja, ki usklajuje gospodarske, okoljske in socialne razsežnosti. Pri pripravi so bila upoštevana tudi nacionalna in evropska strateška izhodišča, kot so *Strategija pametne specializacije (S4)*, *Strategija digitalne preobrazbe gospodarstva*, *Podnebna strategija Republike Slovenije* ter *Agenda 2030 za trajnostni razvoj (SDG)*. Posebna pozornost je namenjena povezovanju lokalnih potencialov, inovacijskim zmožnostim ter človeškemu kapitalu kot ključnemu viru razvoja.

Kazalniki, s katerimi se bodo spremljali dosežki posameznih ciljev, so opredeljeni v poglavju 6, kjer je vzpostavljen sistem za spremljanje in vrednotenje napredka do leta 2040. Poglavje 5 se zato osredotoča predvsem na vsebinsko-logično strukturo ciljev, usmeritve za izvajanje ter ključne projekte in pobude, ki bodo omogočili prehod iz strateške vizije v konkretno izvedbo.

Takšen pristop omogoča, da se razvojni proces usmerja prožno in skladno z dejanskimi potrebami občine, ob stalnem vključevanju prebivalcev in deležnikov ter ob podpori podatkovno podprtega odločanja. Strateški cilji in usmeritve tako predstavljajo temeljno povezavo med dolgoročno vizijo, razvojnimi programi in merljivimi rezultati, ki bodo oblikovali Velenje kot sodobno, zeleno in vključujočo mestno skupnost prihodnosti.

5.1 Gospodarstvo

5.1.1 Ključni izzivi in priložnosti

Gospodarski steber predstavlja temelj razvoja Mestne občine Velenje, saj neposredno vpliva na kakovost bivanja, blaginjo prebivalcev in dolgoročno vzdržnost lokalne skupnosti. Kljub preobrazbi v zadnjem desetletju in prehodu iz industrijske v bolj raznoliko gospodarsko strukturo se občina še vedno sooča z izzivi, povezanimi z raznolikostjo zaposlitvenih priložnosti, dostopnostjo stanovanj, privlačnostjo poslovnega okolja in izkoriščenostjo lokalnih potencialov.

Eden ključnih izzivov ostaja trg dela. Čeprav je zaposlenost stabilna, struktura delovnih mest kaže na razmeroma nizek delež visokotehnoloških in znanstveno-raziskovalnih dejavnosti. Obenem so podjetniki na posvetih izpostavili pomanjkanje kadra ter prilagoditev in vzpostavitev dodatnih izobraževalnih programov. Analize in posveti so pokazali potrebo po večjem vlaganju v ustvarjanje delovnih mest z visoko dodano vrednostjo, povezovanju podjetij z izobraževalnimi ustanovami ter spodbujanju inovacijskega ekosistema. Pomemben dejavnik

ostaja tudi privabljanje in zadrževanje mladih strokovnjakov, kar zahteva kombinacijo gospodarskih spodbud in kakovostnega življenjskega okolja.

Stanovanjska politika je drugi izrazit izziv gospodarskega stebra. Nizka dostopnost do cenovno sprejemljivih stanovanj, zlasti za mlade in mlade družine, omejuje demografsko in gospodarsko privlačnost občine. Delavnica z upravo je posebej poudarila potrebo po oblikovanju integriranega stanovanjskega programa, ki bi vključeval nove neprofitne in najemne enote, hkrati pa spodbujal energetsko prenovo in trajnostne gradbene prakse.

Turizem v Mestni občini Velenje se razvija kot pomembna razvojna dejavnost, ki prispeva h gospodarski raznolikosti, kakovosti bivanja in prepoznavnosti občine. Razvoj temelji na usmeritvah Strategije razvoja in trženja turizma ter Kriznega načrta za turizem destinacije Velenje.

Poseben poudarek je namenjen razvoju destinacije, ki je družinam prijazna, trajnostno upravljana (Slovenia Green Destination Platinum), odporna na podnebne, zdravstvene in druge krizne razmere ter usmerjena v celoletno ponudbo z višjo dodano vrednostjo. Kot priložnost je bil izpostavljen tudi športni turizem.

Turizem se povezuje z varstvom okolja, trajnostno mobilnostjo, krožnim gospodarstvom, kulturno dediščino ter lokalno oskrbo. Turistična ponudba predstavlja pomemben, a še nezadostno izkoriščen razvojni potencial. Izpostavljen je bil manko na področju gostinstva in kulinarike ter nočitvenih kapacitet.

Mestna občina Velenje ima dobro izhodišče v naravnih in kulturnih virih ter razvitih turističnih produktih, kot so Velenjsko jezero, Muzej premogovništva in urbani dogodki. Ključni izziv do leta 2040 ostajata povečanje nočitvenih zmogljivosti ter razvoj celovitih, celoletnih in trajnostno naravnanih turističnih produktov, ki so prilagojeni različnim ciljnim skupinam, zlasti družinam, ter povezujejo šport, kulturo, kulinariko in podeželje.

Na področju lokalnega kmetijstva se kaže potreba po večji povezanosti med urbanim središčem in podeželskimi območji. Eden od načinov približevanja podeželja mestu je že delujoča mestna tržnica, ki naj bi v bližnji prihodnosti doživela posodobitev z izgradnjo nove tržnice.

Kljub prisotnosti aktivnih kmetij in dopolnilnih dejavnosti potencial lokalnega kmetijstva še ni v celoti izkoriščen. Pomembna razvojna priložnost je v krepitvi lokalnih prehranskih verig, večji vključitvi lokalne hrane v javne zavode ter v nadgradnji in večji prepoznavnosti obstoječih regijskih znamk, kot je znamka Z nasmehom narave, kot elementa trajnostne identitete Velenja in širše SAŠA regije. Pri tem je pomembno tudi povezovanje kmetijstva in z njim povezanih dopolnilnih dejavnosti z razvojem turistične ponudbe, zlasti na področjih lokalne gastronomije, podeželskega turizma in doživljajskih programov.

Dodatno pozornost zahteva storitveni sektor in malo gospodarstvo, ki imata pomembno vlogo pri vsakodnevni kakovosti življenja prebivalcev. Anketni rezultati kažejo zmerno zadovoljstvo z dostopnostjo storitev, pri čemer se kot izziv pojavlja neenakomerna razporeditev med mestnim središčem in krajevnimi skupnostmi. Priložnost predstavlja razvoj lokalnih podjetniških podpornih okolij, mrež coworking prostorov in storitev v manjših naseljih, ki bi prispevali k policentričnemu razvoju. S strani manjših obrtnikov in podjetnikov je bil izpostavljen tudi sistem javnega naročanja, ki velikokrat izloči manjša podjetja.

Med priložnostmi, ki jih je izpostavila uprava, izstopajo predvsem:

- okrepitev sodelovanja med gospodarstvom, izobraževalnimi institucijami in raziskovalnimi centri,
- aktivacija degradiranih območij v poslovne cone,
- digitalna in energetska preobrazba lokalnih podjetij,
- razvoj kreativnih industrij in storitev z visoko dodano vrednostjo,
- sistematično vključevanje mladih podjetnikov v mestne razvojne projekte.

Gospodarstvo Velenja se torej nahaja v fazi strukturne tranzicije, kjer je ključno uravnotežiti tradicionalne industrijske panoge z novimi, trajnostnimi in znanjem podprtimi dejavnostmi. V tem okviru se kot ključni izzivi kažejo diverzifikacija, inovacijska sposobnost in odpornost na gospodarske šoke, medtem ko priložnosti izhajajo iz digitalne transformacije, trajnostnih praks in medsektorskega povezovanja.

5.1.2 Strateški cilji do leta 2040

Na podlagi ugotovitev analiz, anket med prebivalci ter strokovnih delavnic z upravo Mestne občine Velenje so bili za gospodarski steber oblikovani štirje strateški cilji, ki opredeljujejo dolgoročno smer gospodarskega razvoja občine do leta 2040. Cilji izhajajo iz lokalnih posebnosti, nacionalnih razvojnih usmeritev in evropskih strateških okvirjev ter predstavljajo temelj za pripravo programov, projektov in proračunskih prioritet v prihodnjem obdobju.

Cilj 1: Povečati število kakovostnih in trajnostnih delovnih mest

Namen: Okrepiti gospodarsko strukturo z razvojem dejavnosti z višjo dodano vrednostjo, ki temeljijo na znanju, inovacijah in trajnostni rabi virov ter diverzificirati gospodarstvo, tako po sektorjih kot po velikosti.

Pričakovani učinki:

- rast zaposlenosti v tehnološko naprednih in storitvenih panogah,
- večja konkurenčnost lokalnih podjetij,
- zadrževanje mladih in visoko usposobljenih kadrov v regiji,
- zmanjšanje dnevne delovne migracije in povečanje notranje zaposlenosti.

Cilj 2: Boljša dostopnost do cenovno ugodnih in kakovostnih stanovanj

Namen: Izboljšati stanovanjske pogoje za vse skupine prebivalstva, zlasti mlade, mlade družine in ranljive skupine, ter s tem povečati demografsko privlačnost občine.

Pričakovani učinki:

- povečanje fonda javnih najemnih stanovanj,
- večja dostopnost stanovanj glede na dohodek,
- izboljšana energijska učinkovitost stanovanjskega fonda,
- oblikovanje integrirane stanovanjske politike, povezane z urbanističnim razvojem in zeleno infrastrukturo.

Cilj 3: Nadgraditi turistično ponudbo v smeri trajnostnih in celoletnih produktov

Namen: Razviti Velenje kot prepoznavno, trajnostno in družinam prijazno turistično destinacijo s poudarkom na doživetjih, zelenem turizmu ter povezovanju mestnega in podeželskega prostora, ob razvoju izkustvenih, celoletnih turističnih produktov in poudarku na lokalni gastronomiji.

Pričakovani učinki:

- povečanje števila nočitev in večja razpršenost obiskov skozi vse leto,
- višja povprečna doba bivanja obiskovalcev,
- razvoj novih turističnih produktov z višjo dodano vrednostjo,
- večja vključenost lokalnih ponudnikov in ustvarjanje dodatnih prihodkov,
- razvoj lokalne gastronomije (gastronomska piramida),
- povečanje števila ponudnikov, vključenih v shemo Slovenia Green,
- utrjevanje identitete Velenja kot sodobne, aktivne, trajnostno naravnane in družinam prijazne turistične destinacije.

Cilj 4: Okrepiti lokalno prehransko verigo in tržni potencial podeželja

Namen: Povečati samooskrbo, dodano vrednost lokalnih pridelkov in povezavo med mestnim središčem ter podeželskimi območji.

Pričakovani učinki:

- krepitev lokalnih kmetij z dopolnilnimi dejavnostmi,
- večja prisotnost lokalne hrane v javnih zavodih in gostinstvu,
- rast prepoznavnosti lokalnih blagovnih znamk in podeželskih produktov,
- trajnostno upravljanje kmetijskih zemljišč in ohranjanje kulturne krajine.

Cilj 5: Razširiti storitveno ponudbo in spodbuditi podjetniško ustvarjalnost

Namen: Okrepiti mali in storitveni sektor ter ustvariti pogoje za razvoj novih podjetniških pobud.

Pričakovani učinki:

- večja dostopnost osnovnih storitev v vseh delih občine,
- spodbujanje podjetništva mladih in žensk,
- razvoj podpornega okolja (inkubatorji, coworking, lokalna mreža mentorjev),
- razvoj regijskega sklada za podporo start-up in scale-up podjetjim
- krepitev lokalne ekonomije in trajnostnih poslovnih modelov.

Cilj 6: Krepitev digitalne infrastrukture in razvoja podjetij za pametno mesto

Namen: Do leta 2040 razviti visoko kakovostno, varno in zanesljivo digitalno infrastrukturo za podjetja ter spodbuditi razvoj podjetniškega ekosistema, ki omogoča nastajanje inovativnih digitalnih rešitev in storitev za pametno mesto. Cilj podpira prestrukturiranje gospodarstva,

krepitev konkurenčnosti ter privabljanje investicij v nove, znanju in tehnologiji intenzivne panoge.

Pričakovani učinki:

- izboljšana konkurenčnost gospodarstva ter nadgraditev visokokakovostnega širokopasovnega dostopa do interneta kot standarda v poslovnih okoljih in industrijskih conah,
- povečanje števila podjetij, ki razvijajo inovativne digitalne rešitve in storitve za pametno mesto,
- večja privlačnost Velenja za investitorje zaradi napredne digitalne infrastrukture, ustreznih kompetenc in spodbudnega inovacijskega okolja,
- pospešena digitalna transformacija obstoječih podjetij, ki prispeva k višji produktivnosti in odpornosti gospodarstva,
- razvoj novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo na področjih digitalnih tehnologij in upravljanja naprednih sistemov,
- okrepljeno sodelovanje med gospodarstvom, izobraževalnimi ustanovami in občino, kar prispeva k razvoju kompetenc in učinkovitemu prenosu znanja v lokalno okolje.

Ti cilji skupaj tvorijo celovit okvir za gospodarski razvoj občine, ki združuje gospodarsko konkurenčnost, socialno pravičnost in okoljsko trajnost. Operativni kazalniki, ciljne vrednosti in merilni mehanizmi za spremljanje napredka so podrobno opredeljeni v poglavju 6 – Sistem spremljanja in vrednotenja strategije do leta 2040.

5.1.3 Usmeritve in prioritetni ukrepi

Uresničevanje gospodarskih ciljev Mestne občine Velenje do leta 2040 bo potekalo prek niza razvojnih usmeritev in ukrepov, ki povezujejo krepitev konkurenčnosti, ustvarjanje delovnih mest, trajnostno rabo prostora in večjo gospodarsko odpornost občine. Usmeritve in ukrepi so zasnovani tako, da omogočajo prožno izvajanje, vključevanje različnih deležnikov in skladnost z nacionalnimi ter evropskimi razvojnimi politikami.

1. Spodbujanje ustvarjanja kakovostnih delovnih mest

Usmeritev: Povečanje števila delovnih mest z visoko dodano vrednostjo skozi inovacije, tehnološki razvoj in partnerstva med podjetji, raziskovalnimi institucijami ter izobraževalnimi zavodi.

Tipični ukrepi:

- vlaganja v podjetniško in inovacijsko infrastrukturo ter krepitev sodelovanja z raziskovalnimi inštitucijami in razvojnimi organizacijami na nacionalni in regionalni ravni, v sodelovanju z relevantnimi nacionalnimi raziskovalnimi inštituti (npr. na področjih energetike, materialov in digitalnih tehnologij).
- spodbujanje naložb v visokotehnološke in digitalne dejavnosti,
- krepitev sodelovanja z visokošolskimi in izobraževalnimi institucijami, razvojnimi enotami podjetij, podjetniškimi inkubatorji ter regionalnimi razvojnimi agencijami,

- razvoj lokalnega inovacijskega ekosistema in uvedba spodbud za raziskave in razvoj,
- organizacija kariernih dogodkov ter programov za zadrževanje in privabljanje mladih strokovnjakov,
- podpora krožnim in zelenim poslovnim modelom v industriji in storitvah.

2. Izboljšanje dostopnosti in kakovosti stanovanj

Usmeritev: Zagotavljanje trajnostne in dostopne stanovanjske ponudbe za različne skupine prebivalcev, zlasti mlade, starejše in ranljive skupine.

Tipični ukrepi:

- priprava celovitega lokalnega stanovanjskega programa do leta 2030,
- gradnja in prenova javnih najemnih stanovanj z vključitvijo javno-zasebnih partnerstev, ter gradnja javnih najemnih oskrbovanih stanovanj
- nadgraditev spodbud za energetsko sanacijo in učinkovito rabo energije v stanovanjskih objektih,
- razvoj pametnih in zelenih sosesk, povezanih z javnim prometom in skupnostnimi storitvami,
- informacijska podpora mladim pri dostopu do stanovanj ter možnostih financiranja.

3. Razvoj trajnostne, družinam prijazne in celoletne turistične ponudbe

Usmeritev: Preoblikovanje turistične ponudbe v smeri trajnostnega, doživljajskega, zelenega in aktivnega turizma, ki temelji na celoletnih in družinam prijaznih produktih, povezuje naravno, urbano in podeželsko okolje ter krepi lokalno identiteto in prepoznavnost destinacije.

Tipični ukrepi:

- razvoj turizma po načelih Zelene sheme slovenskega turizma (Slovenia Green) z namenom dviga kakovosti ponudbe, zmanjševanja okoljskih vplivov in sistematičnega spremljanja trajnostnega razvoja destinacije (npr. Zeleno velenje),
- razvoj družinam prijaznih, doživljajskih in aktivnih turističnih produktov z višjo dodano vrednostjo, ki prispevajo k razpršitvi obiskovalcev v prostoru in času ter podaljševanju turistične sezone,
- sistematično vključevanje lokalne gastronomije in kratkih dobavnih verig v turistično ponudbo z razvojem kulinaričnih doživetij, lokalnih zgodb in dogodkov,
- razvoj in nadgradnja turističnih poti, kolesarskih povezav in druge podporne infrastrukture, ki podpirajo trajnostno mobilnost obiskovalcev in dostopnost turističnih produktov,
- nadgradnja obstoječe turistične ponudbe ob Velenjskem jezeru z vsebinami, primernimi za celoletno in družinam prijazno rabo, ter povezovanje jezerskega, urbanega in podeželskega turizma,
- krepitev sodelovanja med TIC Velenje, lokalnimi ponudniki ter kulturnimi in športnimi ustanovami pri razvoju celostnih turističnih produktov in doživetij,
- vključevanje digitalnih orodij v promocijo, upravljanje in krizno komuniciranje turistične destinacije.

4. Krepitev lokalne prehranske verige in podeželskih potencialov

Usmeritev: Razvoj kratkih verig preskrbe s hrano ter povečanje gospodarskega pomena podeželja z dopolnilnimi dejavnostmi in lokalnimi blagovnimi znamkami.

Tipični ukrepi:

- nadgradnja in večja prepoznavnost obstoječe regijske blagovne znamke »Z nasmehom narave iz SAŠA regije« za promocijo lokalnih pridelkov in izdelkov.
- spodbujanje vključevanja lokalnih živil v javne zavode (vrtci, šole, domovi za starejše),
- podpora dopolnilnim dejavnostim in kmetijskemu podjetništvu,
- razvoj podeželskega turizma in izobraževalnih poti o prehranski samooskrbi,
- sodelovanje z Ministrstvom za kmetijstvo in drugimi partnerji pri izvajanju ukrepov skupne kmetijske politike.

5. Razvoj storitvenega in podjetniškega okolja

Usmeritev: Povečanje raznolikosti in dostopnosti storitev za prebivalce ter krepitev podjetniške kulture in podpornega okolja.

Tipični ukrepi:

- ustanovitev lokalnih coworking prostorov in razvojnih stičišč v krajevnih skupnostih
- organizacija podjetniških delavnic in mentorstev v sodelovanju s SAŠA inkubatorjem,
- razvoj digitalnih orodij za podporo malim podjetjem in samozaposlenim,
- izboljšanje dostopa do osnovnih storitev (trgovine, pošta, banka, zdravstvo) v podeželskih naseljih,
- podpora ženskemu in mladinskemu podjetništvu ter socialnim podjetjem.

6. Spodbujanje zelenega, digitalnega in vključujočega gospodarstva

Usmeritev: Spodbuditi prehod podjetij in javnih institucij v smeri nizkoogljičnih, digitalnih in socialno odgovornih poslovnih modelov.

Tipični ukrepi:

- uvedba programov za energetsko učinkovitost in obnovljive vire v podjetjih,
- razvoj digitalnih kompetenc v gospodarstvu in upravi,
- promocija družbeno odgovornega podjetništva in vključevanja ranljivih skupin,
- povezovanje podjetij v krožne verige in industrijske simbioze,
- sodelovanje v evropskih projektih za zeleni in digitalni prehod mest.

Navedene usmeritve in ukrepi tvorijo izvedbeni okvir gospodarskega stebra ter zagotavljajo povezavo med dolgoročno vizijo, razvojnimi programi in prostorskimi politikami. Njihova uresničitev bo omogočila trajnostno rast, višjo kakovost življenja ter utrditev Velenja kot inovativnega in konkurenčnega urbanega središča regije SAŠA.

5.2 Promet in infrastruktura

5.2.1 Ključni izzivi in priložnosti

Področje prometa in infrastrukture predstavlja eno temeljnih razvojnih področij Mestne občine Velenje, saj neposredno vpliva na kakovost bivanja, dostopnost storitev in prostorsko povezanost med mestnim središčem ter krajevnimi skupnostmi. Učinkovit, trajnosten in sodoben prometni sistem je ključni pogoj za nadaljnjo gospodarsko rast, zmanjšanje okoljskega odtisa ter povečanje družbene povezanosti prebivalcev.

Analiza stanja in rezultati ankete kažejo, da prebivalci občine prepoznavajo relativno dobro urejeno osnovno prometno infrastrukturo, zlasti glede javne razsvetljave (3,69), telekomunikacij (3,62) in kažipotov ter označb (3,66). Kljub temu se kažejo pomembni izzivi na področjih, ki zadevajo kakovost javnega prevoza, varnost pešcev, urejenost pločnikov in dostopnost kolesarskih poti, kar potrjuje potrebo po usklajenem razvoju različnih oblik mobilnosti.

Eden ključnih izzivov ostaja povezljivost mestnega središča z oddaljenimi krajevnimi skupnostmi. Občani izražajo potrebo po bolj zanesljivem in pogostejšem javnem prevozu, zlasti v popoldanskih in vikend terminih, ter po boljšem povezovanju avtobusnih in železniških linij. S tem je neposredno povezana tudi trajnostna mobilnost, kjer občina že izvaja pomembne korake, vendar je potrebno okrepiti vlaganja v kolesarsko infrastrukturo, parkirišča za kolesa, električne polnilnice in urejanje mirujočega prometa.

Pomemben izziv predstavlja tudi vzdrževanje in posodobitev lokalnih cest, pločnikov ter parkirišč, kjer se pojavljajo razlike med mestnim središčem in posameznimi naselji. Zlasti urejenost pločnikov (2,93) in lokalnih cest (3,16) zahtevata nadaljnje vlaganje, pri čemer je treba upoštevati tako prometno varnost kot dostopnost za starejše in gibalno ovirane osebe.

Med priložnostmi izstopa možnost celostnega razvoja prometne infrastrukture v povezavi z zeleno in digitalno preobrazbo. Projekti, kot so trajnostna urbana mobilnost (CPS), inteligentni prometni sistemi (ITS) ter digitalizacija upravljanja prometa in razsvetljave, ponujajo priložnost za večjo učinkovitost, zmanjšanje emisij in izboljšano uporabniško izkušnjo.

Razvoj telekomunikacijske infrastrukture, zlasti širokopasovnih omrežij in 5G-povezljivosti, odpira možnosti za nove storitve, delo na daljavo in digitalno preobrazbo gospodarstva. V okviru energetske infrastrukture pa se kot ključni izziv kaže posodobitev javne razsvetljave, razvoj pametnih omrežij ter spodbujanje rabe obnovljivih virov energije v prometu in javnih objektih.

Posebno pozornost zahteva tudi vloga zimskih služb in vzdrževanje prometnic v zimskih razmerah, kar je prebivalci ocenjujejo kot pomembno in večinoma zadovoljivo področje (3,55), a ga bo treba nadgrajevati z modernimi rešitvami in optimizacijo storitev.

Na delavnicah z upravo so bile kot ključne razvojne priložnosti izpostavljene:

- integracija različnih oblik mobilnosti (javna, kolesarska, peš, avtomobilska) v enoten sistem,
- spodbujanje uporabe električnih in hibridnih vozil ter razvoj mreže polnilnic,

- izboljšanje prometne varnosti s pametnimi tehnologijami in infrastrukturnimi ukrepi,
- digitalno upravljanje javne razsvetljave in prometnih tokov,
- prenova degradiranih prometnih površin in parkirišč v večnamenske javne prostore,
- večja povezanost med Velenjem in sosednjimi občinami v okviru regijskih mobilnostnih projektov.

Prometno in infrastrukturno področje Velenja se torej nahaja v fazi modernizacije in trajnostne preobrazbe, kjer bo potrebno uravnotežiti prometno dostopnost, okoljske standarde in kakovost življenja. V prihodnjem obdobju bo ključno, da se investicije usmerjajo v trajnostno mobilnost, pametno infrastrukturo in digitalno povezanost, ki bodo dolgoročno omogočile zeleni prehod in izboljšano prometno kulturo v občini.

5.2.2 Strateški cilji do leta 2040

Razvoj prometa in infrastrukture v Mestni občini Velenje je usmerjen v nadgradnjo celovitega, trajnostnega in pametnega prometnega sistema, ki povezuje mestno jedro, podeželske dele in regijsko okolje. Na podlagi analiz, rezultatov anket in posvetov z upravo je bilo opredeljenih 7 strateških ciljev, ki izražajo dolgoročno vizijo razvoja prometa in infrastrukture do leta 2040.

Cilj 1: Razviti trajnostno, varno in povezano prometno infrastrukturo

Namen: Razviti uravnotežen prometni sistem, ki spodbuja varno, energetsko učinkovito in okolju prijazno mobilnost za vse skupine prebivalcev.

Pričakovani učinki:

- izboljšana prometna varnost pešcev, kolesarjev in voznikov,
- večja povezanost med mestom in krajevnimi skupnostmi,
- zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in hrupa,
- večja uporaba javnega prevoza in aktivnih oblik mobilnosti (kolesarjenje, hoja).

Cilj 2: Okrepiti javni potniški promet in medkrajevne povezave

Namen: Izboljšati dostopnost in privlačnost javnega prevoza kot konkurenčne alternative osebnemu avtomobilu ter nadgraditi enakovredno prometno oskrbo vseh krajevnih skupnosti.

Pričakovani učinki:

- povečanje uporabe avtobusnega prevoza in integracija z regijskimi linijami,
- izboljšana frekvenca in usklajenost voznih redov,
- večja vključenost digitalnih orodij za informiranje in plačevanje prevoza,
- zmanjšanje prometnih zastojev in emisij v mestnem središču.

Cilj 3: Preobrazba daljinskega sistema ogrevanja

Namen: Postopna preobrazba sistema daljinskega ogrevanja v smeri večje energetske učinkovitosti, zmanjševanja odvisnosti od fosilnih virov ter vključevanja trajnostnih in nizkoogljičnih virov energije. Cilj je zagotoviti dolgoročno zanesljiv, cenovno dostopen in

okoljsko sprejemljiv sistem oskrbe s toploto za prebivalce, gospodarstvo in javne ustanove v Mestni občini Velenje.

Pričakovani učinki:

- postopno zmanjševanje odvisnosti sistema daljinskega ogrevanja od premoga in drugih fosilnih virov energije,
- povečanje deleža obnovljivih in nizkoogljičnih virov energije v sistemu oskrbe s toploto,
- izboljšanje energetske učinkovitosti daljinskega sistema ogrevanja,
- zagotavljanje dolgoročne stabilnosti in zanesljivosti oskrbe s toploto za prebivalce in gospodarstvo,
- zmanjševanje okoljskih obremenitev in emisij toplogrednih plinov,
- krepitev odpornosti lokalnega energetskega sistema v procesu prestrukturiranja SAŠA regije.

Cilj 4: Razviti pametno in energetsko učinkovito komunalno infrastrukturo

Namen: Posodobiti ključne infrastrukturne sisteme (ceste, razsvetljava, komunalna in telekomunikacijska omrežja) v smeri digitalne upravljivosti, učinkovitosti in trajnostne rabe energije.

Pričakovani učinki:

- uvedba pametnih sistemov za upravljanje razsvetljave in prometa,
- širitev širokopasovnih in 5G omrežij na celotno območje občine,
- zmanjšanje porabe energije v javni infrastrukturi – večja zanesljivost oskrbe s komunalnimi storitvami.

Cilj 5: Povečati dostopnost in urejenost javnega prostora

Namen: Nadgraditi varno, estetsko in funkcionalno javno infrastrukturo, ki omogoča visoko kakovost bivanja in enake možnosti dostopa za vse prebivalce.

Pričakovani učinki:

- izboljšana urejenost pločnikov, parkirišč in sprehajalnih poti,
- povečana dostopnost za starejše in gibalno ovirane osebe,
- prenova javnih površin v večnamenske skupnostne prostore,
- večja zadovoljnost prebivalcev z bivalnim okoljem.

Cilj 6: Spodbujati razvoj nizkoogljične mobilnosti in zelene prometne infrastrukture

Namen: Podpreti prehod na okolju prijazne oblike prevoza ter zmanjšati okoljski odtis prometnega sistema.

Pričakovani učinki:

- razvoj mreže električnih polnilnic,
- povečanje deleža vozil na alternativna goriva,
- razvoj novih kolesarskih in peš povezav,
- integracija mobilnostnih rešitev v regijske zelene koridorje.

Cilj 7: Razvoj pametne mobilnosti in napredne komunikacijske infrastrukture

Namen: Razviti celovito in digitalno podprto prometno ter komunikacijsko infrastrukturo, ki omogoča učinkovito upravljanje mobilnosti, boljšo povezljivost med naselji in zanesljiv dostop do sodobnih elektronskih komunikacij v celotni Mestni občini Velenje. Cilj podpira trajnostne oblike mobilnosti, zmanjševanje okoljskih obremenitev ter izboljšanje prometne varnosti in kakovosti bivanja.

Pričakovani učinki:

- učinkovitejše upravljanje prometnih tokov z uporabo naprednih digitalnih rešitev,
- izboljšana prometna varnost, zlasti za ranljive udeležence v prometu,
- večja učinkovitost parkiranja in zmanjševanje prometnih zastojev,
- izboljšana dostopnost in uporabniška izkušnja javnega potniškega prometa z integracijo različnih oblik mobilnosti,
- visoka stopnja pokritosti naselij z visokokakovostnimi elektronskimi komunikacijami kot osnova za razvoj pametnih prometnih in logističnih storitev,
- zmanjšanje emisij CO_2 in drugih onesnaževal zaradi optimizacije potovanj in spodbujanja trajnostne mobilnosti.

Skupaj ti cilji predstavljajo dolgoročni okvir za trajnostno in pametno prometno politiko Mestne občine Velenje, ki se usklajuje z nacionalnimi dokumenti, kot so Strategija trajnostne mobilnosti Slovenije, Podnebna strategija RS in Nacionalni energetski in podnebni načrt. Podrobnejši kazalniki za spremljanje uresničevanja teh ciljev so opredeljeni v poglavju 6, kjer je določen tudi sistem poročanja, odgovornosti in ciljne vrednosti za obdobje do leta 2040.

5.2.3 Usmeritve in prioritetni ukrepi

Razvoj prometa in infrastrukture v Mestni občini Velenje do leta 2040 temelji na načelih trajnostne mobilnosti, energetske učinkovitosti, varnosti in digitalne preobrazbe. Pri izvajanju ukrepov se bo občina osredotočila na razvoj celostnega prometnega sistema, ki spodbuja okolju prijazne oblike prevoza, krepi medkrajevno povezanost ter izboljšuje kakovost javnih površin in življenjskega okolja.

Razvoj prometne infrastrukture Mestne občine Velenje se navezuje tudi na izboljševanje regionalne in državne prometne povezanosti. V tem okviru ima za dolgoročni razvoj območja poseben pomen načrtovana izgradnja hitre ceste Šentrupert–Slovenj Gradec kot projekta državnega pomena, ki bo prispevala k boljši prometni dostopnosti, večji prometni varnosti ter izboljšanju pogojev za gospodarski razvoj in mobilnost prebivalstva v širši regiji.

1. Trajnostna prometna mobilnost in varna infrastruktura

Usmeritev: Nadgraditi prometni sistem, ki spodbuja hojo, kolesarjenje in uporabo javnega prevoza, hkrati pa zagotavlja visoko raven prometne varnosti in zmanjšanje emisij.

Tipični ukrepi:

- nadgradnja Celostne prometne strategije (CPS) z novimi ukrepi do leta 2030,
- širitev mreže kolesarskih poti in povezovalnih koridorjev med mestnim središčem in KS,
- izgradnja novih pločnikov in izboljšanje varnosti na nevarnih odsekih,
- razvijati šolske varne poti ter povečanje varnosti pešcev na prehodih,
- ureditev prometno mirnih območij v središču mesta in pri šolah,
- spodbujanje uporabe javnega potniškega prometa z ugodnejšimi vozovnicami in digitalnim obveščanjem potnikov,
- uvedba mobilnostnih točk (parkiraj in se pelji, izposoja koles, e-vozila).

2. Posodobitev cestne in komunalne infrastrukture

Usmeritev: Ohraniti redno vzdrževanje, nadgradnjo in digitalno upravljanje cest, pločnikov, parkirišč ter komunalnih sistemov.

Tipični ukrepi:

- sistematično vlaganje v sanacijo in modernizacijo lokalnih cest ter zamenjavo dotrajane infrastrukture,
- izboljšanje urejenosti pločnikov, parkirišč in javnih površin,
- uvajanje pametnih sistemov za upravljanje cestne razsvetljave,
- uporaba okolju prijaznih materialov pri obnovi cest in pločnikov,
- razvoj integriranega GIS sistema za upravljanje komunalnih objektov in prometnic,
- sodelovanje z DARS in državnimi organi pri izvedbi regijskih prometnih povezav.

3. Krepitev javnega prevoza in regijskih povezav

Usmeritev: Izboljšati učinkovitost, dostopnost in privlačnost javnega prevoza ter povečati povezanost Velenja z drugimi občinami v regiji SAŠA.

Tipični ukrepi:

- nadgraditev integriranega voznega reda za mestne in medkrajevne linije,
- uvedba digitalnega sistema spremljanja prihodov avtobusov in možnosti spletnega nakupa vozovnic,
- spodbujanje uporabe električnih avtobusov in postavitev polnilnic,
- izboljšanje avtobusnih postajališč in dostopnosti za osebe z omejeno mobilnostjo,
- povečanje pogostosti prevozov v popoldanskem času in ob vikendih,
- povezovanje z regijskim projektom “Mobilnost SAŠA” za enotno upravljanje prometnih tokov.

4. Razvoj pametne in energetsko učinkovite infrastrukture

Usmeritev: Uvesti digitalne in energetsko učinkovite rešitve v prometno, komunalno in komunikacijsko infrastrukturo ter povečati rabo obnovljivih virov energije.

Tipični ukrepi:

- modernizacija javne razsvetljave z LED tehnologijo in pametnim upravljanjem,
- razvoj centralnega sistema za nadzor porabe energije v javnih objektih in omrežjih,
- širitev širokopasovnih in 5G povezav po celotnem območju občine,
- razvoj digitalnih dvojčkov za načrtovanje in upravljanje infrastrukture,
- povečanje števila polnilnih postaj za električna vozila,
- spodbujanje podjetij in javnih ustanov k uporabi zelenih voznih parkov.

5. Urejanje in revitalizacija javnih površin

Usmeritev: Zasnovati javne površine kot večnamenske, dostopne in estetsko urejene prostore, ki podpirajo družbeno življenje in trajnostno mobilnost.

Tipični ukrepi:

- prenova mestnega jedra s poudarkom na varnem peš dostopu in zelenih površinah,
- preoblikovanje parkirišč v večnamenske urbane površine,
- razvoj sistemov zbiranja padavinske vode za vzdrževanje zelenic,
- izboljšanje dostopnosti za starejše in gibalno ovirane,
- vključevanje krajevnih skupnosti in prebivalcev v sooblikovanje javnih površin.

6. Odpornost in zanesljivost infrastrukture

Usmeritev: Ohraniti zanesljivo delovanje infrastrukture tudi v izrednih vremenskih razmerah ter povečati pripravljenost na podnebne in energetske izzive.

Tipični ukrepi:

- nadgradnja sistema zimske službe z digitalnim spremljanjem in napovednimi orodji,
- redno vzdrževanje mostov, prepustov in odvodnjavanja,
- vključitev podnebne odpornosti v vse nove infrastrukturne projekte,
- povečanje energetske samooskrbe javnih objektov,
- sodelovanje z regijskimi in državnimi službami pri kriznem načrtovanju.

Z izvajanjem teh usmeritev in ukrepov si Mestna občina Velenje prizadeva razviti prometni in infrastrukturni sistem, ki bo varen, povezan, energetsko učinkovit in prijazen do okolja. Tak sistem bo dolgoročno podpiral gospodarsko konkurenčnost, socialno vključenost in podnebno odpornost mesta ter regije.

5.3 Okolje in prostor

5.3.1 Ključni izzivi in priložnosti

Proces postopnega zapiranja premogovništva v Savinjsko-šaleški regiji predstavlja za Mestno občino Velenje dolgoročen prostorski, okoljski in razvojni izziv, ki presega tehnično prenehanje rudarske dejavnosti. Zapiranje premogovništva je hkrati proces obsežne okoljske in prostorske sanacije ter preobrazbe rabe prostora, ki zahteva usklajeno načrtovanje, dolgoročno upravljanje

in povezovanje okoljskih, energetskih ter prostorskih politik. Poseben poudarek je namenjen sanaciji degradiranih območij, nastalih zaradi zgodovinskega rudarjenja in energetike, ter njihovi postopni ponovni vključitvi v urbani in razvojni sistem mesta. Ob tem ima preobrazba sistema daljinskega ogrevanja ključno vlogo pri energetskem prehodu občine, saj neposredno povezuje zapiranje premogovništva z zmanjševanjem okoljskih obremenitev, izboljšanjem kakovosti bivanja ter prehodom na nizkoogljične in trajnostne energetske rešitve.

Področje okolja in prostora ima v razvojnem okviru Mestne občine Velenje ključno vlogo, saj predstavlja temelj za zdravo življenjsko okolje, trajnostno rabo naravnih virov ter prostorsko uravnotežen razvoj. Velenje je prepoznano kot mesto z nadpovprečno kakovostnim naravnim okoljem, kar potrjujejo tudi visoke ocene prebivalcev na področjih oskrbe z vodo (4,07), kakovosti zraka (3,88) in urejenosti pokopališč (4,00). Kljub temu pa se pojavljajo novi izzivi, povezani s podnebnimi spremembami, prostorsko omejenostjo ter potrebo po bolj sistematičnem vključevanju prebivalcev v prostorsko načrtovanje.

Med ključnimi okoljskimi izzivi izstopa potreba po zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, varovanju vodnih virov in krepitev odpornosti občine na podnebne spremembe. Podnebni scenariji napovedujejo večjo pogostost ekstremnih vremenskih dogodkov (neurja, vročinski valovi, poplave), kar zahteva dodatne ukrepe za obvladovanje voda, zeleno infrastrukturo in odpornost urbanih površin. Občina je že pričela z izvajanjem projektov s področja energetske prenove stavb, širjenja sončnih elektrarn in trajnostnega upravljanja z odpadki, vendar bo treba te aktivnosti še nadgraditi z večjo sistematičnostjo in digitalno podporo.

Na področju prostorskega razvoja se kot pomemben izziv kaže omejenost prostorskih virov znotraj urbanega območja in potreba po učinkovitejši rabi obstoječih površin. Razpršenost pozidave ter degradirana območja, ki izhajajo iz industrijske preteklosti, predstavljajo priložnost za prenovo in preobrazbo prostora v skladu z načeli krožnega gospodarstva. Obenem je treba ohraniti usklajenost med gospodarskimi, stanovanjskimi in okoljskimi funkcijami prostora, pri čemer ima Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS) ter lokalni Prostorski plan občine Velenje ključno vlogo pri usmerjanju bodočih posegov.

Rezultati delavnic so pokazali, da prebivalci visoko ocenjujejo urejenost javnih površin (3,60) in ravnanje z odpadki (3,66), vendar opozarjajo na potrebo po vključevanju občanov v prostorsko načrtovanje (3,24) ter izboljšanju transparentnosti pri sprejemanju prostorskih odločitev. Prav zato bo v prihodnje pomembno razvijati participativne pristope k načrtovanju prostora, ki omogočajo konstruktiven dialog med strokovnjaki, prebivalci in gospodarstvom pri oblikovanju prostorskih politik.

Pomembno vlogo ima tudi kakovost vodnega in zelenega sistema občine. Velenje razpolaga z bogatimi vodnimi viri in rekreacijskimi površinami, vendar bo potrebno izboljšati čistost potokov in jezer (3,42) ter krepitev biotske raznovrstnosti v urbanih območjih. Zeleni koridorji, obrečne poti in urbane zasaditve so prepoznani kot učinkoviti ukrepi za izboljšanje mikroklime, kakovosti zraka in splošnega bivalnega ugodja.

V okviru ravnanja z odpadki so bile na delavnicah kot prioritetne izpostavljene:

- povečanje deleža ločeno zbranih odpadkov,
- uvedba spodbud za zmanjševanje količin odpadne embalaže,
- razvoj ponovne uporabe (»reuse«) in skupnostnih centrov,

- krepitev ozaveščanja o krožnem gospodarstvu in odgovorni potrošnji.

Med priložnostmi za prihodnji razvoj izstopajo:

- celostno upravljanje prostora z digitalnimi orodji (GIS, digitalni dvojček prostora),
- vključevanje načel zelenega urbanizma in krožnega gospodarstva v vse prostorske akte,
- razvoj novih programov za spodbujanje energetske samooskrbe in obnovljivih virov energije,
- prenova degradiranih območij in njihova ponovna raba za kulturne, izobraževalne in inovacijske dejavnosti,
- aktivno vključevanje občanov in krajevnih skupnosti v prostorsko načrtovanje,
- nadgraditev sistema za spremljanje kakovosti zraka, vode in tal na ravni občine.

Skupaj ti izzivi in priložnosti nakazujejo, da se mora Velenje v prihodnjih letih osredotočiti na krepitev okoljske odpornosti, učinkovito rabo prostora in prostorsko pravičnost, pri čemer bo bistveno ohraniti uravnoteženost med urbanim razvojem, gospodarsko rastjo in varstvom naravnega okolja.

5.3.2 Strateški cilji do leta 2040

Razvojni cilji na področju okolja in prostora Mestne občine Velenje do leta 2040 temeljijo na viziji zelenega, podnebno odpornega in kakovostnega življenjskega okolja, ki podpira zdravje prebivalcev, varuje naravne vire in omogoča uravnoteženo prostorsko rast.
Na podlagi ugotovitev analiz, delavnic z upravo in sodelovanja s strokovno javnostjo je bilo opredeljenih pet dolgoročnih strateških ciljev, ki usmerjajo prihodnji prostorski in okoljski razvoj občine.

Cilj 1: Nadgraditi visoko kakovost naravnega in bivalnega okolja

Namen: Ohranjati in izboljševati kakovost zraka, vode in tal ter zagotavljati zdravo življenjsko okolje za vse prebivalce.

Pričakovani učinki:

- izboljšana čistost potokov, jezer in podtalnice,
- trajno varovanje vodnih virov in ekosistemov,
- zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in onesnaževal zraka,
- povečana okoljska ozaveščenost prebivalcev.

Cilj 2: Okrepiti odpornost in prilagajanje občine na podnebne spremembe

Namen: Povečati pripravljenost občine na podnebne in vremenske ekstremne razmere ter razviti zelene in modre infrastrukture za prilagajanje spremembam.

Pričakovani učinki:

- zmanjšanje poplavne ogroženosti in boljše upravljanje z vodami,
- povečanje deleža zelenih površin in urbane vegetacije,

- ohlajanje urbanih območij in izboljšanje mikroklime,
- vključevanje podnebnih tveganj v vse prostorske in razvojne načrte.

Cilj 3: Uveljaviti načela krožnega gospodarstva in trajnostne rabe virov

Namen: Razviti učinkovite sisteme za ravnanje z odpadki, ponovno uporabo in učinkovito rabo energije in materialov v lokalnem gospodarstvu in javnih službah ter okrepiti promocijske aktivnosti.

Pričakovani učinki:

- povečanje deleža ločeno zbranih in ponovno uporabljenih odpadkov,
- zmanjšanje količine odpadne embalaže in mešanih komunalnih odpadkov,
- razvoj centrov ponovne uporabe in lokalnih krožnih verig,
- spodbujanje podjetij k zelenim poslovnim modelom in energetski učinkovitosti.

Cilj 4: Zagotavljati prostorsko uravnotežen, dostopen in vključujoč razvoj

Namen: Razvijati prostor na način, ki bo še naprej omogočal kakovostno bivanje, gospodarsko vitalnost in ohranjanje naravnih ter kulturnih vrednot, ob hkratnem vključevanju prebivalcev v načrtovalske procese.

Pričakovani učinki:

- prenova degradiranih območij in njihova ponovna raba,
- učinkovitejša raba obstoječih urbanih površin,
- vključenost občanov v prostorsko načrtovanje.

Cilj 5: Spodbuditi energetsko preobrazbo, samooskrbo in trajnostno upravljanje z energijo

Namen: Pospešiti prehod v energetsko učinkovito in nizkoogljično občino z razvojem obnovljivih virov energije, učinkovitim sistemom daljinskega ogrevanja ter postopnim povečevanjem lokalne energetske samooskrbe in odpornosti energetskega sistema.

Pričakovani učinki:

- povečanje deleža sončnih in drugih obnovljivih virov energije v lokalnem energetskem sistemu,
- izboljšanje energetske učinkovitosti občinskih objektov ter večja uporaba lokalnih in obnovljivih virov energije pri njihovem delovanju,
- nadaljnji razvoj in prehod sistema daljinskega ogrevanja (toplovoda) v smeri večje učinkovitosti in trajnostnih virov energije,
- zmanjševanje rabe fosilnih goriv v javnem in zasebnem sektorju,
- sprejem in izvajanje odloka o prioritetni rabi virov energije in energentov na območju Mestne občine Velenje v skladu z usmeritvami Lokalnega energetskega koncepta (LEK),
- krepitev lokalnih energetskih partnerstev, energetskih skupnosti in sodelovanja prebivalcev.

Cilj 6: Pametno upravljanje okolja, energije in prostora

Namen: Nadgraditi digitalno podprte pristope za spremljanje in upravljanje okolja, energije in prostora, ki omogočajo učinkovitejše načrtovanje, zmanjševanje okoljskih obremenitev ter trajnostno in učinkovito rabo virov. Cilj prispeva k večji odpornosti mesta na podnebne spremembe ter k izboljšanju kakovosti bivanja.

Pričakovani učinki:

- izboljšano spremljanje in razumevanje okoljskih razmer (zrak, hrup, voda in vodna telesa) ter večja dostopnost okoljskih podatkov,
- učinkovitejša raba energije in znižanje obratovalnih stroškov v javnih objektih in sistemih javne razsvetljave,
- bolj transparentno in podatkovno podprto prostorsko načrtovanje, ki omogoča boljše usklajevanje razvojnih in varstvenih vidikov prostora,
- zmanjšanje okoljskih in podnebnih tveganj z uporabo naprednih analitičnih pristopov za podporo odločanju,
- večja učinkovitost komunalnih storitev in upravljanja infrastrukture,
- izboljšana kakovost bivanja zaradi bolje upravljanega javnega prostora, zmanjšanja svetlobnega onesnaženja in večje energetske učinkovitosti.

Ti strateški cilji tvorijo okvir za dolgoročno upravljanje okolja in prostora v Mestni občini Velenje, ki povezuje okoljsko odgovornost, prostorsko učinkovitost in družbeno vključevanje. Njihovo uresničevanje bo temeljilo na sodelovanju med občinsko upravo, krajevnimi skupnostmi, javnimi zavodi, gospodarstvom in prebivalci, ob podpori nacionalnih politik ter evropskih zelenih in podnebnih programov. Spremljanje napredka pri doseganju teh ciljev je podrobno opredeljeno v poglavju 6 – Sistem spremljanja in vrednotenja strategije do leta 2040.

5.3.3 Usmeritve in prioritetni ukrepi

Okolje in prostor predstavljata ključno razvojno področje Mestne občine Velenje, kjer se prepletajo ekonomske, ekološke in družbene dimenzije trajnostnega razvoja. V prihodnjem obdobju bo občina nadaljevala z usklajevanjem prostorskih politik, varstvom naravnih virov in izboljšanjem kakovosti bivalnega okolja z ukrepi, ki spodbujajo podnebno odpornost, krožno gospodarstvo, energetsko učinkovitost in vključujoče prostorsko načrtovanje.

1. Varovanje naravnih virov in kakovosti okolja

Usmeritev: Ohraniti in izboljšati kakovost zraka, vode in tal ter nadgraditi učinkovito upravljanje z naravnimi viri, ki so temelj zdravega in varnega življenjskega okolja.

Tipični ukrepi:

- krepitev monitoringa kakovosti zraka, voda in tal z uporabo digitalnih senzorjev,
- zmanjšanje emisij v prometu in ogrevanju z lokalnimi energetskimi ukrepi,
- vzdrževanje in sanacija vodotokov, jezer in zadrževalnikov,
- zaščita vodovarstvenih območij in izvajanje preventivnih ukrepov proti onesnaževanju,
- urejanje in ohranjanje zelenih in modrih koridorjev v urbanih območjih,

- promocija odgovorne rabe naravnih virov in zmanjševanje okoljskega odtisa javnih storitev.

2. Prilagajanje podnebnim spremembam in krepitev odpornosti prostora

Usmeritev: Razviti sistemske ukrepe za povečanje odpornosti občine na podnebne spremembe, obvladovanje poplavnih tveganj in ekstremnih vremenskih pojavov.

Tipični ukrepi:

- priprava lokalnega načrta prilagajanja podnebnim spremembam,
- izvedba projektov zelenih in modrih površin za zadrževanje padavinskih voda,
- ohranjanje in kakovostno upravljanje urbane zelene infrastrukture (drevesa, zeleni pasovi, parki, zelene strehe) ter njena postopna nadgradnja tam, kjer to prispeva k večji odpornosti prostora na podnebne spremembe,
- uporaba naravnih rešitev (Nature-based Solutions) pri prostorskem načrtovanju,
- izboljšanje odvodnjavanja in zaščite vodotokov v urbanih območjih,
- ozaveščanje prebivalcev o ravnanju v izrednih podnebnih razmerah.

3. Uveljavitev krožnega gospodarstva in odgovorne potrošnje

Usmeritev: Razviti lokalne verige krožnega gospodarstva, ki zmanjšujejo količine odpadkov, povečujejo ponovno uporabo in učinkovito rabo materialov ter energije.

Tipični ukrepi:

- razvoj centrov ponovne uporabe (»reuse« centri) in delavnic popravil,
- uvedba lokalnih spodbud za ločeno zbiranje odpadkov v gospodinjstvih in podjetjih,
- povečanje deleža kompostiranja in recikliranja bioloških odpadkov,
- spodbujanje trajnostne javne nabave v občinskih ustanovah,
- razvoj izobraževalnih programov o krožnem gospodarstvu v šolah in lokalnih skupnostih,
- podpora lokalnim podjetjem pri prehodu na zeleno proizvodnjo in embalažo.

4. Učinkovito in vključujoče prostorsko načrtovanje

Usmeritev: Zagotavljati prostorsko uravnotežen razvoj ter vključevati prebivalce in druge deležnike v procese načrtovanja prostora in odločanja o prostorskih posegih.

Tipični ukrepi:

- priprava sprememb in dopolnitev veljavnih prostorskih aktov ter sprejem novih prostorskih izvedbenih aktov v skladu z razvojnimi potrebami občine,
- uporaba digitalnih prostorskih podatkov, GIS orodij in drugih digitalnih rešitev za podporo prostorskemu načrtovanju in vizualizaciji prostorskih rešitev,
- revitalizacija degradiranih in premalo izkoriščenih območij ter spodbujanje njihove nove razvojne rabe,

- vključevanje načel univerzalnega oblikovanja in dostopnosti v prostorsko in urbanistično načrtovanje,
- zagotavljanje transparentnih postopkov priprave prostorskih aktov, vključno z javnimi razgrnitvami, javnimi obravnavami in drugimi oblikami vključevanja javnosti,
- nadaljnji razvoj in uporaba digitalnih orodij za dostop do prostorskih podatkov in spremljanje prostorskih aktov.

5. Spodbujanje energetske učinkovitosti in lokalne samooskrbe

Usmeritev: Povečati energetsko učinkovitost javnih in zasebnih objektov ter razviti lokalne vire obnovljive energije, ki prispevajo k samooskrbi občine.

Tipični ukrepi:

- nadaljevanje energetske prenove javnih objektov (šole, vrtci, kulturni domovi),
- razvoj lokalnih energetskih skupnosti in skupnih sončnih elektrarn,
- podpora toplotnim črpalkam in sistemom daljinskega ogrevanja iz obnovljivih virov,
- spodbujanje električne mobilnosti in postavitev polnilne infrastrukture,
- razvoj energetskega svetovanja za gospodinjstva in mala podjetja,
- vključevanje energetske učinkovitosti v vse nove gradbene projekte.

6. Ohranitev krajinske in biotske raznovrstnosti

Usmeritev: Zagotavljati uravnoteženo sobivanje človeka in narave ter ohraniti krajinsko identiteto in biotsko pestrost občine.

Tipični ukrepi:

- razvoj lokalnega registra naravnih vrednot in biotskih območij,
- urejanje ekoloških koridorjev in habitatov znotraj občinskega prostora,
- sajenje avtohtonih vrst dreves in grmovnic v urbanem okolju,
- vključevanje krajevnih skupnosti v urejanje okolice in zelenih površin,
- sodelovanje z nevladnimi organizacijami pri projektih naravovarstvenega izobraževanja,
- integracija ukrepov za varstvo krajine v prostorski politiki in turizmu.

Izvajanje navedenih usmeritev in ukrepov bo omogočilo postopen prehod občine v podnebno odporen, energetsko samozadosten in prostorsko uravnotežen razvojni model. Vsi ukrepi bodo umeščeni v prostorski in proračunski načrt občine, njihovo izvajanje pa bo spremljano skladno s sistemom kazalnikov, določenih v poglavju 6 – Sistem spremljanja in vrednotenja strategije.

5.3.4 Razvojne usmeritve prostorskega načrtovanja v Mestni občini Velenje

Prostorsko načrtovanje v Mestni občini Velenje bo v prihodnjem razvojnem obdobju naslovilo ključne izzive, ki izhajajo iz podnebnih sprememb, demografskih trendov, potreb po dostopnih stanovanjih, zagotavljanja energetske varnosti ter prehoda na trajnostne oblike mobilnosti. Pri tem bo pomembno premišljeno in usklajeno upravljanje prostora, ki bo omogočalo ustvarjanje sinergij med različnimi rabami prostora ter preprečevanje prostorskih konfliktov. Razvoj

prostora bo temeljil na usklajevanju potreb prebivalcev in gospodarstva z realnimi prostorskimi možnostmi ter omejitvami naravnega okolja.

Prostorsko načrtovanje v Mestni občini Velenje bo sledilo usmeritvam Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050 ter načelom trajnostnega, vključujočega in odpornega razvoja prostora. Poseben poudarek bo namenjen ohranjanju kakovosti bivalnega okolja, učinkoviti rabi prostora ter krepitvi identitete mesta in širšega območja občine.

Ključna razvojna področja prostorskega načrtovanja

Pomembna razvojna usmeritev bo krepitev identitete prostora z urbanističnim, arhitekturnim in krajinskim načrtovanjem. Pri tem bo razvoj usmerjen v prenovo obstoječih naselij, izboljšanje kakovosti javnih prostorov ter premišljeno umeščanje novih posegov v prostor. Posebna pozornost bo namenjena prenovi še neobnovljenih delov mestnega tkiva ter funkcionalni prilagoditvi obstoječega stavbnega in dediščinskega fonda. Novogradnje bodo usmerjene predvsem na obstoječa stavbna zemljišča znotraj naselij, s čimer se bo zmanjšal pritisk na širjenje pozidave v odprti prostor. Med pomembnejše razvojne aktivnosti sodijo tudi prenova ključnih javnih prostorov in objektov v mestnem središču, aktivacija neizkoriščenih stavbnih zemljišč ter razvoj novih mestnih programov in javne infrastrukture.

Drugo pomembno področje predstavlja varstvo narave, naravnih virov in razvoj zelene infrastrukture. Mestna občina Velenje bo ohranjala in nadgrajevala sistem zelenih površin ter zagotavljala njihovo medsebojno povezanost. Zeleni sistemi imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju kakovosti bivanja, ustvarjanju prostora za rekreacijo in druženje ter pri povečevanju odpornosti prostora na podnebne spremembe. V prihodnjem obdobju bo pozornost namenjena tudi postopni prenovi mestnega drevesnega fonda ter pripravi strokovnih usmeritev za načrtovanje in razvoj zelenih površin. Razvoj zelene infrastrukture bo dopolnjen z ukrepi za varstvo naravne dediščine ter trajnostno upravljanje gozdov in drugih naravnih virov.

Pomemben poudarek prostorskega razvoja bo namenjen tudi razvoju trajnostne mobilnosti. Prostorsko načrtovanje bo sledilo ciljem Celostne prometne strategije ter spodbujalo ukrepe, ki prispevajo k večji uporabi javnega potniškega prometa, kolesarjenja in hoje. Posebna pozornost bo namenjena izboljšanju povezav med mestnim središčem in okoliškimi območji ter razvoju kakovostnih peš in kolesarskih poti. Prostorski akti in prometne študije bodo postopno uvajali rešitve, ki bodo prispevale k zmanjševanju prometnih obremenitev, izboljšanju dostopnosti ter večji varnosti vseh udeležencev v prometu.

Ena izmed pomembnih razvojnih usmeritev bo tudi aktivacija in prenova razvrednotenih oziroma degradiranih območij, ki so deloma posledica preteklih industrijskih in rudarskih dejavnosti. Razvoj bo usmerjen v postopno revitalizacijo teh območij ter njihovo ponovno vključevanje v gospodarski, turistični ali bivalni razvoj mesta. Pri tem bo pomembno pridobivanje strateško pomembnih zemljišč ter priprava ustreznih prostorskih izvedbenih aktov, ki bodo omogočali aktivacijo prostora in razvoj novih dejavnosti. Tak pristop omogoča racionalnejšo rabo prostora in zmanjšuje potrebo po širjenju pozidave na nova območja.

Posebno razvojno področje predstavlja tudi stanovanjska politika in izboljšanje dostopnosti stanovanj. Mestna občina Velenje bo spodbujala povečanje ponudbe opremljenih stavbnih zemljišč za stanovanjsko gradnjo ter razvoj javnih najemnih stanovanj. Komunalno opremljanje zemljišč ter prilagoditve prostorskih izvedbenih aktov bodo omogočale razvoj novih

večstanovanjskih območij in izboljšanje stanovanjske mobilnosti prebivalcev. Povečanje ponudbe najemnih stanovanj bo prispevalo k večji dostopnosti stanovanj za različne skupine prebivalcev ter k dolgoročno uravnoteženemu razvoju mesta.

Pri prostorskem razvoju bo pomembno tudi ohranjanje prepoznavne krajinske podobe podeželja. Kmetijstvo, gozdarstvo ter trajnostna raba lokalnih virov bodo imeli pomembno vlogo pri ohranjanju vitalnosti podeželskega prostora. Ob tem bo občina spodbujala razvoj storitvenih dejavnosti in lokalnega podjetništva, ki temeljijo na lokalnih virih in dopolnjujejo tradicionalne dejavnosti na podeželju.

Vključevanje javnosti in spremljanje izvajanja

Posebna pozornost bo namenjena vključevanju javnosti v postopke prostorskega načrtovanja. Mestna občina Velenje bo nadgrajevala načine obveščanja in sodelovanja javnosti pri pripravi prostorskih aktov ter spodbujala uporabo digitalnih orodij za podajanje pripomb in pobud. S tem se bo povečala transparentnost postopkov ter omogočilo aktivno soustvarjanje prostorskih rešitev s strani prebivalcev in drugih deležnikov.

Spremljanje izvajanja navedenih prostorskih razvojnih usmeritev bo potekalo v okviru sistema spremljanja strategije, predstavljenega v poglavju 6. Napredek se bo odražal predvsem skozi pripravo in spremembe prostorskih aktov, prenovo javnih prostorov in objektov, razvoj zelene infrastrukture, izboljšanje trajnostne mobilnosti, aktivacijo degradiranih območij ter povečanje dostopnosti stanovanj.

5.4 Izobraževanje, znanje in družbena vključenost

5.4.1 Ključni izzivi in priložnosti

Izobraževanje, znanje in družbena vključenost tvorijo temelj dolgoročne odpornosti in inovacijskega potenciala Mestne občine Velenje. Kakovostna izobraževalna infrastruktura, dostop do vseživljenjskega učenja ter vključujoče družbeno okolje omogočajo oblikovanje kompetenc za prihodnost, socialno povezanost in trajnostno blaginjo.

Rezultati ankete kažejo, da je izobraževalni steber med najbolje ocenjenimi področji. Prebivalci izražajo visoko zadovoljstvo z objekti osnovnih šol (3,70) in vrtcev (3,70) ter z ustreznostjo vsebin (3,63), kar potrjuje stabilnost in kakovost lokalnega izobraževalnega sistema. Izjemno visoko je ocenjena tudi vključenost izobraževalnih ustanov v življenje kraja (4,03), kar odraža močno povezanost med šolami, družinami, kulturnimi in športnimi organizacijami.

Kljub temu pa rezultati opozarjajo na potrebo po večji dostopnosti programov za mlade (3,08) ter razvoju vsebin za starejše občane (4,15), kar razkriva razmeroma neenakomerno pokritost generacijskih potreb. V prihodnjem obdobju bo ključno celovito pristopiti k razvoju izobraževalnega ekosistema, ki bo spodbujal ustvarjalnost, digitalno pismenost, podjetnost in družbeno odgovornost vseh generacij.

Med ključnimi izzivi izstopajo:

- prilagajanje izobraževalnih programov spremembam na trgu dela in razvoju novih tehnologij,

- zagotavljanje dostopa do kakovostnega izobraževanja tudi v manjših krajevnih skupnostih,
- krepitev digitalnih kompetenc učencev, učiteljev in odraslih,
- ohranjanje pedagoškega kadra ter motivacija za delo v vzgojno-izobraževalnih zavodih,
- povečanje medgeneracijskega sodelovanja in družbene povezanosti,
- vključevanje ranljivih skupin (mladi brezposelni, priseljenci, starejši, osebe s posebnimi potrebami).

Na delavnicah z upravo je bila kot pomembna razvojna usmeritev izpostavljena potreba po večji povezanosti izobraževalnega sistema z gospodarstvom in občinskimi razvojnimi projekti, kar bi omogočilo boljšo praktično naravnanost izobraževanja ter več priložnosti za lokalno zaposlovanje mladih. Poudarjena je bila tudi potreba po spodbujanju ustvarjalnih in tehničnih poklicev, ki so ključni za prihodnji zeleni in digitalni prehod.

Na področju družbene vključenosti se kot ključni izziv kaže zagotavljanje enakih možnosti za vse skupine prebivalcev, vključno z osebami z omejitvami, starejšimi in družinami v socialno ranljivem položaju. Zelo pozitivno dejstvo predstavlja visoka stopnja sodelovanja prebivalcev v lokalnih društvih, prostovoljnih organizacijah in skupnostnih dejavnostih, ki krepi socialno povezanost in identiteto mesta.

Med priložnostmi za prihodnost izstopajo naslednje usmeritve:

- razvoj centra za vseživljenjsko učenje in medgeneracijsko sodelovanje,
- sistematično uvajanje digitalnih orodij v izobraževalni proces,
- povečanje dostopnosti kulturnih, športnih in izobraževalnih programov za mlade,
- nadgradnja lokalnih mrež prostovoljstva in medgeneracijskih programov,
- vključevanje izobraževanja o trajnostnem razvoju in podjetništvu v kurikule,
- razvoj programov za starejše – od digitalne pismenosti do medgeneracijskih učnih delavnic,
- spodbujanje partnerstev med šolami, podjetji in javnimi zavodi pri razvoju kompetenc prihodnosti.

S celostnim pristopom, ki povezuje izobraževanje, znanje in družbeno vključenost, lahko Velenje v prihodnjih letih utrdi svoj položaj kot učno, solidarno in inovativno mesto, ki zagotavlja enake priložnosti, krepi socialni kapital in spodbuja razvoj kompetenc za trajnostno prihodnost.

5.4.2 Strateški cilji do leta 2040

Izobraževanje, znanje in družbena vključenost so ključni stebri dolgoročne odpornosti, inovacijskega potenciala in kakovosti življenja v Mestni občini Velenje. Do leta 2040 si občina prizadeva razviti učne, solidarne in ustvarjalne skupnosti, ki spodbujajo pridobivanje znanja, vključevanje vseh generacij ter medsebojno sodelovanje v duhu trajnostne družbe.

Na podlagi ugotovitev analiz, posvetov z upravo in rezultatov anket so opredeljeni štirje strateški cilji, ki usmerjajo razvoj izobraževalnega in družbenega področja do leta 2040.

Cilj 1: Ohraniti kakovostno, vključujoče in dostopno izobraževanje za vse

Namen: Ohraniti dostop do kakovostnega izobraževanja vsem otrokom, mladim in odraslim, ne glede na kraj bivanja, socialni položaj ali posebne potrebe.

Pričakovani učinki:

- enakomerna dostopnost izobraževalnih programov v vseh krajevnih skupnostih,
- povečana podpora učencem s posebnimi potrebami in ranljivim skupinam,
- izboljšani pogoji za delo učiteljev in strokovnih delavcev,
- večje zadovoljstvo prebivalcev z izobraževalnimi ustanovami in programi.

Cilj 2: Konstantno nadgrajevanje sistema vseživljenjskega učenja in medgeneracijskega sodelovanja

Namen: Nadgrajevati učno okolje, ki spodbuja pridobivanje novih znanj skozi celotno življenjsko obdobje ter krepi medgeneracijsko povezanost in prenos izkušenj.

Pričakovani učinki:

- nadaljevanje razvoja centra za vseživljenjsko učenje in programe medgeneracijskih delavnic,
- povečana vključenost starejših v izobraževalne in družbene dejavnosti,
- izboljšane kompetence odraslih za delo v digitalnem okolju,
- povečevanje povezanosti med formalnim in neformalnim izobraževanjem.

Cilj 3: Okrepiti in še naprej spodbujati povezavo med izobraževanjem, gospodarstvom in razvojnimi potrebami občine

Namen: Zagotavljati usklajenost izobraževalnih programov s potrebami trga dela, lokalnim gospodarstvom in strateškimi prioritetami občine.

Pričakovani učinki:

- ohranjanje in nadgrajevanje stalnega partnerstva med šolami, podjetji in raziskovalnimi institucijami,
- povečanje praktično naravnanih in strokovnih izobraževalnih programov,
- večja zaposljivost mladih in zmanjšanje odlivanja kadrov iz občine,
- okrepitev inovacijskega ekosistema in podjetniške kulture v šolah.

Cilj 4: Spodbujati družbeno vključenost, prostovoljstvo in skupnostno delovanje

Namen: Krepiti socialno povezanost, solidarnost in aktivno državljanstvo s spodbujanjem prostovoljstva, kulturnega udejstvovanja in skupnostnih programov.

Pričakovani učinki:

- povečanje števila medgeneracijskih in prostovoljnih projektov,

- večja vključenost mladih, starejših in ranljivih skupin v družbeno življenje,
- okrepljena mreža društev, NVO in skupnostnih centrov,
- večja stopnja zaupanja, sodelovanja in družbene kohezije v občini.

Cilj 5: Digitalna preobrazba izobraževanja in družbene vključenosti

Namen: Uvesti sodobne digitalne pristope v izobraževanje, usposabljanje in komuniciranje z občani z namenom izboljšanja dostopnosti, učinkovitosti in vključenosti vseh prebivalcev. Cilj je usmerjen v krepitev digitalnih kompetenc vseh generacij, zagotavljanje enakopravnega dostopa do digitalnih storitev ter spodbujanje aktivne vključenosti prebivalcev v soustvarjanje in odločanje v pametnem mestu. S tem prispeva k dolgoročni družbeni odpornosti, zaposljivosti in socialni vključenosti.

Pričakovani učinki:

- izboljšana digitalna opremljenost z namenom izboljšanja delovanja izobraževalnih, kulturnih in drugih javnih ustanov,
- razvoj sodobnih oblik učenja, vključno s spletnimi in kombiniranimi učnimi okolji,
- dvig digitalnih kompetenc prebivalcev vseh starostnih skupin,
- večja odprtost, preglednost in učinkovitost delovanja občinskih institucij,
- povečana vključenost in participacija prebivalcev pri oblikovanju lokalnih politik in storitev,
- večja vključenost mladih v inovativne, ustvarjalne in podjetniške dejavnosti na področju digitalnih rešitev,
- učinkovitejša in uporabniku prijazna komunikacija občine z prebivalci preko digitalnih kanalov.

Ti cilji skupaj predstavljajo vizijo Velenja kot mesta znanja, sodelovanja in medgeneracijske solidarnosti, kjer izobraževalni sistem ni zgolj vir formalnega znanja, temveč gonilo družbene povezanosti in inovacij. Njihovo uresničevanje bo potekalo v sodelovanju z vzgojno-izobraževalnimi zavodi, krajevnimi skupnostmi, nevladnimi organizacijami, podjetji in kulturnimi ustanovami, pri čemer bo napredek spremljan skladno s kazalniki, določenimi v poglavju 6 – Sistem spremljanja in vrednotenja strategije do leta 2040.

5.4.3 Usmeritve in prioritetni ukrepi

Izobraževanje, znanje in družbena vključenost predstavljajo temelj prihodnje družbene kohezije in inovacijske sposobnosti Mestne občine Velenje. Učinkovit izobraževalni sistem mora hkrati zagotavljati enake možnosti, kakovostno infrastrukturo, povezavo z gospodarstvom in priložnosti za vseživljenjsko učenje. V prihodnjem obdobju bo občina usmerjena v spodbujanje inovativnih oblik poučevanja, digitalno preobrazbo in razvoj sodelovalnih ter solidarnih družbenih programov.

1. Krepitev kakovosti in dostopnosti izobraževanja

Usmeritev: Zagotavljati visoko kakovost vzgojno-izobraževalnega sistema ter enake možnosti za učenje vsem otrokom, mladim in odraslim, ne glede na kraj bivanja ali socialne okoliščine.

Tipični ukrepi:

- investicije v vzdrževanje in modernizacijo šolskih in vrtčevskih objektov,
- spodbujanje manjših oddelkov in individualiziranega pouka,
- spodbujanje izvajanja podružničnih programov v krajevnih skupnostih,
- ohranjanje kvalitetnega dostopa do šolskih prevozov za učence iz oddaljenih naselij,
- ohranjanje in prilagajanje štipendijskih shem za deficitarne poklice,
- ohranitev spodbujanja učnih podpornih služb (psihološka pomoč, svetovalci).

2. Razvoj sistema vseživljenjskega učenja in medgeneracijskega sodelovanja

Usmeritev: Ustvariti okolje, ki omogoča stalno pridobivanje novih znanj, povezovanje med generacijami in prenos izkušenj ter vrednot.

Tipični ukrepi:

- nadaljnje podpiranje delovanja Centrov za vseživljenjsko učenje in medgeneracijsko sodelovanje,
- nadgradnja programov digitalne in finančne pismenosti za odrasle in starejše,
- organizacija učnih krožkov in delavnic v sodelovanju z lokalnimi društvi,
- spodbujanje mentorskih programov med starejšimi in mladimi,
- vključevanje upokojencev in prostovoljcev v vzgojno-izobraževalne in kulturne aktivnosti,
- nadgradnja lokalne mreže delovanja ljudskih univerz in centrov neformalnega izobraževanja.

3. Povezovanje izobraževanja z gospodarstvom in inovacijskim okoljem

Usmeritev: Krepiti aktivno sodelovanje med šolami, podjetji, inkubatorji in raziskovalnimi institucijami z namenom prilagajanja kompetenc prihodnosti.

Tipični ukrepi:

- razvoj dualnih in praktično naravnanih izobraževalnih programov,
- organizacija kariernih sejmov, podjetniških taborov in prakse v lokalnih podjetjih,
- krepitev povezav s SAŠA inkubatorjem, Šolskim centrom Velenje in Univerzo v Mariboru,
- spodbujanje STEM področij (znanost, tehnologija, inženirstvo, matematika) v osnovnih in srednjih šolah,
- spodbujati delovanje programov za razvoj kariere in zaposljivosti mladih,
- vključevanje podjetij v mentorstvo in inovacijske izzive.

4. Spodbujanje družbene vključenosti, prostovoljstva in kulturne pismenosti

Usmeritev: Krepiti socialno povezanost, solidarnost in kulturno zavest s spodbujanjem skupnostnega delovanja, prostovoljstva in medkulturnega dialoga.

Tipični ukrepi:

- oblikovanje dodatnih programov prostovoljstva v sodelovanju z društvi, NVO in šolami,
- organizacija medgeneracijskih kulturnih dogodkov (npr. medgeneracijski festival),
- spodbujanje aktivnega državljanstva in družbene odgovornosti mladih,
- izvajanje kulturno-umetnostne vzgoje v vseh vzgojno-izobraževalnih programih,
- podpora delovanju kulturnih, športnih in humanitarnih društev v vseh KS,
- razvoj domov KS kot prostorov srečevanja in vključevanja.

5. Digitalna preobrazba izobraževanja in družbenih storitev

Usmeritev: Omogočiti sodoben, digitalno podprt izobraževalni sistem in e-storitve, ki povečujejo dostopnost in učinkovitost javnih storitev za vse prebivalce.

Tipični ukrepi:

- digitalna nadgradnja šol in vrtcev z interaktivno opremo in e-učilnicami,
- usposabljanje učiteljev in strokovnih delavcev za uporabo sodobnih digitalnih orodij,
- spodbujanje razvoja spletnih platform za izobraževanje odraslih in e-učenje,
- digitalizacija občinskih storitev s področja izobraževanja in družbene skrbi,
- sodelovanje s tehnološkimi podjetji pri pilotnih projektih pametnega izobraževanja,
- nadgraditev dostopa do širokopasovnega interneta v vseh naseljih.

6. Krepitev družbene kohezije in vključevanje ranljivih skupin

Usmeritev: Zagotavljati enake možnosti za sodelovanje v družbenem življenju in preprečevati socialno izključenost ranljivih skupin.

Tipični ukrepi:

- razvoj programov za socialno integracijo priseljencev,
- krepitev psihosocialne podpore mladim in preprečevanje zgodnje izključenosti,
- zagotavljanje dostopnosti javnih objektov in storitev za gibalno ovirane,
- ohranjanje svetovalnih točk za družine in mlade,
- spodbujanje medkulturnih in vključujočih projektov na ravni skupnosti,
- sodelovanje s centrom za socialno delo, šolami, drugimi javnimi organizacijami in NVO pri podpornih programih.

Z izvajanjem teh usmeritev in ukrepov bo Mestna občina Velenje do leta 2040 oblikovala učno, vključujočo in solidarno skupnost, v kateri izobraževanje presega formalne okvire in postaja temeljni element družbene povezanosti ter inovacijskega razvoja.
Izvajanje ukrepov bo povezano z drugimi stebri strategije (zlasti gospodarstvo, kakovost življenja in okolje), njihovo spremljanje pa bo potekalo skladno s kazalniki, določenimi v poglavju 6 – Sistem spremljanja in vrednotenja strategije do leta 2040.

5.5 Kakovost življenja in skupnostni razvoj

5.5.1 Ključni izzivi in priložnosti

Kakovost življenja in skupnostni razvoj predstavljata bistvo trajnostne in vključujoče občine. V Mestni občini Velenje se kakovost bivanja izraža skozi visoko stopnjo varnosti, dostopnost do zdravstva in družbenih storitev, bogato kulturno in športno ponudbo ter močno prisotnost skupnostnega delovanja. Kljub doseženemu napredku pa se soočamo z izzivi starajoče se populacije, prostorskimi razlikami med naselji ter potrebo po nadgradnji storitev za ranljive skupine.

Rezultati ankete kažejo, da so prebivalci z občinsko kakovostjo življenja v veliki meri zadovoljni. Najvišje ocenjena področja so varnost bivanja (4,00), medsosedski odnosi (3,77) in šport ter rekreacija (3,85), kar potrjuje občutek socialne povezanosti in dobre bivalne razmere. Visoko sta ocenjeni tudi kulturna ponudba (3,63) in zdravstvena oskrba (3,45), kar odraža stabilnost osnovnih javnih storitev. Nižje ocene pa se nanašajo na medgeneracijsko sobivanje in skrb za starejše (2,81) ter stopnjo zaupanja v občino (3,17), kar nakazuje potrebo po nadaljnji krepitvi dialoga med občinsko upravo in prebivalci ter večji vključenosti starejših v družbeno življenje.

Med ključnimi izzivi na področju kakovosti življenja se izpostavljajo:

- krepitev dostopnosti zdravstvenih storitev, zlasti na primarni ravni,
- izboljšanje pogojev za aktivno staranje in medgeneracijsko povezovanje,
- zagotavljanje cenovno dostopnih stanovanj in kakovostnih socialnih storitev,
- stalni razvoj kulturne in športne infrastrukture,
- spodbujanje socialne povezanosti ter zmanjševanje občutkov izoliranosti,
- krepitev zaupanja v institucije in spodbujanje participacije prebivalcev pri odločanju,
- povečanje vključenosti ranljivih skupin, predvsem starejših, mladih brezposelnih in oseb s posebnimi potrebami.

Z vidika zdravja in dobrega počutja je pomembno, da se občina še naprej osredotoča na preventivo, športno rekreacijo in mentalno zdravje, saj se prebivalstvo stara in potrebe po storitvah zdravstvene oskrbe ter pomoči na domu naraščajo. Na delavnicah je bila posebej poudarjena potreba po izboljšanju prostorske dostopnosti zdravstvenih ustanov, razvoju mobilnih zdravstvenih storitev ter podpori lokalnim zdravstvenim programom in svetovalnicam.

Na področju kulture in skupnostnega življenja ima Velenje bogato tradicijo in razvito infrastrukturo v okviru objektov in vsebin, ki jih upravljajo javni zavodi ter številna društva in druge organizacije. Kljub temu ostajajo izzivi na področju posodabljanja programskih vsebin, večje vključenosti mladih v kulturne in skupnostne dejavnosti ter izboljšanja digitalne dostopnosti kulturnih programov. Pomemben razvojni poudarek predstavlja tudi krepitev lokalne identitete skozi umetnost, kulturno dediščino in javne dogodke.

Šport in rekreacija predstavljata pomemben del identitete Velenja, saj mesto premore bogato infrastrukturo (stadion, bazen, športni parki, jezerska območja). Glavni izziv ostaja vzdrževanje

in energetska učinkovitost objektov ter dostopnost športnih programov v vseh krajevnih skupnostih. Poudarek bo na spodbujanju aktivnega življenjskega sloga za vse generacije, zlasti otroke, mladino in starejše.

Na področju varnosti in zaupanja občani izražajo visoko stopnjo občutka varnosti, vendar si želijo večjo prisotnost občinskih služb na terenu, boljše osvetlitve javnih površin in več dialoga pri načrtovanju lokalnih politik. Socialna varnost in občutek pripadnosti sta neposredno povezana z aktivnim vključevanjem prebivalcev v odločanje, kar odpira priložnosti za razvoj modelov proračuna in stalnega občinskega foruma prebivalcev.

Med priložnostmi za prihodnji razvoj izstopajo:

- razvoj programov za kakovostno staranje in integracijo oskrbe na domu,
- širitev programov preventive in duševnega zdravja,
- razvoj kulturno-športnih stičišč v krajevnih skupnostih,
- digitalizacija kulturnih, športnih in zdravstvenih storitev,
- spodbujanje vrednot solidarnosti, prostovoljstva in skupnostne odgovornosti,
- razvoj "mesta dogodkov" kot integralne identitete Velenja, ki povezuje kulturo, šport in turizem.

Skupaj navedeni izzivi in priložnosti potrjujejo, da je kakovost življenja v Velenju visoka, vendar zahteva stalno nadgradnjo socialne infrastrukture, večjo vključenost, odprt dialog z občani in razvoj inovativnih programov, ki krepijo občutek pripadnosti, varnosti in zadovoljstva z življenjem v občini.

5.5.2 Strateški cilji do leta 2040

Kakovost življenja in skupnostni razvoj sta temeljni sestavini družbene blaginje in socialne povezanosti Mestne občine Velenje. Do leta 2040 si občina prizadeva razviti skupnostno usmerjeno, zdravo, kulturno in varno okolje, ki bo podpiralo dobrobit vseh generacij, omogočalo enake možnosti ter krepilo občutek pripadnosti in povezanosti prebivalcev.

Na podlagi analiz, delavnic in povratnih informacij prebivalcev so bili opredeljeni pet ključnih strateških ciljev, ki usmerjajo razvoj občine na področju kakovosti življenja in skupnostnega razvoja.

Cilj 1: Nadgraditi dostopno in kakovostno zdravstveno oskrbo za vse prebivalce

Namen: Okrepiti zdravstveno in socialno varnost prebivalcev z zagotavljanjem dostopnih, sodobnih in preventivno usmerjenih zdravstvenih storitev.

Pričakovani učinki:

- povečanje vlaganj v preventivne in rehabilitacijske programe,
- razvoj zdravstvenih svetovalnic in lokalnih centrov za duševno zdravje,
- večja povezanost zdravstvenih, socialnih in izobraževalnih ustanov.

Cilj 2: Spodbujati aktivno, zdravo in vključujoče življenje vseh generacij

Namen: Ustvariti pogoje za aktivno udeležbo prebivalcev v športnih, kulturnih in družbenih dejavnostih ter spodbuditi zdrav življenjski slog in medgeneracijsko povezanost.

Pričakovani učinki:

- povečanje števila športno-rekreativnih in kulturnih programov za vse generacije,
- izboljšana dostopnost športnih in kulturnih objektov,
- večja vključenost starejših v družbeno in rekreativno življenje
- krepitev javnega zdravja ter preprečevanje socialne izolacije.

Cilj 3: Okrepiti kulturno identiteto, ustvarjalnost in družbeno povezanost

Namen: Razvijati kulturo kot orodje družbene povezanosti, identitete in inovativnosti ter zagotavljati raznoliko in dostopno kulturno ponudbo.

Pričakovani učinki:

- povečano sodelovanje prebivalcev pri kulturnih dogodkih in projektih,
- digitalna in prostorska dostopnost kulturnih vsebin,
- večje vključevanje mladih v ustvarjalne in umetniške programe,
- krepitev lokalne identitete in promocija Velenja kot mesta kulture in dogodkov.

Cilj 4: Krepiti socialno vključenost, solidarnost in sodelovalno upravljanje

Namen: Zagotavljati enake možnosti in aktivno vlogo vseh skupin prebivalcev pri oblikovanju skupnostnih politik in projektov ter spodbujati prostovoljstvo in solidarnost.

Pričakovani učinki:

- večja vključenost ranljivih skupin v družbene dejavnosti,
- uvedba občinskih forumov prebivalcev,
- povečanje prostovoljskih iniciativ in medgeneracijskih projektov,
- krepitev zaupanja med občinsko upravo in prebivalci.

Cilj 5: Nadgraditi varno, prijetno in vključujoče bivalno okolje

Namen: Povečati občutek varnosti, urejenosti in pripadnosti skupnosti z naložbami v infrastrukturo, osvetlitev, javne površine in skupnostne programe.

Pričakovani učinki:

- izboljšana javna osvetlitev in varnost na javnih površinah,
- urejena in dostopna mestna ter krajevna infrastruktura,
- ohranitev občutka varnosti in zadovoljstvo prebivalcev,
- spodbujanje spoštljivega sobivanja in medsosedskih odnosov.

Cilj 6: Pametne javne storitve in visoka digitalna dostopnost

Namen: Pospešiti digitalno preobrazbo javnih storitev ter izboljšati digitalno dostopnost za prebivalce z namenom povečanja kakovosti bivanja, varnosti, informiranosti in vključenosti v lokalno skupnost. Cilj spodbuja uporabo pametnih rešitev za učinkovitejše delovanje javnih služb ter krepi povezanost in odpornost lokalnih skupnosti.

Pričakovani učinki:

- poenostavljeni in uporabniku prijazni javni postopki z večjo razpoložljivostjo storitev v digitalni obliki,
- večja časovna in prostorska dostopnost občinskih storitev ter zmanjšanje administrativnih ovir,
- izboljšan občutek varnosti in podpora samostojnemu bivanju z uporabo pametnih in podpornih rešitev,
- visoka stopnja digitalne povezljivosti kot podpora delu na daljavo, izobraževanju, zdravstvu in sodobnim oblikam bivanja,
- okrepljeno sodelovanje prebivalcev pri oblikovanju lokalnih rešitev preko digitalnih kanalov,
- večja povezanost lokalnih skupnosti ter razvoj novih oblik medsebojne pomoči, prostovoljstva in medgeneracijskega sodelovanja.

Ti cilji skupaj predstavljajo okvir za celostni družbeni razvoj Mestne občine Velenje**,** ki temelji na zdravju, solidarnosti, kulturi in sodelovanju. Njihovo uresničevanje bo podprto z lokalnimi programi za zdravje, kulturo, šport, socialno vključenost in upravljanje, napredek pa bo spremljan skladno s kazalniki, določenimi v poglavju 6 – Sistem spremljanja in vrednotenja strategije do leta 2040**.**

5.5.3 Usmeritve in prioritetni ukrepi

Razvoj kakovosti življenja v Mestni občini Velenje temelji na prepričanju, da so zdravje, varnost, kultura, šport in družbena povezanost medsebojno povezani dejavniki celostne blaginje. V prihodnjem obdobju bo občina usmerjena v razvoj dostopnih javnih storitev, spodbujanje zdravega življenjskega sloga, krepitev kulturne in športne infrastrukture ter vzpostavljanje močnih, povezanih in solidarnih skupnosti.

1. Krepitev zdravstvenega sistema in preventive

Usmeritev: Zagotavljati kakovostno, dostopno in preventivno usmerjeno zdravstveno oskrbo, ki temelji na sodelovanju med zdravstvenimi, socialnimi in izobraževalnimi institucijami.

Tipični ukrepi:

- ohranitev delovanja zdravstvenih svetovalnic,
- promocija programov zdravja na delovnem mestu in preventivnih pregledov,
- širitev programov duševnega zdravja in svetovalnih storitev za mladino, otroke in odrasle,
- sodelovanje z osnovnimi šolami pri promociji zdrave prehrane in gibanja,

- digitalizacija zdravstvenih storitev in spodbujanje e-naročanja v ambulantah
- nadgradnja povezovanja zdravstvenih domov, domov za starejše in CSD v integrirane storitve.

2. Spodbujanje aktivnega življenjskega sloga in športne kulture

Usmeritev: Razvijati športno in rekreativno infrastrukturo ter programe, ki spodbujajo gibanje, zdravje in medgeneracijsko povezovanje.

Tipični ukrepi:

- nadgradnja in energetska prenova športnih objektov in igrišč,
- razvoj jezerskega športno-rekreacijskega območja kot osrednje točke aktivnega turizma,
- spodbujanje športnih društev in klubov z vključujočimi programi,
- uvedba občinskega programa »Aktivno Velenje« za vse generacije,
- organizacija družinskih športnih dni in skupnostnih tekov,
- nadgradnja urbane mreže fitnes točk in trim stez.

3. Dostopna in sodobna kulturna infrastruktura

Usmeritev: Krepitev kulture kot temelja identitete, kreativnosti in družbene povezanosti z zagotavljanjem sodobne infrastrukture ter raznolikih vsebin.

Tipični ukrepi:

- modernizacija in energetska sanacija Doma kulture Velenje, Knjižnice Velenje in Muzeja Velenje**,**
- digitalizacija kulturnih vsebin in razvoj spletne kulturne platforme,
- spodbujanje kulturne participacije mladih skozi umetniške programe,
- podpora lokalnim kulturnim društvom in festivalom,
- krepitev kreativnih industrij kot del gospodarske diverzifikacije,
- razvoj mreže kulturno-izobraževalnih centrov po krajevnih skupnostih.

4. Socialna vključenost, skrb za starejše in ranljive skupine

Usmeritev: Zagotavljati socialno pravičnost in vključevanje ranljivih skupin v družbeno življenje s pomočjo inovativnih storitev, prostovoljstva in medgeneracijskih programov.

Tipični ukrepi:

- razvoj programov pomoči na domu, dolgotrajne oskrbe na domu, osebne asistence in pomoč družinskemu članu,
- nadgradnja oskrbe z dnevnim varstvom in dejavnostmi,
- izvajanje lokalnih programov za socialno integracijo (mladi brezposelni, priseljenci),
- spodbujanje socialnega podjetništva in podpornih storitev,
- sofinanciranje projektov prostovoljstva in solidarnosti.

5. Povečevanje varnosti in občutka zaupanja

Usmeritev: Krepiti varnost prebivalcev z urejenim javnim prostorom, ustrezno osvetlitvijo in aktivnim sodelovanjem občanov pri oblikovanju varnostnih politik.

Tipični ukrepi:

- modernizacija javne razsvetljave in izboljšanje osvetlitve nevarnih odsekov,
- nadgradnja sistema videonadzora na ključnih točkah ob spoštovanju zasebnosti,
- promocija prometne in osebne varnosti preko preventivnih programov,
- krepitev sodelovanja med občinsko upravo, policijo in civilno zaščito,
- redna komunikacija z občani o varnostnih vprašanjih (portal, aplikacija).

6. Spodbujanje skupnostnega sodelovanja

Usmeritev: Povečati sodelovanje prebivalcev pri odločanju o lokalnih projektih ter krepiti družbeno povezanost in odgovornost.

Tipični ukrepi:

- uvedba stalnega občinskega foruma z občani in tematskih posvetov,
- podpora samoorganiziranim skupnostnim pobudam,
- ohranjanje sodelovanja mladinskih organizacij pri pripravi občinskih politik za mlade,
- razvoj programov skupnostnega prostovoljstva in lokalnih akcij,
- ohranjanje delovanja občinskega portala »Sooblikujmo Velenje« za vključevanje občanov.

7. Trajnostni razvoj bivalnega okolja in javnih površin

Usmeritev: Zagotavljati urejenost, dostopnost in trajnostno rabo javnega prostora kot temelj kakovostnega bivanja in družbenega sobivanja.

Tipični ukrepi:

- prenova mestnih parkov, sprehajalnih poti in otroških igrišč,
- razvoj urbanih vrtov in prostorov za druženje v naseljih,
- izboljšanje dostopnosti za starejše in gibalno ovirane,
- spodbujanje zelene arhitekture in energetsko učinkovitih objektov,
- vključitev krajevnih skupnosti v načrtovanje prenov javnih površin,
- redno vzdrževanje in nadgradnja urbane opreme in osvetlitve.

Z izvajanjem teh usmeritev bo Mestna občina Velenje do leta 2040 postopno oblikovala zdravo, solidarno in kulturno skupnost, kjer bo kakovost bivanja temeljila na dostopnosti storitev, varnosti, medgeneracijskem sodelovanju in aktivni participaciji prebivalcev. Napredek bo spremljan z merljivimi kazalniki (zdravje, varnost, kultura, šport, socialna povezanost), ki so podrobno opredeljeni v poglavju 6 – Sistem spremljanja in vrednotenja strategije do leta 2040**.**

5.6 Velenje v Misiji 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest

Na podlagi opredeljenih strateških stebrov, ciljev, usmeritev in ključnih projektov se Mestna občina Velenje umešča med evropska mesta, ki svoj dolgoročni razvoj načrtujejo skladno z usmeritvami podnebne nevtralnosti, digitalne preobrazbe in družbene pravičnosti. Strategija VIS Velenje tako predstavlja vsebinsko in izvedbeno podlago za vključevanje občine v evropsko Misijo 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest.

Vključitev Mestne občine Velenje v evropsko Misijo 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest pomeni strateško priložnost za pospešeno uresničevanje razvojnih ciljev, opredeljenih v tej strategiji, ter za krepitev sodelovanja z drugimi evropskimi mesti, raziskovalnimi institucijami, gospodarstvom in drugimi relevantnimi deležniki. Misija 100 predstavlja okvir, ki omogoča celostno povezovanje okoljskih, gospodarskih, prostorskih, socialnih in digitalnih politik v smeri dolgoročne podnebne nevtralnosti in trajnostnega razvoja.

Vizija Mestne občine Velenje do leta 2040 je skladna s temeljnimi usmeritvami Misije 100 in temelji na celovitem prehodu v podnebno nevtralno in pametno mesto. Ta prehod vključuje sistematično in dolgoročno zmanjševanje emisij toplogrednih plinov v vseh ključnih sektorjih, zlasti v stavbah, energetiki, prometu, industriji, ravnanju z odpadki in rabi prostora, ob hkratnem povečevanju ponorov ogljika ter izboljševanju odpornosti urbanega okolja na podnebne spremembe.

Poseben poudarek je namenjen celoviti energetski preobrazbi mesta, ki zajema povečanje energetske učinkovitosti v vseh sektorjih, postopno povečevanje deleža lokalno proizvedenih obnovljivih virov energije ter razvoj pametnih energetskih omrežij, hranilnikov energije in prožnosti odjema. Strategija predvideva tudi vzpostavljanje in krepitev lokalnih energetskih skupnosti ter aktivno vlogo prebivalcev kot proizvajalcev in souporabnikov energije, kar prispeva k večji energetski neodvisnosti in socialni pravičnosti energetskega prehoda.

Pomemben del prehoda v podnebno nevtralno mesto predstavlja sistematična in celovita sanacija stavbnega fonda, zlasti javnih stavb, večstanovanjskih objektov in energetsko potratnih stavb. Ta vključuje globinske energetske prenove, prehod na nizkoogljične sisteme ogrevanja in hlajenja ter izboljšanje bivalnega udobja, zdravja in odpornosti stavb na podnebne vplive. Sočasno se spodbuja razvoj trajnostnih sistemov ogrevanja in hlajenja ter optimizacija obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja.

Na področju mobilnosti strategija podpira preobrazbo prometnega sistema v smeri trajnostne mobilnosti, ki zmanjšuje odvisnost od osebnih avtomobilov, krepi javni potniški promet in aktivne oblike mobilnosti ter spodbuja deljene in brezemisijske oblike prevoza. Posebna pozornost je namenjena povezovanju prostorskega načrtovanja in mobilnostnih rešitev, kar prispeva k bolj učinkoviti rabi prostora in višji kakovosti bivanja.

Trajnostno upravljanje prostora in naravnih virov vključuje razvoj zelene infrastrukture, sonaravno urejanje urbanega okolja ter prilagajanje na podnebne spremembe, kot so vročinski valovi, poplave in suše. S tem se krepi odpornost mesta, zmanjšujejo okoljska tveganja in dolgoročno izboljšuje kakovost življenja prebivalcev.

Prehod v krožno gospodarstvo predstavlja pomemben steber podnebne nevtralnosti in trajnostnega razvoja, saj zmanjšuje nastajanje odpadkov, spodbuja ponovno uporabo materialov, lokalne verige vrednosti ter učinkovito rabo virov v javnem in zasebnem sektorju. Strategija predvideva postopno uvajanje krožnih praks v gospodarske dejavnosti, javne storitve in vsakdanje ravnanje prebivalcev.

Ključno podporno vlogo pri uresničevanju ciljev Misije 100 imajo digitalna orodja in podatkovne platforme, kot so VIS Velenje, digitalni prostorski dvojček in druge digitalne rešitve, ki omogočajo transparentno spremljanje napredka, pametno upravljanje energetske, prometne in prostorske infrastrukture ter boljše odločanje na podlagi podatkov. Digitalna preobrazba hkrati krepi vključevanje prebivalcev in drugih deležnikov v razvojne procese.

Posebna pozornost je namenjena zagotavljanju pravičnega in vključujočega zelenega prehoda, ki sistematično naslavlja energetsko revščino, zmanjšuje socialne neenakosti ter zagotavlja, da so koristi podnebnega in digitalnega prehoda dostopne vsem prebivalcem, podjetjem in institucijam. Strategija s tem podpira razvoj novih znanj in kompetenc, nastajanje zelenih delovnih mest ter krepitev socialne kohezije v lokalni skupnosti.

Vključevanje Mestne občine Velenje v evropsko Misijo 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest poteka v specifičnem nacionalnem in regionalnem kontekstu, ki ga zaznamujeta postopno zapiranje premogovništva ter celovito razvojno prestrukturiranje Savinjsko-šaleške regije. V tem okviru predstavljata Zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje in Zakon o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-šaleške premogovne regije ključna nacionalna institucionalna stebra pravičnega prehoda, ki vsebinsko in izvedbeno dopolnjujeta cilje evropske Misije 100.

Zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje zagotavlja pravni in finančni okvir za varno, postopno in okoljsko odgovorno opuščanje premogovne dejavnosti ter sanacijo okoljskih in prostorskih posledic dolgoletnega rudarjenja. Ta proces predstavlja nujno izhodišče za doseganje podnebne nevtralnosti, saj omogoča zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, preobrazbo energetskih sistemov ter dolgoročno izboljšanje kakovosti okolja in bivanja v mestu. Zapiranje premogovništva je v tem smislu razumljeno kot temeljni pogoj za prehod v nizkoogljično in podnebno nevtralno urbano okolje.

Komplementarno temu Zakon o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-šaleške premogovne regije vzpostavlja razvojni okvir za pravičen prehod, ki presega tehnično zapiranje rudnika in se osredotoča na dolgoročno gospodarsko, socialno in prostorsko preobrazbo regije. Ukrepi razvojnega prestrukturiranja, usmerjeni v diverzifikacijo gospodarstva, razvoj novih delovnih mest, krepitev znanja in inovacij, energetski prehod ter revitalizacijo degradiranih območij, so neposredno skladni s cilji Misije 100 in jih na lokalni ravni konkretizirajo.

Strategija VIS MO Velenje 2040 v tem kontekstu deluje kot povezovalni strateški dokument, ki nacionalne cilje pravičnega prehoda prevaja v lokalno razvojno vizijo ter jih povezuje z evropskimi podnebnimi, digitalnimi in pametnimi usmeritvami. S tem Velenje ne nastopa zgolj kot izvajalec posameznih projektov, temveč kot celostno razvojno okolje, v katerem se pravičen prehod uresničuje hkrati na okoljskem, gospodarskem, prostorskem in družbenem nivoju.

Umeščanje Mestne občine Velenje v Misijo 100 tako predstavlja sinergijo med evropskim strateškim okvirom podnebne nevtralnosti in nacionalnimi zakonodajnimi mehanizmi

pravičnega prehoda. Ta dvojni okvir omogoča, da se prehod iz premogovne v trajnostno, nizkoogljično in pametno mesto izvaja postopno, socialno odgovorno in razvojno usmerjeno, ob aktivni vlogi lokalne skupnosti, gospodarstva in drugih deležnikov.

5.7 Razvoj strateško pomembnih lokacij Mestne občine Velenje

Razvoj strateško pomembnih lokacij predstavlja ključen prostorski in razvojni vidik uresničevanja Strategije VIS Mestne občine Velenje do leta 2040. Gre za območja z izrazitim vplivom na gospodarski razvoj, kakovost bivanja, prostorsko identiteto mesta ter na prehod v trajnostno, nizkoogljično in vključujočo lokalno skupnost. Njihova obravnava presega posamezne sektorske politike in zahteva celosten, usklajen ter dolgoročen pristop, ki povezuje cilje vseh strateških stebrov strategije.

Razvoj teh lokacij ni razumljen kot skupek posameznih projektov, temveč kot postopna in usmerjena prostorska preobrazba, ki upošteva okoljske omejitve, družbene potrebe, gospodarske priložnosti ter zakonodajni okvir pravičnega prehoda. Strategija zato strateško pomembne lokacije obravnava kot nosilce razvojnih sprememb, ki omogočajo prestrukturiranje mesta, ponovno rabo prostora in krepitev njegove funkcionalne in identitetne vloge v regiji.

Območje jezer predstavlja eno ključnih prostorskih in identitetnih razvojnih območij Mestne občine Velenje. Njegov razvoj je usmerjen v krepitev kakovosti bivanja, rekreacije, trajnostnega turizma in zelene infrastrukture, ob hkratnem varovanju naravnih virov in izboljševanju ekosistemskih funkcij prostora. Območje jezer ima pomembno vlogo tudi pri prilagajanju na podnebne spremembe ter pri oblikovanju javnih prostorov, ki spodbujajo zdrav življenjski slog in družbeno povezanost.

Deponija premoga predstavlja specifično strateško lokacijo, ki je neposredno povezana s procesom zapiranja premogovništva in pravičnega prehoda. Njena dolgoročna preobrazba je tesno povezana z okoljskimi sanacijami, postopno spremembo rabe prostora ter iskanjem novih razvojnih funkcij, skladnih z okoljskimi in varnostnimi omejitvami. Območje ima potencial za razvoj novih dejavnosti, povezanih z energetskim prehodom, raziskavami, izobraževanjem ali drugimi dopolnilnimi rabo prostora, ob jasnem ločevanju zapiralnih in razvojnih procesov.

Poslovne cone, zlasti Poslovna cona Stara vas, Poslovna cona Trebuša in Poslovna cona Pesje, predstavljajo osrednja območja za gospodarsko diverzifikacijo in ustvarjanje novih delovnih mest. Njihov razvoj je usmerjen v spodbujanje podjetništva, privabljanje dejavnosti z višjo dodano vrednostjo ter učinkovito rabo prostora in infrastrukture. Poslovne cone imajo pomembno vlogo pri uresničevanju ciljev pravičnega prehoda, saj omogočajo preusmerjanje gospodarskih dejavnosti iz energetsko intenzivnih panog v bolj trajnostne in inovativne sektorje.

Mestno središče Velenja, skupaj z območjema Kardeljeve in Stantetove ulice, predstavlja ključno urbano jedro mesta. Njegov razvoj je usmerjen v krepitev funkcije središča kot prostora bivanja, dela, storitev, kulture in družbenega življenja. Poseben poudarek je namenjen izboljšanju kakovosti javnega prostora, trajnostni mobilnosti, prenovi obstoječega stavbnega fonda ter oživljanju pritličnih dejavnosti, kar prispeva k večji privlačnosti in vitalnosti mestnega jedra.

Območje Zlatega griča ima pomembno vlogo predvsem v kontekstu stanovanjskega razvoja, kakovosti bivanja in zelene infrastrukture. Razvoj tega območja je usmerjen v zagotavljanje uravnoteženega stanovanjskega fonda, dostopnosti zelenih površin ter povezovanja z ostalim urbanim prostorom mesta. Pri načrtovanju razvoja se upoštevajo načela trajnostne gradnje, energetske učinkovitosti in prilagajanja na podnebne spremembe.

Selo predstavlja območje z izrazitim skupnostnim in lokalnim značajem, kjer je razvoj usmerjen v krepitev lokalne oskrbe, dopolnilnih dejavnosti, kakovosti bivanja ter ohranjanje identitete prostora. Razvojne usmeritve za to območje poudarjajo pomen uravnoteženega odnosa med urbanim in podeželskim načinom bivanja ter vključevanje prebivalcev v sooblikovanje lokalnega razvoja.

Območje Pošta–Paka predstavlja pomembno razvojno rezervo z vidika funkcionalne in prometne preobrazbe prostora. Njegov razvoj je povezan z izboljšanjem prostorske povezanosti, racionalno rabo prostora ter možnostmi za umestitev novih dejavnosti, ki dopolnjujejo širšo urbano strukturo mesta. Območje ima potencial za razvoj večnamenskih vsebin, ki povezujejo gospodarske, storitvene in skupnostne funkcije.

Celostna obravnava strateško pomembnih lokacij omogoča Mestni občini Velenje, da razvojne cilje strategije VIS 2040 prevaja v konkretne prostorske usmeritve, hkrati pa ohranja potrebno prilagodljivost za postopno uresničevanje razvojnih vizij. Razvoj teh območij bo potekal fazno, v skladu z razpoložljivimi viri, zakonodajnim okvirom ter aktivnim vključevanjem lokalne skupnosti in drugih deležnikov.

5.8 Sinteza strateških usmeritev

Poglavje 5.8 povzema vsebinske poudarke in razvojne usmeritve vseh petih strateških stebrov: gospodarstvo, promet in infrastruktura, okolje in prostor, izobraževanje, znanje in družbena vključenost ter kakovost življenja in skupnostni razvoj. Sinteza sledi poglavjema 5.6 in 5.7, v katerih sta kot horizontalni in prostorski okvir razvoja obravnavana umeščanje Mestne občine Velenje v evropsko Misijo 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest ter razvoj strateško pomembnih lokacij občine.

Predstavljena sinteza omogoča hiter pregled strateških ciljev, glavnih usmeritev in pričakovanih učinkov strategije, pri čemer je vsebinsko in vizualno povezana z matriko kazalnikov v poglavju 6.3, ki služi za spremljanje izvajanja in vrednotenje napredka do leta 2040.

Digitalna infrastruktura, elektronske komunikacije in koncept pametnega mesta predstavljajo horizontalno razvojno področje, ki prežema vseh pet strateških stebrov razvoja Mestne občine Velenje ter podpira uresničevanje ciljev Misije 100 in prostorsko preobrazbo strateško pomembnih lokacij občine. Skladno s Strategijo digitalnega razvoja pametnega mesta in skupnosti MOV se predvideva postopno vključevanje rešitev pametnega mesta na področjih gospodarstva, prometa, okolja, izobraževanja ter dviga kakovosti življenja. Digitalne tehnologije in elektronske komunikacije predstavljajo ključni vzvod za večjo učinkovitost javnih storitev, boljšo povezanost deležnikov, večjo participacijo prebivalcev ter prehod v nizkoogljično in podatkovno podprto upravljanje občine.

Tabela: Pregled strateških usmeritev Mestne občine Velenje do leta 2040

Steber	Ključni strateški cilji	Usmeritve in prioritetni ukrepi
1. Gospodarstvo	1. Povečati število kakovostnih in trajnostnih delovnih mest 2. Nadgraditi večjo dostopnost do cenovno ugodnih in kakovostnih stanovanj 3. Nadgraditi turistično ponudbo v smeri trajnostnih in celoletnih produktov 4. Okrepiti lokalno prehransko verigo in tržni potencial podeželja 5. Razširiti storitveno ponudbo in spodbuditi podjetniško ustvarjalnost 6. Krepitev digitalne infrastrukture in razvoja podjetij za pametno mesto.	1. Spodbujanje ustvarjanja kakovostnih delovnih mest 2. Izboljšanje dostopnosti in kakovosti stanovanj 3. Razvoj trajnostne, družinam prijazne in celoletne turistične ponudbe 4. Krepitev lokalne prehranske verige in podeželskih potencialov 5. Razvoj storitvenega in podjetniškega okolja 6. Spodbujanje zelenega, digitalnega in vključujočega gospodarstva
2. Promet in infrastruktura	1. Nadgraditi trajnostno, varno in povezano prometno infrastrukturo 2. Okrepiti javni potniški promet in medkrajevne povezave 3. Preobrazba daljinskega sistema ogrevanja 4. Razviti pametno in energetsko učinkovito komunalno infrastrukturo 5. Povečati dostopnost in urejenost javnega prostora 6. Spodbujati razvoj nizkoogljične mobilnosti in zelene prometne infrastrukture 7. Razvoj pametne mobilnosti in napredne komunikacijske infrastrukture.	1. Trajnostna prometna mobilnost in varna infrastruktura 2. Posodobitev cestne in komunalne infrastrukture 3. Krepitev javnega prevoza in regijskih povezav 4. Razvoj pametne in energetsko učinkovite infrastrukture 5. Urejanje in revitalizacija javnih površin 6. Odpornost in zanesljivost infrastrukture
3. Okolje in prostor	1. Ohraniti visoko kakovost naravnega in bivalnega okolja 2. Okrepiti odpornost občine na podnebne spremembe 3. Uveljaviti načela krožnega gospodarstva in trajnostne rabe virov 4. Ohraniti prostorsko uravnotežen, dostopen in vključujoč razvoj 5. Spodbuditi energetsko preobrazbo in samooskrbo 6. Pametno upravljanje okolja, energije in prostora.	1. Varovanje naravnih virov in kakovosti okolja 2. Prilagajanje podnebnim spremembam in krepitev odpornosti prostora 3. Uveljavitev krožnega gospodarstva in odgovorne potrošnje 4. Učinkovito in vključujoče prostorsko načrtovanje 5. Spodbujanje energetske učinkovitosti in lokalne samooskrbe 6. Ohranitev krajinske in biotske raznovrstnosti
4. Izobraževanje, znanje in družbena vključenost	1. Nadgraditi kakovostno, vključujoče in dostopno izobraževanje za vse 2. Razviti sistem vseživljenjskega učenja in medgeneracijskega sodelovanja 3. Okrepiti povezavo med izobraževanjem, gospodarstvom in razvojnimi potrebami občine 4. Spodbujati družbeno vključenost, prostovoljstvo in skupnostno delovanje 5. Digitalna preobrazba izobraževanja in družbene vključenosti	1. Krepitev kakovosti in dostopnosti izobraževanja 2. Nadgradnja sistema vseživljenjskega učenja in medgeneracijskega sodelovanja 3. Povezovanje izobraževanja z gospodarstvom in inovacijskim okoljem 4. Spodbujanje družbene vključenosti, prostovoljstva in kulturne pismenosti 5. Digitalna preobrazba izobraževanja in družbenih storitev 6. Krepitev družbene kohezije in vključevanje ranljivih skupin
6. Kakovost življenja in skupnostni razvoj	1. Razviti dostopno in kakovostno zdravstveno oskrbo za vse prebivalce 2. Spodbujati aktivno, zdravo in vključujoče življenje vseh generacij 3. Okrepiti kulturno identiteto, ustvarjalnost in družbeno povezanost 4. Krepiti socialno vključenost, solidarnost in upravljanje s sodelovanjem 5. Ohraniti varno, prijetno in vključujoče bivalno okolje 6. Pametne javne storitve in visoka digitalna dostopnost	1. Krepitev zdravstvenega sistema in preventive 2. Spodbujanje aktivnega življenjskega sloga in športne kulture 3. Dostopna in sodobna kulturna infrastruktura 4. Socialna vključenost, skrb za starejše in ranljive skupine 5. Povečevanje varnosti in občutka zaupanja 6. Spodbujanje skupnostnega sodelovanja in upravljanja 7. Trajnostni razvoj bivalnega okolja in javnih površin

Ta sintezna preglednica predstavlja povezovalni člen med strateškim delom (poglavje 5) in kazalniškim sistemom (poglavje 6). Vsak cilj, ukrep in pričakovani učinek je kvantificiran oziroma kakovostno spremljan preko objektivnih in anketnih kazalnikov, navedenih v poglavju 6.3 – Matrika kazalnikov spremljanja strategije MO Velenje do leta 2040. Na ta način strategija zagotavlja pregledno, merljivo in dinamično upravljanje razvoja, ki omogoča stalno vrednotenje učinkov in prilagajanje politik v skladu z dejanskimi potrebami skupnosti.

5.9 Priporočila za učinkovito izvajanje strategije

Uresničevanje vizije in strateških ciljev Mestne občine Velenje do leta 2040 zahteva dobro načrtovano, usklajeno in vključujoče izvajanje. Strategija ne predstavlja končnega cilja, temveč izhodišče za dolgoročen proces sodelovanja, učenja in prilagajanja, ki upošteva tako vsebinske strateške stebre kot horizontalne razvojne okvire in prostorske razvojne prioritete občine**.** Za učinkovito implementacijo je ključno, da se strateški dokument prevede v operativne načrte, projekte in letne programe dela, ki bodo temeljili na preglednem sistemu spremljanja, odgovornosti in rednem vrednotenju napredka.

1. Faza implementacije

Prva faza izvajanja strategije mora zagotoviti operativno konkretizacijo ukrepov, opredeljenih v posameznih stebrih. To vključuje:

- pripravo akcijskih načrtov po vsebinskih področjih,
- določitev nosilcev nalog in partnerjev,
- časovni načrt izvajanja ter finančne vire,
- integracijo ukrepov v proračun Mestne občine Velenje in druge razvojne dokumente,
- opredelitev prednostnih projektov za obdobje 2025–2030 kot začetno fazo izvajanja.

Pomembno je, da se v zgodnjo fazo implementacije vključijo projekti z visokim multiplikativnim učinkom, ki hkrati prispevajo k več stebrom (npr. trajnostna mobilnost, energetska učinkovitost, družbena vključenost, znanje in inovacije).

2. Partnerstva in sodelovanje

Uspeh strategije bo temeljil na širokem partnerstvu med občinsko upravo, javnimi zavodi, krajevnimi skupnostmi, podjetji, nevladnimi organizacijami, izobraževalnimi ustanovami in prebivalci. Za doseganje sinergij je priporočljivo:

- razviti stalno koordinacijsko skupino za spremljanje izvajanja strategije,
- okrepiti sodelovanje z RRA SAŠA, regijskimi združenji in državnimi institucijami,
- razviti partnerske modele javno-zasebnega sodelovanja (JZP) pri infrastrukturnih in družbenih projektih,
- spodbujati vključevanje podjetij in izobraževalnih institucij v razvojne pobude,
- ohranjati stalen dialog z občani preko sodelovalnih mehanizmov in javnih forumov.

Občina naj tudi v prihodnje aktivno sodeluje v nacionalnih in evropskih programih (npr. Kohezijska politika 2028+, Mehanizem za okrevanje in odpornost, Horizon Europe, LIFE), saj ti predstavljajo pomemben finančni in razvojni okvir za uresničevanje strateških ciljev.

3. Viri financiranja

Izvajanje strategije bo zahtevalo kombinacijo občinskih, državnih, evropskih in zasebnih virov. Priporočljivo je oblikovati finančni načrt izvedbe, ki bo temeljil na naslednjih načelih:

- povezovanje projektov s programi evropskih skladov (ESRR, ESS+, EKSRP),
- vključevanje občinskih sredstev v sofinanciranje ključnih projektov,
- oblikovanje rezervnega sklada za pripravo projektne dokumentacije,
- spodbujanje zasebnih vlaganj v partnerstvih, zlasti na področjih stanovanjske politike, turizma in energetike,
- iskanje dodatnih sredstev preko donatorskih in nacionalnih razpisov.

4. Komunikacija, vključevanje in upravljanje znanja

Strategija bo uspešna le, če bo živa in razumljiva vsem deležnikom. Občina mora zagotavljati:

- stalno komunikacijo o dosežkih in izzivih strategije,
- dostopnost informacij na spletnih in družbenih platformah,
- vključevanje prebivalcev v soustvarjanje in evalvacijo projektov,
- razvoj interne baze znanja o izvajanju strategije, ki bo omogočala prenos dobrih praks,
- redno izmenjavo izkušenj z drugimi slovenskimi in evropskimi mesti.

5. Spremljanje, vrednotenje in prilagajanje

Izvajanje strategije se bo spremljalo preko celovitega sistema kazalnikov, opredeljenega v poglavju 6 – Sistem spremljanja in vrednotenja strategije do leta 2040. Ta sistem omogoča:

- redno letno poročanje o napredku po posameznih stebrih,
- vmesno evalvacijo (2030) kot temelj za morebitne prilagoditve ciljev,
- vključevanje rezultatov v proračunske in razvojne dokumente,
- povezavo med anketnimi in objektivnimi kazalniki, kar zagotavlja uravnoteženo oceno učinkov.

S tem se strategija vzpostavlja kot dinamičen dokument, ki se prilagaja spremembam v okolju in potrebam skupnosti, hkrati pa ohranja jasno razvojno vizijo – Velenje kot zeleno, vključujoče in učno mesto prihodnosti.

6. KAZALNIKI IN SPREMLJANJE IZVAJANJA STRATEGIJE

Namen poglavja

Poglavje Kazalniki in spremljanje izvajanja strategije vzpostavlja sistem za merjenje napredka pri uresničevanju strateških ciljev Mestne občine Velenje do leta 2040. Opredeljuje nabor ključnih kazalnikov, način njihovega spremljanja ter odgovornosti za poročanje in vrednotenje doseženih rezultatov. Namen poglavja je omogočiti pregledno, transparentno in primerljivo spremljanje izvajanja strategije ter omogočiti pravočasno prilagajanje ukrepov in razvojnih usmeritev v skladu z doseženimi učinki in spremenjenimi razvojnimi okoliščinami.

Za uresničevanje vizije razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 je ključno, da se strateški dokument ne zaključi s postavitvijo ciljev, temveč z jasno opredeljenim sistemom njihovega spremljanja, vrednotenja in prilagajanja. Poglavje 6 predstavlja operativni okvir, s katerim občina zagotavlja, da se razvojni cilji izvajajo merljivo, pregledno in v sodelovanju z vsemi ključnimi deležniki.

Sistem spremljanja temelji na načelih transparentnosti, podatkovne zanesljivosti in vključevanja občanov. Njegov namen je omogočiti:

- redno spremljanje napredka po posameznih razvojnih stebrih,
- primerjavo med pričakovanimi in dejansko doseženimi rezultati,
- pravočasno prepoznavanje odstopanj in priložnosti za izboljšave,
- vključevanje mnenj in zaznav prebivalcev v evalvacijski proces.

S spremljanjem strategije se vzpostavlja dinamičen sistem upravljanja razvoja, ki povezuje vsebinske politike z merljivimi kazalniki, proračunskimi dokumenti in projektnimi načrti. Merjenje napredka poteka s pomočjo orodja »VIS Velenje«, ki združuje objektivne podatke (statistične in administrativne) ter anketne kazalnike zadovoljstva prebivalcev. Tak pristop omogoča celovit vpogled v stanje občine – ne le glede fizičnih rezultatov, temveč tudi glede kakovosti življenja in zaznane uspešnosti občinskih politik.

Posebnost sistema spremljanja je njegova večdimenzionalnost: poleg kvantificiranih kazalnikov, ki prikazujejo napredek pri izvajanju ukrepov, vključuje tudi horizontalne kazalnike zaupanja in participacije prebivalcev, s katerimi se meri legitimnost in sprejetost občinske razvojne politike.

Podatki, zbrani v okviru tega sistema, bodo predstavljali temelj za:

- letna poročila o izvajanju Vizije razvoja MO Velenje,
- vmesno evalvacijo leta 2030, kjer se bo preverila skladnost ukrepov z dejanskimi razvojnimi trendi,
- končno vrednotenje leta 2040, ki bo analiziralo dosežene učinke in dolgoročne družbene spremembe.

S tem poglavjem se strategija preveša iz programske v operativno fazo, v kateri postane merljiva, preverljiva in usmerjena v konkretne rezultate. Sistem spremljanja iz poglavja 6 tako predstavlja orodje vodenja, odločanja in učenja, s katerim bo Mestna občina Velenje dosegala uravnotežen, transparenten in vključujoč razvoj.

6.1 Nabor in tipi kazalnikov

Sistem spremljanja strategije razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 temelji na celovitem in večdimenzionalnem naboru kazalnikov, ki omogočajo merljivost, primerljivost in pravočasno odzivnost občinskih politik. Kazalniki so zasnovani tako, da pokrivajo vsebinske stebre strategije in obenem omogočajo presojo napredka tako z objektivnega kot subjektivnega (perceptivnega) vidika.

Tipologija kazalnikov

Za potrebe spremljanja izvajanja strategije ločimo tri osnovne tipe kazalnikov:

1. Objektivni (strukturirani) kazalniki temeljijo na podatkih iz uradnih statističnih virov, evidenc občinske uprave, javnih zavodov in nacionalnih baz podatkov. Primeri: število novo zgrajenih stanovanj, dolžina kolesarskih poti, delež priključenosti na kanalizacijo, stopnja brezposelnosti, delež obnovljenih javnih površin. Prednosti: visoka zanesljivost, možnost časovne primerjave, standardiziranost.
2. Anketni (perceptivni) kazalniki merijo zadovoljstvo, zaznave in pričakovanja prebivalcev glede posameznih področij s pomočjo enotne metodologije letnega anketiranja. Primeri: ocena zadovoljstva s stanovanjsko politiko, občutek varnosti, dostopnost storitev, zadovoljstvo s kulturno ponudbo. Prednosti: poudarek na subjektivni izkušnji uporabnikov, zaznavanje kakovosti storitev, zgodnje opozorilne funkcije.
3. Kompozitni (sestavljeni) kazalniki nastajajo z združevanjem več posameznih kazalnikov v enoten indeks ali kazalno skupino (npr. indeks kakovosti bivanja, indeks prometne dostopnosti). Ti kazalniki se uporabljajo predvsem za prikaz skupnega napredka v posameznih stebrih, pri čemer je njihova sestava in ponderiranje določena v sodelovanju z občinsko upravo.

Struktura nabora kazalnikov

Kazalniki so razvrščeni skladno s petimi strateškimi razvojnimi stebri strategije MO Velenje:

I. Gospodarstvo
II. Promet in mobilnost
III. Okolje in prostor
IV. Izobraževanje in vključevanje
V. Kakovost življenja

Za vsak steber so določeni:

- ključni cilji do leta 2040,
- pripadajoči kazalniki spremljanja (objektivni in anketni),
- izhodiščne vrednosti (2024/2025) in ciljne vrednosti (2040),
- predlagani ponderji pomembnosti,
- odgovorni nosilci podatkov in viri.

Poleg navedenih stebrnih kazalnikov je oblikovan še strateški horizontalni kazalnik zaupanja občanov v razvojno upravljanje občine, ki meri splošno stopnjo podpore in zaznane legitimnosti razvojne politike občine. Ta kazalnik bo vključen kot presečni indikator uspešnosti vseh ukrepov in bo letno spremljan preko metodologije NAO/NIO.

Poudarki za implementacijo

- Kazalniki so oblikovani tako, da omogočajo letno poročanje, hkrati pa so primerni tudi za vmesno in končno vrednotenje strategije.

- Kazalniki bodo vključeni v digitalni sistem spremljanja napredka (glej poglavje 6.3), kar bo omogočilo javni vpogled in večjo transparentnost.

6.2 Pripomočki za spremljanje in poročanje (Excel orodje, metodologija)

Za dosledno, pregledno in ponovljivo spremljanje izvajanja Vizije razvoja MO Velenje do leta 2040 je potrebno oblikovati ustrezen tehnični in metodološki pripomoček, ki bo omogočal enoten vnos podatkov, avtomatsko izračunavanje agregatnih kazalnikov, sledljivost napredka po posameznih stebrih ter pripravo letnih poročil in prezentacij.

a) Osnovno Excel orodje za spremljanje kazalnikov

Na ravni občinske uprave bo uporabljeno enotno Excel orodje s prilagojenimi tabelami in formulami, razdeljeno po naslednjih funkcionalnih sklopih:

- Zavihek »Kazalniki po stebrih«
  - vsak razvojni steber ima ločen list, kjer so navedeni:
    - kazalniki (output, outcome, impact, anketni),
    - izhodiščne vrednosti (2024/2025),
    - vmesni mejniki in ciljne vrednosti (2040),
    - dejanske izmerjene vrednosti po letih (2025–2040),
    - barvna signalizacija napredka (npr. zelena / rdeča),
    - prostor za opombe, spremembe metodologije ali virov.

b) Metodologija vnosa in posodabljanja

- Odgovorni nosilci kazalnikov (skrbniki) bodo enkrat letno vnesli ali posodobili podatke v svojo preglednico, na podlagi katere bo Excel orodje osvežilo prikaze in skupne kazalce.
- Uporabljeni bodo standardni formati datotek (CSV, XLSX) in dokumentiran sistem različic (arhiv letnih datotek).
- Določene podatke bo mogoče vključiti iz nacionalnih evidenc (SURS, AJPES, GURS) z ročnim prenosom ali povezavo prek API, kjer bo to izvedljivo.

Občina bo v obdobju izvajanja strategije razvijala tudi digitalno podprto spremljanje uresničevanja Vizije 2040, ki bo omogočalo pregledno spremljanje ključnih razvojnih kazalnikov ter redno obveščanje javnosti o napredku pri uresničevanju strateških ciljev.

Sistem spremljanja bo vključeval:

- pregled kazalnikov razvoja po posameznih področjih in časovnih obdobjih,
- javno dostopen prikaz ključnih kazalnikov razvoja občine,
- možnost spremljanja napredka pri uresničevanju strateških ciljev,
- redno posodabljanje izbranih razvojnih kazalnikov na podlagi razpoložljivih podatkov.

Digitalni prikaz kazalnikov bo temeljil na obstoječih podatkovnih virih in informacijskih sistemih občine ter bo namenjen podpori odločanju in transparentnemu obveščanju javnosti.

e) Povezava s poročanjem in proračunskim ciklom

Excel orodje bo služilo kot temelj za:

- pripravo letnega poročila o izvajanju Vizije (priloga k proračunu),
- vmesno evalvacijo leta 2030, s kvantificirano oceno doseženih ciljev,
- končno vrednotenje leta 2040 z analizo odstopanj, razlag in predlogi.

Na podlagi spremljanja kazalnikov bo omogočeno tudi:

- prednostno razporejanje sredstev, kjer so učinki najvišji ali potrebe najbolj pereče,
- utemeljena prenova posameznih ukrepov, kjer podatki kažejo stagnacijo ali regresijo,
- primerjava med območji, s ciljem zmanjševanja razvojnih razlik znotraj občine.

6.3 Uporabljeni kazalniki v orodju »VIS Velenje«

Agregatni kazalniki v petih razvojnih stebrih zagotavljajo stalno spremljanje doseganja zastavljenih ciljev in so odraz doseganja absolutnih kvantificiranih ciljev, standardov kvalitete življenja in zadovoljstva prebivalcev. Skupaj je oblikovano 67 kazalnikov.

Po vsakem letnem vpisu vrednosti kvantificiranih kazalnikov in ocen zadovoljstva prebivalcev, se bo v programu Excel izrisal graf dosežene stopnje pričakovanega razvoja za posamezen razvojni steber in skupni graf za celotno občino.

V tabeli vrednosti podkriterijev je možno spremljati in primerjati pričakovane vrednosti v posameznih prihajajočih letih z dejanskimi vrednostmi. Vsakoletna analiza kazalnikov, bo opozarjala tudi na sorazmeren razvoj vseh dejavnosti in ustreznost sprejetih ukrepov.

KVANTIFICIRANI KAZALNIKI VIS VELENJE	STANJE 2024	CILJ 2040
Število nočitev v občini	38.172	60.000
Število turističnih postelj	835	1.200
Število urejenih počivališč za avtodome	30	50
Število javnih najemnih stanovanj	953	1.208
Število novozgrajenih tržnih stanovanj	38	400
Površina industrijskih in poslovnih con (v 1000 m2)	126,9	150,0
Število novih podjetij (letno)	34	30
Km občinskih cest	218	250
Število urejenih javnih parkirnih mest	3.003	4.000
Km urejenih kolesarskih poti	46,7	50,0
Km sprehajalnih in tematskih poti	46,5	50
Km urejenih pločnikov	40,2	60
Število postaj električnih polnilnih mest	17	100
% gospodinjstev vključenih v org. odvoz odpadkov	87,13	99,9
Pokritost občine z optiko (v %)	85,0	100,0
Dolžina komunalnih vodov (km)	575,6	630,0

Površina ozelenjenih javnih površin (v 1000 m2)	579,6	620,0
Notranje površine objektov otroških vrtcev v občini (m2)	9.720	10.300
Zunanje površine vrtcev (m2)	20.028	21.000
Notranje površine osnovnih šol (m2)	35.072	36.000
Število učencev vključenih v pod., razisk. in tehn. projekte	137	220
Površine za zdravstveno oskrbo (v m2)	11.768	13.800
Zunanje površine namenjene športu (v m2)	95.074	97.000
Notranje površine namenjene športu (v m2)	14.365	15.000
Površine namenjene kulturni dejavnosti (v m2)	8.252	9.200
Število zdravnikov na 1000 prebivalcev	1,5	3,0
Število javnih najemnih oskrbovanih stanovanj	27	42
Število poklicnih gasilcev	36	50
OCENE ZADOVOLJSTVA PREBIVALCEV OBČINE OD NAJVEČJE DO NAJMANJŠE	**STANJE 2025**	**CILJ 2040**
Oskrba z vodo	4,17	4,5
Urejenost pokopališč	4,04	4,5
Dostopnost telekomunikacij	3,86	4,5
Javna razsvetljava	3,81	4,5
Sprehajalne in tematske poti	3,73	4,5
Urejenost javnih površin	3,72	4,5
Kanalizacija in ČN	3,68	4,5
Objekti otroških vrtcev	3,67	4,5
Ravnanje z odpadki	3,65	4,5
Varnost bivanja	3,63	4,5
Objekti osnovnih šol	3,59	4,5
Med-sosedski odnosi	3,52	4,5
Vključenost vrtcev in šol v življenje kraja	3,48	4,5
Turistična ponudba	3,47	4,5
Delovanje zimske službe	3,46	4,5
Šport in rekreacija	3,45	4,5
Kakovost zraka	3,43	4,5
Vsebine za starejše občane	3,42	4,5
Kolesarske poti	3,41	4,5
Ustreznost vsebin v izobraževalnih procesih	3,39	4,5
Čistost potokov in jezer	3,36	4,5
Oskrba prebivalcev	3,28	4,5
Urejenost pločnikov	3,24	4,5
Vključenost občanov v urejanje okoljja	3,23	4,5
Stanje hrupa	3,20	4,5
Prostorski plan občine	3,20	4,5
Kulturne dejavnosti	3,19	4,5
Kažipoti in označbe	3,18	4,5
Zdravstvena oskrba	3,16	4,5
Stopnja zaupanja v občino	3,14	4,5
Lokalne ceste in ulice	3,12	4,5
Urejenost parkirišč	3,11	4,5
Ponudba obrti in storitev	3,08	4,5
Dostopnost programov za mlade	3,08	4,5
Izkoriščenost kmetijskega potenciala	2,87	4,5
Ponudba delovnih mest	2,79	4,5
Socialne aktivnosti	2,76	4,5
Javni prevoz	2,67	4,5
Ponudba stanovanj	2,29	4,5

Skrbnik orodja »VIS VELENJE« je ga. Karla Sitar, njena namestnica pa ga. Ana Petkovšek. Vsako leto v mesecu februarju v orodju »VIS Velenje« v Excel programu vpiše dejansko stanje kvantificiranih kazalnikov, ki jih pridobi s strani skrbnikov kazalnikov in pridobljene ocene zadovoljstva prebivalcev, ki jih z anketo pridobi občina v mesecu avgustu in septembru preteklega leta na stalnem vzorcu (vsaj 25 nadpovprečno angažiranih občanov + 150 naključno izbranih prebivalcev). Program Excel izriše grafe vseh razvojnih stebrov in z rdečo barvo označi vse nedosežene podkriterije, z zeleno pa dosežene pričakovane vrednosti v preteklem letu.

Podkriterije, ki vplivajo na kazalnik posameznega stebra je možno dopolnjevati oz. spreminjati njihovo pomembnost (ponder), kar je posebej važno v primerih, ko bo neko področje doseglo željen standard oz. se bo pojavila potreba po drugačni obravnavi zaradi drugačnih okoliščin in novih spoznanj.

Ponderji (uteži) kazalnikov so v programu za spremljanje določeni tako, da je seštevek ponderjev v spodnjem delu tabele (ocene prebivalcev) vselej večji, kot seštevek v zgornjem delu tabele (kvantificirani cilji).

Prebivalci s svojo participacijo tako stalno usmerjajo delo in pozornost občinskega sveta v skladu z njihovimi pričakovanji.

6.3.1 Kazalnik – I. razvojni steber: Gospodarstvo

Gospodarski kazalnik s svojimi 12 kriteriji upošteva stanje 7 opredeljenih kvantificiranih ciljev na področju turizma, kmetijstva, gospodarstva in stanovanjske gradnje. Agregatni kazalnik dopoljnjuje še 5 ocen zadovoljstva občanov na področju ponudbe dela, turistične ponudbe, ponudbe stanovanj, izkoriščenosti kmetijskega potenciala in ponudbe storitev malega gospodarstva.

S ponderjem je določen trenutni pomen posameznega kriterija in njegov vpliv na skupni agregatni kazalnik stebra Gospodarstvo.

KAZALNIKI "GOSPODARSTVO"	VIR	STANJE 2024	CILJ 2040	PONDER	SKRBNIK*3*
Število nočitev v občini	SURS	38.172	60.000	5	MB
Število turističnih postelj	SURS	835	1.200	5	MB
Število urejenih počivališč za avtodome	MOV	30	50	3	MB
Število javnih najemnih stanovanj	MOV	953	1.208	10	GH
Število novozgrajenih tržnih stanovanj	MOV	38	400	8	GH

3 Uporabljene kratice skrbnikov kazalnikov:
MB – Marija Brložnik
DP – Darja Plaznik
MK – Mojca Kodrič
IGL – Ines Gričar Ločnikar
GH – Gašper Hostnik
MOV – Mestna občina Velenje
GS – Goran Semečnik
UKD – Urad za komunalne dejavnosti
DK – Dragica Kauzar
PK – Peter Kovač

Površina industrijskih in poslovnih con (v 1000 m2)	OPN	126,9	150,0	9	GS
Število novoustanovljenih podjetij (letno)	AJPES	0	30	9	PD
OCENE PREBIVALCEV OBČINE		**2,90**	**4,5**		**MOV**
Ponudba delovnih mest	A	2,79	4,5	10	
Turistična ponudba	A	3,47	4,5	10	
Izkoriščenost kmetijskega potenciala	A	2,87	4,5	4	
Ponudba stanovanj	A	2,29	4,5	20	
Ponudba storitev	A	3,08	4,5	7	

Kazalniki v I. stebru za spremljanje in primerjavo s stanjem v RS

Poleg kvantificiranih kazalnikov in ocen stanja s strani prebivalcev občine Velenje, bomo spremljali tudi primerjalne kazalnike, ki so na voljo v javnih evidencah in jih po potrebi vključevali tudi v orodje VIS.

Kazalniki za spremljanje in primerjavo s stanjem v RS in drugih občinah:
Število novih delovnih mest /letno
Stopnja brezposelnosti (%) – delež registriranih brezposelnih oseb v aktivnem prebivalstvu občine; kazalnik omogoča primerjavo s povprečjem Republike Slovenije in drugimi primerljivimi občinami
Število razvitih oziroma revitaliziranih degradiranih območij za gospodarsko rabo (št.) – število degradiranih območij, ki so bila v opazovanem obdobju sanirana in ponovno vključena v gospodarsko rabo; kazalnik omogoča primerjavo razvojne dinamike prostora med občinami.
Število uporabnikov EVA
Število delovno aktivnih prebivalcev
Število izposoj v sistemu izposoje koles
Število ekoloških kmetij s certifikati
Število registriranih kmetij z dopolnilno dejavnostjo
Število delovno aktivnih oseb, vključenih v programe prekvalifikacij (zeleni prehod)
Število novo ustvarjenih zelenih delovnih mest
Število lokalnih podjetij, ki so pridobila podporo za zeleni prehod
Površina revitaliziranih degradiranih območij (m²)
Število projektov financiranih iz Sklada za pravični prehod (JTF)
Delež občanov, ki ocenjujejo zeleni prehod kot uspešno vpeljan (anketno merjenje)
Število novih podjetij v dejavnostih zelenega in krožnega gospodarstva
Obseg investicij v zeleni prehod v občini (v EUR/leto)
Letna rast delovnih mest z visoko dodano vrednostjo
Delež prebivalcev zaposlenih v občini
Število novih podjetij v tehnoloških panogah
Povprečna cena m² glede na povprečni dohodek
Delež mladih do 35 let v novih stanovanjih
Razvitost trajnostnih turističnih produktov
Vključenost lokalnih ponudnikov v turistične verige
Število lokalnih blagovnih znamk
Število novih storitvenih dejavnosti v manjših krajevnih skupnostih
Delež prebivalcev z dostopom do osnovnih storitev znotraj 10 minut
Stopnja samozaposlenosti

6.3.2 Kazalnik – II. razvojni steber: Promet

Prometni kazalnik sestavlja 6 kvantificiranih ciljev in 10 ocen zadovoljstva prebivalcev s stanjem na področju prometne infrastrukture, javne razsvetljave, in javnega prevoza.

S ponderjem je opredeljena prioriteta in vpliv posameznega kriterija na skupno vrednost agregatnega kazalnika razvojnega stebra promet.

KAZALNIKI „PROMET“	VIR	STANJE 2024	CILJ 2040	PONDER	SKRBNIK
Km občinskih cest	MOV	218	250	5	UKD
Število urejenih javnih parkirnih mest	KPV	3.003	4.000	12	UKD
Km urejenih kolesarskih poti	KPV	16.4	30,0	11	UKD
Km sprehajalnih in tematskih poti	Visit Šal.	46,5	50	2	UKD
Km urejenih pločnikov	KPV	40,2	60	13	UKD
Število postaj električnih polnilnih mest	MOV	17	100	5	UKD
OCENE PREBIVALCEV OBČINE		3,36	4,5		MOV
Lokalne ceste in ulice	A	3,12	4,5	8	
Urejenost pločnikov	A	3,24	4,5	8	
Urejenost parkirišč	A	3,11	4,5	7	
Kolesarske poti	A	3,41	4,5	5	
Sprehajalne in tematske poti	A	3,73	4,5	4	
Kažipoti in označbe	A	3,18	4,5	4	
Javna razsvetljava	A	3,81	4,5	4	
Delovanje zimske službe	A	3,46	4,5	4	
Dostopnost telekomunikacij	A	3,86	4,5	4	
Javni prevoz	A	2,67	4,5	4	

Kazalniki v II. stebru za spremljanje in primerjavo s stanjem v RS

Poleg kvantificiranih kazalnikov in ocen stanja s strani prebivalcev občine Velenje, bomo spremljali tudi primerjalne kazalnike, ki so na voljo v javnih evidencah in jih po potrebi vključevali tudi v orodje VIS.

Kazalniki za spremljanje in primerjavo s stanjem v RS in drugih občinah:
Delež prebivalcev z dostopom do postajališča JPP znotraj 300 m
Pogostost voženj JPP na posameznih linijah v času konic
Število novih parkirišč za kolesa v javnem prostoru
Število prometno varnih točk preurejenih v sodelovanju s KS
Delež šolarjev, ki prihajajo v šolo peš ali s kolesom (aktivna mobilnost)
Povprečno število uporabnikov JPP na dan
Povprečna dnevna dolžina poti, opravljenih z osebnimi vozili

6.3.3 Kazalnik - III. razvojni steber: Okolje

Agregatni okoljski kazalnik sestavlja 14 kriterijev – 4 so kvantificirani cilji s področja vključenosti v organiziran odvoz odpadkov, telekomunikacijske pokritosti, stanja izgradnje in obnove komunalnih vodov in stanja na zelenih površinah v občini. 10 je ocen zadovoljstva prebivalcev z urejenostjo okolja, dostopnosti do vode, kanalizacije, čistilnih naprav, stanja rek, potokov in jezer, hrupa, kakovosti zraka, urejenosti pokopališč in ustreznosti prostorskega plana občine.

S ponderjem je opredeljena prioriteta in vpliv posameznega kazalnika na skupni agregatni kazalnik razvojnega stebra okolje.

KAZALNIKI „OKOLJE“	VIR	STANJE 2024	CILJ 2040	PONDER	SKRBNIK
% gospodinjstev vključenih v org. odvoz odpadkov	Reg.tveg.23	87,13	99,9	12	UKD
Pokritost občine z optiko (v %)	RUNE	85,0	100,0	18	UKD
Dolžina komunalnih vodov	KPV	575,6	630,0	8	UKD
Površina ozelen. javnih površin (v 1000 m2)	MOV	579,6	620,0	11	UKD
OCENE PREBIVALCEV OBČINE		3,57	4,5		MOV
Urejenost javnih površin	A	3,72	4,5	6	
Ravnanje z odpadki	A	3,65	4,5	5	
Oskrba z vodo	A	4,17	4,5	4	
Kanalizacija in ČN	A	3,68	4,5	5	
Čistost potokov in jezer	A	3,36	4,5	5	
Kakovost zraka	A	3,43	4,5	3	
Stanje hrupa	A	3,20	4,5	3	
Urejenost pokopališč	A	4,04	4,5	4	
Vključenost občanov	A	3,23	4,5	8	
Prostorski plan občine	A	3,20	4,5	8	

Kazalniki v III. stebru za spremljanje in primerjavo s stanjem v RS

Poleg kvantificiranih kazalnikov in ocen stanja s strani prebivalcev občine Velenje, bomo spremljali tudi primerjalne kazalnike, ki so na voljo v javnih evidencah in jih po potrebi vključevali tudi v orodje VIS.

Kazalniki za spremljanje in primerjavo s stanjem v RS in drugih občinah:
% gospodinjstev priključenih na javni vodovod
% gospodinjstev priključenih na ČN
Površina novih ozelenjenih javnih površin (m²)
Število lokacij z urejenim javnim brezžičnim dostopom do interneta (WiFi)
Število novo zasajenih dreves in grmovnic / letno
Prenova odprtih javnih površin
Število prebivalcev, vključenih v skupnostne energetske projekte
Zmanjšanje porabe toplotne energije v javnih objektih
Delež občinskih zgradb s prenovljeno energetsko učinkovitostjo
Število energetsko prenovljenih stavb v mestu
Delež javnih stavb z izvedeno energetsko sanacijo
Proizvedena toplotna energija v občini (Kwh/leto)
Proizvedena el. energija iz OVE v občini (Kwh/leto)
Del »OVE« v bilanci občine (v %)
Količina ločeno zbranih frakcij (v % vseh odpadkov)
Število vključenih stavb v skupnostne energetske rešitve
Dolžina obnovljenih/razširjenih komunalnih vodov (m)
Delež javnih površin dostopnih v 10 minut hoje iz stanovanjskih območij
Število izvedenih projektov blaženja in prilagajanja na podnebne spremembe
Delež vozil občinske flote na alternativna goriva
Spremembe OPN
Skupne letne emisije toplogrednih plinov (T CO_2) – skupna količina emisij toplogrednih plinov na območju Mestne občine Velenje; izhodiščni inventar emisij za leto 2018 znaša 171.276 T CO_2. Ciljna vrednost do leta 2030 je zmanjšanje emisij za 80 % glede na izhodiščno leto, kar pomeni, da skupne letne emisije ne smejo presegati 33.833 T CO_2; kazalnik se uporablja za spremljanje stanja in primerjavo v okviru podnebnih ciljev.

6.3.4 Kazalnik - IV. razvojni steber: Izobraževanje

Agregatni kazalnik razvojnega stebra izobraževanje sestavlja 10 kazalnikov, od tega 4 kvantificirani kazalniki s področja materialnih pogojev v vzgojno - izobraževalnih ustanovah in deležem učencev vključenih v podjetnostne, raziskovalne in tehnološke procese, 5 pa je kazalnikov ocen zadovoljstva prebivalcev s stanjem na istem področju.

Ponderji opredeljujejo prioriteto in vpliv posameznega kazalnika na skupni agregatni kazalnik razvojnega stebra izobraževanje.

KAZALNIKI „IZOBRAŽEVANJE”	VIR	STANJE 2024	CILJ 2040	PONDER	SKRBNIK
Notranje površine objektov otroških vrtcev v občini (m2)	MOV	9.720	10.300	12	PK
Zunanje površine vrtcev (m2)	MOV	20.028	21.000	10	PK
Notranje površine osnovnih šol (m2)	MOV	35.072	36.000	12	PK
Število učencev vključenih v podjetniške, raziskovalne in tehnološke projekte	ŠCV + SAŠA inkubator	137	220	15	SP
OCENE PREBIVALCEV OBČINE VELENJE		3,44	4,5		MOV
Objekti otroških vrtcev	A	3,67	4,5	10	
Objekti osnovnih šol	A	3,59	4,5	10	

Ustreznost vsebin	A	3,39	4,5	7
Vključenost v življenje kraja	A	3,48	4,5	6
Dostopnost programov za mlade	A	3,08	4,5	15
Vsebine za starejše občane	A	3,42	4,5	3

Kazalniki v IV. stebru za spremljanje in primerjavo s stanjem v RS

Poleg kvantificiranih kazalnikov in ocen stanja s strani prebivalcev občine Velenje, bomo spremljali tudi primerjalne kazalnike, ki so na voljo v javnih evidencah in jih po potrebi vključevali tudi v orodje VIS.

Kazalniki za spremljanje in primerjavo s stanjem v RS in drugih občinah:
Zunanje površine osnovnih šol (m2)
Število študentov
Delež mladih (15–29 let) vključenih v lokalne mladinske programe
Delež odraslih (30+) vključenih v programe vseživljenjskega učenja
Delež prebivalcev s končano višjo ali visokošolsko izobrazbo
Število delujočih programov za vključevanje ranljivih skupin
Število medgeneracijskih programov in dogodkov po KS
Število šolskih in predšolskih otrok vključenih v lokalne kulturne/športne dejavnosti
Delež KS z dostopno točko za izobraževanje, mentorstvo ali digitalno opismenjevanje

6.3.5 Kazalnik - V. razvojni steber: Kakovost življenja

Agregatni kazalnik V. razvojnega stebra sestavlja 15 kazalnikov – od tega je 7 kvantificiranih kazalnikov s področja izboljševanja pogojev kvalitete življenja v občini na področju zdravstva, kulture , športa, varnosti in sociale ter 8 kazalnikov ocen zadovoljstva prebivalcev z dejavniki kvalitete življenja.

Ponderji predstavljajo stanje prioritete in vpliv na skupni agregatni kazalnik celotnega stebra kakovost življenja.

KAZALNIKI „KAKOVOST ŽIVLJENJA“	VIR	STANJE 2024	CILJ 2040	PONDER	SKRBNIK
Površine za zdravstveno oskrbo (v m2)	MOV	11.768	13.800	**10**	PK
Zunanje površine namenjene športu (v m2)	MOV	95.074	97.000	**5**	PK
Notranje površine namenjene športu (m2)	MOV	14.365	15.000	**5**	PK
Površine namenjene kulturni dejavnosti (m2)	MOV	8.252	9.200	**5**	DP
Število zdravnikov na 1000 prebivalcev	ZD Velenje	1,5	3,0	**10**	IGL
Število javnih najemnih oskrbovanih stanovanj	MOV	27	42	**8**	GH
Število poklicnih gasilcev	PGE Velenje	36	50	**5**	AR
OCENE PREBIVALCEV OBČINE		3,27	4,5		MOV
Zdravstvena oskrba	A	3,16	4,5	6	
Kultura	A	3,19	4,5	5	

Šport in rekreacija	A	3,45	4,5	5
Socialne aktivnosti	A	2,76	4,5	6
Medsosedski odnosi	A	3,52	4,5	5
Varnost bivanja	A	3,63	4,5	5
Oskrba	A	3,28	4,5	10
Stopnja zaupanja v občino	A	3,14	4,5	10

Kazalniki v V. stebru za spremljanje in primerjavo s stanjem v RS

Poleg kvantificiranih kazalnikov in ocen stanja s strani prebivalcev občine Velenje, bomo spremljali tudi primerjalne kazalnike, ki so na voljo v javnih evidencah in jih po potrebi vključevali tudi v orodje VIS.

Kazalniki za spremljanje in primerjavo s stanjem v RS in drugih občinah:
Delež prebivalcev v presejalnih programih (Zora, DORA, Svit .. v %)
Delež prekomerno prehranjenih otrok (v %)
Bolniška odsotnost (v %)
Število postelj v domovih za starejše
Število podeljenih koncesij v zdravstvu
Število uporabnikov vključenih v razne oblike pomoči na domu
Delež prebivalcev starejših od 65 let
Delež prebivalcev z invalidnostjo
Število prejemnikov denarne socialne pomoči
Število brezposelnih iz ranljivih skupin
Število uporabnikov e-oskrbe
Število elektronsko oddanih vlog
Število občanov vključenih v športna društva in programe
Število delujočih dnevnih centrov, programov za starejše in medgeneracijskih vsebin
Število kulturnih dogodkov na prebivalca letno
Število mednarodnih kulturnih projektov (letno)
Število aktivnih kulturnih društev
Povprečna čakalna doba za osebnega zdravnika v občini (dni)

7. SKLEPNE UGOTOVITVE IN USMERITVE ZA PRIHODNOST

Namen poglavja

Poglavje Sklepne ugotovitve in usmeritve za prihodnost povzema ključne vsebinske poudarke in strateška sporočila dokumenta ter jih umešča v širši dolgoročni razvojni kontekst Mestne občine Velenje. Na podlagi celotnega analitičnega in strateškega okvira izpostavlja temeljne usmeritve za nadaljnje odločanje, izvajanje in prilagajanje razvojnih politik. Namen poglavja je razviti sintezni zaključek strategije ter jasno izpostaviti razvojne prioritete in usmeritve, ki bodo občini služile kot vodilo pri odzivanju na prihodnje izzive in priložnosti po letu 2040.

Razvojna vizija Mestne občine Velenje do leta 2040 temelji na celostnem, vključujočem in podatkovno podprtem pristopu k načrtovanju prihodnosti lokalne skupnosti. Priprava tega strateškega dokumenta je združila širok spekter deležnikov – od občinske uprave, krajevnih skupnosti, strokovnih institucij in podjetij, do občank in občanov, ki so preko delavnic, anket in usmerjenih posvetov aktivno prispevali k opredelitvi prednostnih ciljev, ukrepov in vrednot.

V preteklih poglavjih so bile predstavljene strateške usmeritve na petih ključnih razvojnih stebrih, skupaj z naborom konkretnih kazalnikov, ciljev in mehanizmov spremljanja napredka. Vizija je bila sistematično prevedena v izvedbeni okvir, ki omogoča fazno izvajanje, vključuje horizontalne vrednote zaupanja, participacije in trajnosti ter vzpostavlja orodja za sprotno vrednotenje učinkov.

Zadnje poglavje povzema glavne ugotovitve dosedanjega procesa in podaja ključne usmeritve za prihodnje izvajanje strategije, s posebnim poudarkom na:

- institucionalnih in organizacijskih predpogojih za uspešno izvedbo strategije;
- potrebi po sprotni prilagodljivosti in vključevanju novih razvojnih izzivov (npr. digitalna preobrazba, demografske spremembe, energetski prehod);
- vlogi javnosti in deležnikov v nadaljnjem izvajanju in nadzoru;
- razvoj stabilnega sistema strateškega vodenja na ravni občinske uprave.

Poglavje tako ne predstavlja le zaključka dokumenta, temveč izhodišče za aktivno, transparentno in vključujoče upravljanje z Vizijo MO Velenje, ki bo zagotavljalo dolgoročne koristi za vse prebivalke in prebivalce občine.

7.1 Povezava s proračunskim in prostorskim načrtovanjem

Za učinkovito uresničevanje razvojne strategije občine ni dovolj zgolj opredelitev ciljev in kazalnikov, temveč je nujna njena neposredna vpetost v operativne instrumente upravljanja – predvsem v letno in srednjeročno proračunsko načrtovanje ter v sisteme prostorskega razvoja. Povezava med Vizijo MO Velenje do 2040, občinskim proračunom in prostorskimi dokumenti mora biti dvosmerna, dosledna in sistematična.

a) Proračunska operacionalizacija strateških ciljev

Letni in srednjeročni proračunski dokumenti (OPI, NRP) bodo ključni mehanizem za:

- uresničevanje ukrepov in projektov, definiranih v Viziji;
- vključevanje razvojnih prioritet v finančne načrte posameznih oddelkov;
- spremljanje učinkovitosti porabe sredstev glede na vnaprej določene kazalnike.

Predlagani ukrepi za povezovanje strategije s proračunom:

- Vsak ukrep ali projekt v proračunu mora biti povezan s pripadajočim strateškim stebrom in ciljem.
- Proračunska postavka naj vključuje referenco na kazalnik(e), ki jih ukrep podpira.
- V sistemu spremljanja (npr. Excel orodje) naj se beleži delež sredstev na posamezen steber, kar omogoča oceno strateške porazdelitve občinskih vlaganj.

Priprava letnega poročila o napredku in uresničevanju Vizije naj bo časovno usklajena s postopkom priprave občinskega proračuna, tako da lahko ugotovitve poročila služijo kot podlaga za oblikovanje razvojnih prioritet in finančnih načrtov v naslednjem proračunskem obdobju.

b) Prostorsko načrtovanje in umeščanje razvojnih prioritet

Prostorski razvoj predstavlja ključno infrastrukturno dimenzijo strategije Vizije. Zato mora biti strateška usmeritev občine do leta 2040 vključena v prostorske dokumente, predvsem v:

- Občinski prostorski načrt (OPN),
- Občinski podrobni prostorski načrti (OPPN),
- Letne in srednjeročne programe urejanja prostora.

Povezave med strategijo in prostorskimi dokumenti:

- Prioritetni razvojni projekti (npr. novi stanovanjski soseski, kolesarske povezave, poslovne cone, prostori za skupnost) morajo biti ustrezno umeščeni in prostorsko predvideni.
- V strateškem načrtovanju naj se upošteva veljavni Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) ter cilji prostorske stabilnosti in podnebne odpornosti.
- Prostorski akti morajo odražati teritorialno pravičnost – uravnotežen razvoj vseh KS, dostopnost do storitev in ustrezno prostorsko razpršenost javnih investicij.
- Razvoj digitalne evidence kazalnikov omogoča prostorsko kartiranje napredka (npr. po KS), kar poveča preglednost in vključevanje javnosti v prostorsko odločanje.

c) Kaskadno povezovanje: Vizija – proračun – prostor

Za dolgoročno učinkovitost strategije se predvideva ohranjanje stalne metodološke povezave:

Raven dokumenta	Povezava s strategijo	Instrument spremljanja
Letni proračun (proračunske postavke)	Vezava na ukrepe in cilje	Excel orodje / Letno poročilo
Srednjeročni načrt razvojnih programov	Fazni cilji 2026–2030, 2031–2040	Mejnik kazalnikov
OPN in OPPN	Umeščanje investicij in trajnostnih struktur	Digitalni prikaz / kazalniške karte

d) Priporočila za prihodnost

- Ohranja naj se letni krog usklajevanja med uradom za gospodarstvo, prostor in finance glede strateške usklajenosti investicij.
- Občinska uprava naj postopoma razvije digitalni nadzorni sistem, kjer bodo kazalniki, projekti, proračun in prostorski sloji povezani v skupno orodje (npr. Power BI + GIS + XLS).
- V okviru programov vključevanja občanov naj se redno preverja prostorska razpršenost učinkov in investicij.

7.2 Priložnosti za sodelovanje z deležniki

Eden ključnih temeljev uspešnega izvajanja Vizije MO Velenje do leta 2040 je aktivno, strukturirano in dolgoročno sodelovanje z deležniki, ki presega začetno fazo priprave dokumenta. Vizija ni zgolj dokument občinske uprave, temveč skupna razvojna zaveza, ki jo lahko uresničimo le z vključevanjem vseh akterjev – občanov, nevladnih organizacij, podjetij, izobraževalnih ustanov, javnih zavodov in krajevnih skupnosti.

a) Nadaljevanje vključevanja javnosti

Proces priprave Vizije je z izvedbo anket (NAO/NIO), fokusnih skupin in delavnic že vzpostavil pomembno izhodišče za nadaljnjo vključujočo prakso. V naslednjih fazah izvajanja strategije so predvidene naslednje oblike participacije:

- Letni posveti z javnostjo o izvajanju strategije, vezani na rezultate spremljanja kazalnikov in proračunske prioritete.
- Redno anketiranje (NIO/NAO) o zaznanem napredku, zadovoljstvu z javnimi storitvami in novih izzivih.
- Spletna platforma za podajanje pobud in spremljanje napredka, z enostavno strukturo po stebrih in KS.
- Delavnice v krajevnih skupnostih, ki bodo omogočale lokalno prilagoditev ukrepov ter hitrejše zaznavanje potreb.

b) Povezovanje z lokalnim gospodarstvom in izobraževalnimi ustanovami

Vizija 2040 se opira tudi na partnerstva s podjetniškim in akademskim sektorjem, zlasti na področjih:

- digitalne preobrazbe,
- trajnostnih inovacij,
- spodbujanja zaposlovanja in razvoja kadrov,
- mladinskega vključevanja in praktičnega izobraževanja.

Predvidene priložnosti sodelovanja vključujejo:

- skupno oblikovanje projektnih partnerstev za črpanje sredstev (EU, JTF, S5),
- vključevanje dijakov in študentov v lokalne projekte in raziskave,
- tematska srečanja med občinsko upravo, podjetji in podporno infrastrukturo (inkubatorji, GZS, RRA).

c) Vloga krajevnih skupnosti in mestnih četrti

Krajevne skupnosti (KS) in mestne četrti (MČ) imajo ključno vlogo pri lokalnem zaznavanju učinkov strategije in oblikovanju mikrointervencij. Vizija 2040 predvideva okrepljeno sodelovanje na naslednjih ravneh:

- Vključitev KS/MČ v fazno načrtovanje ukrepov, s pregledom investicij po območjih.
- Uporaba kazalnikov razpršenosti napredka po prostoru kot podlaga za pravičnejšo alokacijo sredstev.

- Lokalne pobude in proračun, usmerjeni v cilje Vizije (npr. mobilnost, stanovanja, javni prostor).

d) Uvajanje foruma za strateški dialog

Za krepitev kontinuitete in odgovornosti v izvajanju strategije se predlaga uvajanje občinskega foruma za strateški dialog, v katerem bi sodelovali:

- predstavniki občinske uprave,
- izvoljeni člani občinskega sveta,
- predstavniki KS/MČ,
- gospodarstvo, NVO, javni zavodi, mladinski svet,
- predstavniki šolstva in stroke.

Forum bi imel svetovalno in posvetovalno vlogo ter bi vsako leto obravnaval poročilo o izvajanju Vizije 2040, predlagal izboljšave in nadzoroval uresničevanje strateških kazalnikov.

e) Krepitev zaupanja skozi sodelovanje

Sodelovanje ni zgolj instrument za izvajanje strategije, temveč ključni mehanizem za krepitev zaupanja, legitimizacijo razvojnih odločitev in dolgoročno stabilnost lokalne skupnosti. Nadgradnja večkanalnega sodelovalnega modela omogoča:

- hitrejšo odzivnost na spremembe in krize,
- večjo učinkovitost ukrepov zaradi lokalnega znanja,
- višjo stopnjo družbene kohezije in občutka pripadnosti.

7.3 Priporočila za nadaljnje delo

Osnutek Vizije in strategije razvoja Mestne občine Velenje do leta 2040 je bil obravnavan na 29. seji Sveta Mestne občine Velenje, kjer bistvenih pripomb na dokument ni bilo.

S strani svetnikov so bili podane naslednji predlogi, ki se bodo upoštevali pri nadaljnjem delu:

- dokument na bo »živ«, kar pomeni, da se naj posodablja na vsaj 5 let, tudi zaradi novih strateških dokumentov na državni in evropski ravni,
- pri prometni ureditvi naj se pri projektih upoštevajo tudi enosmerne ulice ter poudarek na peš poteh ter naj se upošteva uravnoteženost med posegi v naravo in vzdrževanjem grajene infrastrukture.

Seznam virov

A. Evropski strateški in programski okviri

1. Evropska komisija. Evropski zeleni dogovor (European Green Deal). https://commission.europa.eu
2. Evropska komisija. NextGenerationEU – Mehanizem za okrevanje in odpornost (RRF). https://commission.europa.eu
3. Evropska komisija. Večletni finančni okvir Evropske unije 2021–2027 in Kohezijska politika. https://commission.europa.eu
4. Evropska komisija. EU Misija: 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest. https://research-and-innovation.ec.europa.eu

B. Nacionalni strateški dokumenti Republike Slovenije

5. Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. (2017). Strategija razvoja Slovenije 2030. https://www.gov.si
6. Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. (2020). Slovenska industrijska strategija 2021–2030. https://www.gov.si
7. Ministrstvo za okolje in prostor. (2020). Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2020–2030 (ReNPVO20–30). https://www.gov.si
8. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo. (2020). Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt (NEPN). https://www.gov.si
9. Ministrstvo za infrastrukturo. (2021). Strategija za trajnostno in pametno mobilnost. https://www.gov.si
10. Ministrstvo za kulturo. (2021). Nacionalni program za kulturo 2021–2028. https://www.gov.si
11. Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. (2021; posodobitve 2023). Strategija pametne specializacije Slovenije (S5). https://www.gov.si
12. Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. (2022). Strategija slovenskega turizma 2022–2028. https://www.gov.si
13. Urad Vlade RS za digitalno preobrazbo. (2022). Strategija digitalne preobrazbe Slovenije do leta 2030. https://www.gov.si
14. Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. (2021). Načrt za okrevanje in odpornost Republike Slovenije (NOO). https://www.gov.si

C. Zakonski in normativni okviri

15. Uradni list RS. Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS). https://www.pisrs.si
16. Uradni list RS. Zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje (ZPZPV). https://www.pisrs.si
17. Uradni list RS. Zakon o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-šaleške premogovne regije. https://www.pisrs.si

D. Regionalni razvojni dokumenti

18. Razvojna agencija SAŠA. (2021). Območni razvojni program SAŠA 2021–2027. https://www.ra-sasa.si
19. Razvojna agencija Savinjske regije. (2022). Regionalni razvojni program Savinjske razvojne regije 2021–2027. https://www.rra-savinjska.si
20. Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. (2023). Območni načrt za pravični prehod SAŠA regije (ONPP SAŠA). https://www.gov.si

E. Lokalni strateški dokumenti Mestne občine Velenje

21. Mestna občina Velenje. (2019). Trajnostna urbana strategija Mestne občine Velenje do leta 2030. https://www.velenje.si
22. Mestna občina Velenje. (2021). Lokalni energetski koncept Mestne občine Velenje. https://www.velenje.si
23. Mestna občina Velenje. (2022). Strategija razvoja in trženja turizma v Velenju in Šoštanju 2022–2027. https://www.velenje.si
24. Mestna občina Velenje. (2022). Strategija digitalnega razvoja pametnega mesta in skupnosti MOV. https://www.velenje.si
25. Mestna občina Velenje. (2022). Strategija enakih možnosti Mestne občine Velenje. https://www.velenje.si
26. Mestna občina Velenje. (2022–2028). Lokalni program kulture Mestne občine Velenje. https://www.velenje.si
27. Mestna občina Velenje. (2023). TalentMagnet – strategija za privabljanje in zadrževanje talentov v MO Velenje. https://www.velenje.si
28. Mestna občina Velenje. (2024). Trajnostni energetsko-podnebni akcijski načrt (SECAP). https://www.velenje.si
29. Mestna občina Velenje. (2024). Smernice za organizacijo Velenjskih zelenih dogodkov. https://www.velenje.si
30. Mestna občina Velenje. (2025). Strategija ravnanja z odpadki v Mestni občini Velenje do leta 2030. https://www.velenje.si

31. Mestna občina Velenje. Projekt: Misija 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest. https://www.velenje.si/projects/misija-100-podnebno-nevtralnih-in-pametnih-mest/

F. Statistični in podatkovni viri

32. Statistični urad Republike Slovenije. (2024). Podatki za Mestno občino Velenje, SAŠA regijo in Savinjsko statistično regijo. https://www.stat.si
33. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. (2024). Podatki o registrirani brezposelnosti po občinah in regijah. https://www.ess.gov.si

G. Primarni viri projekta VIS MO Velenje 2040

34. Projekt VIS MO Velenje 2040. (2025). Terenska anketa med prebivalci Mestne občine Velenje (N = 588).
35. Projekt VIS MO Velenje 2040. (2025). Anketa o zaznavi občine Velenje v sosednjih občinah (N = 377).
36. Projekt VIS MO Velenje 2040. (2025). Delavnice in vprašalniki z angažiranimi prebivalci (N = 175).
37. Projekt VIS MO Velenje 2040. (2025). Delavnice z občinsko upravo (strateški cilji, kazalniki, metodologija).

H. Izvajalec projekta

38. Zavod Palemid Maribor – Inštitut za trajnostni razvoj. (2025–2026). Projektna dokumentacija, strokovne podlage in analitična poročila za pripravo dokumenta VIS MO Velenje 2040.

Priloga 1: Referenčni grafi in tabele ciljne vrednosti kazalnikov po strateških stebrih (2024–2040)

Tabela: Referenčni prikaz ciljne poti in izhodiščnega dejanskega stanja doseganja strateških ciljev po stebrih (2024–2040)

PREDVIDENO																	
LETO	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
POVPREČJE	0,100	0,155	0,211	0,270	0,327	0,380	0,436	0,495	0,552	0,605	0,661	0,720	0,776	0,830	0,886	0,945	1,000
GOSPODARSKI K.	0,100	0,151	0,203	0,274	0,326	0,375	0,429	0,499	0,552	0,601	0,653	0,725	0,775	0,826	0,878	0,949	1,000
PROMETNI K.	0,100	0,156	0,213	0,269	0,325	0,381	0,437	0,493	0,553	0,607	0,664	0,720	0,776	0,832	0,888	0,944	1,000
OKOLJSKI K.	0,100	0,155	0,213	0,268	0,327	0,381	0,437	0,494	0,551	0,606	0,663	0,719	0,777	0,831	0,887	0,944	1,000
K. IZOBRAŽEVANJA	0,100	0,156	0,212	0,270	0,327	0,381	0,437	0,493	0,552	0,607	0,663	0,719	0,775	0,830	0,889	0,944	1,000
K. KAK. ŽIVLJENJA	0,100	0,157	0,214	0,271	0,329	0,382	0,438	0,496	0,553	0,605	0,662	0,719	0,777	0,829	0,886	0,944	1,000

REALNO																	
LETO	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
POVPREČJE	0,100	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
GOSPODARSKI K.	0,100	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
PROMETNI K.	0,102	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OKOLJSKI K.	0,100	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
K. IZOBRAŽEVANJA	0,100	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
K. KAK. ŽIVLJENJA	0,100	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Pojasnilo:

Tabela prikazuje referenčno ciljno pot doseganja strateških ciljev (PREDVIDENO) in izhodiščno dejansko stanje kazalnikov (REALNO) po posameznih strateških stebrih in kot skupno povprečje za obdobje 2024–2040. Vrednosti ciljne poti so normirane na razpon od 0,1 v izhodiščnem letu 2024 do 1,0 v ciljnem letu 2040 ter predstavljajo referenčno pot za dolgoročno spremljanje izvajanja strategije. Dejanske vrednosti prikazujejo izhodiščno stanje v letu 2024, pri čemer se bodo podatki za naslednja leta postopno dopolnjevali v okviru rednega spremljanja izvajanja strategije. Prikaz ne predstavlja napovedi dejanskega razvoja, temveč služi kot metodološka in primerjalna podlaga za spremljanje napredka pri uresničevanju strateških ciljev.

Graf 1: Primerjava ciljne poti in dejanskega stanja doseganja strateških ciljev (2024–2040)

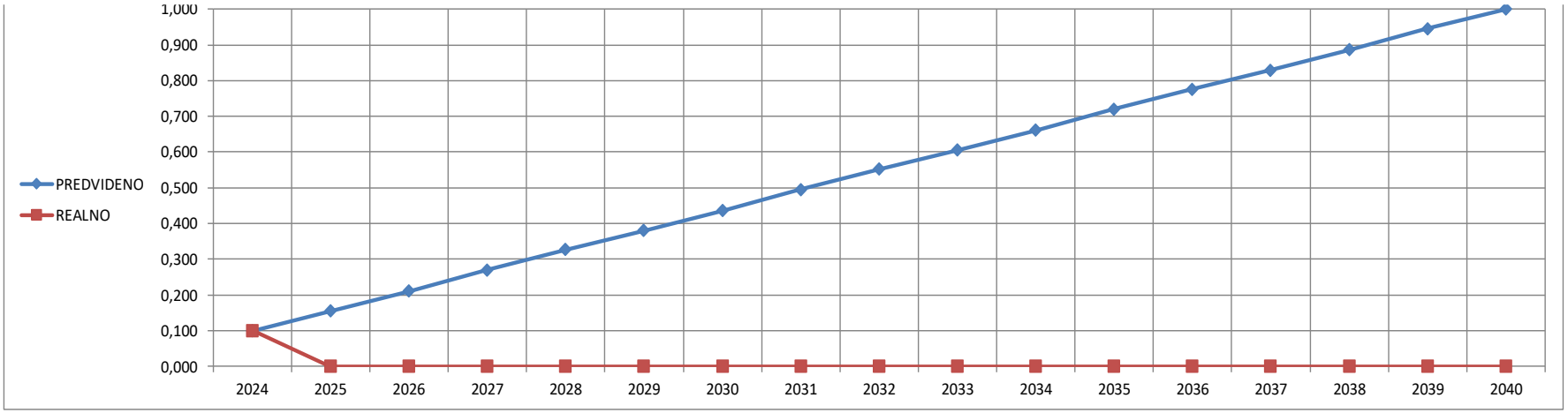

Pojasnilo:
Graf prikazuje primerjavo med referenčno ciljno trajektorijo (PREDVIDENO) in dejanskim stanjem (REALNO) doseganja strateških ciljev. Ker strategija predstavlja izhodiščni dokument, so dejanske vrednosti v letu 2024 še začetne, graf pa je namenjen dolgoročnemu spremljanju napredka skozi čas.

Tabela 2: Ciljna pot doseganja strateških ciljev (2024–2040)

		LETO	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
GOSPODARSTVO	**UTEŽ**	**GOSPODARSKI K.**	**0,1**	**0,151**	**0,203**	**0,274**	**0,326**	**0,375**	**0,429**	**0,499**	**0,552**	**0,601**	**0,653**	**0,725**	**0,775**	**0,826**	**0,878**	**0,949**	**1**
Število nočitev v občini	5%	K 1-1	38.172	39.536	40.901	42.265	43.629	44.993	46.358	47.722	49.086	50.450	51.815	53.179	54.543	55.907	57.272	58.636	60.000
Število turističnih postelj	5%	K 1-2	835	858	881	903	926	949	972	995	1018	1040	1063	1086	1109	1132	1154	1177	1200
Število urejenih počivališč za avtodome	3%	K 1-3	30	31	33	34	35	36	38	39	40	41	43	44	45	46	48	49	50
Število javnih neprofitnih najemnih stanovanj	10%	K 1-4	953	969	985	1001	1017	1033	1049	1065	1081	1096	1112	1128	1144	1160	1176	1192	1208
Število novozgrajenih tržnih stanovanj	8%	K 1-5	38	61	83	106	129	151	174	196	219	242	264	287	310	332	355	377	400
Površina industrijskih in poslovnih con (v 1000 m2)	9%	K 1-6	126,9	128,3	129,8	131,2	132,7	134,1	135,6	137	138,5	139,9	141,3	142,8	144,2	145,7	147,1	148,6	150
Število novih podjetij (letno)	9%	K 1-7	34	34	34	33	33	33	33	32	32	32	32	31	31	31	31	30	30
Ponudba delovnih mest	10%	K 1-8	2,79	2,9	3	3,11	3,22	3,32	3,43	3,54	3,65	3,75	3,86	3,97	4,07	4,18	4,29	4,39	4,5
Turistična ponudba	10%	K 1-9	3,47	3,53	3,6	3,66	3,73	3,79	3,86	3,92	3,99	4,05	4,11	4,18	4,24	4,31	4,37	4,44	4,5
Izkoriščenost kmetijskega potenciala	4%	K 1-10	2,87	2,97	3,07	3,18	3,28	3,38	3,48	3,58	3,69	3,79	3,89	3,99	4,09	4,19	4,3	4,4	4,5
Ponudba stanovanj	20%	K 1-11	2,29	2,43	2,57	2,7	2,84	2,98	3,12	3,26	3,4	3,53	3,67	3,81	3,95	4,09	4,22	4,36	4,5
Ponudba storitev	7%	K 1-12	3,08	3,17	3,26	3,35	3,44	3,52	3,61	3,7	3,79	3,88	3,97	4,06	4,15	4,23	4,32	4,41	4,5
PROMET	**UTEŽ**	**PROMETNI K.**	**0,1**	**0,156**	**0,213**	**0,269**	**0,325**	**0,381**	**0,437**	**0,493**	**0,553**	**0,607**	**0,664**	**0,72**	**0,776**	**0,832**	**0,888**	**0,944**	**1**
Km občinskih cest	5%	K 2-1	218	220	222	224	226	228	230	232	234	236	238	240	242	244	246	248	250
Število urejenih javnih parkirnih mest	13%	K 2-2	3.003	3065	3128	3190	3252	3315	3377	3439	3502	3564	3626	3688	3751	3813	3875	3938	4.000
Km urejenih kolesarskih poti	8%	K 2-3	46,7	46,9	47,1	47,3	47,5	47,7	47,9	48,1	48,4	48,6	48,8	49	49,2	49,4	49,6	49,8	50
Km sprehajalnih in tematskih poti	2%	K 2-4	46,5	46,7	46,9	47,2	47,4	47,6	47,8	48	48,3	48,5	48,7	48,9	49,1	49,3	49,6	49,8	50
Km urejenih pločnikov	15%	K 2-5	40,2	41,4	42,7	43,9	45,2	46,4	47,6	48,9	50,1	51,3	52,6	53,8	55,1	56,3	57,5	58,8	60
Število postaj električnih polnilnih mest	5%	K 2-6	17	22	27	33	38	43	48	53	59	64	69	74	79	84	90	95	100
Lokalne ceste in ulice	8%	K 2-7	3,12	3,21	3,29	3,38	3,47	3,55	3,64	3,72	3,81	3,9	3,98	4,07	4,16	4,24	4,33	4,41	4,5
Urejenost pločnikov	8%	K 2-8	3,24	3,32	3,4	3,48	3,56	3,63	3,71	3,79	3,87	3,95	4,03	4,11	4,19	4,26	4,34	4,42	4,5
Urejenost parkirišč	7%	K 2-9	3,11	3,2	3,28	3,37	3,46	3,54	3,63	3,72	3,81	3,89	3,98	4,07	4,15	4,24	4,33	4,41	4,5
Kolesarske poti	5%	K 2-10	3,41	3,48	3,55	3,61	3,68	3,75	3,82	3,89	3,96	4,02	4,09	4,16	4,23	4,3	4,36	4,43	4,5
Sprehajalne in tematske poti	4%	K 2-11	3,73	3,78	3,83	3,87	3,92	3,97	4,02	4,07	4,12	4,16	4,21	4,26	4,31	4,36	4,4	4,45	4,5
Kažipoti in označbe	4%	K 2-12	3,18	3,26	3,35	3,43	3,51	3,59	3,68	3,76	3,84	3,92	4,01	4,09	4,17	4,25	4,34	4,42	4,5
Javna razsvetljava	4%	K 2-13	3,81	3,85	3,9	3,94	3,98	4,03	4,07	4,11	4,16	4,2	4,24	4,28	4,33	4,37	4,41	4,46	4,5
Delovanje zimske službe	4%	K 2-14	3,46	3,53	3,59	3,66	3,72	3,79	3,85	3,92	3,98	4,05	4,11	4,18	4,24	4,31	4,37	4,44	4,5
Dostopnost telekomunikacij	4%	K 2-15	3,86	3,9	3,94	3,98	4,02	4,06	4,1	4,14	4,18	4,22	4,26	4,3	4,34	4,38	4,42	4,46	4,5
Javni prevoz	4%	K 2-16	2,67	2,78	2,9	3,01	3,13	3,24	3,36	3,47	3,59	3,7	3,81	3,93	4,04	4,16	4,27	4,39	4,5

OKOLJE	UTEŽ	OKOLJSKI K.	0,1	0,155	0,213	0,268	0,327	0,381	0,437	0,494	0,551	0,606	0,663	0,719	0,777	0,831	0,887	0,944	1
% gospodinjstev vključenih v org. odvoz odp.	12%	K 3-1	87,13	87,9	88,7	89,5	90,3	91,1	91,9	92,7	93,5	94,3	95,1	95,9	96,7	97,5	98,3	99,1	99,9
Pokritost občine z optiko (v %)	18%	K 3-2	85	85,9	86,9	87,8	88,8	89,7	90,6	91,6	92,5	93,4	94,4	95,3	96,3	97,2	98,1	99,1	100
Dolžina komunalnih vodov	8%	K 3-3	575,6	579	582,4	585,8	589,2	592,6	596	599,4	602,8	606,2	609,6	613	616,4	619,8	623,2	626,6	630
Površina ozelenjenih javnih površin (v 1000 m2)	11%	K 3-4	579,6	582,1	584,7	587,2	589,7	592,2	594,8	597,3	599,8	602,3	604,9	607,4	609,9	612,4	615	617,5	620
Urejenost javnih površin	6%	K 3-5	3,72	3,77	3,82	3,87	3,92	3,96	4,01	4,06	4,11	4,16	4,21	4,26	4,31	4,35	4,4	4,45	4,5
Ravnanje z odpadki	5%	K 3-6	3,65	3,7	3,76	3,81	3,86	3,92	3,97	4,02	4,08	4,13	4,18	4,23	4,29	4,34	4,39	4,45	4,5
Oskrba z vodo	4%	K 3-7	4,17	4,19	4,21	4,23	4,25	4,27	4,29	4,31	4,34	4,36	4,38	4,4	4,42	4,44	4,46	4,48	4,5
Kanalizacija in ČN	5%	K 3-8	3,68	3,73	3,78	3,83	3,89	3,94	3,99	4,04	4,09	4,14	4,19	4,24	4,3	4,35	4,4	4,45	4,5
Čistost potokov in jezer	5%	K 3-9	3,36	3,43	3,5	3,57	3,65	3,72	3,79	3,86	3,93	4	4,07	4,14	4,22	4,29	4,36	4,43	4,5
Kakovost zraka	3%	K 3-10	3,43	3,5	3,56	3,63	3,7	3,76	3,83	3,9	3,97	4,03	4,1	4,17	4,23	4,3	4,37	4,43	4,5
Stanje hrupa	3%	K 3-11	3,2	3,28	3,36	3,44	3,53	3,61	3,69	3,77	3,85	3,93	4,01	4,09	4,18	4,26	4,34	4,42	4,5
Urejenost pokopališč	4%	K 3-12	4,04	4,07	4,1	4,13	4,16	4,18	4,21	4,24	4,27	4,3	4,33	4,36	4,39	4,41	4,44	4,47	4,5
Vključenost občanov	8%	K 3-13	3,23	3,31	3,39	3,47	3,55	3,63	3,71	3,79	3,87	3,94	4,02	4,1	4,18	4,26	4,34	4,42	4,5
Prostorski plan občine	8%	K 3-14	3,2	3,28	3,36	3,44	3,53	3,61	3,69	3,77	3,85	3,93	4,01	4,09	4,18	4,26	4,34	4,42	4,5
IZOBRAŽEVANJE	**UTEŽ**	**K. IZOBRAŽEVANJA**	**0,1**	**0,156**	**0,212**	**0,27**	**0,327**	**0,381**	**0,437**	**0,493**	**0,552**	**0,607**	**0,663**	**0,719**	**0,775**	**0,83**	**0,889**	**0,944**	**1**
Notranje površine objektov otroških vrtcev v občini (m2)	13%	K 4-1	9.720	9.756	9.793	9.829	9.865	9.901	9.938	9.974	10.010	10.046	10.083	10.119	10.155	10.191	10.228	10.264	10.300
Zunanje površine vrtcev (m2)	8%	K 4-2	20.028	20.089	20.150	20.210	20.271	20.332	20.393	20.453	20.514	20.575	20.636	20.696	20.757	20.818	20.879	20.939	21.000
Notranje površine osnovnih šol (m2)	13%	K 4-3	35.072	35.130	35.188	35.246	35.304	35.362	35.420	35.478	35.536	35.594	35.652	35.710	35.768	35.826	35.884	35.942	36.000
Število učencev vključenih v podjetnostne, raziskovalne in tehnološke projekte	15%	K 4-4	137	142	147	153	158	163	168	173	179	184	189	194	199	204	210	215	220
Objekti otroških vrtcev	10%	K 4-5	3,67	3,72	3,77	3,83	3,88	3,93	3,98	4,03	4,09	4,14	4,19	4,24	4,29	4,34	4,4	4,45	4,5
Objekti osnovnih šol	10%	K 4-6	3,59	3,65	3,7	3,76	3,82	3,87	3,93	3,99	4,05	4,1	4,16	4,22	4,27	4,33	4,39	4,44	4,5
Ustreznost vsebin	7%	K 4-7	3,39	3,46	3,53	3,6	3,67	3,74	3,81	3,88	3,95	4,01	4,08	4,15	4,22	4,29	4,36	4,43	4,5
Vključenost v življenje kraja	6%	K 4-8	3,48	3,54	3,61	3,67	3,74	3,8	3,86	3,93	3,99	4,05	4,12	4,18	4,25	4,31	4,37	4,44	4,5
Dostopnost programov za mlade	15%	K 4-9	3,08	3,17	3,26	3,35	3,44	3,52	3,61	3,7	3,79	3,88	3,97	4,06	4,15	4,23	4,32	4,41	4,5
Vsebine za starejše občane	3%	K 4-10	3,42	3,49	3,56	3,62	3,69	3,76	3,83	3,89	3,96	4,03	4,1	4,16	4,23	4,3	4,37	4,43	4,5
KVALITETA ŽIVLJENJA	**UTEŽ**	**K. KAK. ŽIVLJENJA**	**0,1**	**0,157**	**0,214**	**0,271**	**0,329**	**0,382**	**0,438**	**0,496**	**0,553**	**0,605**	**0,662**	**0,719**	**0,777**	**0,829**	**0,886**	**0,944**	**1**
Površine za zdravstveno oskrbo (v m2)	10%	K 5-1	11768	11895	12022	12149	12276	12403	12530	12657	12784	12911	13038	13165	13292	13419	13546	13673	13.800
Zunanje površine namenjene športu (v m2)	5%	K 5-2	95.074	95194	95315	95435	95556	95676	95796	95917	96037	96157	96278	96398	96519	96639	96759	96880	97.000
Notranje površine namenjene športu (v m2)	5%	K 5-3	14.365	14405	14444	14484	14524	14563	14603	14643	14683	14722	14762	14802	14841	14881	14921	14960	15000
Površine namenjene kulturni dejavnosti (v m2)	5%	K 5-4	8.252	8311	8371	8430	8489	8548	8608	8667	8726	8785	8845	8904	8963	9022	9082	9141	9200
Število zdravnikov na 1000 prebivalcev	10%	K 5-5	1,5	1,59	1,69	1,78	1,88	1,97	2,06	2,16	2,25	2,34	2,44	2,53	2,63	2,72	2,81	2,91	3
Število javnih najemnih oskrbovanih stanovanj	8%	K 5-6	27	28	29	30	31	32	33	34	35	35	36	37	38	39	40	41	42
Število poklicnih gasilcev	5%	K 5-7	36	37	38	39	40	40	41	42	43	44	45	46	47	47	48	49	50
Zdravstvena oskrba	6%	K 5-8	3,16	3,24	3,33	3,41	3,5	3,58	3,66	3,75	3,83	3,91	4	4,08	4,17	4,25	4,33	4,42	4,5
Kultura	5%	K 5-9	3,19	3,27	3,35	3,44	3,52	3,6	3,68	3,76	3,85	3,93	4,01	4,09	4,17	4,25	4,34	4,42	4,5
Šport in rekreacija	5%	K 5-10	3,45	3,52	3,58	3,65	3,71	3,78	3,84	3,91	3,98	4,04	4,11	4,17	4,24	4,3	4,37	4,43	4,5
Socialne aktivnosti	6%	K 5-11	2,76	2,87	2,98	3,09	3,2	3,3	3,41	3,52	3,63	3,74	3,85	3,96	4,07	4,17	4,28	4,39	4,5
Medsosedski odnosi	5%	K 5-12	3,52	3,58	3,64	3,7	3,77	3,83	3,89	3,95	4,01	4,07	4,13	4,19	4,26	4,32	4,38	4,44	4,5
Varnost bivanja	5%	K 5-13	3,63	3,68	3,74	3,79	3,85	3,9	3,96	4,01	4,07	4,12	4,17	4,23	4,28	4,34	4,39	4,45	4,5
Oskrba	10%	K 5-14	3,28	3,36	3,43	3,51	3,59	3,66	3,74	3,81	3,89	3,97	4,04	4,12	4,2	4,27	4,35	4,42	4,5
Stopnja zaupanja v občino	10%	K 5-15	3,14	3,23	3,31	3,4	3,48	3,57	3,65	3,74	3,82	3,91	3,99	4,08	4,16	4,25	4,33	4,42	4,5

Pojasnilo:
Tabela prikazuje ciljno, linearno pot doseganja strateških ciljev za vse stebre. Prikazane vrednosti so referenčne in temeljijo na vnaprej določenem sistemu ponderiranja, usklajenem z Mestno občino Velenje, ter ne predstavljajo dejanskega stanja